

NELJAPÄEV, 12. MÄRTS 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Alejo VIDAL-QUADRAS

Asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 9.00)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Töötajate osalus Euroopa põhikirjaga äriühingutes (esitatud resolutsiooni ettepanek) (vt protokoll)

4. Idasuunaline partnerlus (arutelu)

Juhataja. – Daamid ja härrad, esimene päevakorra punkt täna on komisjoni avaldus idapartnerluse kohta.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, mul on väga hea meel selle võimaluse üle pidada õigeaegne arutelu idapartnerluse teemal. See on üks Euroopa Liidu välispoliitika lipulaevu ja selle strateegiline loogika on selge: suurem julgeolek, suurem stabiilsus ja suurem jõukus meie idapoolsetel naaberaladel.

Konflikt Gruusias ja samuti gaasikriis Ukrainas on vaid kaks näidet seda piirkonda perioodiliselt mõjutavatest kriisidest ja ebastabiilsusest. Neil on otsene mõju liidule ja selle kodanikele. Neile kahele kriisile peame nüüd lisama veel finantskriisi, mis mõjutab meie idanaabreid eriti rängalt. Samas kui iga kriis nõuab kohest spetsiifilist reageerimist, peame välja pakkuma ka meetmed keskpikas ja pikaajalises perspektiivis, et vältida uute probleemide tekkimist ja lisaks neile vahetutele küsimustele soovivad kõik meie idanaabrid tugevamaid sidemeid Euroopa Liiduga, ehkki erineval määral. Samuti vajavad nad tugevamat abi, et konsolideerida oma demokraatlikke institutsioone, riiklust ja õigusriiki.

Euroopa Liit võib vastata ja peab vastama neile väljakutsetele ja idapartnerlus on, nii-öelda, meie poliitiline vastus. Suurendades oma toetust reformidele ja aidates meie partneritel joonduda ELi õigustikuga, aitame kaasa meie idanaabrite stabiliseerumisele.

3. detsembril 2008 esitas komisjon minu algatusel ambitsioonika teatise idapartnerluse kohta. See tugines meie Tšehhi, Poola ja Rootsi sõprade varasematele ideedele ja arendas edasi paljusid Euroopa Parlamendi ettepanekuid, sh põhjalikud vabakaubanduslepingud, inimeste suurem liikuvus ja mahukam rahastamine. Idapartnerluse osana tegime ka ettepaneku süvendada meie poliitilisi suhteid assotsiatsioonilepingute kaudu iga partneriga, kuid alles pärast seda, kui nad on täitnud asjaomased poliitilisi reforme puudutavad kriteeriumid.

Pakkusime välja meetmed koostöö tugevdamiseks energiajulgeoleku vallas ja, mis on tähtis, suurendamaks toetust majanduslikule ja ka sotsiaalsele arengule, et leevendada riikide sisemist ebaühtlust, mis tihti on destabiliseeriv jõud. Samuti soovitasime luua idapartnerluse mitmepoolse raamistiku nelja temaatilise koostöövaldkonnaga: esiteks demokraatia ja halduse stabiilsus, teiseks majanduslik integratsioon ja lähenemine ELi poliitikale, kolmandaks energiajulgeolek ja neljandaks inimestevahelised kontaktid.

Tegime ettepaneku muuta Euroopa Parlamendi algatus Euronest idapartnerluse lahutamatuks osaks ja luua Euroopa Parlamendi, OSCE ja Euroopa Nõukogu jaoks idapartnerluse parlamentaarne troika.

Kõigi nende ettepanekute rakendamiseks ja toetuse suurendamiseks sisemistele reformidele palus komisjon 350 miljoni euro mahus lisavahendeid neljaks aastaks. See on ainult 3,1% Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahendi kogumahust ja näiteks palju vähem, kui lisanduvad jaotuse protsendimäärad okupeeritud Palestiina territooriumidele üksnes aastateks 2007–2009. Lühidalt, see pole liiga suur summa: see on vajalik investering meie pikaajalise turvalisuse huvides.

Tean, et mõned teist sooviksid meie idapartnerite heaks isegi rohkem ära teha. Olete öelnud, et komisjoni ettepanekud ei lähe piisavalt kiiresti piisavalt kaugele, eriti inimeste liikuvuse osas, kuid on häáli, mis on

öelnud vastupidist. Seepärast peame hoidma õiget tasakaalu ambitsioonide ja realismi vahel ning liikuma edasi kiiresti.

Olen rõõmus, et meie kõigi ühine eesmärk on tuua meie idapartnerid järk-järgult liidule lähemale ja samuti kõrvaldada ohud nende stabiilsusele. Selle saavutamisel on idapartnerlus võtmetähtsusega tööriist.

Ma loodan, et tänane arutelu saadab enne järgmise nädala Euroopa Ülemkogu ja 7. mail 2009 toimuvaks idapartnerluse tippkohtumiseks valmistumise käigus 27 liikmesriiki jõulise sõnumi.

Idapartnerlus asub täna meie ees seisvate väljakutsete keskmes. See on ELi otsene strateegiline huvi: uus julgeolekukriis meie idanaabrite juures mõjutaks mitte ainult meie naabreid, vaid ka kogu ELi ja selle kodanikke. Olen seepärast parlamendile toetuse eest väga tänulik ja jään ootama koostööd teiega teie panuse ja programmi rakendamise osas.

Charles Tannock, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Härra juhataja, Euroopa naabruspoliitika idamõõtmelise raportööri tervitan komisjoni pühendumust suhete süvendamisel nende kuue idapoolse riigiga meie uue idapartnerluse raames. On tähtis rõhutada, et idapartnerlus ei peaks iseenesest välistama võimalust, et mõned kõnealustest riikidest võiksid ühel päeval ELi täisliikmeteks saada. Näiteks, nagu te hästi teate, olen pikka aega olnud Ukraina ELiga ühinemise eestkõneleja ja olen jätkuvalt veendunud, et Ukraina vastuvõtmine on kindlasti ELi strateegilistes huvides.

Samuti tervitan uue parlamentaarse organi, Euronesti, loomist foorumina, kus Euroopa Parlamendi liikmed ja riikide parlamendiliikmed saavad dialoogi kaudu tugevdada teineteise demokraatlikku mandaati, sh näiteks võimaldades Armeenia ja Aserbaidžani esindajatel maha istuda ja üheskoos Mägi-Karabahhi tüliküsimust arutada ja pidada läbirääkimisi vabakaubanduslepingute ja viisade väljastamise lihtsustamise üle nende uute assotsiatsioonilepingute kaudu. Siiski loodan, et idapartnerlus ei too kaasa uute eraldusjoonte tõmbamist sellesse kaasatud riikide ja kaugemal idas asuvate ja mittekasutatud riikide vahele. Peame meeles pidama, et Kesk-Aasia riigid nagu Türgmenistan, Kasahstan ja Usbekistan vaatavad abi ja koostöö otsingul lääne suunas ELi poole. Peame seepärast olema ettevaatlikud, et mitte kaotada silmist meie kohustusi Kesk-Aasias lihtsalt seepärast, et soovime tugevdada suhteid ELiga külgnevate riikidega selle idapiiri ääres.

Seoses Valgevenega olen seni olnud Lukašenka diktatuuri karm kriitik. Siiski tervitan viimasel ajal suhetes toimunud sulamist. Olen kaua propageerinud piitsa ja prääniku lähenemisviisi, millega president Lukašenka jõupingutusi demokraatlike reformide ja avatuse osas tuleks tunnustada ja premeerida tihedamate sidemete kujul Euroopa Liiduga.

Mis puutub sellesse, kas härra Lukašenkal peaks lubama osaleda maikuus Prahast toimuval uue idapartnerluse käivitamise tippkohtumisel, siis minu arvates oleks selliseks sammuks tõenäoliselt liiga vara, kuna president Lukašenka peab alles tõestama oma pöördumatut suunda ELi ühistele väärtustele ja demokraatiale.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni PSE nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, tänan teid arvamuse ja selles asjas ülesnäidatud pühendumuse eest.

Sooviksin teie öeldut rõhutada, nimelt seisavad meie ees naabrusuhetes tohutud väljakutsed seoses stabiilsuse, demokraatlike muutuste ja nüüd muidugi ka majandusarenguga. Seepärast on praegu sobiv aega ka selleks, et väljendada meie pühendumust ja valmisolekut teha oma idanaabritega tihedat koostööd.

On selge, ja peaksime seda ka avalikult ütlema, et oleme huvitatud mõjust, mida me Euroopa Liiduna oma idanaabritele avaldame. Siiski ei soovi me omada mõju mitte vägivalda, ähvarduste ja sunni kaudu, vaid pakkudes just neile riikidele tuge nende stabiilsuse ja demokraatlike muutuste taotlemisel. Ma loodan, et nad kõik tõesti demokraatlikke muutusi taotlevad, eriti nüüd, kui neil, näiteks Ukrainal, on tohutud majanduslikud probleemid.

Majandusprobleemid, milledest mõnedes ei saa neid süüdistada, kuid millest mõnede eest nad muidugi ise samuti osaliselt vastutavad. Me peaks samuti teadvustama, et peame mõnede asjade suhtes olema ka kriitilised. Just seepärast, et pakume toetust, peame ka kritiseerima seda, mis meie arvates kriitikat väärrib ja nõudma seda, mis on vajalik selleks, et need riigid saaksid ka omapoolse osa anda. Pean silmas eriti Ukrainat, kuid pöördun selle riigi juurde mõne hetke pärast tagasi.

On absoluutselt elutähtis, et me ei käsitleks idapartnerlust tööriistana, mida kasutada Venemaa vastu, vaid pigem nende riikide tugevdamisena, mille naabriteks on ühelt poolt Euroopa Liit ja teiselt poolt Venemaa, kuna, kui kõik hästi läheb, peaks Venemaast saama meie partner, eriti selle poliitikaga seoses.

Mul on väga hea meel, et Ameerika Ühendriigid ja president Obama, koos asepresident Bideni ja välisminister proua Clintoniga järgivad nüüd teistsugust poliitikat. Me ei peaks tagasi hoidma oma kriitikat Venemaa sisemiste arengutega seoses. Siiski tuleks vajutada ka algaadimisnappu, millest härra Biden Münchenis rääkis, katsena, pakkunisenä Venemaale uue suhte alustamiseks.

Sellega seoses pole meie fraktsioon eriti rõõmus asjaolu üle, et härra Onyszkiewiczzi raport, sellisena nagu väliskomisjon selle heaks kiitis, ei võta üle seda, mida USA praegu pakub. Me jääme USAst maha. See on õudne. Me peaksime liikuma edasi koos USAga, hoides inimõiguste küsimust loomulikult alati esiplaanil. See on vajalik ja ma loodan, et me ikkagi saavutame ühise resolutsiooni Venemaa kohta. See on minu arvates elutähtis.

Olen juba märkinud, et meie pakkumine, meie idapartnerlus, ei tähenda, et me kiidame heaks kõik, mis meie naaberriikides toimub. Näiteks kui rääkida olukorrast Ukrainas, siis ei tohi tekkida seis, kus „Euroopa Liidu toetus on teil olemas sõltumata sellest, mida teete, millistes tülides osalete ja millised probleemid lahendamata jätate”. Ukraina juhtivad jõud peavad lõppkokkuvõttes tegelema probleemidega üheskoos, sest gaasikriis on seotud vaidlusega Ukraina poliitilisel maastikul ja meile on see täiesti vastuvõetamatu. Ma ei soovi siin kedagi süüdistada, meil kõigil võib olla oma arvamus. Siiski on absoluutselt elutähtis, et me selle Ukrainale selgeks teeksimise. Sama kehtib Gruusia ja kõigi muude riikide puhul. Euroopa Liit on teinud pakkumise ja ma loodan, et meie idanaabrid võtavad selle vastu, võtavad seda tõsiselt ja tegelikult muudavad stabiilsuse ja demokraatia reaalsuseks.

István Szent-Iványi, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (HU) Idapartnerlus, kui loogiline ja oluline uus prioriteet, mis tuleneb idasuunalisest laienemisest, on võib-olla kõige ambitsioonikam välispoliitika algatus taasühendatud Euroopas. See on positiivne samm, kuid omab mõtet ja on edukas vaid siis, kui selle rakendamise taga on tegelik poliitiline tahe. Seepärast ei piisa vaid meie olemasolevale naabruspoliitikale uue sildi kinnitamisest; peame suunama oma pilgud olemasolevast poliitikast palju kaugemale ja sõnastama hoopis kõrgemad sihid.

Esimeseks ülesandeks on kahtlemata olemasolevate koostöölepingute muutmine assotsiatsioonilepinguteks. Selle protsessi osaks on ka alalise institutsioonilise organi loomine, kuid see pole kõige tähtsam osa. Riigipeade või valitsusjuhtide kohtumised ja ministrite kohtumised on ilmselt olemuslikult tähtsad, kuid neil on edu vaid siis, kui kahe põhilise samba osas toimub tegelik edasimineku. Eesmärk on vabakaubanduslepingute kaudu luua vabakaubanduspiirkond ja järk-järgult kaotada viisanõuded. Me teame, et praegu näivad need mõlemad kaugete eesmärkidenä. Asjaomased riigid pole selleks veel valmis ja idapartnerlus peab aitama neil riikidel täita need tingimused võimalikult kiiresti, sest sellest on kõigil vastastikku kasu. Viimase paari kuu gaasikriis on näidanud, kui haavatav Euroopa energeetikavaldkonnas on. Seepärast on lepingute eriti elutähtsaks osaks energiakoostöö, mis võib hõlmata transiitriike nagu Valgevene ja Ukraina või eksportivaid riike, näiteks Aserbaidžaan. Sellest tulenevalt peame seda eriti tähtsaks.

Sooviksin rõhutada, et see koostöö peab edasi andma ka väärtusi. Idapartnerlust saadab edu, kui väärtusi nagu demokraatia, õigusriik, inimõigused ja vähemuste õigused hoitakse pidevalt esiplaanil, ulatades partneritele nende edasilükkumisel abikäe, kuid samas muutes nad ka neis valdkondades aruandekohustuslikuks. Idapartnerlus peab olema avatud ka Valgevenele, kuid alles pärast tingimuste täitmist. Tuleb teha selgeks, et Venemaast distantseerumine iseenesest ei tähenda lähenemist Euroopale. Tegelikult on neil inimõiguste ja demokraatia tagamisel palju ära teha, enne kui koostöö siht neile avaneb. Idapartnerlus mõjutab ilmselgelt eelarvet: järgnevas paariks aastaks on eraldatud 350 miljonit eurot ja tõenäoliselt ei piisa isegi sellest. Parlamendi ülesanne on anda vajalik rahaline toetus ja niisiis peame tunnustama, et idapartnerluse raames on partneritele kõige otsustavam motiveeriv tegur nende püüe Euroopasse. Täna.

Konrad Szymański, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Härra juhataja, idapartnerluse väljakuulutamise on tekitanud meie Euroopa naabrites uusi lootusi. Kui me need lootused taaskord purustame, siis piirame igas suhtes idas oma mõju. Meie naabrid lükataks sellega Venemaa mõjusfääri, mida tähistab ebastabiilsus ja autoritaarsus. Paluksin Valgevene puhul teatud ettevaatust. Selle riigi praegused lubadused demokraatia saavutamiseks on alusetud. Samal ajal deporteerivad Valgevene ametivõimud telekanaliga BelSat seotud katoliku preestreid ja on keeldunud andmast neile luba oma büroo registreerimiseks Minskis. Noored, kes toetavad opositsiooni, kutsutakse ajateenistusse. Katsed kasutada kriisi ettekäändena idapartnerluse rahastamisest keeldumiseks ja vabakaubandus- ja viisavabaduslepingute allkirjastamise protsessi aeglustamiseks viivad Euroopa Liidu läbikukkumiseni selles maailma piirkonnas. Kui see juhtub, siis pidage meeles, et te Moskva poliitika üle ei nurise. Meil on täna olemas vajalikud hoovad. Kui idapartnerlus lõpetab sellega, et samale vanale sisule antakse vaid uus pakend, siis ei peaks üllatuma, kui me idas läbi kukume.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – Härra juhataja, esmalt sooviksin ma tervitada komisjoni algatust, mis on väga hästi ette valmistatud. Teiseks pole siin tegemist liidu uue idasuunalise poliitikaga, vaid uue kontseptsiooniga, seega tuleks küsida, mis on selle lisaväärtus. Ma ütlesin, et lisaks sellele, mida me seni oleme püüdnud teha, kas edukalt või mitte, ei püüa me nüüd lihtsalt mitte omada enda ümber sõpru, vaid ka sõpru, kes on sõbrad omavahel. See on Euroopa Liidu stabiilsuse ja julgeoleku võti. Selles mitmepoolses mõotmes näen ma uue projekti lisaväärtust. Ma loodan, et see kiidetakse märtsis Euroopa Ülemkogul heaks. Me teame, et see on Tšehhi eesistumisperioodi prioriteet, ehkki meil pole rõõmu näha Tšehhi ministrit siin saalis.

Assotsiatsioonilepingud on võtmetähtsusega element ja see peaks olema sarnane, kuid samal ajal diferentseeritud, vastavalt selle mitmepoolse raamistiku iga kuue osapoole võimalustele ja toimetulekule. Energiajulgeolek, nagu öeldud, on keskne küsimus. See huvitab meid eriti, samuti neid kuut riiki, keda see energiajulgeolekule juurdepääs ühendama hakkab.

Arutelu käigus tõstatati küsimusi, kas kaasata kolmandaid riike. Ma arvan, et lähenemisviis, millega me kaasame Türgi ja Venemaa vastavalt konkreetsetele juhtumitele, on õige lähenemisviis. Ilmselt tuleks ühinema kutsuda Valgevene, kuid väga kindlaid tingimusi seadva põhimõtte alusel, kus me peaks põhiväärtuste osas sõnastama miinimumnõuded.

Meil on väga hea meel, et volinik on märkinud ja arvesse võtnud, et idapoolse naabruskonna parlamentaarne assamblee, Euronest, saab projekti lahutamatuks osaks.

Mis puutub rahastamisse, siis, kui sellega asjakohaselt tegeleda, peab see jääma järgmisesse finantsperspektiivi. Seni ma loodan, et see 600 sobib, kuid mul on üks oluline märkus, et kaotada igasugused vastuolud. Seda ei tohiks teha lõunapoolse naabruskonna kahjuks või kulul. Selles kontekstis peaksid nii lõuna- kui idapoolne naabruskond olema nii sünergilised kui ka sümmeetrilised.

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Härra juhataja, volinik, me saame komisjoni ettepanekule anda vaid positiivse hinnangu. Ka selle ajastamine on võib-olla tõesti ideaalne, sest praeguses kriisiolukorras vajavad kõik Euroopa riigid solidaarsust. Eile ja üleile arutasime päris pikalt uute ja vanade liikmesriikide vahelise solidaarsuse küsimust. Teatud määral on see arutelu kunstlik, kuid sellegipoolest on tegemist aruteluga, millest paljud mõtleavad. Siiski vajavad just Euroopa Liidu idanaabrid praegu erilist solidaarsuse ülesnäitamist, sest neil praktiliselt puuduvad tugimehhanismid, mis on olemas nende läänepoolsetel naabritel. Seepärast pakub selline algatus neile olulise kinnituse selle kohta, et Euroopa Liit endiselt nende peale mõtleb ja on valmis nendega suhete arendamisse investeerima.

Samal ajal, me võime öelda, et see on hea algatus, kuid nüüd peame jälgima, kuidas see algatus areneb, sest mitu korda oleme olnud tunnistajaks sellele, kuidas head algatused aja jooksul liiva jooksevad. Teisest küljest on fakt, et mõned riikidest, millele see algatus on sihitud, peavad oma peamiseks eesmärgiks Euroopa Liiduga ühinemist. Selles mõttes on väga tähtis, et meie või meie idanaabrid ei käsitleks idapartnerlust katsena asendada tulevane liikmelisus sellise algatusega. Seda arvestades, volinik, sooviksin, et teie oma kontaktidele tuginedes meile ütlesite, kuidas meie idapartnerid seda algatust näevad. Ametlikult nad muidugi peavad seda toetama, kuid konkreetset võimaliku tulevase ühinemise vaatepunktist pole ma kindel, kas neil pole etteheiteid.

Samuti arvan ma, et sellest algatusest puudub üks element, mida kaasliikmed samuti rõhutasid, nimelt Venemaa roll. Me muidugi teame, kui tundlik teema see on, arvestades, et riigid, millest räägime, pole mitte ainult Euroopa Liidu, vaid ka Venemaa naabrid. Meile on nende riikidega seoses väga tähtis ka arendada suhteid Venemaaga, et ei tekiks Euroopa Liidu ja Venemaa vahelist rivaalitsemist, kokkupõrget kahe peamise mõjujõu vahel neis riikides, mis põhjustaks poliitilist ebastabiilsust. Tegelikult, teatud määral just sellele olemegi praegu tunnistajaks. Mõned neist riikidest on sõna otseses mõttes lõhestatud ja nende kodanikud on jagunenud Venemaa ja Euroopa Liidu ootuste vahel. Ma usun, et me peame olema aktiivsemad ja meil on neile riikidele palju rohkem pakkuda.

Sooviksin lõpetuseks öelda, et ma toetan viisanõuete lihtsustamist, mis on väga tähtis samm, kuid soovin selle algatuse osana näha rohkem hariduse ja inimestevaheliste suhtlemisega seotud meetmeid, kõike, mis seondub kontaktidega lisamisega nende riikide ja Euroopa Liidu kodanike vahel, samuti, muidugi neis riikides Euroopa Liidu kohta teadmiste suurendamisega. Täna.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – (LT) Idapartnerluse poliitika on eriti tähtis poliitika, nagu ka Euronesti projekt, mis tuleks rakendada lähimas tulevikus. Seepärast olen veendunud, et me peame leidma need lisanduvad 350 miljonit eurot, mida on vaja idapartnerluse poliitika rakendamiseks järgneval neljal aastal.

Mis puudutab Valgevenet, siis kolme nädala eest külastas Minskit Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni Euroopa Parlamendis delegatsioon. Meie delegatsioon saabus päev pärast kõrge esindaja Javier Solana visiiti Valgevenes. Ühest küljest oli tema visiit selge signaal Minskile, et Euroopa Liit on valmis alustama pragmaatiliste suhete uut etappi. Teisest küljest näis, et paljud Euroopa Liidu varasemad nõudmised on kui mitte unustatud, siis vähemalt neid ei mainita. Enamikule Valgevene rahvast ei ütle kõlavad fraasid konstruktiivsest dialoogist ja fundamentaalsete probleemide üle arutlemisest selgelt, millist poliitikat Euroopa Liit tulevikus ajama hakkab. Mis tehtud, see tehtud. Visiit toimus ja demokraatlike väärtuste kohta ei öeldud ühtegi sõna. Mul on hea meel selle üle, et PPE-DE delegatsioon viibis Minskis päev pärast härra Solanat, ja me rõhutasime eriti inimõigustealast olukorda ja ajakirjandusvabaduse nõudeid. Lõpuks võiksin lisada, et kutse härra Lukašenkale osaleda kevadisel Praha tippkohtumisel oleks mõistetamatu ja raskesti põhjendatav. Teiseks peab Valgevene valitsus teostama demokraatlikke reforme ja tegema seda jätkuvalt ka tulevikus. Lukašenka režiimi ei tohi suhtuda kui valgesse lehte.

Adrian Severin (PSE). – Härra juhataja, idapartnerlus on projekt, mis hõlmab kuut riiki. Üks neist, Valgevene, on dramaatiline näide eneseisolatsioonist, millele me minevikus oleme reageerinud poliitikaga, mida tähistab sündroom „liiga vähe, liiga hilja”, seda nii sanktsioonide kui ka stiimulite osas. Valgevenel on vähe ühist näiteks Gruusiaga. Koostöö härra Lukašenka ja härra Saakašvili vahel paistab kui poliitilise ulmeromaani ja poliitilise õudusromani ristand.

Ülejäänud viis riiki on Musta mere läheduses, kus meil on sünergia, mis tähendab, et siiski pole veel strateegiat. Kas idapartnerlus võiks täita Musta mere strateegia rolli? Vaevalt, et on võimalik ette kujutada sealset piirkondlikku strateegiat ilma Türgi ja Venemaata, kuid konkreetselt need riigid on protsessist välja jäetud. Kõiki neid riike ühendab asjaolu, et nad kuulusid Nõukogude Liitu ja on Venemaa naabrid niisama palju kui nad on Euroopa Liidu naabrid. Teiste sõnadega, meil on tegemist ühise naabruskonnaga. Venemaa käsitleb seda naabruskonda talle reserveeritud huvifäärina. Kindlasti ei saa me sellega nõustuda, kuid teisest küljest näib idapartnerlus olevat viisiks, kuidas asendada Vene poliitika tema naabruskonnas. See muudab kõnealuse naabruskonna konfliktsete huvide ja rivaalitseamise alaks.

Tõeliseks väljakutseks on see, kuidas töötada välja ELi ja Venemaa ühine poliitika nende ühise naabruskonna suhtes. Vastasel korral ei saavuta me seal julgeolekut ja stabiilsust, vaid hoopis vastupidist. Mis puutub kõigesse muusse, siis meie poliitilistes kavades juba leiduvad teemad nagu demokraatia ja hea valitsemistava, majanduslik integratsioon ja lähenemine, energiapuulgeolek ja inimestevahelised kontaktid. Sellest seisukohast on Ukraina teistest palju enam arenenud ja ma eeldan, et ta pole nüüd väga rõõmus, et peab meie pakkumist teistega jagama.

Tõeline probleem polnud siltide puudus, vaid teostuse puudus. Kinnitades oma sõnu oma rahaga, ja muidugi, proua volinik, teil on täielik õigus, öeldes, et hea poliitika tegemiseks vajame me eelarvet, ja lisades pisut visionaarselikku realismi naiivse konfrontatsiooni asemel, võiksime tõesti muuta idapartnerluse väärtuslikuks ja positiivseks asjaks.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin tervitada idapartnerluse projekti, mis loodetavasti tugevdab demokraatiat ja reforme meie idapoolses naabruskonnas. See pole siiski vaid piirkondlik algatus: seda peaks nägema üleeuroopalise projektina. Seepärast on otsustava tähtsusega, et kõik liikmesriigid pühendusid oma täieliku panuse andmisele.

Sedasorti pühendumisega oleks traumeerivat konflikti eelmise aasta augustis Gruusias tõenäoliselt saanud vältida. Seepärast on ülim aeg, et kõik riigid piirkonnas mõistaksid, et selliseid projekte ei saa käsitleda vanas stiilis võitlusena mõjusfääride pärast ja ma jagan voliniku seisukohta, et eesmärgiks on saavutada meie naabruskonnas suurem stabiilsus ja julgeolek.

Idapartnerlus tähendab ELi suhete süvendamist kuue naabriga. Seda võiks võrrelda nelja ühise ruumi loomisega ELi ja Venemaa vahel, kuid selle suhte peamine element on vastastikusus ja tingimuste seadmine. Partnerlus tähendab kahepoolseid lubadusi edendada nii vabaturu majandussuhteid kui ka õigusriiki ja suhete ulatus sõltub iga partneri edusammudest neis valdkondades.

Sooviksin rõhutada veel üht põhimõtet. Idapartnerlus ei peaks olema piiratud valitsustevahelise koostööga. See peab kaasama ka kodanikuühiskonna ja eriti stimuleerima rohujuuretasandi suhtlemist kodanike, valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike asutuste vahel.

Valgevene opositsioonijuhid, kes sel nädalal siin viibisid, olid muide mures ELi Valgevene-suunalise avanemise pärast, sest see ei hõlma kodanikuühiskonda ja sellise autoritaarse riigi nagu Valgevene puhul arvan ma, et partnerlus peab selgelt põhinema konkreetsetel edusammudel inimõiguste valdkonnas.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Idapartnerluse algatus on eriti tähtis ja selle kohaldamise võimaldamiseks tuleb nii kiiresti kui võimalik rakendada õigusaktide pakett.

Tervitan selle uue partnerlusraamistikuga edendatavat koostööplatvormi, sest meie ja naabrite vaheliste suhete ümberkorraldamise järele on tungiv vajadus, mitte ainult selleks, et muuta koostöö nendega tõhusamaks, vaid ka selleks, et suuta lahendada praegu meie ees seisvaid suuri probleeme, näiteks majanduskriis ja energiapuudus, millega pole võimalik vaid sisemiselt tegeleda.

See partnerlus soodustab ELile ülimalt tähtsaid projekte, edendades institutsionaalset raamistikku, mis viib kõrgemale tasemele nii suhted naabritega kui ka piirkondadevahelise koostöö. On olemas prioriteetsed projektid, mis on energiakriisi leevendamiseks eluliselt tähtsad: projektid Musta mere piirkonnas ja projektid, mis kasutavad Kaspia mere piirkonna ressursse. Neid projekte on võimalik teostada vaid turvalise naabrussuhte kontekstis ja tihedates suhetes asjakohaste piirkondlike osapooltega, tuginedes jagatud, vastastikküsimustele kohustustele.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Härra juhataja, sooviksin viidata proua Andrikeni kõnele, milles ta rääkis parlamendi delegatsiooni hiljutisest külasõidust Minskisse.

Volinik, oma vastuses võiksite ehk kinnitada, et te lükkate tagasi Lukašenka ja tema kolleegide seisukohta, et me peaksime omama suhteid ilma tingimusteta. Minskis viibides kohtusime me loomulikult demokraatliku opositsiooni juhtidega ja samuti suhtlesime pressiga. On selge, et Lukašenka soovib meiega häid suhteid, kuid selle põhjuseks pole tema hingeheadus: põhjuseks on see, et tal on väga tõsised majandusprobleemid ja ta soovib püsida võimul. Ta on käskinud oma politsei jõududel rahumeelsed demonstratsioonid laiali ajada ja nüüd, olles poliitvangid vabastanud, tegeleb ta taas nende arreteerimisega.

Volinik, oma kõnes, mida ma kuulasin, rääkisite te inimestevahelistest kontaktidest. Mis ütleme meie siin ELis inimestele ja üliõpilastele Valgevenes? Kas me toetame neid või toetame me diktatuuri, mis seni veel nende üle valitseb?

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Härra juhataja, ma käsitlen oma kõnes idapartnerluse ja Musta mere sünergia vahekorda.

Minu arvates on peamiseks takistuseks Musta mere sünergiale asjakohase koha leidmine sellel järjest keerukamaks muutuv ELi idasuunaliste algatuste maastikul. Sellest tulenevalt käsitletakse Musta mere piirkonnas tegelikke sisulisi teemasid nagu energia ja külmutatud konfliktid muude mehhanismide kaudu: ELi naabrussuhteid, kus on raha; tulevane idapartnerlus, mis on mõeldud suurendama kaasatud riikide vahelist julgeolekualast usaldust ja tagama energiatarned ELi pärast Gruusia sõda; ELi strateegiline suhe Venemaa ja Ukrainaga; või ühinemiskõnelused Türgiga.

Mis jääb siis üle, mida Musta mere sünergia võiks saavutada? Peaksin ütleva, et mitte just palju peale seminaride ja uuringute, kuidas laiendada olemasolevaid Euroopa algatusi piirkonnas, ja poliitikalised küsimused. Seepärast, kui tahame säilitada oma usaldusväärsust, on vaja parandada ka „sünergia” nime all tuntud raamistiku sisu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, idapartnerlus kujutab endast keerukat ettepanekute paketti, mis peaks toetama meie idanaabreid demokraatlike muutuste teel. Kõigi nende riikide ees seisab valik. Nad võivad järgida kas Vene või Euroopa mudelit. Kindlasti on Euroopa Ühendusel neile rohkem pakkuda. Euroopa partnerlus pole katse saavutada selles piirkonnas kontrolli või meie mõjusfääri laiendada. Selle asemel on tegemist selgelt mõlemale poolele kasuliku kokkuleppega. Partnerriikidele antakse uus võimalus ja toetatakse nende majanduslikku ja sotsiaalset arengut. Ühendus tagab endale suurema energia- ja poliitilise julgeoleku.

Peaksime sihiks seadma viisapiirangute lõdvendamise. Kui lihtsustame idapartnerluse riikide kodanike sisenemist ELi territooriumile, siis avastavad nad, kui olulist kasu koostöö ELiga võib anda. Ulatuslikumad kodanike- ja eriti noortevahelised kontaktid aitavad kindlasti ka partnerriike ja ELi teineteisele lähendada. Me peaksime võimaldama noortel õppida ja reisida ning edendada hariduse- ja kultuurialast suhtlust. Haritud ja teadlikud noored on meie mandri tulevik.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Oma külaskäigul Ukrainasse panin tähele, et meie idapoolsetes naaberriikides pööratakse vähe tähelepanu õigusliku raamistiku arendamisele. Ühenduse õigustiku ülevõtmine aitas Leedul oma majandus- ja õigussüsteemi reformida ja saada Euroopa Liidu liikmeks. Ma loodan, et idapartnerluse programmis pööratakse veelgi enam tähelepanu õigusliku raamistiku arendamisele meie naaberriikides. See mitte ainult ei taga institutsioonide stabiilsust, vaid aitab ka majandusreforme teostada. Teisest küljest võimaldab õigusliku raamistiku arendamine meil edendada Euroopa Liidu ja selle idanaabrite vahelist koostööd, sest see tagab stabiilse keskkonna investeringutele ja inimeste teadmiste rakendamisele.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, kuna kahte minu kolleegi pole siin saalis, siis võtan endale aega, et öelda veel mõni sõna selles küsimuses, mis on järgnevatel aastatel Euroopa Liidu välisprioriteetidele nii eluliselt tähtis.

Soovin õnnitleda komisjoni selle algatuse puhul, mis seab energiajulgeoleku teema dialoogide ja poliitilise tegevuskava üheks peamiseks eesmärgiks. Väline energiajulgeoleku poliitika on eluliselt tähtis. Me nägime hiljutist nääklust Ukraina ja Venemaa vahel ning selle järelmõjusid, mis ulatusid tarbijateni nii kaugetes riikides nagu Bulgaaria ja Slovakkia.

Tähtis on meeles pidada, et kuuest kaasatud riigist on mitu riiki, näiteks Valgevene, Ukraina ja Gruusia, võtmetähtsusega transiitriigid. Seal on ka tootjaid, nagu Aserbaidžaan ja Kaspia mere gaasi- ja naftaväljad. Trans-Kaspia ühendusel Kesk-Aasiaga on potentsiaali, mis, nagu teate, volinik, on mulle südamelähedane ja ma olen alati olnud Kasahstaniga edasise lähenemise eestkõneleja. On tähtis, et säilitaksime Kaspia mere piirkonnas stabiilsuse ja samuti mitmekesistaksime tarneid, kaugenedes liigsest sõltuvusest Venemaa gaasitarnetest ja eriti Gazpromist, mida tihti kasutatakse teatud mõttes Vene Välisministeeriumi osakonnana.

Samuti pean teatud kahetsustundega ütleva, et samas kui idapartnerlus on suurepärane võimalus Taga-Kaukaasia riikidele, ehkki pole veel teada, kas nad suudavad ka piirkondlikult rohkem integreeruda, selle asemel et vaid nautida kahepoolseid suhteid Brüsseliga, ei anna see just palju uutele riikidele nagu Ukraina. Neil riikidel juba on juurdepääs läbirääkimistele vabakaubanduslepingu üle, kus laual on ka viisade väljastamise lihtsustamise küsimus, koos osalemisega ÜVJPs ja julgeoleku - ja kaitsepoliitikas. Kahjuks pean ütleva, et Ukrainale pole selles palju uut, kuid teistele riikidele on see suurepärane.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin endiselt teile meenutada, et me pole suutnud neis idapoolsetes piirkondades külmutatud konflikte lahendada, samuti pole me suutnud vältida sõda Venemaa ja Gruusia vahel.

Ma usun tegelikult, et idapartnerlus on tervitatav algatus, sest eelkõige eksisteerib vajadus need piirkonnad stabiliseerida ja hoida neid mõjusfääri lõksu langemast, sest olemas oleme meie, on Ameerika Ühendriigid, on Venemaa ja on Türgi. Samuti usun, et me peame selle partnerluse kontekstis endalt küsima, kas poleks vaja luua neutraalne puhvertsioon, teisiti öeldes, riigid, millel oleks neutraalne staatus, et vältida hõõrumist, mille tunnustajaks oleme täna seoses Gruusia ja Ukrainaga, kes taotleavad ühinemist NATOga. Me teame väga hästi, kuidas see ühinemine Venemaale mõjub.

Idapartnerluselt ootame me stabiilsust ja energiajulgeolekut. Peame selle julgeoleku tagama, sest nagu üks kolleeg ütles, Kaspia mere piirkonna energiakandjad liiguvad läbi Kaukaasia, seega peab Kaukaasia olema stabiilne.

Samuti usun, et meie kaaskodanikud peaksid neid piirkondi tundma õppima ja usun, et selleks peab komisjon mõnedesse projektidesse investeerima. Tegelikult ilmnes see probleem, kui ühinesid uued riigid. Seega arvan, et peame rakendama projekte nende piirkondade tutvustamiseks ja tagamaks, et neil on Euroopa perspektiiv.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – Härra juhataja, silmatorkavad asjad pakuvad hea võimaluse poleemikaks. Ma ei nõustu meie kolleegi, härra Severiniga. Ta tunnustab Venemaa mõjupiirkondades teatud ligipääsuõigust. Kui soovime stabiilsust oma idapiiridel, siis vajame rohkem demokraatiat ja rohkem turumajandust. Venemaa on vähem demokraatlik ja seal on vähem turumajandust kui neis naaberriikides, seega mingi ühine poliitika meid sellele eesmärgile lähemale ei vii.

Sümmeetria Venemaaga selles poliitikas ei anna meile piirkonnas suuremat edasiminekut. Venemaa ei kutsunud meid, kui moodustati SRÜ ning meie ja Venemaa poliitika segu töötaks täiesti oma eesmärgile vastu.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Härra juhataja, see on tõesti huvitav arutelu ja soovin väga tänada parlamendiliikmeid nende üldise suure toetuse eest sellele idapartnerluse lähenemisviisile.

Lubage mul kohe öelda, et see põhineb väärtustel. Sellega toetatakse nii poliitilisi kui majanduslikke reforme. See nõuab vahendeid, ja soovin tänada proua Andrikeni selge toetuse eest selles küsimuses, ja nagu paljud teist ütlesid, nõuab see ka poliitilist tahet.

On eluliselt tähtis, et valitsustevahelisele koostööle lisanduks koostöö inimestega, mis on plaanis selgelt olemas ja samuti on seal parlamentaarne aspekt. Seepärast on väga tähtis, et te ka kasutaksite uut Euronesti ja kõiki muid vahendeid, selleks et tõesti meie ideid kohale viia. See on minu esimene märkus.

Idapartnerluse kohta võib palju öelda. Esimene asi, mida küsida, on missugune on meie tavalisele naabruspoliitikale antav lisaväärtus. Vastus on – „väga suur“! Me läheme rohkem sügavuti: assotsiatsioonilepingud on juba väga ulatuslikud ja sügavuti minevad. Üldjuhul peaksid kaasnema ka vabakaubanduslepingud, mida ei saa lihtsalt pakkuda kõigile, sest need nõuavad asjaomastes riikides palju struktuurimuutusi. See on väga tähtis.

Liigutakse julgeoleku huvides suurema poliitilise koostöö ja liikuvuse suunas, mida on nimetanud paljud teist. Väga tähtis on, et toimuks viisade väljastamise lihtsustamine, kuid mõned riigid peavad tegema rohkem piirihalduse ja dokumentide turvalisuse jne osas. Selles on suurem vastutulek – suurem pakkumine.

Siis on olemas mitmepoolne komponent, sest nagu olen alati öelnud – naabruspoliitika, koos idapartnerlusega, on põhimõtteliselt kahepoolne pakkumine, nagu härra Swoboda õigesti märkis, kuid samuti on selles mitmepoolne komponent, mis võimaldab riikidel üksteisega koostööd teha, mis näiteks lõunas on alati keerulisem.

See on pakkumine ja selle pakkumisega proovime me neid riike endale lähemale tuua. Meil pole samu mehhanisme, mis meil on kandidaatriikidega, kus selleks, et „klubisse“ sisse saada, tuleb täita teatud arv tingimusi ja kui ei täida, siis sisse ei saa. Seepärast peame töös kasutama algatusi, kannustamist ja positiivset hoogu. See võtab aega, sest küsimuse all on ka ühiskonna muutus, kuid on väga tähtis kohal olla ja asju välja pakkuda ja kokku leppida.

Samuti nõustun nendega, kes ütlesid, et me ei peaks seda nägema ohuna Venemaale. See on tõsi ja samal ajal on tegemist väikese kuuest idapartnerist koosneva rühmaga koos Euroopa Liiduga ja *ad hoc*, konkreetsete juhtumite puhul võime me siin-seal võib-olla Venemaa või Türgi assotsieerida.

Siiski on Musta mere sünergia väga tähtis algatus projektide kohta, mis kaasab kõik partnerid, sh Venemaa ja Türgi. See on alles värske poliitika ja sellele tuleb anda võimalus. Me ei suuda rakendada strateegiat vaid ühe aastaga. Peame selle väga tähtsa poliitika osas olema kannatlikud, peame püüdma seda pidevalt arendada.

Ma ütleksin härra Szent-Iványile et me toetame idapartnereid meie tingimuste täitmisel. See on otsustava tähtsusega. Seepärast on meil mehhanism võimaldamaks neile rohkem suutlikkuse ülesehitamist ja rohkem institutsioonide ülesehitamist, sest võime näha, et mõnikord on nende institutsioonid nõrgad.

Ukraina puhul me töötame õigusliku raamistiku kallal, kuid rakendamine on kõigis demokraatlikes riikides valitsuse ülesanne, pärast seda kui parlament on õigusaktid vastu võtnud. Seepärast püüame me idapartnerluse puhul toetada ja tagant tõugata, kuid samuti on nende riikide ülesanne anda oma osa. Nagu härra Swoboda märkis, on väga tähtis, et me vajaduse korral oleksime ka kriitilised ja riigis peab toimuma tegelik eestvedamine. Praegu pole me alati selles kindlad ja soovime, et riik edasi liiguks.

Olen härra Saryusz-Wolskile toetuse eest väga tänulik. On absoluutselt õige öelda, et diferentseerimine on ka siin võtmetähtsusega, sest mitmed riigid on väga erinevad: Ukraina on põhimõtteliselt esirinnas, siis on Moldova ja Gruusia, ja siis on riik nagu Valgevene, kus olukord on väga delikaatne.

Valmistun parajasti külaskäiguks Valgevenes, kus peame töötama väga õrna tasakaalu nimel, sest me soovime midagi pakkuda, eriti elanikkonnale. Komisjon on algusest peale toetanud üliõpilasi Vilniuses ja sooviksin näha suuremat toetust erinevatelt liikmesriikidelt, sest need, kes alati sellest räägivad, peaksid midagi ka ära tegema. Olen alati selle poolt olnud.

Siiski soovime me ka, et härra Lukašenka oma reforme jätkaks, ja seda me ütleme. On tähtis suhelda nii, et see sõnum oleks selge. Esmaspäeval toimub üldasjade ja välissuhete nõukogu koosolek, kus kindlasti kerkib ka küsimus, mida teha Valgevene suhtes. Ülimalt tõenäoliselt on tulemus sarnane senisele, sest me pole veel rahul, kuid samal ajal oleme näinud mõnesid positiivseid samme.

Vastuseks härra Vigeninile ma ütleksin, et see ei asenda liikmeks saamist. Liikmeks saamist ei saa olla, sest ei need riigid ega Euroopa Liit pole nende liikmelisuseks piisavalt valmis. Seepärast peame planeerima. See poliitika on planeeritud andma niipalju kui me suudame, tingimusel et need riigid soovivad seda vastu võtta.

Raskus seisneb selles, et – nagu juba ütlesin – on palju lihtsam midagi anda kui kehtestada tingimused või kui öelda „palun proovige teha seda ja proovige teha teist ja meie anname teile võimalused”. Sellisel juhul puudub vahetu eesmärk saavutada konkreetne tulemus, kuid üldine tulemus on suurem stabiilsus, suurem julgeolek ja rohkem võimalusi.

Mis puudutab julgeolekuteemalisi küsimusi, siis ma ütlesin proua Isler Béguinile, et on absoluutselt tõsi, et me peame töötama suurema julgeoleku nimel, kuid mängu tulevad ka paljud muud küsimused. Me töötame kõvasti Aserbaidžaaani, Mägi-Karabahhia küsimuse, Moldova, Transnistria ja Gruusia teema kallal ja oleme nendega tegelemisel väga järjekindlad. See on põhimõtteline küsimus. Me ei tunnusta Abhaasia ja Lõuna-Osseetia sõltumatust, kuid samal ajal peame töötama Venemaaga ja Venemaaga suhtlema. Selles osas nõustun härra Swobodaga, et me peame olema realistid, kuid samas ka oma kindla seisukoha selgelt teatavaks tegema.

Need on tähtsad teemad, mille kõigi kohta te olete avaldanud väga väärtuslikke mõtteid. Mitmepoolses raamistikus on väga hea, kui on kaasatud kodanikuühiskond kõigis selle erinevates vormides ja samuti annab see neile ja meile suure võimaluse energiajulgeoleku kallal töötamiseks. Energiajulgeolek on üks tänapäeva tähtsaid küsimusi, kus meil on tõeline kahepoolsest kasulik olukord: meie oleme väga huvitatud ja nemad on väga huvitatud. Me peame selle kokku viima.

Juhataja. – Sellega on päevakorra punkt ammendatud.

*
* *

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (PT) Sooviksin juhatuselt küsida, kas me hakkame arutama Euroopa Parlamendi soovitusel ettepanekut nõukogule, arvestades, et siin ei viibi nõukogu esindajat. Kas on mingeid uudiseid selle kohta, kas ta saabub või ei saabu arutelu ajal?

Juhataja. – Härra Ribeiro, meil pole uudiseid nõukogult. Me loodame, et neil läheb hästi, kuid ei, uudiseid meil pole.

***

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Urszula Gacek (PPE-DE), kirjalikult. – Praegusel majanduskriisi ajal võiks küsida: kas Euroopa ei peaks keskenduma oma asjade eest hoolitsemisele, selle asemel et aidata idanaabreid?

Euroopa peaks otsustavalt jätkama nende toetamist.

Esiteks, majanduslik ebastabiilsus idanaabrite juures, eriti Ukrainas, mis kannatab suurte probleemide all, kujutab ohtu Euroopa turvalisusele. Ja vastupidi, stabiilne Ukraina majandus, järjest enam integreeritud ELiga, on ELi liikmesriikidele tohutu potentsiaaliga turg.

Teiseks, meie idanaabrite kaasamine Euroopa peresse, isegi kui tegelik ELiga ühinemise väljavaade pole tõenäoliselt lähimas tulevikus veel realistlik valik, on pikaajaline projekt. Praeguse kriisi lahendamine on midagi, mille me loodetavasti järgmise aasta kuni 18 kuu jooksul lõpule viime. Idapartnerlus on projekt paljudeks aastateks.

Kolmandaks, isegi kui mõnede meie idanaabrite juhid, näiteks Valgevene president ja, vähemal määral, nägelevad juhid Ukrainas võivad meid nende suhete tihendamisel tagasi kohutada, peame meeles pidama, et meie idanaabrid on rohkemat kui nende praegused juhid ja, arvestades nende sisemisi poliitilisi probleeme, vajavad nad meie toetust, eeskujuga ja julgustust.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), kirjalikult. – (PL) Peaksime olema rõõmsad selle üle, et Euroopa Liit avab suhetes oma idanaabritega uued võimalused. 2008. aasta detsembris võttis Euroopa Komisjon vastu Poola ja Rootsi esitatud ettepaneku tugevdada Euroopa Liidu koostööd kuue idanaabriga. See samm sisendab lootust. Ma loodan, et see projekt ei jää ülekantud tähenduses joonestuslauale ja et seda rakendatakse meie suhetes Ukraina, Moldova, Gruusia, Armeenia, Aserbaidžaaani ja Valgevenega. Idapartnerlus näeb ette poliitilise koostöö taseme tegeliku tõusu, sh uut tüüpi assotsiatsioonilepingud, kaugeleulatuv integratsioon ELi majandusega, lihtsam reisimine kogu ELis partnerlusega hõlmatud riikide kodanikele (tingimusel, et turvanõuded on täidetud), lepingud energiajulgeoleku kindlustamiseks, mis on kasulikud kõigile kaasatud osapooltele, ja suurem rahaline abi.

Peaksime endale teadvustama, et idapartnerlus nõuab pühendumist nii Euroopa Liidult kui ka partnerriikidelt. See pingutus võib anda käegakatsutavat poliitilist ja majanduslikku kasu. See aitab kaasa usalduse suurendamisele partnerite vahel ning selle tulemusena suurendab kõigi stabiilsust ja julgeolekut. Iseäranis palju võime loota partnerluse väljapakutud peamiselt raamistikult, eriti nelja poliitilise platvormi loomiselt: demokraatia, hea valitsemistava ja stabiilsus, majanduslik integratsioon ja lähenemine ELi poliitikale ning energiapoliitika ja inimestevahelised kontaktid. Muidugi on palju kahtlusi, näiteks Valgevene valitsuse tegelike kavatsuste küsimus ja suhted Venemaaga.

5. ELi ja Brasiilia strateegiline partnerlus - ELi ja Mehhiko strateegiline partnerlus (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorra punkt on ühine arutelu järgmiste raportite teemal:

- A6-0062/2009, raportöör Maria Eleni Koppa, väliskomisjoni nimel, ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta (2008/2288(INI)) ja

- A6-0028/2009, raportöör José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, väliskomisjoni nimel, ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule ELi ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta (2008/2289(INI)).

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, raportöör. – (ES) Härra juhataja, Ladina-Ameerika on enam kui 600 miljoni elanikuga maailmajagu, mis annab rohkem kui 10% maailma sisemajanduse kogutoodangust, millel kasvab 40% Maa taimeliikidest ja samal ajal on seal dünaamiline ja erakordselt aktiivne noor elanikkond.

Viimaste aastate majandusbuumile vaatamata pole praegu siiski parim aeg Ladina-Ameerika integratsiooni mõttes. Seda ütles president Óscar Arias oma ametissevannutamisel ja eelmisel nädalavahetusel tuletati seda mulle meelde São Paulos korraldatud seminaril, kus osalesid ka endine Peruu president Alejandro Toledo ja endine Brasiilia president Fernando Enrique Cardoso.

Argentina ja Uruguay vahel on olnud pingeid; ALCA projekt on läbi kukkunud; Venezuela on lahkunud Andide Ühendusest; Brasiilia ja Boliivia vahel on esinenud probleeme seoses energiavarude natsionaliseerimisega, samuti samal põhjusel ka Argentina ja Boliivia vahel; tülisid on olnud Ecuadori ja Colombia vahel, Colombia ja Venezuela vahel, Mehhiko ja Venezuela vahel jne.

Seepärast saadab see Euroopa Komisjoni algatus strateegilise partnerluse loomiseks, mida toetavad parlament ja nõukogu, selge hästi piiritletud sõnumi, et Ladina-Ameerika on endiselt Euroopa Liidu tegevuse prioriteetide seas, mitte viimases järjekorras tänu volinik Ferrero-Waldneri isiklikele pühendumisele.

Mehhiko puhul on selle strateegilise partnerluse sihiks konkreetselt rõhutada selle riigi tähtsust Ladina-Ameerikas ja maailmaareenil ja lisaks on see olemuslikult tähtis keskne samm meie olemasolevate suhete tugevdamisel Mehhikoga ja ulatuslikuma kooskõlastamise sisseseadmisel ülemaailmse tähtsusega teemadel.

See uus samm on võimalus veelgi tugevdada poliitilist dialoogi ja kooskõlastada mõlema poole seisukohti nii maailmaareenil kui ka erinevatel mitmepoolsetel foorumitel ja rahvusvahelistes institutsioonides. Konsultatsioonimehhanismid võimaldavad ühiste seisukohtade vastuvõtmist konkreetses ülemaailmse ulatusega küsimustes nagu julgeolek, keskkond või sotsiaalmajanduslikud küsimused.

Euroopa Liidule on see ka suurepärane võimalus erisuhete arendamiseks riigiga, millel on juhtiv roll Ladina-Ameerika foorumitel, näiteks Rio grupis, mille eesistujariik ta on kuni aastani 2010. Mehhiko osaleb G20s, G8+5es, Maailma Kaubandusorganisatsioonis, Rahvusvahelises Valuutafondis ja samuti OECDs, mille ainus Ladina-Ameerika liige ta on.

Seepärast, juhul kui meie poolt väljapakutav strateegiline partnerlus luuakse, siis asjade seas, mida on võimalik saavutada iga-aastastel Euroopa Liidu ja Mehhiko tippkohtumistel, on näiteks ühiste lahenduste otsimine maailma majandus- ja finantskriisile, ambitsioonikate edustrateegiate koostamine Kopenhaagenis toimuvaks ÜRO kliimamuutuste konverentsiks, struktureeritud dialoogi arendamine rände küsimuses või koostöö aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Oma täna hommikul vastuvõetavas resolutsioonis kordab parlament ka oma toetust president Calderónile võitluses uimastikaubanduse ja organiseeritud kuritegevusega. Lisaks, ja vastastikuse austuse, dialoogi ja

ühise vastutuse vaimus, usun ma, et me peaksime vastu võtma ühiseid väljakutseid, nagu ühiskonna haavatavate elanikkonna rühmade, näiteks naiste või meedia esindajate kaitse.

Volinik, käesoleval aastal tähistame me San Josés peetud poliitiliste kõneluste 25. aastapäeva, kus tänu ulatuslikule poliitilise talendi mobiliseerimisele Kesk-Ameerikas ja Euroopa Liidu jälgimistegevusele toodi lõpuks rahu konfliktidest lõhestatud Kesk-Ameerika maakitsusele.

Rahu, mõistmise, koosmeele ja leppimise toetamisel on Euroopa Liit Kesk-Ameerikas ja ka mujal maailmas minu arvates teinud austusväärset tööd. Praegu, kui toimub nende väärtuste tugevdamine, ehkki mitte raskusteta ja igal pool mitte samas ulatuses, on selgelt aeg edasi minna. Meie Euroopa kogemuse kohaselt on see on raskem, kui puudub integratsioon.

Ma usun, et strateegilise partnerluse kaudu Mehhikoga anname me olulise tõuke ja eelkõige saadame me selge, hästi piiritletud sõnumi Euroopa pühendumuse kohta Ladina-Ameerikas.

Maria Eleni Koppa, raportöör. – (EL) Härra juhataja, olen rõõmus, et me peame arutelu ja hääletame täna raporti üle, mis puudutab meie suhete parandamist Brasiiliaga. Strateegilise suhte loomine Euroopa Liidu ja Brasiilia vahel on vastastikku kasulik, esiteks Brasiilia muutuva positsiooni tõttu globaalsel tasandil, millega ta on muutumas arengumaade seas juhtivaks jõuks, ja teiseks seetõttu, et Brasiilial on elutähtis roll erinevate seisukohtade sidumisel ülemaailmse tähtsusega küsimustes.

Viimastel aastatel on Euroopa Liit omanud Brasiiliaga väga laiaulatuslikke suhteid ja seepärast vajatakse mõlemal poolel suheteks kooskõlastatud, sidusat raamistikku. Tugevamad suhted hakkavad põhinema ajaloolistel, kultuurilistel ja majanduslikel sidemetel ja ühistel väärtustel nagu demokraatia, õigusriik, inimõigused, mure kliimamuutuste pärast ja säästev areng, desarmeerimine, energia ja tuumarelvade leviku tõkestamine. Strateegiline partnerlus peab olema ulatuslik ja astmestatud.

Samuti on Brasiilia riik, millel on otsustav tähtsus Mercosuris. Seepärast peab ta partnerluse raames võtma kohustuse tugevdada Euroopa Liidu ja Mercosuri vahelisi suhteid ja tegeleda ühist huvi pakkuvate küsimustega. Selles raamistikus on strateegiline suhe vahend piirkondadevaheliste, majandus- ja kaubandussuhete tugevdamiseks.

Ma usun, et tänu oma tugevnenud rollile piirkonnas ja aktiivsele osalemisele ÜROs suudab Brasiilia etendada kesksel rollil piirkondlike konfliktide ennetamisel ja lahendamisel Ladina-Ameerikas, aidates sellega tugevdada piirkonnas rahu.

Ülemaailmset majanduskriisi arvestades peavad Euroopa Liit ja Brasiilia tegema Maailma Kaubandusorganisatsiooni tasandil koostööd läbirääkimiste edukaks lõpuleviimiseks Doha arengukava suhtes. Brasiilia on olukorras, kus ta saab rohkem ära teha maailma majanduse uute probleemide lahendamiseks, arvestades, et konkurentsioiguse tagamisel ja säästva arengu valdkonnas on reguleerimise küsimustel oluline osa.

Finantssüsteemi reformi osas võib Brasiilia liikmeks olek rahvusvahelistel foorumitel aidata läbi vaadata rahvusvaheliste institutsioonide rolli finantsturgude järelevalves ja reguleerimises.

Sarnaselt muudele arenevatele riikidele muutub Brasiilia üha enam aktiivsemaks rahvusvahelistes jõupingutustes ülemaailmse vaesuse ja ebavõrdsusega võitlemisel koostööprogrammide kaudu, mille pikaajaliseks eesmärgiks on säästev areng.

Mis puutub keskkonnakaitse, siis Brasiilia on riik, kus elutähtsate vihmametsade all on suurim ala. Euroopa Liit ja Brasiilia peavad rahvusvahelisel tasandil aktiivselt koostööd tegema, et kaitsta vihmametsi, võidelda kliimamuutustega ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemisega. ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni rakendamiseks on vaja poliitilisi ettevõtmisi. Samuti on vaja tegevust veevarude kaitseks ja haldamiseks.

Peaksin siinkohal ütleva, et Brasiilia on esimene riik, mis arendas välja olulises koguses biokütuste tootmise, saavutades seega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisel käegakatsutavaid tulemusi. Sellest tulenevalt võib kogemuste vahetus ja koostöö selles sektoris osutada Euroopa Liidule väga kasulikuks ja vastupidi, taastuvenergia ja energiasäästlikud meetmed on väga kasulikud Brasiiliale.

Ränne on üks põhilisi teemasid Euroopa poliitilises tegevuskavas. Sellest tulenevalt peaks strateegiline partnerlus Lima deklaratsiooni arvesse võttes edendama laiaulatuslikku rändealast dialoogi, mis hõlmab seaduslikku ja ebaseaduslikku rännet ja sisserändajate inimõiguste kaitset.

Lõpuks, Euroopa Parlament tervitab läbirääkimiste alustamist pooltevahelise viisakokkuleppe üle, mis soodustab inimeste vaba liikumist.

ISTUNGI JUHATAJA: Miguel Angel MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Asepresident

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – (FR) Austatud parlamendiliikmed, sõbrad, lubage mul esmalt eriti tänada raportööre, proua Koppat ja härra Salafranca Sánchez-Neyrat, nende suurepäraste raportite eest vastavalt Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse ja Euroopa Liidu ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta.

Samuti pean ütlema, et olen volinikuna uhke selle üle, et oleme Ladina-Ameerika kohta üldiselt ja konkreetselt Brasiilia ja Mehhiko kohta esitanud palju ettepanekuid ja teatise, sest mulle näib, et selleks oli õige aeg.

Viimastel aastatel on Brasiilia ja Mehhiko näidanud, et asuvad esirinnas nii maailmaareenil kui piirkondlikul tasandil. Kooskõlas selle asjaoluga on Euroopa Liit tunnistanud vajadust pidada neid riike strateegilisteks partneriteks, eriti arvestades nende majanduslikku kaalu Ladina-Ameerikas ja samuti nende rolli piirkondlike juhtidena ning nende väga sagedast olulist rolli piirkondlikes julgeolekuküsimustes.

Meie suhete alused on erakordselt tugevad. Nagu me kõik teame, pole meil vaid tihedad ajaloolised ja kultuurilised sidemed, vaid me jagame ka ühiseid huve ja väärtusi ning meie majanduslikud sidemed on järjest tugevamad.

Tegelikult on Euroopa Liit Brasiilia suurim kaubanduspartner ja Brasiilia omalt poolt on suurim Euroopa Liidu investeeringute saaja Ladina-Ameerikas. Tegelikult on Brasiilia üksinda ligi meelitanud umbes 87 miljardit eurot, teisisi öeldes: rohkem kui kogu kapital, mille Euroopa Liit on investeerinud kolme teise BRICi riiki, nimelt Venemaale, Indiasse ja Hiinasse. Samuti on tõsi et Brasiilial on väga tähtis roll WTO koostööga seoses. Brasiilia võib mõnikord olla raske partner, kuid loomulikult on tal oma vaatepunkt.

Alates Euroopa Liidu ja Mehhiko vahelise lepingu rakendamisest, mis oli teedrajavaks lepinguks ühe Ladina-Ameerika riigi ja Euroopa Liidu vahel, on aasta keskmine Euroopa investeeringute maht kolmekordistunud ja liit on täna Mehhiko suuruselt teine kaubanduspartner. Loomulikult on ka Mehhiko partner, kes jagab samu väärtusi ja samu huve. Seetõttu oleme välja töötanud selle strateegilise partnerluse kui võimsa vahendi, millest me loodame, et see annab konkreetset kasu mitte ainult osalisriikide kodanikele, vaid ka muude maailma riikide ja regioonide kodanikele.

Soovin rõhutada, et Euroopa Liit, Brasiilia ja Mehhiko jätkavad koostööd finantskriisiga võitlemisel ja teevad ettevalmistusi, nagu teie, proua Koppa, ütlesite, tagamaks aprillis Londonis toimuva G20 tippkohtumise edu.

Samuti jätkatakse koostööd ühiste väljakutsete kallal, näiteks kliimamuutused, mis on meile väga oluline küsimus, võitlus uimastitega, kus me loodame kõvasti president Calderónile, kellel on käsil suur võitlus, ja rände tundlik ja raske teema.

Me oleme näinud Mehhiko valitsuse praegusi jõupingutusi ebaseadusliku uimastikaubandusega võitlemisel, ehkki kahjuks tuleb valitsusel silmitsi seista peaaegu pretsedenditult kõrge vägivalla tasemega. Seepärast peame kindlasti Mehhikut aitama.

Austatud parlamendiliikmed, mida tähendab see strateegiline partnerlus meile? Ma usun, et see võimaldab meil paremini tulevikuks valmistuda, käsitledes tervet rida ühist huvi pakkuvaid kahepoolseid ja ülemaailmseid küsimusi struktureeritumas, sidusamas ja paremini kooskõlastatud raamistikus.

Mul on väga hea meel märkida, et nende kahe riigiga suhteid süvendades oleme õigesti rõhutanud mitut Euroopa Parlamendi raportis määratletud prioriteeti, näiteks kooskõlastamist mitmepoolset tasandil, mis tähendab ka ÜROd, demokraatia, inimõigused ja muud globaalsed teemad, mida ma just nimetasin.

Eriti Brasiiliaga oleme alustanud ka tööd taastuvenergia, näiteks biokütuste küsimuses, kus Brasiilial on tegelikud kogemused ja millega seoses Portugali eesistumise ajal president Lula ise meie poole pöördus.

Härra juhataja, selle partnerluse jälgimisel ja rakendamisel on meie peamine väljakutse 2009. aastal esmalt Brasiilia osas viia täide tegevuskavades antud ühised lubadused.

Sooviksime läbirääkimised lõpetada kahes olulises aspektis. Esiteks lühiajalistest viisadest loobumise kokkulepe ja turumajanduse staatuse andmine Bulgaariale ja Rumeeniale. Samuti kavandame 2009. aastal uute kõneluste alustamist hariduse, kultuuri ning majandus- ja rahandusküsimuste valdkonnas, samuti praeguste kõneluste jätkamist, ühtlasi jätkame Brasiiliaga koos töötamist kõigil teistel ülemaailmsel teemadel.

Mehhiko osas loodan, et strateegiline partnerlus, mille suhtes võtab otsuse vastu nõukogu, kuulutatakse varsti välja Euroopa Liidu ja Mehhiko tippkohtumisel. Samal ajal on komisjon koos liikmesriikidega pühendunud koostööle Mehhiko valitsusega töödokumendi kallal, milles sätestatakse praktiline tegevus, mis strateegilist partnerlust optimeerib.

Lõpuks lubage mul mainida Euroopa Parlamendi rolli. Oleme alati pooldanud iga panust, mille parlament saab selle strateegilise partnerluse käivitamisel anda ja täna nõustume me innukalt nende soovitustega. Sellega seoses soovin öelda, et saan ainult tervitada asjaolu, et parlamentaarsed suhted näivad äärmiselt paljulubavad, arvestades, et siin viibib umbes 96 liiget Brasiilia parlamendi Euroopa Liidu saadikurühmast.

Ma usun, et meil on ühised huvid ja mis puudutab ELi ja Mehhiko ühist parlamendikomisjoni, siis võime samuti näha, et see töötab ja selle järgmine koosolek toimub märtsi lõpus.

Kokkuvõtteks, härra juhataja, ma usun, et me töötame aktiivselt selleks, et viia ellu paljud lubadused, mille oleme partnerluse raames andnud ja loodame sel moel anda panuse suurema julgeoleku nimel maailmas tervikuna.

Juan Fraile Cantón, *arengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (ES) Härra juhataja, kasutan esinemisvõimalust esmalt selleks, et õnnitleda komisjoni selle algatuse puhul, mis tähendab Brasiilia tunnustamist piirkondliku suurvõimuna ja millega viiakse Brasiilia suhted Euroopa Liiduga strateegilisele tasandile. Need suhted on seni põhinenud 1992. aasta koostöö raamkokkuleppel ja 1995. aasta ELi-Mercosuri raamkokkuleppel.

Siiski on viimastel aastatel Brasiilia roll maailma asjades muutunud paremuse poole ja see riik on näidanud ennast Euroopa võtmetähtsusega partnerina. Selline uus asjade käik paneb meid suhteid süvendama ja mitmekesistama.

Esiteks peaks ELi-Brasiilia strateegiline partnerlus aitama täita juhtrolli piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil.

Teiseks, seoses aastatuhande arengueesmärkidega, ehkki programmidega, nagu näiteks „Bolsa Família” (perekonna raha), on suudetud inimarengu näitajaid parandada ja äärmist vaesust praktiliselt poole võrra vähendada, ei saa ignoreerida asjaolu, et sissetulekute ebavõrdsus on endiselt väga suur, et endiselt esineb märkimisväärses ulatuses vaesuse kontsentratsiooni ja et ka riigi põhja- ja lõunaosa vahel on olulised piirkondlikud erinevused.

Sellega seoses oleks teretulnud poliitiliste kogemuste vahetus, mis võiks meid viia innovaatiliste lahenduste väljapakumiseni vaesusega võitlemisel, ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamisel, arengu erinevuste vähendamisel ning sotsiaalkaitse ja kõigile väärrika töö tagamise valdkonnas.

Meil on ühised põhilised mured keskkonnakaitse valdkonnas ja sellest lähtuvalt peaksime alustama dialoogi küsimustes nagu kliimamuutused, veemajandus, bioloogiline mitmekesisus ja metsade kadumine, samuti teemal, milline peaks selles kõiges olema põlisrahvaste roll.

Energiakoostöö valdkonnas on 2007. aastal alustatud dialoog võimaldanud meil teha edusamme, mis nüüd vajavad konsolideerimist teemadel nagu säästlikud biokütused, taastuvenergia, energiatõhusus ja vähese süsinikdioksiidiheitega energiatehnoloogia.

Strateegiline partnerlus Brasiiliaga toob kaasa ka pühendumise suuremale piirkondlikule integratsioonile, et tugevdada meie koostööd Mercosuriga.

Erika Mann, *rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamuse koostaja*. – (DE) Härra juhataja, volinik, mind rõõmustab, et me seda arutelu peame. Muidugi on meil nende mõlema riigiga intensiivsed suhted, kuid sooviksin rääkida eriti Mehhikost.

Arutelul rahvusvahelise kaubanduse komisjonis pidasime eriti tähtsaks arutada küsimusi, mis mõjutavad meie valdkonda. Meie seisukohalt on iseäranis tähtis, et me taaskord vabakaubanduslepingut tugevdaksime. Kui vaadata arve, siis on näha, et ehkki meie kaubandus on viimastel aastatel kindlasti intensiivistunud, eksisteerib endiselt märkimisväärne nõudlus, ja et meil – ja Euroopa poolel – on turule juurdepääsu osas endiselt märkimisväärsed piirangud. Paluksin siiralt teid, volinik, taas teha kõik mis võimalik, et veel

analüüsida olukorda koos oma pädevate kolleegidega ja seal, kus esinevad probleemid, need piirangud tõesti kaotada.

Meile on täiesti mõistetamatu, et ühest küljest räägitakse strateegilistest partnerlustest selliste oluliste Ladina-Ameerika riikidega ja siis, teisest küljest, peame endiselt võitlema selliste absurdsete turupiirangutega. Mõnikord, muidugi, on neil mõte, kuid reeglina pole nad tegelikult üldse kasulikud. Oleksin teile ja komisjonile väga tänulik, kui me selle probleemi lahendatud saaksime.

Teine teema, mis minu arvates on tähtis, on see, et ülemaailmsete rahvusvaheliste suhete kontekstis peaksime me samuti tõeliselt andma Mehhikole staatuse, mida ta väärrib. See on muidugi eriti seotud siiani väga hapra kokkuleppega G20 osas. Meie delegatsioon on kirjutanud kirja, mille saatsime ka teile, milles palume, et ka Mehhiko istuks G20 laua ääres ning et see oleks alaline kokkulepe ja mitte lihtsalt lühike külastus.

Minu viimane palve on, et te osaleksite meie delegatsiooni koosolekul 30. ja 31. märtsil; Ma tean, et te ei saa isiklikult kohal viibida, kuid te võiksite korraldada, et tuleks keegi teie haldusalast, kui saavad härra Guadarrama, härra Baganza ja härra Green, kes juhivad Mehhiko delegatsiooni, et nad tõesti tunneks, et komisjon väärtustab delegatsiooni ja selle külaskäiku.

Francisco José Millán Mon, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (ES) Härra juhataja, Euroopa riike seovad Ladina-Ameerikaga lähedased ajaloolised, kultuurilised ja inimestevahelised suhted. Hispaanlase ja, veelgi enam, galiitslasena, olen sellest väga teadlik. Lisaks jagame põhimõtteid ja väärtusi, mis tulenevad ka meie kristlikust pärandist.

Ladina-Ameerika ja Euroopa Liit on üldiselt loomulikud partnerid ja me peame oma suhteid süvendama. Olen rõõmus, et siin parlamendis valitseb laialdane üksmeel asjaolu suhtes, et Euroopa Liit peaks sisse seadma strateegilised suhted nii Mehhiko kui Brasiiliaga. Eelmise aasta aprillis ütlesin ise sedasama seoses Mehhikoga, kui siin parlamendis toimus arutelu Lima tippkohtumise üle.

Strateegilise partnerlusega peaks kaasnema regulaarsed iga-aastased tippkohtumised. Oleme Brasiiliaga neid korraldanud 2007. aastast alates ja Salafranca raportis nõutakse neid õigustatult seoses Mehhikoga, arvestades nõukogu 2008. aasta oktoobri teatud määral kahemõttelisi järeldusi. Ma loodan, et selline tippkohtumine Mehhikoga on võimalik korraldada käesoleval aastal.

Daamid ja härrad, Euroopa Liidu strateegiline partnerlus Mehhiko ja Brasiiliaga on äärmiselt kasulik nii kahepoolsel kui ülemaailmsel tasandil. Kahepoolset on suhete arenemiseks ülisuur potentsiaal. Näiteks Mehhiko puhul on assotsiatsioonileping toonud kaasa kaubanduse ja investeringute ülivõimsa kasvu. Muudeks valdkondadeks, kus on vajalik ühine koostöö, on võitlus organiseeritud kuritegevuse ja uimastikaubandusega ning koostöö energeetika valdkonnas, samuti suurem kooskõlastamine mitmepoolsetel foorumitel.

Brasiilia puhul peaks suhete intensiivistamine aitama ka ELi-Mercosuri lepingu deblokeerida.

Sooviksin rõhutada positiivseid majandustulemusi, mida Mehhiko ja Brasiilia on sel kümnendil saavutanud, vastandina varasematele perioodidele. Ilma selle edasiminekinga, mis on olnud hästi kavandatud poliitika tulemus, oleks praegune äärmuslik ülemaailmne kriis nende majanduse hävitanud. Seevastu nüüd saavad nende valitsused kasutada oma loodud reserve kontratsükli poliitika rakendamiseks sarnaselt arenenud ja mõnede kujunemisjärgus riikidele.

Mehhiko ja Brasiilia mängivad järjest tähtsamat rolli ka maailmaareenil. Nad osalevad Heiligendammi protsessis ja Ladina-Ameerika majanduslike suurvõimudena on nad G20 liikmed.

Tänases keerukas ja vastastikku seotud maailmas, ma kohe lõpetan, koos kõigi selle ülemaailmsete väljakutsete ja ohtudega, sh kliimamuutused, on vastutuse jagamise vaimus tehtav koostöö niivõrd oluliste osapooltega nagu Mehhiko ja Brasiilia Euroopa Liidule ja muidugi ka kogu rahvusvahelisele üldsusele, äärmiselt kasulik.

Vicente Miguel Garcés Ramón, *fraktsiooni PSE nimel*. – (ES) Härra juhataja, 15. juulil 2008 võttis Euroopa Komisjon vastu teatise nõukogule ja parlamendile, milles soovitatakse strateegilise partnerluse loomist Euroopa Liidu ja Mehhiko vahel.

Euroopa üldasjade ja välissuhete nõukogu omalt poolt tunnustas 13. oktoobril 2008 Mehhikot strateegilise partnerina, mis vajab parlamendi arvamust antud küsimuses.

Meenutaksin, et eelmise aasta oktoobri lõpus toimunud ELi-Mehhiko parlamentaarse ühiskomisjoni seitsmendal kohtumisel ütlesime, et strateegiline partnerlus Mehhiko ja Euroopa Liidu vahel annaks tõuke meie kahepoolsete suhete tõelise potentsiaali tugevdamisele ja arendamisele.

Praegu on kahe poole vahelistes suhetes hea aeg ja praeguse ülemaailmse kokkuleppe tulemused on head. Rõhutame vajadust, et meie vastavad täitevvõimu asutused tugevdaksid koostööd poliitika, majanduse ja koostöö alal, eriti pidades silmas kõikvõimalikke uusi väljakutseid, mis tulenevad finants- ja majanduskriisist, mis meie mandritel hävingut külvab.

Mehhiko on suur riik, millega jagame väärtusi ja eesmärgi nagu demokraatlike valitsemisvormide arendamine, seismine soolise võrdõiguslikkuse eest, õigusriigi tugevdamine, õiglane ja säästev areng ning inimõiguste austamine. Propageerime koostööd võitluses organiseeritud kuritegevuse, terrorismi ja uimastikaubandusega, mis tugineb ühise vastutuse põhimõttele ja rahvusvahelise õiguse rangele järgimisele.

Sellest tulenevalt kavatseme toetada seda ettepanekut võtta vastu soovitus ELi ja Mehhiko strateegilise partnerluse loomiseks, mis täna hommikul parlamenti saadetakse.

Renate Weber, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, Brasiilia üha kasvanud piirkondlik ja ülemaailmne tähtsus on juba laialdaselt tunnustust leidnud. Brasiilia otsustav roll Unasuri loomisel on vaid veel üheks kinnituseks selle riigi reputatsiooni kohta ja väärib selget tunnustust, nagu ka Brasiilia pingutused, et toetada ja mõjutada mõnede Ladina-Ameerika riikide demokraatlikku arengut.

Nõustun raportööri selles, et Brasiilia ja Euroopa Liit jagavad samu väärtusi demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste edendamise osas, samuti samu turumajanduse põhimõtteid. Seega on selge, miks Brasiilia on Euroopa Liidu võtmetähtsusega partner.

Brasiilia on mitme aasta jooksul nautinud majanduskasvu, mida ma loodan, et praegune märatsev majanduskriis liiga raskelt ei mõjuta. Kahjuks siiski ei transformeeru majandusareng ja rikkuse akumulatsioon Brasiilias vaesuse kaotamiseks. Nagu raportis märgitakse, on Brasiilias endiselt palju vaeseid inimesi ja kurb tegelikkus on see, et jõukuse kontsentratsioon jaotub kultuuriliste ja rassiliste põhjuste järgi. Tuleb rõhutada et 65% kõige vaesematest brasiillastest on mustanahalised või segatud etnilise päritoluga, samas kui 86% kõige privilegeeritumatest on valgenahalised. Hindan kõrgelt president Lula ideed, et tema valitsus ei peaks võitlema rikkuse, vaid vaesusega. Olen veendunud, et ELi toetusest ja abist oleks kasu püüdlustele lõpetada väga vaeste ja väga rikaste vaheline polariseerumine.

Kuid selleks on vaja kasutada arengukoostöö rahastamisvahendi Brasiiliale mõeldud rahalist abi aastatuhande arengueesmärkide saavutamise toetamiseks ja säästvaks arenguks. Samal ajal peab Euroopa Liit jätkuvalt keskenduma metsade kadumisega võitlemise teemale. See on võtmetähtsusega küsimus, sest Brasiilia keskkond on rikas, kuid haavatav. Me peame välja arendama mitte ainult tugevad partnerlussuhted, vaid ka kooskõlastama muude doonoritega ja rakendama projekte, mis keskkonnakaitse valdkonnas läheksid sõnadelt üle tegudele.

Meie strateegiline partnerlus peaks samuti toetama tugeva Brasiilia kodanikuühiskonna väljakujunemist, julgustades kontakte Euroopa ja Brasiilia valitsusväliste organisatsioonide, ettevõtjate ja ärimeeste foorumite vahel ja edendama suhtlust hariduse ja kultuuri tasandil. Koostööd kõrghariduse valdkonnas programmi Erasmus Mundus raames või muude biregionaalsete kavade raames tuleks käsitleda investeringuna iga riigi kõige väärtuslikumasse põhivarasse, selle inimressurssidesse.

Roberta Angelilli, *fraktsiooni UEN nimel*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Dialoog ning poliitiline ja äriine koostöö Brasiiliaga on Euroopale tähtis eesmärk; eesmärk, mida tuleb arendada ja tugevdada, alustades vaesusega võitlemisest, eriti laste hulgas ja liikudes edasi tugevate äriiniste lepingute suunas kaubanduse ja investeringute ülesehitamiseks.

Siiski ei saa see strateegiline partnerlus mööda vaadata teatud muutumatutest seisukohtadest. Esiteks vajadus suurema koostöö järele võitluses korruptsiooni, organiseeritud kuritegevuse, piiriülese kuritegevuse, uimastikaubanduse, rahapesu ja rahvusvahelise terrorismiga. Teiseks vajadus tihedaks koostööks õigusasjades, eriti osas, mis puudutab koostööd väljaandmismenetlustes ja kohtuotsuste vastastikust tunnustamist.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Härra juhataja, ma arvan, et on ilmselge, et me ei saa ignoreerida konteksti, milles me seda kokkulepet arutame. Euroopas mõjutab praegune kriis eelkõige rohkem ekspordile suunatud sektoreid, samas kui Mehhikos on sel väga konkreetne mõju neile, kes kõige rohkem majanduse aeglustumise tagajärjel kannatavad.

Sedasorti kokkulepe peaks kindlasti olema kasulik mõlemale poolele, kuid meie praegune kogemus ütleb, et see pole alati nii. Euroopale on see väga kasulik. Arvan, et see on ilmselge, ja me näeme seda selgelt, kui vaatame viimase kaheksa aasta tulemusi, mille jooksul kaubandusbilanss on olnud tugevalt ELi kasuks.

Kaubandusbilansi puudujääk on 80% võrra suurenenud, mis tähendab, et Mehhiko on nüüd Euroopast äärmiselt sõltuv. Siiski on ka muud ohud, mida me unustada ei tohi. On fakt, et enamik ELi tehtud investeeringutest omab hiljem ka Euroopale positiivset mõju. Pean silmas seda, et suur osa ekspordist leiab põhimõtteliselt aset firmasiseselt, äriühingute piires.

Ma ei ütle, et see on tingimata halb, kuid ütlen, et me peame olema hoolikad ja pidevalt teadlikud sellest, et sel võivad olla väga negatiivsed tagajärjed. Siiski on esmajärjekorras kõige rohkem muret valmistav faktor liberaliseerimise kinnisidee, mida teatud valitsused ilmutavad, mis on selles kontekstis teatavatesse hoiakutesse sisestatud. Näiteks pangandus on üks tähtsamaid sektoreid ja sektor, mis on osutunud selle kriisiga võitlemisel olemuslikult tähtsaks, kuid Mehhikos on praegu 90% sellest sektorist välismaalaste kätes, kusjuures Euroopa omanike osakaal on 50%.

Ma ei arva, et see oleks sedasorti kokkuleppe puhul parim lähenemisviis. Kokkulepe peaks korrigeerima või vähemalt mitte suurendama mõnesid neist ohtudest ja just seda taotleme me mõnede oma muudatustepanekutega.

Willy Meyer Pleite, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (ES) Härra juhataja, partnerluse osas Brasiiliaga on raportil kahtlemata mõned äärmiselt positiivsed küljed. Üleskutse mitmepoolsele lähenemisviisile, eriti ÜRO rahvusvahelistel foorumitel; koostöö keskkonna, säästva arengu, metsa- ja veevarude haldamise ning hariduse valdkonnas; samuti koostöö taastuvenergia ja tehnoloogia valdkonnas on meie arvates äärmiselt asjakohane ja positiivne.

Mis puudutab keskendumist rändele, siis vaatamata häbiväärsele direktiivile usun ma, et kõnealusel konkreetsel juhul räägitakse inimõigustest ja ümberasujate õigustest, ning seepärast ma arvan, et see on väga asjakohane. Teine tähtis punkt on koostöö aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks, samuti sotsiaalne ühtekuuluvus seoses Brasiilia poolt poliitikas ülesnäidatud tähtsa algatusega vaesuse vähendamiseks „Bolsa Família” või „perekonna raha” projekti kaudu. Järgmine partnerluse kahtlemata tähtis aspekt on Brasiilia roll ühe juhtiva jõuna piirkondliku integratsiooni protsessis Unasuri kaudu. Teiste sõnadega, on terve rida tähtsaid punkte, mis samuti tuleb meelde, et neile läbirääkimistele peaks olema kaasatud ka kodanikuühiskonna esindajad.

Teisest küljest, raportis on elemente, mis meile ei meeldi ja seepärast jääme me hääletuselt kõrvale. Esiteks soovitakse selles lõpetada Brasiilia majanduslik proteksionism. Ma arvan, et see tekst koostati enne kriisi; nii nagu mina seda näen, on proteksionism tänasel päeval reaalsus. Muutuste tuuled, mis puhuvad kriisi lõpetamiseks või leevendamiseks, on kahtlemata suunatud valitsuste poolt majandusse avalikule sekkumisele. Ma arvan, et vaba turuga on lõpp ja see on endast maha jätnud inimkonnale ettenägematute tagajärgedega kriisi.

Veel teine väga tähtis asi, mis meile ei meeldi, on see, et raportis nõutakse ühist osalemist tuumaenergia uurimisprojektides, eriti ITERi termotuumareaktori projektis. Ma ei arva, et see on meie seisukohalt õige, sest me ei poolda tuumaenergiat. Ma arvan, et efektiivsema energiatarbimise ja taastuvenergia suurema osakaaluga saame läbi ilma kõnealuse, inimkonnale äärmiselt kahjuliku energiaallikata. See, vaatamata positiivsetele elementidele, paneb meid hääletuselt kõrvale jääma.

Mehhiko raport on täiesti teine teema, sest partnerlus Brasiiliaga peab siiski alles käivituma. Mehhiko on toiminud meie strateegilise assotsiatsioonilepingu raames alates 1997. aastast ja seepärast on meil juba tulemused, mis võimaldavad hinnata, kas asjad edenevad hästi, kas lähevad nii, nagu me sooviksim, või mitte.

Ka selle raporti hääletuselt jääme me mitmel põhjusel kõrvale. Esiteks, me usume, et raportis ignoreeritakse majanduslikus mõttes negatiivseid tagajärgi. On tõsi, et kui vaadata valdkondi, kus riigi inimõigustealased tulemused on seni olnud halvad, siis on toimunud paranemine naiste mõrvamise osas. On esitatud muudatustepanekuid, mis minu arvates teksti selgemaks ja paremaks muudavad, kuid on üks osa, mida meie ei näe positiivsena ja see on kõik, mis käsitleb vabakaubanduslepingut ja selle tagajärgi Mehhiko väiketootjatele. Praegu pole Mehhiko, nagu ka mis tahes muu maailma riigi jaoks hea aeg praeguses kriisis. Välisinvesteeringud on Mehhikos vaieldamatult kontsentreerunud vaid mõnesse sektorisse ja ei aita riigisisese majanduse kasvule kaasa.

Meie fraktsioon, Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon, jääb seepärast käesoleva raporti hääletuselt kõrvale.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (NL) Härra juhataja, viimastel aastatel on liidus paisunud suundumus strateegiliste partnerluste sõlmimiseks kolmandate riikidega. Iseenesest see mind palju ei häiri. Võib olla kasulik sellise partnerluse kaudu kahepoolseid suhteid rohkem kujundada, kuid selline struktuur sisaldab vähemalt kahte ohtu.

Esiteks, Euroopa ei saa kuulutada kõiki riike strateegilisteks partneriteks. Selline tegu tooks minu arvates kaasa mõiste „strateegiline” devalveerimise. Seepärast väidan, et vaid kahepoolsed suhted kesksete partneritega tuleks selle sildi alla viia. Kui minult küsida, siis tegelikult käib see rohkem Brasiilia kui Mehhiko kohta, mis on meie tänaohmmikuse arutelu teema.

Teiseks, mõnikord on mul ebamäärane tunne, et need strateegilised partnerlused on suuresti sümboolsed. On võimalik korraldada järjekordne tippkohtumine ja seejärel jäävad asjad sinna, kus nad olid. Need partnerlused toimivad tihti vaid foorumina. Küsimus käegakatsutavatest tulemustest jääb tihti vastusetä.

Teatud määral on mul sama tunne seoses parlamendi ettepanekuga võtta vastu soovitus nõukogule Brasiilia kohta, mida me homme arutama hakkame. Ka siin on mul tunne, et piisavalt ei nimetata konkreetseid probleeme. Härra juhataja, sooviksin seda muret illustreerida, kasutades soovitusel vastuvõtmise ettepaneku kolme elementi.

Esiteks märgitakse soovitusel mõneti eksitavalt, et see partnerlus ei tohi toimida liidu poolt Mercosuriga arendatavate suhete kulul. Kuidas on võimalik, et Euroopa Liit, kes alati esitleb end piirkondliku koostöö edendajana, võib lubada Brasiiliaga arendatavate kahepoolsete suhete eelistamist piirkondlikule koostööle Mercosuriga? Liit valib siin valed prioriteedid.

Tuginedes meie tugevale aktiivsusele selles piirkonnas, peab Euroopa Liit tegelikult Brasiiliale tugeva Mercosuri tähtsusest märku andma ja julgustama seda riiki ise jõuliselt sellesse koostöölepingusse panustama. Selle asemel peab liit Brasiiliaga kahepoolsetel tasandil kõnelusi ja seda tehes saadab sõnumi, et niipalju kui asi meisse puutub, on Mercosur teisejärguline.

Mulle näib, et ka kaubanduse valdkonnas pole ettepanek võtta vastu soovitus sõnastatud piisavalt rangelt. Meid kutsutakse üles tegema koostööd Doha vooru sujuvaks lõpuleviimiseks. See on muidugi õilis eesmärk, kuid kas poleks parem esmalt loetleda peamised seisukohtade erinevused liidu ja Brasiilia vahel?

Küsimus turule juurdepääsust on tähtis teema mõlema poole jaoks. Ma usun, et tõenäosus Doha vooru õnnestumiseks on suurem, kui seda küsimust lahendada kahepoolsetel tasandil. Ma ei ütle, et see oleks lihtne, kuid usun, et see on edasi liikumiseks parem viis kui retoorilisel tasandil meeldivate deklaratsioonide avaldamine.

Olen uurinud ettepanekut võtta vastu soovitus ka oma geopoliitilisest huvist lähtuvalt. Sellelt seisukohalt näib mulle, et soovitusel puudub üleskutse Brasiiliale võtta piirkonnas juhtroll. Lõpetan oma kõne selle tähelepanekuga. Brasiilia peab hoolikalt mõõtma poliitilisi arenguid piirkonnas ja saab seda teha peamiselt oma naabri Venezuela kogu mandri domineerimise ambitsiooni alusel.

See on olukord, mis pole ei mandri ega ka Euroopa Liidu huvides. Venezuela vastuoluline referendum põhiseaduse muutmiseks illustreerib piisavalt hästi asjaolu, et Euroopa väärtustest, näiteks demokraatiast, jääb seal siis vähe järele.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Härra juhataja, esiteks on tore, et meil on strateegiline partnerlus, Volkswageni tehas Pueblas ja parlamentaarsed ühiskomisjonid Tšiili ja Mehhikoga, kuid, nagu härra Salafranca Sánchez-Neyra oma raportis märkis, on kulunud 30 aastat olles realistlikud, tehes koostööd, kujundades õhkkonda, arutades natuke põllumajanduse, uimastite, naiste, vee, jne üle.

Peame minema kaugemale. Vaja on suuremaid ambitsioone nii Euroopas kui Ladina-Ameerikas. Peame seadma sihi: näiteks aasta 2025. Põlvkonna jooksul, järgmise 20 aastaga, peame looma Euroopa ja Ladina-Ameerika vahel tsivilisatsioonide alliansi ja miks mitte isegi integratsiooni!

Selle saavutamiseks on olemas EuroLati raamistik, parlament, mis viib kokku Euroopa ja Ladina-Ameerika. Selles raamistikus on vajalik manifest, resolutsioon, mis võrduks sellega, mida 8. mai 1950 tähendas Euroopale. Ühendagem oma rahvad, oma ressursid, oma tarkus, mõlema poole vanad ja noored ja loogem kohe vaba liikumise ala üliõpilastele, uurijatele, intellektuaalidele ja intelligentsile. See tähendaks automaatset kultuuriviisat. Malinchel polnud vaja viisat, et minna ja õpetada ketšua või maaja keelt Cortésile. See on esimene samm teel, et luua rahvaste matšis liit miljardi ladinaameeriklasega, miljardi kristlasega.

Ma tean väga hästi, et majanduses realistidele võib see näida ebarealistlik, kuid kui unistus, mida järgite, pole piisavalt suur, siis kaotate selle silmist isegi seda jälitades.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Soovin väljendada oma toetust härra Salafranca raportile. Usun, et pärast ülemaailmse kokkuleppe rakendamist peame me edasi liikuma kõrgemale ajaloolisele tasandile strateegilises partnerluses Euroopa Liidu ja Mehhiko vahel.

See partnerlus on muutunud vajalikuks, arvestades mitte ainult Mehhiko tähtsat rolli maailma poliitilisel ja majanduslikul areenil, vaid ka tema väga lähedasi majanduslikke sidemeid Euroopa Liiduga. Mehhiko elanikkond ületab 100 miljonit inimest, riik on majanduslikult võimsuselt maailmas suuruselt kümnes ja on G20 rühma liige.

Koostöö Mehhikoga osutub kasulikuks selliste ülemaailmsete väljakutsete taustal nagu majanduskriis ja globaalne soojenemine. Ütlema tagi on selge, et me soovime, et uue partnerlusega muudetakse ametlikuks iga-aastased Euroopa Liidu ja Mehhiko tippkohtumised, tuginedes kõrgetasemeliste kohtumiste eeskujule Euroopa Liidu suhetes muude strateegiliste partneritega.

Samuti peame toetama selle partnerluse parlamentaarset mõõdet ELi-Mehhiko parlamentaarse ühiskomisjoni ja EuroLati assamblee kaudu, millel on viimastel aastatel olnud eriti kasulik roll. Arvestades, et käesolev aasta on Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta, arvan ma, et me peame pöörama rohkem tähelepanu Euroopa Liidu ja Mehhiko vahelisele koostööle uuringute, kultuuri ja hariduse valdkonnas, samuti teadlaste ja üliõpilaste liikuvusele.

Mehhikos on suurim hispaania keelt kõnelev elanikkond maailmas ja nad jagavad eurooplastega ühiseid kultuurilisi väärtusi, sh tihedad sidemed Rumeenia kultuuripärandiga, mis tugineb nende ladina pärandile. Näiteks 2005. aasta juulis Rumeenia Talurahvamuuseumis Bukarestis korraldatud näitus osutas hämmastavale sarnasusele Mehhiko rahvakunsti ja paljude Rumeenia rahvakunsti taieste vahel. Mulle näib, et Euroopa Liidu institutsioonid peaksid ulatuslikumalt ja järjekindlalt kasutama potentsiaali, mida kultuur, haridus ja kunst rahvaste lähendamiseks pakuvad.

Lõpuks, kuid mitte vähemtähtsana, arvan, et strateegilise partnerluse panus peaks hõlmama ka Mehhikosse reisivate Euroopa kodanike ohutuse tagamist. Mehhikol on erakordne turismipotentsiaal, hiilgavad ajaloolised kultuuriaarded ja samuti on see paljude eurooplaste lemmiksihtkoht. Siiski ei tohi neid ohtu seada kuritegevuse ja korruptsiooni tõttu, mis riigi mõnedes piirkondades on ilmsed. Võitlust kuritegevusega on võimalik muuta tõhusamaks kolmepoolse koostöö kaudu Mehhiko, Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahel.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Mul on tunne, et koostöölepingud Euroopa Liidu ja Mehhiko ja Euroopa Liidu ja Brasiilia vahel on ülimalt tähtsad. Need koostöölepingud peavad põhinema selliste väärtuste austamisel nagu demokraatia, õigusriik ja inimõiguste austamine.

Sooviksin rõhutada vajadust tugevdada Euroopa Liidu ja nende kahe riigi vahelisi jõupingutusi teadus- ja tehnoloogiastiirde edendamisel, pidades silmas tegeliku koostöö tugevdamist kliimamuutusevastases võitluses ja keskkonnakaitse parandamisel. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete integreeritud toetusprogramm annab nende riikide majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse fundamentaalse panuse. Eriti praeguse ülemaailmse majanduskriisi ajal on tähtis luua ja säilitada töökohti ning jätkata jõupingutusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks.

Euroopa Ühenduse ja Mehhiko Ühendriikide vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu raportöörina soovin rõhutada käesoleva lepingu tähtsust. Sellega edendatakse lennundusküsimustes vaba konkurentsi. Mehhiko võib vajaduse korral mittediskrimineerival viisil kohaldada lõive, makse, tasusid või tollimakse kiituselt, mida tarnitakse tema territooriumil sellise lennuettevõtja lennukile, mille on määranud Euroopa Ühenduse liikmesriik, mis opereerib marsruudil mõne Mehhiko territooriumil asuva koha ja teise Ameerika mandril asuvas riigis oleva koha vahel.

Soovin märkida, et see küsimus on äärmiselt tähtis, eriti pidades silmas kasvuhoonegaaside heitelubadega kauplemise süsteemi rakendamist. Lisaks sellele on neil kahel riigil, Brasiilial ja Mehhikol, edaspidi eriti tähtis roll tulevase Kyoto-järgse kokkuleppe sõlmimisel, mille allkirjastamist me loodame detsembris Kopenhaagenis.

Monica Frassonni (Verts/ALE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad. Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon hääletab vastu raportile partnerluse kohta Brasiiliaga ja ei osale hääletusel partnerlusest Mehhikoga. Meile ei valmista see just suurt rõõmu, kuid tunneme, et see hääletus näitab selgelt meie rahulolematust praktikaga, mida juba mõnda aega laitnud oleme. Näiteks Brasiilia puhul lahendatakse partnerluse teema ulatuslikuma Mercosuri dumpinguga. Selles keskendutakse sellele, mida meie peame valedeks prioriteetideks, proua

Ferrero-Waldner on näiteks osutanud biokütustele, kuid resolutsioonis on terve hulk kaalutlusi tuumaenergia ja süsiniku sidumise ja säilitamise, ja seega süsiniku kohta. Brasiilia-taoline riik peaks selle asemel siiski meiega koostööd tegema hoopis taastuvenergia tehnoloogiate ja energiasäästu väljaarendamiseks: see on kõnealuse riigi jaoks tee edasi.

Mis puutub Mehhikosse, siis, härra juhataja, oleme esitanud mõned muudatusettepanekud, lisaks sellele on raportöör olnud üsna avameelne teatud küsimustes, mis peamiselt puudutavad inimõigusi. Siiski peaksid strateegiline partnerlus ja parlamentaarne dialoog meie arvates keskenduma praegustele poliitilistele muredele. Poliitiliste prioriteetide pingerea tipus on täna suur majanduskriis, mida see riik läbi elab, ümberasujate tagasipöördumise probleem ja muidugi vägivald ja organiseeritud kuritegevus. Arvan, et partnerlus peab keskenduma palju selgesõnalisemalt neile teemadele ja mitte küsimustele, mida me peame kindlasti vähem olulisteks.

Veel paar sõna, härra juhataja, parlamentidevahelise dialoogi teemal, millele me kõik muidugi suurt tähtsust omistame: ma usun ja loodan, et järgmisel EuroLati kohtumisel suudetakse leida väljapääs sellest mõneta formaalsest ja ausalt öelda kasutust raamistikust, mis on iseloomustanud paljusid meie kohtumisi ja ma siiralt loodan, et see mõjutab ka riigisisest arutelu kõnealustes riikides.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Ladina-Ameerikas toimuvad muutused peaksid julgustama Euroopa Liitu Ladina-Ameerika riikidega uusi koostöösuhteid looma. Suuremat tähelepanu tuleks pöörata sotsiaalsetele ja kultuurilistele aspektidele ning toetada arengut erinevate arengutasemete ja inimeste erinevate poliitiliste valikute vastastikuse austamise raamistikus. Kahjuks on need Euroopa Liidu esitatud ettepaneku vähemtähtsad aspektid.

Üldiselt on nende peamine huvi majanduslik, sihiga kindlustada suurte Euroopa majandus- ja rahanduskontsernide äri. Seda olukorda on rõhutanud ühiskondlikud organisatsioonid, eriti Brasiilias, nagu me avastasime Mercosuriga suhtlemise delegatsiooni viimasel reisil Brasiiliasse. Ajal kui näiteks suurem osa Mehhiko elanikkonnast kannatab tõsise majanduslanguse tagajärgede alla ja kui valdav enamik Mehhiko pangandussektorist on välismaiste äriühingute, eriti Euroopa pankade kontrolli all, on kahetsusväärne, et Euroopa Liit kasutab lepingut Mehhikoga endiselt rohkem hüppelauana Ameerika Ühendriikidesse kui kohaliku arengu toetuseks. Selle tulemusel aitab liit kaasa Mehhiko väike- ja keskmise suurusega ettevõtete ja maa tootva lõimetise, eriti tööstusliku lõimetise hävitamisele, sest rõhutakse vabakaubandusele, strateegiliste sektorite liberaliseerimisele ja elutähtsate kaupade, näiteks vee, kommertsialiseerimisele.

Seepärast peame me ELi poliitika partnerluslepingute osas radikaalselt ümber kujundama, seadmaks prioriteediks koostöö ning majandusliku ja sotsiaalse arengu. Sel moel saame aidata luua töökohti koos tagatud õigustega, kindlustada sotsiaalset progressi, edendada põlisrahvaste õigusi, kaitsta metsi ja bioloogilist mitmekesisust ning samuti tunnustada Ladina-Ameerika riikide suveräänset õigust kõrgekvaliteedilistele avalikele teenustele, oma majanduse strateegiliste sektorite kontrollile ja nende elanike valitud institutsioonide otsuste austamisele.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad. Ma väidaksin, nagu olen teinud ka mujal, et tugevdatud koostöösuhe Ladina-Ameerikaga on ELi jaoks strateegiline käik, sest, nagu väidetakse Salafranca raportis, lähedasemate suhete loomine on põhjendatud mitte ainult ajalooliste ja kultuuriliste sidemete ning ühiste väärtustega, nagu raportöör õigesti märgib, vaid see annab ka sektoritevahelised, piirkondadevahelised ja allpiirkondlikud arenguvõimalused mõlemale poolele.

Samas kui ma seetõttu tervitan väljapakutud algatusi kaubanduse ja investeeringute lisamiseks liidu ja Brasiilia vahel, juurdlen siiski selle üle, milline edasimineku oleks võimalik õigus- ja keskkonnaalase koostöö, inimõiguste tunnustamise ja kaitse vallas tihti liitu eksporditava organiseeritud kuritegevuse eest: need valdkonnad on samavõrd tähtsad. Samuti tuleb uurida rände ja väljarändajate rahaülekannete teemat, sest pole kahtlust, et toimub põrandaaluse töö ja muu ebaseadusliku tegevusega saadud tulu ebaseaduslik eksport. Rände osas küsiks ma, milliseid tagatisi võime me saada riigilt, mis kaitseb kurjategijaid ja petiseid nagu Cesare Battisti ja „võlur” Mário Pacheco do Nascimento. Vaid see näide üksi selgitab, miks ma olen täielikult vastu Euroopa Liidu ja Brasiilia vahelise viisast loobumise kokkuleppe üle läbirääkimiste alustamisele.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – Härra juhataja, kuna Tšehhi presidentuuri liikmed ei viibi saalis, siis räägin ma inglise keeles, sest usun, sõnum jõuab kiiremini kohale.

Juhin teie tähelepanu ettepanekule võtta vastu soovitus partnerluse kohta Brasiiliaga ja selle lõike 1 punktile 1 ning samuti komisjoni 2008. aasta septembri teatisele mitmekeelsuse kohta.

On fakt, et selleks et luua strateegiline partnerlus Brasiiliaga, räägime me portugali keeles. Kui läheme USAsse või Austraaliasse, siis räägime inglise keeles, kui Mehhikosse või Colombiasse, siis räägime hispaania keeles, kui Brasiiliasse või Angolasse, siis räägime portugali keeles ja kui läheme Senegali või Elevandiluurannikule, siis räägime prantsuse keeles. See on suhtlemise võti, see on äritegemise võti.

See juhib tähelepanu sellele, mida ma mõned aastat tagasi nimetasin „Euroopa maailmakeelteks”: portugali keeles *linguas europeas globais*. Pean silmas seda, et mõnede euroopa keeltega saab luua väga lähedase ja tiheda suhte maailma eri paigus ja need on: inglise, hispaania, portugali, prantsuse ja, vähemal määral ja teistsugustel põhjustel, saksa ja itaalia keel. Komisjon mõistis seda täielikult ja lisas selle teatisesse, kuid kahjuks tekkisid nõukogus väärarvamused, peamiselt, ma usun, sakslaste poolt, ja nõukogu võttis omaks palju nõrgema joone.

Pean selgitama, et see ei mõjuta mingil juhul liidu ametlike keelte võrdset väärtust. See puudutab sisemist visiooni mitmekeelsusest ja me kõik nõustume, et iga kodanikul on õigus rääkida, lugeda ja saada vastuseid oma emakeeles. Siiski lisab see uue mõõtme mitmekeelsuse välise väärtuse üllatuslikule valdkonnale. Nende Euroopa maailmakeelte omamine tänases globaliseerunud maailmas, tänases globaliseerunud majanduses, selles globaalses külas, mis on kultuuriline, majanduslik, sotsiaalne ja poliitiline, on ülimalt väärtuslik vara kogu ELi jaoks, mida me peame täies mahus arvestama ja millest täies mahus kasu saama. Seetõttu palun, et need keeled noorsoo välisteenistustesse asjakohaselt sisse viidaks ja neid hallataks ning samuti meie koolides teise, kolmanda või neljanda keelena õpetataks kui ühist vara, sest need keeled, nagu meie suhted Brasiiliaga selgelt näitavad, suurendavad ELi võimet kogu maailmas tihedalt suhelda: rohkem läbi käia, tõeliselt jagada, kuuluda klubisse. See on minu pöördumine nõukogu poole ja ma tervitan ja tänan raportööri toetuse eest.

Vladko Todorov Panayotov (ALDE). – (BG) Härra juhataja, daamid ja härrad. Kõigepealt sooviksin õnnitleda härra Salafranca Sánchez-Neyrat suurepärase raporti puhul sellises tähtsas valdkonnas nagu globaalne koostöö meie strateegiliste partneritega. Globaliseerumine ei too ainult kasu, vaid muudab meid ka vastuvõtlikumaks globaalsetele kriisidele ja ohtudele. Seetõttu võimaldab strateegiliste partnerite määramine ja koostöö tugevdamine globaalsel tasandil meil praeguste ja tulevaste väljakutsetega toime tulla. Rõhutame raportis, et Euroopa on Ameerika Ühendriikide järel Mehhiko suuruselt teine partner. Peab rõhutama, et Euroopa käsitleb Mehhikut tähtsa partnerina toormete tarnimise alal. Toormete tarnete kindlus on konkreetselt üks Euroopa säästvat arengut toetavatest võtmetähtsusega teguritest. Euroopa omalt poolt mängib juhtrolli keskkonnakaitses ja rohelistes tööstuslike lahenduste juurutamisel.

Strateegiline partnerlus Mehhikoga tugevdab kahepoolseid suhteid konkreetse eesmärgiga tõhustada kauplemist tehnoloogia ja toormetega ning luua hea alus kahepoolsele koostööle keskkonnakaitses valdkonnas. Nende eesmärkide saavutamiseks peame me välja töötama ja täiustama sektoritele suunatud programme, millele tuginevad teaduse ja tehnoloogiasirde mehhanismid ja meetmed, sest ainult konkreetsed meetmed muudavad selle koostöö reaalsuseks. Lisaks on see teadus- ja tehnoloogiasirde mõeldamatu ilma haridusala suhtluse sisseseadmise ja ühise teadusuuringute keskuste võrgustiku loomiseta. Seepärast kutsun üles laiendama kahepoolset koostööd hariduse ja ka innovatsiooni valdkonnas. Tänan tähelepanu eest.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, õnneks on ammu möödas aeg, kui Ladina-Ameerikat peeti Ameerika Ühendriikide tagaõueks. Täna käsitleme seda piirkonda täiesti erinevalt ning Euroopal ja Ladina-Ameerikal on märkimisväärsel arvul ühiseid seisukohti ja ühiseid huve, mis õigustab meie strateegilise partnerluse laiendamist ka sellesse piirkonda.

On nimetatud teemasid, nagu kliimamuutused, energiapoliitika, finantskriis, uimastikaubandus jne. Nendega seoses on meil palju ühiseid seisukohti ja ühiseid huve. On hea, et me teeme selle piirkonnaga koostööd mitmepoolisel tasandil. Samuti on hea, et me sõlmime ka kahepoolseid lepinguid. Siiski on meile tähtis saavutada iga konkreetse juhul mõlema partneri vahel tasakaalustatud suhe.

Seepärast, kui saavutame viisavaba reisimise, siis peaksime ka kaaluma, kuidas toimida deporteerimiste, väljaandmise lepingute ja sarnaste küsimuste puhul, selleks et...

(Juhataja katkestas kõne.)

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Härra juhataja, sooviksin juhtida tähelepanu sellele, et täna hommikul rääkisime me partnerlusest Euroopa Liidu ja riikide nagu Brasiilia ja Mehhiko vahel. Samuti arutasime täna hommikul idapartnerlust. Sooviksin rõhutada, nii tugevalt kui võimalik ja see on eriti suunatud proua Ferrero-Waldnerile, et kui me arutame Euroopa Liidu välist või välispoliitikat, näiteks ELi suhteid Brasiilia, Mehhiko või Põhja-Aafrika riikidega, siis on meie arutelud teatud määral reaalsusest kaugenenud. Teisest küljest, kui arutame suhteid idaga, siis on tegemist ELi mõjutavate fundamentaalsete küsimustega. Sarnaselt, kui arutame

partnerlust Türgiga ja selle riigi väljavaateid ELiga ühinemiseks, siis ka need on fundamentaalsed küsimused. Kui arutame oma suhteid Valgevene, Ukraina ja Venemaaga gaasitarnetega seoses või Gruusia küsimust, arutame teemasid, millel on ELile fundamentaalne tähtsus ja mis võivad Euroopa Liidu viia sügavasse kriisi.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Härra juhataja, Brasiilia roll nii rahvusvahelisel kui piirkondlikul areenil kasvab aastast aastasse. Selle tulemusena on kõnealusest riigist saanud üks Euroopa Liidu tähtsamaid ja olulisemaid partnereid. Ajaloolised, kultuurilised ja majanduslikud sidemed peaksid andma aluse tegevusele ELi ja Brasiilia vahelise strateegilise partnerluse sfääris. Võtmetähtsusega teemade, millele poliitiline dialoog peaks keskenduma, hulka peaksid kuuluma ühiste strateegiate edendamine ülemaailmsete väljakutsetega toimetulekuks valdkondades, nagu näiteks julgeolek, inimõigused, finantskriis ja, võib-olla kõige tähtsamana, vaesusega võitlemine.

Samuti peaksime eesmärgiks seadma oma jõupingutuste mitmekesistamise piirkondlike konfliktide vältimisel Lõuna-Ameerikas. Meie prioriteet peaks olema tugevdada kahepoolset koostööd kaubanduse ja koostöö valla, et kaitsta Brasiilia metsi, mis lõppude lõpuks on maailma kopsud. Strateegiline partnerlus peaks võimaldama Euroopa Liidu ja Brasiilia alalise dialoogiplatvormi loomist.

Charles Tannock (PPE-DE). – Härra juhataja, EuroLati liikmena tervitan ELi strateegilist partnerlust Brasiilia ja Mehhikoga, kes mõlemad on jõulised demokraatlikud riigid. Lühend BRIC, mis tähistab Brasiiliat, Venemaad, Indiat ja Hiinat, on tugevalt kinnistunud välispoliitika spetsialistide sõnavarasse ja Brasiilia on tegelikult tõusev globaalne jõud.

President Lula on valitsemisel üles näidanud mõõdukust ja olnud stabiliseerivaks jõuks populistlike demagoogide nagu Chávez Venezuelas ja Morales Boliivias esiletõusu vastu. Praegu annavad Brasiiliale hoobi krediitkriis ja toorainehindade langus. Mehhikot mõjutab ka naftahindade dramaatiline langus. Need kaks riiki on nautinud stabiilsust. Samuti kiidan ma president Calderóni tööd Mehhikos ning ta väärib meie toetust ka oma võitluses uimastikartellide vastu.

Need kaks riiki, mis vastavalt on NAFTA ja Mercosuri liikmed, on piirkonnas oluliseks jõuks ja asuvad võtmekohal meie suhetes Ladina-Ameerikaga.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). – (IT) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, palun kümme sekundit. Natuke aega tagasi osalesin koosolekul, kus räägiti pensionidest, pensionimaksetest ja sellest, kui kaua pensionärid pensionist elavad enne paremasse ilma siirdumist. Sel koosolekul avaldati riikide edetabel, kus riigid olid järjestatud vastavalt sellele, mitu aastat keskmiselt pensione maksti. Mehhikot loeti säravaks eeskujuks, mida järgida. Miks? Sest sealset pensionärid, olles oma pensioni kätte saanud ja seda toetust nautinud, elasid keskmiselt kuus kuud ja see oli rekord, see tähendab, et seda riiki peeti niiõelda parimaks...

(Juhataja katkestas kõne.)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, kiidan täielikult heaks raporti lõike 1 punkti e, milles räägitakse vajadusest kasutada partnerlust oluliste teemade nagu kliimamuutuste, energiajulgeoleku ning vaesuse ja tõrjutusega võitlemise käsitlemiseks.

Arvestades ELi põllumajandustootjaid ja toiduainetetööstust, on mul mõned mured seoses WTO lepingute või võimalike lepingutega. Nagu teate, käib toidu tootmise standardite üle kõva lahing ja komisjon võttis lõpuks omaks, et nad ei saa lubada Brasiilia loomaliha importi Euroopa Liitu enne, kui see pole meie tootmisstandarditele vastav. Aplodeerin sellele otsusele ja arvan, et peame seda tegema iga kauba osas. Me ei saa oodata, et meie tootjad järgiksid standardeid, mida kolmandad riigid ei järgi. Kui selline olukord kestab, siis ei lähe meie tootjad meiega WTO lepingu osas koostööle.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – (ES) Härra juhataja, aeg-ajalt kaldun ma pisut mitmekeelsusele ja seega püüan nüüd rääkida hispaania keeles.

Kõigepealt sooviksin selgitada härra Belderile, miks me oleme otsustanud strateegilise partnerluse kasuks. Arvan, et on väga tähtis mõista, et esiteks, need riigid ise on sellest väga huvitatud. Loomulikult on see poliitiline otsus, mis tugineb teatud kriteeriumidele. Näiteks Mehhiko on väga tähtsaks sillaks põhja ja lõuna vahel ning on stabiliseerivaks jõuks, ehkki tal on probleeme riigi sees.

Teiseks on ta praegu G20 liige ja ma loodan muidugi, et vastata proua Mannile, et ta on liige ka tulevikus.

Kolmandaks, nii Mehhiko kui Brasiilia on tugevalt pühendunud ülemaailmsetele väljakutsetele, millega me saame tegelikult tegeleda ainult üheskoos. Eriti on nendeks küsimusteks kliimamuutused ja finantskriis.

Seetõttu ma arvan, et strateegilise partnerluse idee on maksev – muidugi mitte kogu maailma puhul, vaid maailma oluliste jõudude puhul.

Lisaks on palju väiksemaid või konkreetseid majandusharusid puudutavaid küsimusi, milledest mõnesid sooviksin nimetada.

On fakt, et nende riikide puhul räägime me paljudest rasketest küsimustest nagu uimastid, korruptsioon, terrorism ja organiseeritud kuritegevus. Näiteks peame tippametnike ja samuti ministrite tasemel kohtumisi, kus näeme, mida nende riikide aitamiseks on võimalik teha ja kus vahetame ka kogemusi.

Oleme Mehhikoga loonud foorumi avaliku julgeoleku küsimustes, eriti korruptsiooni probleemiga seoses, ja katsetame koostööd mitmes valdkonnas, näiteks politseikoolitus, vanglatöö poliitika ja inimkaubanduse, uimastite, relvade salakaubanduse, küberkuritegevuse ja rahapesu vastase võitluse poliitika. Ma arvan, et on väga tähtis neid spetsiifilisi dialooge jätkata.

Mis puudutab küsimust, millal me võiksime pidada rohkem kohtumisi, siis võin öelda, et sel aastal proovime kohtuda kõige kõrgemal tasemel, kuid see sõltub ka eesistujariigist ja sellest, kas eesistujariik selle teema poliitilisse päevakavasse lülitab. Ma loodan, et see juhtub aasta teisel poolel. Igal juhul toimub Prahas ministrite kohtumine Mercosuri teemadel, Mercosurist ja strateegilisest partnerlusest Mehhikoga või Brasiiliaga. Kumbagi ei välistata, sest me oleme püüdnud kõvasti töötada lepingu nimel Mercosuriga, kuid te kõik teate, et ei meie ega ka Mercosuri riigid, eriti Brasiilia ja Argentiina, ei soovi siiski allkirjastada lepingut ajal, kui pole teada, kuidas Doha voor edeneb. See on alati toimunud Dohaga paralleelselt.

Muidugi toimub maikuus Prahas veel üks ministrite kohtumine ja me teeme taas kord proovi ja püüame jõuliselt lahendust leida, kuid ma arvan, et see väljakutse jääb meie ette püsima.

Rände teema on samuti äärmiselt tähtis ja ma arvan, et meil on Mehhikoga tasakaalustatud, mittekonfrontatsiooniline dialoog, näiteks eriti tagasisaatmise direktiivi teemal. Me hindame kõrgelt asjaolu, et Mehhiko on reageerinud väga positiivselt ja mõistvalt valdkonnas, mis, nagu me kõik teame, on väga keeruline, ja milles me tegelikult peame muidugi nii austama inimõigusi kui ka võtma arvesse kõigi meie riikide muresid. Ma usun, et seda on arvesse võetud.

Sooviksin samuti öelda, et olulised teemad on alati laual. Näiteks eelmise aasta detsembris president Sarkozy, president Lula ja president Barroso kõnelesid just finantskriisist ja sellest, kuidas seda üheskoos lahendada, kuid samuti rääkisid nad taastuvenergia küsimusest, milles me juba teeme Brasiiliaga koostööd järgmise põlvkonna biokütuste väljatöötamisel.

Samuti hakkame me 2009. aastal esimest korda pidama dialoogi inimõiguste küsimuses, mille käigus käsitletakse põlisrahvaste õigusi, kuna see on samuti üks inimõiguste nõukogu prioriteete.

Ma arvan, proua juhataja, et ma siinkohal lõpetan, sest teemasid on nii palju, et ma ei saa neil kõigil peatuda.

ISTUNGI JUHATAJA: Luisa MORGANTINI

Asepresident

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, raportöör. – (ES) Proua juhataja, käesoleva arutelu lõpetuseks sooviksin lihtsalt öelda, et otsus anda Mehhikole ja Brasiiliale strateegilise partneri staatus on õige otsus ja tähendab meie suhetes kvalitatiivset hüpet, tulenevalt kõnealuste riikide poliitilisest, majanduslikust, strateegilisest ja demograafilisest tähtsusest. Mina näen neid, koos muude globaalsete partneritega nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina ja Venemaa, mängimas ELi suhete kõrgliigas.

Proua juhataja, praegu seisneb Mehhiko ja Brasiilia vaheline erinevus, nagu volinik meile just meenutas, selles, et Mehhikol on assotsiatsioonileping, mis teda Euroopa Liiduga seob, mis on midagi, mis Brasiilial siiski puudub.

Ma ei nõustu hinnangutega, mida on antud selle assotsiatsioonilepingu tulemustele. ELi ja Mehhiko vaheline assotsiatsioonileping on seni olnud edukas, nagu on tunnistanud proua Mann, kes juhib parlamentaarset ühiskomisjoni. See on nii, kuna Euroopa Liit sõlmib neid lepinguid selliselt, et meie partnereid, käesoleval juhul Mehhikot või mehhiklasi, ei käsitleta ainult turuna, vaid nad esindavad teatud kindlat maailmavaadet, mis tugineb põhimõtetele, väärtustele, esindusdemokraatialle, inimõiguste austamisele ja õigusriigile.

Ma usun, et peaksime seepärast mõistma, et see leping on andnud tõuke meie suhetele, millele tuleb nüüd heakskiit anda selle piirkondadevahelise strateegilise partnerluse kujul.

Volinik ütles, et järgmine kohtumine on nüüd Rio Grupi kohtumine, mis toimub Praha kohtumise ajal liidu Tšehhi eesistumisel käesoleva aasta mais. Ladina-Ameerika ja meie partnerid vajavad meilt võimalusi, mitte annetusi ja assotsiatsioonilepingud kujutavad täna endast selliseid võimalusi.

Olen vägagi teadlik piirangutest, millele volinik osutas, sest assotsiatsioonilepingu sõlmimine, käesoleval juhul Mercosuriga, nõuab mõlema poole poliitilist tahet. Ma mõistan, et WTO Doha voor ja kahepoolse assotsieerumise kurss jooksevad täiesti paralleelselt ning Mehhiko ja Tšiili näited tõestavad seda täielikult.

Seepärast, volinik, peame meie omalt poolt tegema kõik jõupingutused selleks, et tugevdada Euroopa Liidu ja Ladina-Ameerika vahel strateegilist assotsiatsiooni, mida need partnerlused Mehhiko ja Brasiiliaga stimuleerivad ja oluliselt edasi viivad.

Maria Eleni Koppa, *raportöör*. – (EL) Proua juhataja, soovin tänada volinik Ferrero-Waldnerit ja kõiki kaasliikmeid nende tähelepanekute eest kahe raporti kohta, mida me täna arutame. Nõustun härra Salafranca Sánchez-Neyraga selles, et Ladina-Ameerika on Euroopa Liidule äärmiselt huvitav ja tähtis ning me peame nende raportite kaudu saatma koostöö kohta selge sõnumi, eriti praegusel kriitilisel ajal. Me vajame mahukat raamistikku, mis suudab hõlmata kõiki küsimusi ja anda selgeid vastuseid.

Sooviksin vaid peatuda seniõelduga seoses mõnedel seisukohtadel. Eelkõige soovin rõhutada, et tugevdatud suhted pole mingil juhul mõeldud Mercosuri nõrgestamiseks. Vastupidi, oleme arvamusel, et strateegiline partnerlus Brasiiliaga, Ladina-Ameerika suurima ja võib-olla tähtsaima riigiga, võib Mercosurile uut hoogu anda. Samuti peame täiesti selgelt väljenduma finantsraamistiku osas, mille raames suhted Brasiiliaga määratletakse.

Lisaksin, et Brasiilia on olnud järjest aktiivsem koostöös portugali keelsete riikidega lõunas ja Aafrikas ja võib seepärast selles sektoris Euroopa Liiduga aktiivselt koostööd teha.

Peame olema hoolsad, et säilitada tasakaalu biokütuste arendamise ja toiduga varustatuse vahel, eriti praegusel kriitilisel ajal.

Proua Weber tõstatas küsimuse ebavõrdsusest. Ma arvan, et Lula valitsus on selles suunas astunud olulisi samme. Teha on veel palju, kuid ma arvan, et tee on sillutatud.

Lõpuks sooviksin märkida, et me peame tõsiselt uurima võimalust ELi-Brasiilia parlamentaarse ühiskomisjoni loomiseks, sest see on ainus BRICi riik, millega meil on tugevdatud suhted, mis pole ametlikult korraldatud.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletamine toimub täna kell 12.

*

* *

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Proua juhataja, eile tulistas puberteediealine hull nimega Tim Kretschner Lõuna-Saksamaal Winnendenis ühes koolis 15 inimest, kellest enamik olid lapsed. Üks õpetajatest sai surma, kui püüdis üht õpilast oma kehaga kaitsta. Sooviksin paluda, et juhataja kuulutaks enne hääletust välja minutilise leinaseisaku, et avaldada austust selle tragöödia ohvritele.

Juhataja. – Vabandage, teid polnud tõenäoliselt sel ajal saalis, kuid seda mälestati eile ja peeti juhataja poolt välja kuulutatud minutilise leinaseisak. Mul on kahju, et teid kohal ei viibinud ja te polnud teadlik asjaolust, et see juba toimus.

***

Kirjalik avaldus (kodukorra artikkel 142)

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *kirjalikult*. – (RO) Olen arvamusel, et ELi ja Brasiilia strateegiline partnerlus on kasulik mõlemale poolele. Minu arvates on Euroopa Liit demokraatia tugisammas, tegelikult on Euroopa meie tsivilisatsiooni häll. Strateegilise partnerina on Brasiilia Ladina-Ameerikas tasakaalu ja stabiilsuse bastioniks.

ELi ja Brasiilia vaheliste sidemete tugevdamine võib luua ühise raamistiku, mis edendab nende kahe üksuse arengut, aidates sellega kaasa mõlema piirkonna vahelise koostöö kasvule. ELi ja Brasiilia strateegiline kokkulepe võib olla, mitte ainult minu, vaid ka raportööri arvates, instrumendiks, mis aitab edendada

demokraatiat ja inimõigusi. Lisaks võib see partnerlus kaasa aidata globaalsel tasandil hea valitsemistava edendamisele, samuti heale koostööle ÜRO raames.

Toetan ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi soovitus nõukogule ELi ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta ja soovin õnnitleda raportööri.

6. Tiibeti ülestõusu 50. aastapäev ning dialoog dalai-laama ja Hiina valitsuse vahel (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorra punkt on suuliselt vastatav küsimus komisjonile Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeva ning dalai-laama ja Hiina valitsuse vahelise dialoogi kohta, mille esitasid Marco Cappato, Marco Pannella ja Janusz Onyszkiewicz fraktsiooni ALDE nimel ning Monica Frassoni ja Eva Lichtenberger fraktsiooni Verts/ALE nimel (O-0012/2009 – B6-0012/2009).

Sooviksin lisada lühikese isikliku märkuse: ma tõesti usun, et meie arutelu saab kaasa aidata kõigi Tiibeti kodanike vabadusele ja mitte riigi ega religiooni survele.

Marco Cappato, autor. – (IT) Proua juhataja, ma jagan teie lootust. Kahjuks ei saa me loota, et nõukogu eesistuja kasutaks käesolevat arutelu ja diskussiooni selleks, et aidata Euroopa Liidu seisukohta edasi viia. Tegelikult on eesistujariik Tšehhimaal ilmselt arvamusel, et Euroopa ühine poliitika on takistuseks meie rahvusriikide suurele välispoliitikale. Hiina on selle eest tänulik, Venemaa on tänulik, mis tähendab, et repressiivsed ja antidemokraatlikud riigid kogu maailmas tänavad Euroopat selle kõrvalejäämise eest, mida nii hästi illustreerib eesistuja puudumine siin saalis.

Sooviksin proua Ferrero-Waldneri tähelepanu, kuna tegeleme selle punktiga koos, juhtida sellele, mis minu arvates on kõige tähtsam küsimus: küsimus pole vaid seaduslikkuses ja korras, teisiti öeldes selle uurimises, mitu munku on arreteeritud ja kui palju tiibetlasi on hiljuti jõhkrate Hiina repressioonide käigus tapetud, lootes, et need arvud on väiksemad kui nad olid aasta eest. See, mida sooviksin öelda nõukogule ja ütlen nüüd komisjonile, on see, et komisjon peab esitama arvamuse fundamentaalses poliitilises küsimuses, milleks on Hiina Rahvavabariigi ja dalai-laama saadikute vahelised kõnelused, nende kõneluste eesmärk ja põhjus, miks nad katkestati, me võime praegu öelda, et nad kukkusid läbi, kui me just ei suuda neid taas elustada.

On kaks vastandlikku seisukohta: ühelt poolt Hiina režiimi seisukoht, mille kohaselt dalai-laama on vägivaldne isik, kes juhib vägivaldset rahvast ja et dalai-laama ja Tiibeti eksiilvalitsus soovivad Tiibeti rahvusriigi iseseisvust, mis on vastuolus Hiina territoriaalse terviklikkusega. See on Pekingi võetud hoiak. Teisel pool on dalai-laama, Tiibeti eksiilvalitsus ja dalai-laama saadikud, kes ütlevad, et nad taotleavad midagi muud, et nende võitlusvahendid on vägivaldsete ja et nad lihtsalt soovivad tõelist autonoomiat, mis tähendab autonoomiat, et säilitada oma kultuur, traditsioonid, keel ja religioon või kultuurid ja religioonid. See on dalai-laama Tiibeti saadikute poolt Hiina režiimile esitatud memorandumis sõnum. See memorandum on avaldatud ja sisaldab nende nõudmisi.

Siinkohal palutakse Euroopa Liidul valida ja ühe poole kasuks otsustada. On kaks vasturääkivat seisukohta: üks pooltest valetab. EL võib tõde otsingutel olla otsustav. Radikaalse parteina pakume me välja *satyagraha*, tõde otsingu kollektiivse globaalse poliitilise algatusena. Euroopa Liit peaks kasutama oma diplomaatilisi hoobasid ja, proua Ferrero-Waldner, palun öelge seda president Barrosole, et me peame kohtuma dalai-laamaga ja osutama talle seda au, et lubame tal rääkida, et leida tõde. Kas Pekingil on õigus, öeldes, et tiibetlased on vägivaldsed terroristid, kes pooldavad iseseisvust, või on õigus dalai-laamal, kes ütleb, et nad soovivad viisakat ja väärikat autonoomset staatust? Euroopa ei saa selle konflikti juures paigal seista ja vaikida.

Eva Lichtenberger, autor. – (DE) Proua juhataja, 50 aastat tagasi andis Hiina armee Tiibeti vastupanule lõpliku hoobi. Sellest ajast alates on tiibetlased tohtu pingutuse hinnaga põgenenud üle Himaalaja ja üle piiride muudesse riikidesse. Kuni tänaseni on mitu tuhat inimest aastas, kes kõik on põgenikud, sooritanud selle ülima pingutuse, et ületada 5000 meetri kõrgused kurud. Kui tiibetlaste olukord oleks nii suurepärane, nagu Hiina on alati väitnud, siis poleks ei põhjuseid põgenemiseks ega selgitust asjaolul, et kolme kuu jooksul pole ajakirjanikke, lääne inimesi ja vaatlejaid üldse seda riiki külastada lastud või kui, siis ainult tiheda eskorti saatel. Naisajakirjanikele järgnevad naissoost luureteenistuse töötajad isegi tualettruumi, et poleks võimalik teha midagi keelatut.

Seepärast küsin ma endalt: mis on meie kui Euroopa Liidu ülesanne? Me peame kuidagi taastama Hiina ja Tiibeti dialoogi. Siiski peab see toimuma teistsugusel alusel. Seni on toimunud vaid see, et Hiina on korranud

samu süüdistusi ja nõudmisi, püüdmata vähimalgi määral mõista Tiibeti esindajate selgitusi, et küsimuse all pole Hiinast lahkulöömine ja iseseisvaks riigiks saamine, vaid küsimuse all on autonoomia saavutamine.

Volinik, kuidas suhtume me asjaolusse, et Interneti jälgimine Tiibetis on rangem kui kusagil mujal Hiinas ja et need olid Euroopa äriühingud, kes andsid tehnilised vahendid, et muuta see jälgimine nii tõhusaks? Me peame tegutsema. Kodus kutsutakse meid üles dialoogi alustama.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Proua juhataja, mul on väga hea meel et see arutelu täna toimub, see küsimus on kaua aega paljusid meist murelikuks teinud ja eriti alates kurbadest sündmustest Tiibetis aasta tagasi. Seepärast arvan, et on väga hea, et meil toimub see avameelne arutelu, et uuesti uurida, mida oleks võimalik teha.

Enne kui pöördun paljude teemade juurde, mille te tõstatasite esitatud ühisresolutsioonis, lubage mul kiiresti peatuda ka meie kahepoolsetel suhetel Hiinaga. ELi poliitika Hiina suhtes tähendab kaasatust. Meie strateegiline partnerlus on tugev ja see võimaldab meil käsitleda kõiki küsimusi, sh ka kõige tundlikumaid. Me oleme üles ehitanud muljetavaldava kõrgetasemelise suhtlemise raamistiku, mille raames me regulaarselt käsitleme kõiki globaalseid muutusi, mis meie kodanike ees seisavad, jätmata unarusse küsimusi, milles meil võivad olla eriarvamused. Üks neist on Tiibet. Lubage mul öelda väga selgelt: me ei nõustu Hiinaga Tiibeti küsimuses ja meil on endiselt väga reaalne ja põhjendatud mure inimõiguste olukorra pärast Tiibetis, nagu te mõlemad just ütlesite; samuti asjaolu pärast, et Tiibet on jäänud nüüd juba peaaegu aasta jooksul rahvusvahelisele meediale, diplomaatidele ja humanitaarorganisatsioonidele suurelt osalt suletuks; ning patiseisu pärast dalai-laama esindajate ja Hiina ametivõimude vahelistel kõnelustel, vaatamata kolmele kõneluste voorule eelmisel aastal.

Need küsimused olid päevakorras esiplaanil ka mitme ELi juhi kahepoolsetel kohtumistel Hiina juhtkonnaga eelmisel aastal. Oleme püüdnud leida Hiinaga sellel delikaatsel teemal ühist arusaama ja oleme väljendunud väga selgelt, alati kui oleme nendega Tiibeti olukorda käsitlenud.

Lubage mul uuesti esitada ELi seisukoht, mis ei jäta mingit ruumi väärarvustamiseks. Esiteks, me toetame Hiina suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, sh Tiibeti osas. Teiseks, me oleme alati toetanud rahumeelset leppimist dialoogi kaudu Hiina ametivõimude ja dalai-laama esindajate vahel. Mäletan, et kui viibisin seal komisjoniga, president Barroso ja teiste kolleegidega, siis olid mul selles küsimuses konkreetsed jutuajamised paljude vestluspartneritega. Me oleme alati kinnitanud, et peaks toimuma dialoog leppimiseks ja et dialoog peaks jätkuma.

See dialoog peab olema konstruktiivne ja sisuline ning muidugi on meil seetõttu kahju, et seni pole see dialoog andnud tõeliselt sisulisi tulemusi. Oleme alati öelnud, et dialoog peaks käsitleva keskseid küsimusi nagu Tiibeti unikaalse kultuuri, religiooni ja traditsioonide säilitamine, samuti vajadus saavutada Tiibeti jaoks sisulise autonoomia süsteem Hiina põhiseaduse raames. Oleme alati öelnud, et see dialoog peaks käsitleva kõigi tiibetlaste osalemist otsustamisel. Seepärast loeksime me tervitatavaks, kui Hiina tulevane riiklik inimõiguste tegevuskava neid küsimusi käsitleks.

Meie jaoks on Tiibeti teema inimõiguste alane küsimus ja seepärast on seda alati eranditult sellena käsitletud. Samuti oleme järjekindlalt seda sõnumit oma Hiina ametivõimudele edastanud ja väga hoolikalt nende seisukohti kuulanud. Oleme rakendanud kõiki jõupingutusi, et nende seisukohta vastastikuse austuse vaimus mõista, kuid inimõigused on universaalsed ja olukord Tiibetis on seepärast, õigustatult, rahvusvaheline põhjendatud mureküsimus kogu rahvusvahelise üldsuse, eriti Euroopa Liidu jaoks. Seda asjaolu rõhutab muidugi inimõiguste kaitse õigusaktide olemasolu rahvusvahelises õiguses juba enam kui poole sajandi jooksul.

Oma resolutsioonis visandate te Hiina ja Tiibeti dialoogi tulevikku. Nagu te kõik teate, esitas Tiibeti pool viimasel kõneluste voorul Hiina valitsuse taotlust järgides memorandumit tulevase Tiibeti tõelise autonoomia kohta. Minu arvates sisalduvad selles dokumendis mõned elemendid, mis võivad olla aluseks tulevastele kõnelustele. Pean silmas punkti kultuuri, hariduse ja religiooni kohta.

Samuti julgustab mind asjaolu, et esimest korda on Tiibeti pool kirjalikus dokumendis väljendatud kindlat lubadust mitte taotleda eraldumist või iseseisvust. Ma arvan, et see on tähtis selleks, et seda dialoogi edasi viia. Samuti valmistab mulle heameelt asjaolu, et dalai-laama taaskinnitas eelmise aasta detsembris täiskogul oma pühendumist keskteed otsivale lähenemisviisile ja dialoogile kui ainsale vahendile vastastikku vastuvõetava ja kestva lahenduse saavutamiseks.

Lubage mul lõpetada, jagades teiega oma isiklikku veendumust. Kogu oma poliitilise ja isikliku karjääri jooksul olen ma alati kindlalt uskunud, et suhtlemise ja dialoogi kaudu saab käsitleda isegi kõige raskemaid

küsimusi ja loodetavasti, kui aeg on õige, neid ka lahendada. Seepärast soovin pöörduda Hiina ja dalai-laama esindajate poole, et nad esimesel võimalusel seda dialoogi taasalustaksid avatud hoiakuga ja eesmärgiga saavutada Tiibetis kestev lahendus. Võin meie poolt tagada täieliku toetuse sellisele protsessile. See on meie seisukoht ja see on seisukoht, mille me esitame Hiina poolele.

Charles Tannock, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, ELi moto on „ühatus mitmekesisuses”. See põhimõte on meid hästi teeninud.

Kahjuks ei kõla see idee üldse hästi autoritaarse kommunistliku diktatuuriga Hiina Rahvavabariigis. Mitmekesisus surutakse maha, selle asemel et seda omaks võtta. Vähemused, kes soovivad end väljendada mingil muul viisil kui näeb ette partei poolt lubatud peavool, satuvad rutiinselt marginaliseerimise ja jälitamise objektiks. Seda suundumust on näha paljude usuvähemuste, sh kristlaste, moslemite ja Falun Gongi järgijate kohtlemises ja kõige silmatorkavamalt Hiina Rahvavabariigi suhtumises Tiibetisse.

50 aastat tagasi, 1950. aastal tungisid kommunistlikud sõjajõud Tiibetisse, mis viis dalai-laama eksiili. Sellest ajast alates on Tiibet olnud Pekingi kontrolli all. Traditsiooniline Tiibeti kultuur, mis oli aastasadu isoleeritud, on nüüd oluliselt lahustunud seoses valitsuse tegevusega, mis on näinud suurt vaeva, et vältida Tiibeti rahvastunde taasesilekerkimist mis tahes viisil. Tegelikult on Tiibeti kultuuri süstemaatiline ja mõnikord jõhker mahasurumine õhutanud Tiibeti identiteedi tuld ja ärritanud maailma südametunnistuse Tiibeti rahva häda suhtes.

Dalai-laama inspireeriv juhtimine on taganud, et Tiibeti tulevik püsib nähtaval kohal avaliku arutelu esiplaanil, seda vaatamata Hiina Rahvavabariigi poolsetele tohututele jõupingutustele, et noomida neid, kes nagu endine nõukogu eesistuja, Nicolas Sarkozy, julgesid Pekingi seisukohta kahtluse alla seada.

Meie siin parlamendis oleme alati järginud tugevat liini, kaitstes Tiibeti rahva õigust autonoomiale, mis automaatselt ei tähenda õigust enesemääramisele või iseseisvust. Seda tehes ei taotle me Hiina provotseerimist või talle vastandumist. Siiski tunnustame, et meie pühendumine teatud väärtustele: inimõigused, demokraatia, õigusriik ja südametunnistuse vabadus, pole käsitletav lahus kahtlemata tähtsast strateegilisest majanduslikust partnerlusest, mida EL Hiinaga arendab.

Hiinat pooldavad hääled saali vastasküljel saavad käesoleval arutelul sõna, kuid Tiibeti rahval pole liiga kaua kõnelda lastud ja me peame kõnelema nende eest.

Glyn Ford, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, Sotsiaaldemokraatide fraktsioon on mures inimõigustealase olukorra pärast Hiinas. Ehkki me tunnustame, et olukord on viimase 10 aasta jooksul oluliselt paranenud, on endiselt palju valdkondi, kus inimõigused pole ikka veel asjakohaselt või piisavalt kaitstud. Mõttevabadus võib teatud määral eksisteerida, kuid puudub tegutsemisvabadus. Kindlasti rõhutaksime me seda, et vabadel ametiühingutel pole lubatud Hiinas tegutseda. Meile valmistab muret 100 miljoni ümberasujust töötaja vilets olukord, kes on kolinud maalt linna ja kelle juurdepääs tervishoiule ja haridusele on äärmiselt piiratud. Meile valmistab muret usu- ja rahvusvähemuste vilets olukord kogu Hiinas.

Siiski oli Sotsiaaldemokraatide fraktsioon selle arutelu ja resolutsiooni vastu. Põhjuseks oli proportsionaalsus. Hiina kritiseerimine tema senise inimõigustealase olukorra pärast on õigustatud, täpselt nii nagu me kritiseerime Ameerika Ühendriike surmanuhtluse kasutamise, Guantánamo ja ebaseadusliku kinnipidamise pärast, kuid me ei pea seda tegema igal osaistungjärgul. Ausalt öeldes hakkab see iseendale vastu töötama. Kunagi pöörasid Hiina ametivõimud meie resolutsioonidele tähelepanu, kuid enam mitte. Kuna mõned isikud ja grupid oma meeleheitlikus tähelepanu taotlemises jätkavad panuste tõstmist tänaseni, siis ma esmakordselt arvan, et liikmesriigid peaksid loobuma ühe Hiina poliitikast ja tunnustama Tiibeti eksiilvalitsust.

Dalai-laama oli siin alles detsembris, esinedes Tiibeti nimel täiskogu istungil. Miks on vajalik selle küsimuse juurde jälle tagasi pöörduda? Selles resolutsioonis pole midagi uut.

Mul oli koos Elmar Broki, Philippe Morilloni ja teiste parlamendiliikmetega eelmisel suvel võimalus külastada Lhasat. Me olime esimene rahvusvaheline grupp, kes sinna reisis pärast rahutusi märtsis ja rääkisime nii ametivõimudega kui nendega, kellele sümpatiseerisid tiibeti protestijad. Nagu ma hiljem kirjutasin, oli reaalsus see, et rahumeelsed protestid, ja me toetame rahumeelset protesti, muutusid rahvuslikeks rahutusteks, mille käigus rünnati ja põletati poode, kodusid ja hani hiinlasi, kusjuures oli kümneid hukkunuid. Koolidele tehti süüüterünnakuid ning rünnati moslemi vähemuse haiglaid ja mosseesid. Dalai-laama ise tunnistas seda reaalsust, kui ta ähvardas elava jumala kohalt tagasi astuda.

Hiina on Tiibeti jaoks infrastruktuuri arendamisel tohutult ära teinud, näiteks uus Qinghai–Lhasa raudtee, ja parem sotsiaalabi tase kui mujal Hiina põllumajanduspiirkondades. Probleem on selles, et selle üle on hakatud mujal Hiinas nurisema.

(*Protestid*)

Kuid probleem, kui tsiteerida ansamblit the Beatles, on selles, et „Money can't buy you love”. Tiibetlased soovivad endiselt kultuurilist ja poliitilist autonoomiat ulatuses, mis läheb palju kaugemale sellest, mida Hiina on valmis andma. Nagu ma siis ütlesin, vajab Hiina Tiibeti esindajatega dialoogi, et leida lahendus, millega see autonoomia antakse, kaitstes samas rahvus- ja usuliste vähemuste õigusi provintsis.

Alternatiiviks on, et kannatamatud, noored tiibetlased pöörduvad vägivalla ja terrorismi poole. Tänu sellele artiklile, mille ma siis kirjutasin, paluti mul seda teemat arutada dalai-laama esindajaga Londonis, mida ma ka päris pikalt tegin. Nõustun volinikuga: tee edasi leiame me dialoogi ja suhtlemise kaudu, mitte kriiskavate, lõpmatult ennast kordavate, eelnevalt läbiproovitud resolutsioonidega, näiteks nagu see, mida me täna arutame.

Hanna Foltyn-Kubicka, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, viimastel kümnenditel on demokraatlikud riigid palju kordi kutsunud üles inimõiguste austamisele ebademokraatlikes riikides. Need jõupingutused on olnud tõhusad ainult siis, kui riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid on oma tegudes ja nõudmistes olnud järjekindlad. Kahjuks on Tiibeti, või laiemalt võttes inimõiguste küsimus Hiinas, üldiselt tihti kõrvale lükatud, kusjuures prioriteediks on olnud kaubandussuhted. Kui poleks olnud Pekingi olümpiamänge ja paljude ühiskondlike ja valitsusväliste organisatsioonide kindlat hoiakut, siis teaks maailm olukorrast Tiibetis ikka veel väga vähe.

Meie roll Euroopa Parlamendina on tagada, et demokraatlikud riigid reageeriks tugevalt ja otsustavalt Hiina ametivõimude tegevusele, näiteks mõnda aega tagasi rakendatud nn karmi käe kampaaniale. Siiski on seda võimalik saavutada vaid siis, kui me järjekindlalt ja otsustavalt mõistame hukka kõik Hiina kommunistlike ametivõimude sooritatud inimõiguste rikkumised.

Tasub meenutada, et oma 6. juuli 2000. aasta resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament liikmesriike üles tunnustama Tiibeti eksiilvalitsust, juhul kui kolme aasta jooksul ei saavutata kokkulepet Hiina ametivõimude ja dalai-laama administratsiooni vahel. Nagu teame, keeldub Peking endiselt kõnelustest Tiibeti rahva vaieldamatu juhiga. Samuti ärgem unustagem üheteistkümnendat panchen-laamat, noorimat poliitvangi, keda on Hiinas kinni peetud juba 14 aastat. Sel aastal saab ta 20 aastaseks.

Seepärast sooviksin ma taas kord parlamenti üles kutsuda olema oma tegevuses järjekindel ja võtma oma deklaratsioone tõsiselt. Kui me ei näita, et võtame oma sõnu tõsiselt, siis on raske oodata, et teised oma lubadusi peaksid ja oma kohustusi täidaksid.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Proua juhataja, olen Tiibeti teemat jälginud aastaid. Olen seda piirkonda külastanud ja rääkinud paljude inimestega riigis ja väljaspool seda. Ma pean Tiibeti rahva nõudmisi legitiimseteks ja teatud määral loogilisteks. Eriti leian ma, et nende praegused hirmud on rohkem kui põhjendatud, arvestades raskete repressioonide poliitikat, mis Hiina valitsuse poolt neile osaks langeb ja mis nüüd on kestnud enam kui 50 aastat, v.a lühike ja, ma ütleksin – võlts, vaherahu olümpiamängude ajal.

Ma tean vähe rahvaid, kes selgemini oleksid valmis kõnelusi pidama ja kokkuleppele jõudma kui Tiibeti rahvas. Seetõttu ei mõista ma Hiina valitsuse sundmõtet reaalsust moonutada ning nõuda taas ja taas kõneluste vooru blokeerimist.

Riiki ei tee suureks selle sõjaline tugevus või selle suurus või majanduslik jõukus. Riigi teeb suureks tema tegude õilsus ja riigi suuremeelsus. Euroopa Liit saab aidata ja peab aitama seda olukorda lahendada, austades samas muidugi asjassepuutuvaid suveräänseid õigusi, kuid ta peab seda tegema kindlalt. Viis, kuidas seda teha, on toetada Tiibeti taotlust taaslustada Hiina-Tiibeti kõnelusi ja tunnistada, et kui keegi on kulutanud aastaid, tehes järeleandmisi ja olles Hiina ametivõimude surve all, siis käesoleval juhul on see Tiibeti rahvas.

See pole võrdsete konflikt, ei võimaluste ega motiivide osas. Euroopa Liit peab austama mõlemaid pooli, kuid ta ei saa jääda neutraalseks rõhumise, suvaliste arreteerimiste, piinamise, mõrvade või usulise, keelelise ja kultuurilise genotsiidi suhtes.

Memorandum Tiibeti rahva tegeliku autonoomia kohta, mille Hiina nüüd töödokumendina tagasi on lükanud, näitab, et Tiibeti rahvas on juba teinud tegelikke jõupingutusi ja loobunud ülisuurel määral sellest, mis, ma rõhutan, on nende legitiimsed püüdlused.

Hiinal on nüüd võimalus näidata maailmale oma suuremeelsust, oma soovi rahu ja kooskõla järele ja eelkõige on Euroopa Liidul võimalus aidata sel riigil tegutseda kooskõlas selle suurusega.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, 10. märtsil 1959 allutati Tiibeti rahvas Hiina käe läbi kirjeldamatutele kannatustele. Järgnevatel kuudel kaotas kuuskümmend tuhat inimest elu ja sadu tuhandeid arreteeriti, viidi minema ja piinati. Aasta eest eskaleerus taas kord vägivald. Rohkem kui 200 tiibetlast suri, mõned tahtlike surmavate laskude tagajärjel ja nüüd, varsti pärast 50. aastapäeva, suletakse kloostreid välismaailmale, juurdepääsuteed on kontrolli alla ja sõdurid ning julgeolekuametnikud on valmis, et demonstratsioonid eos maha suruda. Meil pole ikka veel uudiseid võimalikest rahutustest. Milline on reaktsioon sellele jõudemonstratsioonile? Vaikus meedias. Dalai-laama on oma rahvast üles kutsunud jääma kindlaks vägivaldatus kursile. Tema üleskutse dialoogile pole saanud Pekingilt mingit positiivset vastust. Kui dalai-laama saadik esitas memorandumis konkreetseid sammud autonoomia saavutamiseks, siis lükkas president Hu Jintao need tagasi. Ta ütles, et „me peame separatismi vastu ehitama suure müüri“. Sellele ideele, mis on puhas provokatsioon, lisati plaanikohane sunniviisilise püha kasutuselevõtt tiibetlaste jaoks: 28. märtsist peaks saama rõhutute vabastamise päev. Selline on kurb tegelikkus.

Kahe päeva eest toodi Euroopa Parlamendis välja lipud. Täiskogu istungil asetasis muljetavaldavalt paljud meie seast Tiibeti lipu oma lauale ja näitasid meie solidaarsust tiibetlaste kannatustega. Kõikjal ELis toimusid rahumeelsed protestid. Meie kaasliikmetel, härra Cappatol, proua Lichtenbergeril, härra Tannockil ja härra Romeva i Ruedal, on absoluutselt õigus: tänane resolutsioon kõneleb valjult ja selgelt. Memorandum peab olema edasiste läbirääkimiste aluseks. See on dokument tõelise autonoomia jaoks Hiina põhiseaduse raames. Tiibeti isoleerimine – elanike, turistide, ajakirjanike eest – peab lõppema. Peame saama vastuse 600 vangistatud tiibetlasele.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Proua juhataja, daamid ja herrad. Parlament ei saa lubada, et dalai-laama hiljutine valukarje kõlaks kurtidele kõrvadele. Ainult mõne kuu eest kuulasime teda Brüsselis kõnelemas, me kõik teame, et ta on tagasihoidlik inimene, rahuosbitaja, Tiibeti kultuuri esindaja, see on harmoonia ja vennalikkuse kultuur *par excellence*. Dalai-laama tegi seda nende väärtuste nimel, kui ta, rääkides oma „hiina vendadest“, palus siiski jõuliselt Tiibetile õiguspärast ja käegakatsutavat autonoomiat, meenutades oma rahva ja maa piinu ja kohutavaid kannatusi. See on palve, mida parlament peaks uhkusega toetama. See on meie poliitiline ja institutsiooniline kohustus, demokraatia, inimõiguste ja vabaduse väärtuste nimel. Tiibetlased vaatavad Euroopa, kui võib-olla oma ainsa lootuse poole, me tõesti ei tohi lasta neil pettuda.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja herrad. Meie, Kristlikud Demokraadid, tunnustame ilma ühegi kahtlusega Hiina Rahvavabariigi suveräänsust oma territooriumi, sh Tiibeti üle.

Siiski lükkame samal ajal tagasi Hiina seisukoha, et mis tahes Euroopa Liidu avaldus inimõiguste kohta Hiinas kujutab endast lubamatut sekkumist Hiina siseasjadesse. Vastavalt tänapäevasele arusaamale inimõigustest ja rahvusvahelisest õigusest, mida ka Hiina loodetavasti varsti jagama hakkab, peab rahvusvaheline üldsus väljendama muret inimõiguste pärast kõikjal maailmas, eriti väga raskete juhtumite korral.

Kuidas muidu saaks Rahvusvaheline Kriminaalkohus alustada menetlust inimsusevastaste kuritegude suhtes endise Jugoslaavia riikides ja teha otsuseid, kui tal poleks õigust inimõiguste nimel sekkuda?

Hiina Rahvavabariik ja selle valitsus peaksid seepärast tunnistama, et arutelu inimõiguste üle, näiteks koosolekute vabaduse, sõltumatu ajakirjanduse vabaduse, usuvabaduse ja kultuuriliste vähemuste õiguste üle Tiibetis ja Hiina muudes osades, ei ole lubamatu sekkumine. Ta peab selle aruteluga silmitsi seisma.

Siiski on meie peamine mure täna lihtsalt palve – ja seepärast ei suuda ma siinkohal mõista härra Fordi, ehkki ta on alati olnud rohkem Hiina valitsuse poolel – Hiina Rahvavabariigile ja selle valitsusele jätkata kõnelusi dalai-laama kui suure osa Tiibeti rahva juhiga.

Kui aus olla, siis, nagu minu kaasliige on juba öelnud, valitsus pidas neid kõnelusi eelmisel aastal, kuid katkestas need pärast olümpiamänge. Oleme sunnitud kahtlustama, et neid kõnelusi peeti olümpiamängude ajal ainult meie tähelepanu kõrvalejuhtimiseks. Siiski, härra Ford, me ei luba oma tähelepanu kõrvale juhtida. Me lülitame selle küsimuse ikka ja jälle päevakorda ja kutsume Hiina valitsust üles alustama dalai-laamaga

tegelikke ja tõsiseid kõnelusi, sest Tiibetis rikutakse endiselt inimõigusi ja me peame tagama, et see olukord muutuks.

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Proua juhataja, kui me täna arutame tagakiusatud tiibetlaste saatust, siis peame olema teadlikud, et nende väljavaated paranevad ainult siis, kui kogu rahvusvaheline üldsus Hiinale poliitilist survet avaldab. Seepärast pean selles suhtes samuti rõhutama, et kõik proua Ferrero-Waldneri jõupingutused, samuti nende, kes on positsioonis, mis võimaldab globaalset poliitikat mõjutada, võivad väga tõenäoliselt vilja kanda.

Samuti pean rõhutama, et ma kuulasin äärmise kahetsustundega kõnet, mille pidas Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni esindaja, kes väitis, et Hiina kuritegusid õigustab raudteeliini ehitamine Tiibetisse. See meenutab mulle aega, kui Euroopas kasutati maanteede ehitamist õigustusena koonduslaagrite ehitamisele. Me ei saa lubada raudteeliinide ja maanteede ehitamist tagakiusatud inimeste valule ja kannatustele.

Cornelis Visser (PPE-DE). – (NL) Proua juhataja, ma seisin siin aasta tagasi, kui me arutasime rahutusi Tiibetis. Me palusime Hiinal võimaldada meediale ja rahvusvahelistele organisatsioonidele sellele piirkonnale juurdepääs ja mul on heameel öelda, et meie kui parlament kutsusime sel puhul üles tõsisele dialoogile Hiina ja dalai-laama vahel.

Eelmisel aastal näitas Hiina olümpiamängude korraldamisega kogu maailmale, et ta on riik, mis suudab muutuda ja maailma hämmastada. Mängude-eelsel perioodil jättis Hiina välismaa ajakirjanikele natuke ruumi. Minu hinnangul toimus see ajutine teatava ajakirjandusvabaduse andmine välismaa ajakirjanike pärast. Kahjuks oli see lühiajaline. Eelmisel teisipäeval ei pääsenud ajakirjanikud Tiibetisse, et sealsest olukorrast raporteerida.

Tunnen sügavat kahetsust asjaolu pärast, et Hiina valitsus enam ajakirjandusvabadust ei taga. Samal ajal puudub Hiina ajakirjanikel ajakirjandusvabadus täielikult. Hiina ajakirjanikud kohaldavad enesetsensuuri süsteemi, mis nõuab, et nad võtaksid omaks valitsuse seisukoha. Ka praegusel juhul on tohtu erinevus seaduse, mis on korralik ja tagab ajakirjandusvabaduse, ja tegeliku elu vahel, kus ajakirjanikud peavad ise piirangud kehtestama. Kõik meediakanalid peavad partei tsensuuri diktaadile alluma.

Veelgi enam, valitsus blokeerib ka veebisaitide. Interneti kasutajad teavitavad teineteist kiiresti poliitilistest sündmustest, kohe kui need toimuvad. Tiibetlaste ja hiinlaste, rahva ja inimeste vahelise dialoogi huvides on eluliselt tähtis, et neil oleks täpne teave. Läbirääkimisi saab pidada vaid faktidest lähtuvalt ja ajakirjandusvabadus Hiinas on tähtis eeltingimus, et see juhtuks. Peab olema vabadus kirjutada, et võimaldada ajakirjanikel teavitada Hiina ülejäänud elanikkonda sellest, mis toimub Tiibetis.

Löögem meie, Euroopa, rusikas lauale ja seiskem inimõiguste eest Hiinas. See on vajalik samm selleks, et Hiina ja Tiibeti vaheline dialoog taas käima saada. Las Hiina astub selle ühe sammu õiges suunas ja sillutab teed dialoogiks, või, Hiina filosoofi Lao Tzu sõnadega: „tuhandemiiline teekond algab esimesest sammust”.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Ma olin 2008. aasta märtsis Tiibetis toimunud kurbade sündmuste ajal Hiinas ja sain sündmusi jälgida ainult Interneti vahendusel, sest Tiibetisse meid ei lubatud. Nägin siis, kui paljud Tiibeti elanikud vajavad abi.

Usun kindlalt, et käesoleva resolutsiooni kaudu peab Euroopa Parlament edastama Hiina valitsusele Tema Pühadus dalai-laama sõnad selle kohta, kuidas Tiibetil pole separatistlikke suundumusi ja ta püüdleb ainult Tiibeti kultuurilise autonoomia tunnustamise poole Hiina piires.

Ma mõistan, et EL püüab luua Hiinaga häid majandussuhteid ja me edastasime selle sõnumi 2008. aasta märtsis oma aruteludel Hiina valitsuse ja parlamendiliikmetega Pekingis siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni delegatsiooni visiidi raames. Siiski ei saa me jääda Tiibeti olukorra või pideva inimõiguste rikkumise, karistusmeetmete, kannatuste ja vägivalda suhtes ükskõikseks.

Ootan, et dalai-laama Indiasse eksiili siirdumise 50. aastapäeva puhul lubaksid Hiina ametivõimud sõltumatutele vaatlejatele ja välismaa meediale piiramatut juurdepääsu Tiibetile, et kohapealset olukorda hinnata.

Victor Boştinaru (PSE). – (RO) Volinik, sooviksin teid tänada teie tasakaalustatud seisukoha eest, mille te täna taas kord parlamendi täiskogu istungil esitasite.

Euroopa Liidu suhted Hiinaga on strateegilise tähtsusega kõigi Euroopa Parlamendi liikmete jaoks ja neil on praegu ja tulevikus tohtu globaalne järelmõju. Oodanuksin, et me oleksime arutanud Euroopa Liidu koostööd

Hiinaga ülemaailmse finantsüsteemi reformimisel, arvestades Hiina tasakaalustatud ja konstruktiivset seisukohta, eriti nüüd, enne G20 Londoni tippkohtumist. See oleks olnud õige aeg Aafrika lülitamiseks ühisesse päevakavasse, arvestades suurt rolli, mida Hiina seal praegu ja ilmselt ka edaspidi etendab.

Vaatamata neile ilmselgetele küsimustele, hoolimata Euroopa Komisjoni koostööplaanidest Hiinaga ja vastandudes 27 liikmesriigi palju järjekindlamatele ja rohkem tasakaalustatud koostööplaanidele Hiinaga, märgin kahetsusega et meie Euroopa Parlamendis muudame selle strateegilise suhte küsimuseks ja etturiks fraktsioonide valimiskampaanias.

Inimõigused on ja peavad olema peamine prioriteet, kuid nad ei saa olla ainus.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Proua juhataja, 1950-ndate aastate alguses sundis Hiina valitsus Tiibeti esindajaid allkirjastama kokkuleppe, millega ta tagas Tiibetile kaugeleulatuvat autonoomia. Neist tagatistest ei saanud midagi. Avalikkuse surve ja olümpiamängude boikoteerimise hirmu tulemusena alustas Hiina valitsus dalai-laama esindajatega kõnelusi. Siiski peeti neid kõnelusi ärritavalt madalal tasemel ja lisaks sellele sarnanes dialoog suhtlusele kahe erinevale kanalile lülitatud televiisori vahel.

Me ei soovi dialoogi, me soovime läbirääkimisi. Me tahame, et hiinlased dalai-laama esindajatega väljapakutud memorandumil alusel läbirääkimisi peaksid. Kui Hiina valitsus arvab, et see memorandum ei ole hea alus, siis las ta põhjendab oma arvamust, selle asemel et varjuda üldise avalduse taha, et see pole muud kui memorandum, mis pakub välja Tiibeti iseseisvuse, mis pole absoluutselt tõsi.

Laima Liucija Andrikiene (PPE-DE). – Proua juhataja, ma toetan täielikult seda, mida ütles volinik, et dialoog ja suhtlemine on eluliselt tähtsad. Samal ajal peame tunnistama, et see, mida me täna näeme, on ilmselge poliitilise tahte puudumine Hiina poolel tõsise ja tulemustele suunatud dialoogi pidamiseks dalai-laama esindajatega.

Paljudele meist on Tiibeti teema, Tiibeti autonoomia, Hiina ametivõimude lakmuspaberiks. Tiibet peegeldab inimõiguste alast olukorda Hiinas, samuti inimõiguste kaitsjate, nagu Hu Jia, 2008. a Sahharovi preemia laureaadi, olukorda. Ma ei näe praegu saalis härra Fordi, kuid sooviksin talle kinnitada, et inimõigused on alati olnud ja jäävad alati meie poliitiliste prioriteetide etteotsa.

Tunne Kelam (PPE-DE). – Proua juhataja, Hiina valitsus on nimetanud Tiibeti okupeerimise aastapäeva „rõhutute vabastamise päevaks”. Kahjuks kasutatakse endiselt seda orwelllikku *newspeak*i: orjus on vabadus; valed on tõde. Kuid see näitab et Hiina kommunistlikest juhtidest on saanud omaenda halva südametunnistuse kauaaegsed vangid.

Tiibeti tõelise autonoomia saavutamine on tihedalt seotud ühe teise kuupäeva sõnumi mõistmisega: varsti möödub 20 aastat Tiananmeni üliõpilaste demokraatialiikumisest.

Hiinas tõelise demokraatia saavutamine on võtmeks lahendusele Tiibetis, kuid aeg on ots lõppemas ja palju sõltub meie endi moraalsest meeleskindlusest.

Samuti kutsun nõukogu eesistujat üles tegema sel puhul meie resolutsioonile sarnast avaldust ja samuti juunis Tiananmeni väljaku veresauna puhul.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Proua juhataja, see arutelu on lühidalt, kuid selgelt taas näidanud meie suur muret Tiibeti olukorra pärast. Sõnavõttud on rõhutanud, et see mure on tõeline ja põhjendatud, 50 aastat pärast Tiibeti ülestõusu 10. märtsil 1959. Lisaks sellele ma arvan, et meie arutelu on samuti rõhutanud vajadust, et mõlemad pooled kiiresti dialoogi jätkaksid. Ma ütlen „dialoogi”, sest dialoog on alati esimene tähtis samm enne läbirääkimiste juurde jõudmist. See on samuti parim viis frustratsioon ja vägivalda vältimiseks noorte tiibetlaste hulgas. Ma arvan, et see on väga kõlav põhjendus. Seetõttu on sisulisem dialoog mõlema poole huvides.

Dalai-laama on austatud usujuht ja muuhulgas Nobeli rahupreemia laureaat. Samas kui konkreetsed Euroopa juhid on temaga kohtunud erinevas, kuid tavaliselt usulises kontekstis, pole kohtumised poliitilises kontekstis meie poliitika. Seda arvestades suhtleme me siiski tihedalt tema saadikutega, eriti dialoogiprotsessi edenemise küsimuses ja nii me ka jätkame.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Ka mina loodan, et Tiibeti rahvas võib saada vabaks, kuid ka seda, et nad ei pea elama ei riigi ega religiooni surve all.

Mulle on vastavalt kodukorra artikli 108 lõikele 5 esitatud viis resolutsiooni ettepanekut⁽¹⁾.

Hääletamine toimub täna kell 12.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Tiibeti põgenikud on 50 aastat nõudnud, et nende põhiõigusi austataks. Olen veendunud, et nende õiguste austamine ja Tiibeti rahvaga dialoogiprotsessi taasalgustamine on selgelt Hiina huvides. Tänapäeva maailmas on riigi maine tähtis osa sellest, kuidas riik maailma majanduses ja rahvusvahelises koostöös toimib. Hiina keeldumine dialoogist dalai-laama esindajatega ja tiibetlaste äärmiselt mõõdukate nõudmiste tagasilükkamine kahjustavad tema mainet. Kõneluste alustamine õiguste üle, mis on kooskõlas Hiina põhiseaduse põhimõtetega, ei kujutaks Hiinale olulist ohtu. Tegelikult on tõsi hoopis vastupidine. Suured riigid ja suured rahvad peaksid olema suuremeelsed. Selline käitumine võib tõestada nende suurust.

Dialoogi pidamine Tiibetiga annab Hiinale võimaluse näidata oma head, positiivset poolt. Tiibeti ja tiibetlastega solidaarsuse ülesnäitamine pole hiinavastane. See väljendab muret inimõiguste, usu- ja keelelise vabaduse, kultuurilise mitmekesisuse ja õiguse pärast rahvuslikule identiteedile ja autonoomiale. Seega ei sekku me Hiina siseasjadesse, vaid lihtsalt püüame kaitsta standardeid ja väärtusi, mis on meile tähtsad igal pool: Euroopas, Aasias ja kogu maailmas. Hiinat pole mingil viisil välja valitud. Me kaitseme väikeste rahvaste õigusi, isegi kui see on raske või ebamugav. Sest me usume, et see on õige lähenemisviis.

(Istung katkestati kell 11.55 ja jätkus kell 12.05.)

ISTUNGI JUHATAJA: Hans-Gert PÖTTERING

President

7. Hääletused

President. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Tulemuste ja hääletuse muude üksikasjadega tutvumiseks vt protokoll.)

7.1. Paremad tööalased võimalused ja rohkem liikuvust: Euroopa partnerlus teadlaste jaoks (A6-0067/2009, Pia Elda Locatelli) (hääletus)

7.2. Tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega (A6-0051/2009, Toine Manders) (hääletus)

7.3. Ühise lennunduspiirkonna arendamine Iisraeliga (A6-0090/2009, Luca Romagnoli) (hääletus)

7.4. Atlandi ookeani idaosas ja Vahemeres hariliku tuuni varude taastamise mitmeaastane kava (hääletus)

7.5. Halvenev humanitaarolukord Sri Lankas (hääletus)

7.6. ELi ja eeskätt Lõuna-Euroopa põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemid: reageerimine ELi põllumajanduspoliitika vahendite abil (A6-0086/2009, Vincenzo Aita) (hääletus)

7.7. Töötajate osalemine Euroopa põhikirjaga äriühingutes (hääletus)

⁽¹⁾ Vt protokoll.

7.8. Ümberasujate lapsed (hääletus)

- Enne hääletust lõike 7 kohta

Philip Bushill-Matthews, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra president, lõikes 7 – viimases lõikes – tehakse teile ülesandeks edastada see resolutsioon komisjonile, nõukogule ja muudele hästitatud asutustele, sealhulgas Regioonide Komiteele ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, samuti sotsiaalsetele partneritele, kuid on ebaharilik, et selles ei kohustata teid edastama resolutsiooni liikmesriikide parlamentidele. Niisiis tahaksin ma selle vajakajäämise parandada ning teha ettepaneku väga lihtsaks suuliseks muudatuseks: „ja liikmesriikide parlamentidele”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

7.9. Horvaatia 2008. aasta eduaruanne (hääletus)

- Enne hääletust muudatusettepaneku 13 kohta:

Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Tänan, härra president. Paari viimase päeva jooksul on fraktsioonide vahel toimunud hulk arutelusid, tegelikult päris viimase minutini välja. Nüüd näib mulle, et järgmine muudatus leiab sellel täiskogul kõige laiemat toetuspinda, ning – vastavalt minu saadud otsesele informatsioonile – on selle hääletamine toimunud nii Horvaatia kui ka Sloveenia poolthääletega.

Inglise keeles kõlab see muudatus järgmiselt:

„tuleb meelde mitteametlikku kokkulepet, mille 26. augustil 2007 sõlmisid Horvaatia ja Sloveenia peaministrid ja mille sisuks on piirivaidluse esitamine rahvusvahelisele organile; tervitab Horvaatia ja Sloveenia valmisolekut võtta vastu komisjoni ettepanek tegutseda vahendajana ning on seisukohal, et vahendamise aluseks peab olema rahvusvaheline õigus; ootab selles kontekstis liitumisläbirääkimiste kiiret edasiminekut;”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

7.10. Türgi 2008. aasta eduaruanne (hääletus)

- Enne hääletust lõike 4 kohta:

Andrew Duff, fraktsiooni ALDE nimel. – Härra president, palun lisada omadussõna „ilmalikuks”, nii et lause kõlaks: „stabiilseks, demokraatlikuks, pluralistlikuks, ilmalikuks ja edukaks ühiskonnaks”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

- Enne hääletust muudatusettepaneku 9 kohta:

Joost Lagendijk, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Härra president, pärast eilset arutelu ning raportööri konsulteerimist tahaksin lisada muudatusettepanekusse ühe sõna. See sõna oleks „ajutised” ning muudatus kõlaks seega järgmiselt: „välja arvatud ajutised üleminekud nendest”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

- Enne hääletust muudatusettepaneku 10 kohta:

Joost Lagendijk, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Härra president, pärast eilset arutelu tahaksin teha ettepaneku asendada sõna „kaasata” sõnaga „konsulteerida”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

7.11. Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruanne (hääletus)

- Enne hääletust:

Erik Meijer, autor. – Härra president, enne kui hakkame hääletama resolutsiooni, mille ma endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi liitumisprotsessi kohta esitasin, tahaksin teha kolm tehnilist märkust, nii et kõik saaksid otsustada korrektse teksti põhjal.

Esimene märkus: kui lõikes 12 on juttu Makedoonia läbirääkijast, peaks tekst olema „endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi läbirääkija”. See on täielikult kooskõlas meie otsustega, mis said tehtud 2007. ja 2008. aastal mu raportite hääletamisel.

Teine märkus: lõikes 18 on makedoonia õigeusu kirik riigi suurima religioosse ühenduse ametlik nimetus. Teen selle märkuse, eristamaks seda Serbia ortodokssest rühmitusest. Sõna „makedoonia” kasutust ei saa asendada mis tahes viitega mis tahes riigi nimele. Kuna see on ühe institutsiooni ametlik nimetus, teen ettepaneku panna see jutumärkidesse.

Kolmas märkus: mis puutub sõna „sõltuvalt” tõlkimisse lõike 10 lauses „sõltuvalt ühinemispartnerluse kesksete prioriteetide täielikust rakendamisest”, siis vähemalt prantsuse ja itaalia versioon erinevad inglise-, saksa- ja hollandikeelsetest tekstidest. Teen ettepaneku kõigi lõplike tõlgete jaoks kasutada ingliskeelset versiooni.

- Lõike 12 kohta:

Giorgos Dimitrakopoulos, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (EL) Härra president, lõike 12 kohta oli meil härra Swoboda muudatusettepanek 1, mille kohta nõuti nimelist hääletamist, ja nagu te teate, võttis härra Swoboda muudatusettepaneku 1 täna tagasi. Sellepärast ma palun korraldada nimelise hääletamise lõike 12 teise osa kohta.

- Enne hääletust muudatusettepaneku 2 kohta:

Anna Ibrisagic, fraktsiooni PPE-DE nimel. – Härra president, tahaksin teha ettepaneku ühe tekstiosa väljajätmiseks, nii et lõike 13 teise osa teksti tuleks lugeda: „seoses nn Nimetzi protsessi raames teatavaks tehtud uue läbirääkimiste vooruga väljendab lootust, et kõikide naaberriikide valitsused toetavad endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi integreerimist Euroopa Liitu, andes sellega oma panuse piirkonna stabiilsusse ja heaolusse”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

Hannes Swoboda, fraktsiooni PSE nimel. – (DE) Härra president, tahaksin kõigepealt öelda, et minu arvates pole aus, et kui mina võtan tagasi oma muudatusettepaneku, siis teie lükkate tagasi osa mu algsest tekstist. Et see ei ole aus toimumisviis.

Siiski selle kohta, mida proua Ibrisagic just lausus, tahaksin öelda, et võime niisugust sõnastust aktsepteerida küll. Võtaksin siis ühtlasi tagasi ka oma muudatusettepaneku 3 ning jään vastaspoolelt lootma õiglast kohtlemist.

7.12. Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu volitused (A6-0112/2009, Annemie Neyts-Uyttebroeck) (hääletus)

- Enne hääletust lõike 1 punkti h kohta:

Doris Pack, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Härra president, kokkuleppel Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooniga ja raportööriga tahaksin teha seoses lõike 1 punktiga h järgmise ettepaneku:

„rõhutab, et kindral Ante Gotovina, Mladen Markačić ja Ivan Čermak vastutuselevõtmiseks hädavajalikud olulised dokumendid tuleks üle anda pädevatele ametiasutustele;”. Muu jääb samaks.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

7.13. Viies ülemaailmne veefoorum Istanbulis 16.–22. märtsil 2009 (hääletus)

Pärast hääletust muudatusettepaneku 5 kohta:

Inés Ayala Sender, fraktsiooni PSE nimel. – (ES) Härra president, Zaragoza 2008. aasta rahvusvaheline näitus suleti 14. septembril 2008. See oli esimene näitus, mis oli pühendatud eranditult veele ja säästvate arengule, ning esimene näitus, millest Euroopa Parlament võttis osa komisjoniga võrdsetel alustel.

Kolm kuud pidevaid arutelusid rohkem kui 2 000 eksperdi ja valitsusvälise organisatsiooniga andsid tulemuseks Zaragoza harta, mis peegeldab väga täpselt Mexico 2006 ja Istanbuli vahelise vaitluse olukorda. Seepärast teeme me ettepaneku järgmiseks põhjenduseks, mille ma loen ette inglise keeles:

„võttes arvesse 2008. aasta Zaragoza hartat „Uus kõikehõlmav visioon veevarude kohta” ning Zaragoza maailmanäituse sulgemispäeval 14. septembril 2008. aastal vastu võetud nn veetribüüni soovitusi, mis edastati ÜRO peasekretärile;”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

7.14. EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides (hääletus)

7.15. Ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) kehtestamine (hääletus)

7.16. ELi ja Brasiilia strateegiline partnerlus (A6-0062/2009, Maria Eleni Koppa) (hääletus)

7.17. ELi ja Mehhiko strateegiline partnerlus (A6-0028/2009, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra) (hääletus)

*

* *

President. – Enne viimast hääletust, mis läheb alati nii tõrksalt, tahaksin midagi öelda. See on viimane täiskogu istung, millest võtab osa meie peasekretär Harald Rømer. Kaks päeva tagasi toimunud vastuvõtul väljendasin ma teie nimel tänu kogu Euroopa Parlamendi poolt. Tahaksin ka siin täiskogul teha seda kokkuvõtena: tänan teid väga, Harald Rømer, Euroopa Parlamendi heaks tehtud töö eest, mis kestis mitu aastakümnet.

(Vali aplaus)

(Protestihüüded)

Igaüks, kes on töötanud Euroopa Parlamendi heaks 36 aastat, väärib Euroopa Parlamendi head suhtumist. Meie südamlilik tänu, Harald Rømer.

(Protestihüüded)

Neile, kes praegu lärmavad, tahaksin öelda, et loodetavasti ei saa teie vanemad teada, kuidas te ennast siin üleval peate.

(Aplaus)

*

* *

7.18. Tiibeti ülestõusu 50. aastapäev ning dialoog Tema Pühaduse dalai-laama ja Hiina valitsuse vahel (hääletus)

– Enne hääletust:

Marco Cappato, fraktsiooni ALDE nimel. – (IT) Härra president, tahaksin lõigete 1, 2 ja 3 kohta ettepanud eraldi hääletuste puhul paluda, et need viidaks läbi nimeliste hääletustena.

– Enne hääletust põhjenduse E kohta:

Marco Cappato, fraktsiooni ALDE nimel. – (IT) Taotlen nimelist hääletust ka lõplikul hääletamisel.

ISTUNGI JUHATAJA: Gérard ONESTA*Asepresident***8. Selgitused hääletuse kohta****Suulised selgitused hääletuse kohta****- Raport: Vincenzo Aita (A6-0086/2009)**

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, tahan selle raporti kohta lihtsalt öelda, et mul on hea meel, et meie fraktsiooni muudatusettepanekut 1 aktsepteeriti, ning seepärast ma tervitan seda arengut. Euroopa Liidu muldade kaitsmine on väljakutse, ent see kuulub liikmesriikide kompetentsi ega nõua ELi lähenemisviisi, direktiive või määrusi. Seepärast tervitan ma selle hääletuse tulemusi.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0104/2009)

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, mul on väga hea meel ning ühtlasi tahaksin ma väga tänada härra Swobodat, sest see oluline raport võeti vastu väga suure üksmeelega.

Tahaksin kasutada võimalust innustada meie sloveenia parlamendiliikmeid, kelle vastu ja kelle maa vastu ma tunnen ülimalt sümpaatiat, taas leidma võimalusi jätkata Sloveenia suuri saavutusi Euroopaga integreerumise osas. See riik oli esimene uus liikmesriik, kes võttis kasutusele euro ning oli ka esimene, kes rakendas Schengeni. Sloveenia on Euroopa ühendamise pioneer. Tahaksin näha, et Sloveenia käitub oma rahvuslikes huvides pioneerina ka seoses Horvaatia ühinemisega ELiga.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, põhimõtteliselt ma toetan Horvaatia ühinemist Euroopa Liiduga, kuid selle raporti poolt ma ei hääletanud. Ma jäin erapooletuks, sest Horvaatias on ikka veel hulk probleeme, neist ühena võib näiteks tuua korruptsiooni. Kogemused on meile praeguseks õpetanud, et paljudes riikides, mis liitusid Euroopa Liiduga enne, kui nad selleks tõepoolest täiesti valmis olid, on korruptsioon tegelikult kasvanud.

Selle raporti nõrgaks kohaks on väide, et läbirääkimised tuleks arvatavasti lõpetada 2009. aasta jooksul, see tähendab käesoleval aastal, kuna minu arvates pole kuigi tark ennast siduda kindla tähtajaga. Horvaatial tuleks lubada liituda siis, kui ta on selleks täiesti valmis. Praegusel ajahetkel ei ole see kindlasti nii.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Minu siiras soov on, et Horvaatiast saaks Euroopa Liidu liige niipea kui võimalik ning see on soov, mida jagab ka Sloveenia. Selleks, et meie soovid tõeks saaksid, peame Horvaatiat toetama ja temaga koostööd tegema. Kõiki asjaomaseid pooli tähelepanelikult kuulates saame lahkkelid lahendada. Selles raportis, mida Euroopa Parlament täna toetas, pole siiski midagi, mis näitaks, et oleme saavutanud õige tasakaalu hääletamisel nõندانimetatud Horvaatia-Sloveenia piiritüli üle. Eelarvamuste vältimiseks peaksime miinimumnõudena kasutama ka võrdsuspõhimõtet.

Lõpetuseks sooviksin rõhutada, et kui me tõepoolest tahame seda probleemi lahendada, siis peaksime tagama, et nii Sloveenia kui ka Horvaatia asjakohase rahvusvahelise organi otsusest kinni peaksid. Sellepärast peaksid mõlema riigi parlamendid selle otsuse eelnevalt ratifitseerima.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0105/2009)

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Tänan, härra juhataja. Ma toetasin Türgi eduaruannet. Türgiga peetavad läbirääkimised ühinemise üle Euroopa Liiduga esitavad kõigile liikmesriikidele tõsise väljakutse nii poliitilises ja majanduslikus mõttes kui ka julgeolekuküsimuses. Eriti oluline on see, et Türgi vastaks ühinemiskriteeriumidele ning näitaks Euroopa Liidu kodanike suhtes üles kokkukuuluvust, piisavat täpsust ja läbipaistvust. Mulle tundub, et iseäranis tähtis on see arenguprotsessi jaoks, mis toimub hea koostöö kaudu naaberriikidega. Selles suhtes peame minu arvates tähele panema teatavat arengut seoses Bulgaaria ja Türgi vahelise kokkuleppega, mis saavutati läbirääkimiste alustamiseks nende küsimuste üle, mis olid siiani lahendamata, nimelt Traakia põgenike omandiküsimuste lahendamiseks, ning see juhtus tänu Euroopa Parlamendi jõupingutustele. Hakkame seda protsessi eriti tähelepanelikult jälgima, kuna see puudutab tuhandete inimeste õigusi, mida tuleb austada kogu Euroopa Liidu territooriumil. Traakia küsimus on just sama tähtis kui suhted Türgi ja teiste naaberriikide vahel. Tänan teid.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0104/2009)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Me teame, milline katsumuste aeg on olnud meie Balkani sõpradel. See käib nii Sloveenia kui ka Horvaatia kohta, keda ründas Serbia, ning meie kaastunne kuulub mõlemale poolele. Pean ütlema, et ELi poolt oli suuremeelne võtta Sloveenia Euroopa Liitu vastu enne, kui kõik Sloveenia ja Horvaatia vahelised erimeelsused lahendatud said, ning ma arvan, et peaksime nüüd samasugust lähenemist rakendama ka Horvaatia suhtes.

Mul on kahju, et mõned Sloveenia poliitikud tahaksid nüüd Horvaatia ühinemist takistada, ent nõnda on mulle rääkinud proua Jordan Cizelj, kellel on mõistlik ja, ma julgeksin öelda, tasakaalukas lähenemisviis sellele poliitilisele küsimusele. Usun, et see mitteametlik kokkulepe, mida Horvaatia ja Sloveenia komisjoni soosingul edasi arutavad, lõpeb edukalt.

Juhataja. – Daamid ja härrad, lubage mul selgitada üht meie kodukorra punkti. Selleks et hääletuse kohta antavate selgituste ajal rääkida, peate te esitama teenistustele taotluse enne nende selgituste algust. Muidugi olen ma väga paindlik ja luban kohalviibivatel parlamendiliikmetel kõnelda. Kuid me ei kasuta kohapealt märkuandmise süsteemi. Peate oma nime eelnevalt kirja panema, enne kui hääletuse selgitused algavad.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0105/2009)

Kristian Vigenin (PSE). – (BG) Härra juhataja, ma toetasin raportit, mis oli koostatud Türgi edusammude kohta, sest arvan, et see on objektiivne raport, mis annab nii Türgile kui ka Euroopa Liidule võimaluse Türgi liikmekssaamise valmistumisel koos edasi rühkida. Samas tahaksin väljendada teatavat rahulolematust, et täiskogu lükkas tagasi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni ettepaneku kirja panna, et Türgi liikmelisus Euroopa Liidus on Türgi ja Euroopa Liidu ühine eesmärk.

Arvan, et kui soovime Türgi poolt kiiremaid edusamme nende probleemide lahendamisel, mida ta arengus näeme, peame ka ise olema piisavalt avatud ja mitte tekitama oma partneris kahtlust, kas kogu selle protsessi eesmärgiks tegelikult ikka on Türgi võtmine Euroopa Liitu. Türgi roll üha kasvab ning Euroopa Liidu huvides on see, et ta liikmesriikide hulgas oleks ka mittekristlik riik, sest see annab meile palju poliitikate selliseid kasutusvõimalusi, mis praegu pole võimalikud. Täna teid.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Daamid ja härrad, rühm „Ataka“ hääletas Türgi eduaruande vastu, sest me ei näe mingit edu. Mingit edu ei saagi tegelikult olla. Türgi ei arvesta millegi muuga peale tema enda huvide, mis ei hõlma inimõiguste ning muude Euroopa Liidu ja kristlike väärtuste austamist. Üle 80 aasta on Türgi jätnud täitmata Ankara lepingu, mille kohaselt ta võlgneb Bulgaariale 10 miljardit USA dollarit. Kujutage nüüd ette, kuidas see sobib kokku Euroopa reeglitega.

Eile märkis härra Wiersma, et 1915–1916. aasta Armeenia genotsiidi mittetunnistamine on probleem. Mida peaksime siis ütlema 500 aastat kestnud genotsiidiaktide kohta bulgaarlaste suhtes, nagu näiteks Stara Zagora, Bataki ja Perushtitsa massimõrvad, mida kirjeldas rahvusvaheline Euroopa komisjon aastal 1876? Härra Wiesma ütles veel, et islami Türgile ELis kohta pole; siiski lasksid türgi islamivõitlejad 20 aastat tagasi Bulgaarias õhku vagunid, milles olid naised ja lapsed. Türgi valitsus tõepoolest maksis mälestussammaste eest, mis neile terroristidele püstitati. Selline on kaasaegne Türgi, mida juhib fundamentalistlik islamipartei. Sellised on tema väärtused ning meie arvame, et Euroopale need ei sobi.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Härra juhataja, *errare humanum est, perseverare diabolicum*. Kunagi pole see ladina maksiim olnud õigem kui selles Türgiga peetavate ühinemisläbirääkimiste kahetsusväärse saagas.

Alates 2005. aastast olete esitanud meile ikka samasuguseid negatiivseid raporteid seoses inimõigustega, vähemuste õiguste austamisega ja liidu ees võetud kohustustega, jättes samas puutumata ühinemise eesmärgi.

Noh, tegelikult ei olegi see probleem. Probleemi olemus seisneb eurooplaste soovis mitte aktsepteerida rohkem selle moodustise vabadust, mis saab paratamatult olema ühinemise tagajärjeks.

See seisneb ka faktis, et geograafiliselt, kultuuriliselt, keeleliselt ja vaimselt kuulub Türgi piirkonda, mis ei ole Euroopa. Niisiis peame sellest väljamõeldisest loobuma; me peame loobuma sellest ühinemise maskeraadist ja alustama kohe asjalikke läbirääkimisi, teisisõnu seadma eesmärgiks partnerluse, mis on rajatud meie ühistele ja vastastikustele huvidele. Sellest ühinemismenetlusest tuleb loobuda.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, eluliselt tähtsates valdkondades – inimõigused, vähemuste õigused, usuvabadus, sõnavabadus – ei ole Türgi teinud üldse edusamme, vaid on viimastel päevadel läinud isegi tagurpidi.

Sellest hoolimata kinnitab komisjon ikkagi, et oleme igal juhul kohustatud võtma positiivse hoiaku, kuna Türgi on tähtis strateegiline partner. See on tõsi küll, ent kuulub välispoliitika valdkonda. Fakt, et me vajame strateegilist partnerlust, ei ole veel ühinemise kriteerium.

Sellest hoolimata hääletasin üpris selgelt siiski raporti poolt, sest sotsiaaldemokraatide üleskutse pöörata raportis peatahelepanu ühinemisele lükati tagasi. See raport on meie jaoks suur edu ja läbimurre, sest selles on selgesõnaliselt välditud ühinemise seadmist eesmärgiks, ning sellepärast, et selles on juttu pikaajalisest, määratlemata lõpuga protsessist, mille tulemus jääb siiani ebaselgeks. Me eelistaksime öelda „ei” täielikule liikmelisusele ning praegune sõnastus jõuab sellele kahtlemata lähemale ja on sellepärast suureks eduks neile, kes osana meie välispoliitikast ütleavad rõõmuga „jah” Türgile kui partnerile, ent ühinemisele ütleavad „ei”.

Philip Claey (NI). – (NL) Härra juhataja, jäin Türgi raporti suhtes erapooletuks, sest kuna see sisaldas täielikku kriitikakataloogi paljude suurte vigade kohta, mis Türgis siiani esinevad, arvan ma, et selle raporti ainus võimalik järeldus oleks pidanud kindlasti olema, et läbirääkimised tuleb peatada ja muidugi alatiseks, sest pärast kolme aastat ei ole Türgi olukorras ikka veel toimunud märgatavat paranemist.

Igatahes olen ma arvamusel, et Euroopa Liit peab jääma Euroopa projektiks ning et sellepärast ei peaks Euroopa Liidus olema kohta niisugusele riigile nagu Türgi, sest see ei ole Euroopa riik.

Eile ütles üks Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni liige, et tema ei nõustuks iialgi sellega, et Türgi on jätkuvalt islamiriik. Noh, ma loodan, et tema ja ta fraktsioon astuvad välja ka Euroopa islamiseerimise vastu, kuigi ma ei hakkaks endale selles suhtes illusioone tegema.

Martin Callanan (PPE-DE). – Härra juhataja, selles raportis tuuakse välja Türgi edusammud võimalikul ELi liikmeks saamisel. See on lõppeesmärk, mida ma toetan. Siiski olen mõnevõrra mures Türgi edusammude pärast liikmeks saamisel.

Üks asi, mis mulle muret teeb, on ilmaliku vabariikliku ideaali järkjärguline murenemine ja religiooni muutumine poliitikaks. Olen samuti mures inimõiguste teatava eiramise pärast Türgis, mis on dokumenteeritud, ning mõnede meetmete pärast, mis on võetud vähemuste kogukondade vastu. Meil on tarvis kõigepealt näha tegutsemist mõnes neist valdkondadest, enne kui saame kaaluda Türgi liikmeks võtmist.

Meie jaoks on siiski oluline Türgiga aus olla ning selgelt ja üheti mõistetavalt öelda, et kui ta täidab kõik tingimused, mida teised liikmesriigid on täitnud, siis on tal õigus ühineda. Pole õige, et liikmesriikide juhid veeretavad Türgi liikmeks saamise teele ebaausaid ja tasakaalustamata takistusi. Kui Türgi tingimused täidab, siis on tal õigus ühineda, ja tuleks lubada tal seda teha. Me vajame Euroopa Liitu, mis on laiem, mitte sügavam.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Härra juhataja, ma hääletasin Türgi raporti poolt lõigete 32 ja 40 positiivsete elementide tõttu, kuigi ma pole nõus muudatusettepanekute 9 ja 10 sisuga.

Muudatusettepanekuga 9 kehtestatakse küll ajutised, ent vastuvõetamatud erandid põhimõtetest, mille alusel Euroopa Liit on asutatud, sealhulgas ka neljast põhivabadusest. Seda tehakse ajal, mil peetakse läbirääkimisi Kuproose kahe kogukonna juhtide vahel, kes on ainsad inimesed, kes saavad selle küsimuse üle otsustada.

Muudatusettepanek 10 on vastuolus faktiga, et ÜVJP on osa ühenduse õigustikust ELi ja liikmesriikide jaoks ning kolmandatele riikidele ei saa anda vaba voli kavandamise ja otsustamise menetlustes osaleda.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0106/2009)

Árpád Duka-Zólyomi (PPE-DE). – (HU) Viimase kolme aasta jooksul on Makedoonia olnud ELi liikmesriigi kandidaadiks. Sellest hoolimata ei ole ühinemisläbirääkimised veel alanud. Kui Euroopa Liit just kohe otsustavaid samme ei astu, võivad selle tulemusena tekkinud usaldusekaotusel olla piirkonnale destabiliseerivad tagajärjed. Paari viimase aasta jooksul on Makedoonia tugevasti edasi arenenud, saavutades häid majandustulemusi, liikudes lähemale toimivale turumajandusele ning näidates edusamme õigusloome valdkonnas. Valitsus ja opositsioon on saavutanud konsensuse opositsiooni, kodanikuühiskonna ja avaliku arvamusega, et Kopenhaageni kriteeriumid võimalikult kiiresti täita. Rahvuslike ja etniliste kogukondade koosseksisteerimine on samuti hästi korraldatud. Kreeka jonnakas vastuseis ühinemisläbirääkimiste alustamisele on arusaamatu. Riigi nimi ei tohi sellele takistuseks olla! Kahepoolseid kõnelusi nime üle võib pidada samaaegselt ühinemisläbirääkimistega. Ma toetan raportit, sest see on oluline sõnum Makedoonia rahvale ning annab otsustava tõuke tõeliste läbirääkimiste alustamisele enne käesoleva aasta lõppu. Täna teid väga.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, see raport saadab olulise signaali riigile, kes mängib stabiliseerivat rolli, kellel on eeskujulik vähemusrahvusi käsitlev seadusandlus, laiapõhjaline enamusvalitsus,

milles on esindatud kõik rahvused, ning kes peaminister Gruevski juhtimisel on võtnud selge kursi Euroopale. Seepärast hääletasin hea meelega selle raporti poolt ning usun, et võiksime eriti rõhutada kaht punkti: esiteks me tahame, et nõukogu ja komisjon nimetaksid meile aasta, mil ühinemisläbirääkimised algavad, ning teiseks, me ei salli mingit kahepoolset tülitsemist ja kindlasti mitte seoses selle pentsiku nimeküsimusega. Riigi nimi on Makedoonia, sobib see mõnede inimestele või mitte, ning me peame viimaks alustama sellele riigile tee tasandamist Euroopasse.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, ma hääletasin härra Meijeri raporti vastu sellepärast, et mina ja mu fraktsioon oleme arvamisel, et pärast Horvaatia ühinemist tuleb laienemine määramata ajaks peatada. Euroopa kodanikud ei taha midagi teada edasistest lühikese või keskmise tähtajaga laienemisest ning muidugi ei taha nad eriti teada laienemisest, mis hõlmab Türgit. Veel on aega, et parlament võtaks viimaks kuulda neid, keda ta eeldatavasti esindab.

Selles olukorras olen ma vastu ka ühinemisläbirääkimiste alustamisele endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga, millele see parlament üles kutsus, samuti Euroopa perspektiivi lubamisele tervele Lääne-Balkanile. Mõned neist riikidest või üksustest on läbinisti islamimaad ning minu arvates ei tohiks neil lubada Euroopa Liiduga ühineda.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – Härra juhataja, olin tänase hääletamisega väga rahul.

Küllastasin Makedooniat väga hiljuti Westminsteri Demokraatiafondi nimel, mille asutas Margaret Thatcher minu maa peaminister olles, ning nägin elavate poliitiliste parteide ja paeluva maksupoliitikaga riiki, kus nii ettevõtte- kui tulumaksule on ühtne maksumäär, nägin kasvava majandusega riiki. See on riik, milles eeloleval kuul toimuvad vabad, tõesed ja ausad valimised – arvatavasti tulevad need paremad hiljuti meil Ühendkuningriigis toimunud. Sellisel riigil tuleks lubada Euroopa Liiduga ühineda, kui ta peaks seda oma enesemääramise põhjal soovima – see ongi põhjus, miks mu eelnevalt kõnelnud kolleegid peaksid selle teema üle järele mõtlema.

Oleme praegu näinud märkimisväärsed muutusi ning sellepärast on Kreeka parlamendiliikmed lasknud end siiani paista täiesti rumalaina ja sattunud naeruväärsele olukorda oma vastuväidete tõttu selle riigi nimele, mis on Makedoonia Vabariik.

Martin Callanan (PPE-DE). – Härra juhataja, pärast härra Heaton-Harrist kõnelemisel on probleemiks see, et ta mainis juba mitmeid punkte, millest mina tahtsin selle küsimuse puhul rääkida. Mulle tundub jõhkralt absurdne, et Kreeka aina jätkab seda pikaleveninud ja, ausalt öeldes, naeruväärset tiraadi nime Makedoonia vastu. Minu valimisringkonnas on mõned ilusad maakonnad – Durham, Northumberland – ja mul ei oleks tõesti midagi selle vastu, kui mõni muu liikmesriik tahaks endale nende fantastiliste maakondade nime võtta.

See on haledalt naeruväärne, kui ühinemisläbirääkimisi ei saa pidama hakata mitte vaidluste pärast etnilistes, demokraatlikes või inimõiguste vallas, vaid lihtsalt sellepärast, et riik on otsustanud endale nimeks võtta Makedoonia. Ma loodan, et Kreeka parlamendiliikmed hakkavad nägema selle asja mõtet. Ma loodan, et Makedoonia üle hakatakse otsustama vabade kriteeriumide põhjal, mida kohaldatakse ka kõigile teistele, ning kui ta neid kriteeriume täidab, kui ta on demokraatlik ilmalik riik, kui ta järgib õiget poliitikat inimõiguste alal, siis peaks tal, nagu teistelgi liikmesriikidel, olema õigus ühineda ja mitte sattuda üksnes nime pärast Kreeka naeruväärse veto alla.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0140/2009)

Martin Callanan (PPE-DE). – Härra juhataja, EL ja Ühendriigid on nimetanud Tamili Tiigrid terroristideks, kuid õnneks paistab, et nüüd võib nende verejanuline võitlus iseseisva Tamili kodumaa eest viimaks lõppeda. Sri Lanka väärrib samasugust rahulikku elu, nagu on meil siin Euroopas.

Nagu mu kolleegidki siin täiskogul, toetan ma Sri Lanka ühtset riiki. Mõtlen, et on asjakohane märkida ka protokoll, et minu arvates oleks ehk hea mõte anda tamilitele selle ühtse riigi raamides teataval määral autonoomiat. Ma ei toeta Tiigrite vägivaldset võitlust ning olen seisukohal, et tegelikult on väga oluline, et Sri Lanka armeel lubataks oma sõjalist tegevust Tamili Tiigrite vastu jätkata.

Siiski on asjakohane tunnustada, et praegu on Sri Lankas humanitaarkriis ning abiasutustel tuleks võimaldada sinna pääseda. Nii et ehk on asjakohane paluda võitluse peatamist, et abiasutused kohapeale pääseksid ning tsiviilisikud saaksid vaidlusalustest piirkondadest lahkuda. Ent pärast seda peame lubama armeel tema aktsiooni jätkata.

- Raport: Annemie Neyts-Uyttebroeck (A6-0112/2009)

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, sellise rahvusvahelise kohtupraktika koguseline kasv, mis pole ankurdunud ühessegi riiklikku valitud seadusandlikku kogusse, on üks meie aja alarmeerivamatest arengutest. Me ei pööra vastupidiseks mitte ainult 300 aasta pikkust juriidilist arusaama territoriaalsest vastutusest, see tähendab, et kuriteo eest tuleb vastutada territooriumil, kus see sooritati; me pöördume tagasi ka iganenud idee juurde, et inimesed, kes otsustavad seaduste üle, ei peaks aru andma inimestele, kes elavad nende alluvuses, vaid üksnes oma südametunnistusele.

Võib tunduda väga põhjendatud, et kui selliste inimeste üle nagu Milošević või Karadžić nende oma riigis kohut ei mõisteta, peame selles suhtes midagi ette võtma. Ent Miloševići taoliste autoritaaridele esitatud süüdistus ongi just see, et nad rikkusid oma riigi demokraatiat ning seadsid ennast seadusest kõrgemale. Kui kopeerime seda probleemi rahvusvaheliselt, siis laskume nende tasemele, nagu juhtus kohtuprotsessi farsil Haagis, kus tegime kuue aasta jooksul 27 muudatust õigusmenetlusse, määrasime soovitusel ning jäime viimaks süüdimõistva otsusega.

Ma ei ole härra Miloševići poolt: ta oli hukatusttoov ja õel kommunist. Ent ka halvad inimesed väärivad õiglust – just halvad inimesed väärivad eriti õiglust – ning kui nad seda ei saa, siis on alandatud meid, ülejäänuid.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0113/2009)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, me kõik teame, kui oluline on vesi ning eriti arengumaades, kus vee kättesaamine on väga raske, kannatavad selle all kõige rohkem noored tüdrukud ja naised. Nende väljavaated haridust saada on tohutult piiratud, sest nad on veekandjad, kui võin nii öelda. Nägin seda delegatsiooni külaskäigul Indiasse ning on väga tähtis, et investeeriksime veemajandusse rohkem ja tagaksime, et see ei saaks takistuseks noorte tüdrukute ja naiste hariduslikule arengule.

Eriti tervitan ma hääletamist lõike 2 üle, milles deklareeritakse, et vett tuleb pidada ühiskondlikuks hüveks ning see peaks olema ühiskonna kontrolli all, olenemata sellest, kuidas seda majandatakse. See on väärtuslik ressurss ning mõeldud üldsuse hüvanguks, mitte üksikisikute omanduseks või kasusaamiseks.

Marian Harkin (ALDE). – Härra juhataja, ka mina toetan väga meie resolutsiooni ettepanekut vee kohta ning tervitan hääletamist lõike 2 üle, milles me kindlalt deklareerime, et vesi on üldsuse hüve ja peab olema üldsuse kontrolli all. Mina isiklikult olen väga vee erastamise vastu.

Oleme just viimasel ajal näinud, kuidas kasumi hoolimatu tagaajamine on põlvili surunud maailmamajanduse. Kindlasti ei taha me näha, kuidas sama asi juhtub seoses veega. Vee kvaliteedi ja jaotussüsteemi pideva paranemise tagamiseks tuleb jätkata investeerimist kohaletoimetamissüsteemidesse. Erasektoris pole kellelgi huvi seda teha, sest muidugi on kiusatus tõsta lihtsalt tarbijate hinda, selle asemel, et edasitoimetamissüsteemi parendamiseks investeerida. Olen näinud seda juhtumas mu oma maakonnas Sligos, kus kogukonna mõned osad peavad lõpuks maksma oma vee eest rohkem kui oleks nende õiglane osa, sest erasektor edasitoimetamissüsteemi lihtsalt ei investeeri.

- Raport: Maria Eleni Koppa (A6-0062/2009)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Härra juhataja, ma hääletasin selle resolutsiooni ja raporti poolt, kuid mul on mõned mured. Täna hommikul tunnistas komisjon, et me ei tea, mis suunas WTO selles küsimuses pöörab, ning seetõttu ei tea ka seda, kuidas see strateegilise partnerlusega klapib.

Me ei saa lubada olukorda, kus strateegilise partnerluse korraldus – ning muidugi ka maailmakaubanduse korraldus – hakkaks kahjulikku mõju avaldama Euroopa toiduvarustuse kindlusele. Ma pöördun jälle tagasi küsimuse juurde toiduainete standarditest, mis Euroopa Liidus on kõrgem. Oma tootjaid me karistame, kui nad nende standarditeni ei küüni. Me ei saa lubada olukorda, kus toome sisse kolmandatest riikidest – Brasiiliast või kusagilt mujalt – toitu, mis meie tootmisstandarditele ei vasta, ning selle tulemusel tekib väga ebauus konkurents Euroopa Liidu toidu- ja põllumajandussaaduste tootjatega.

- Raport: José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (A6-0028/2009)

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, muidugi on Euroopa Liidul Mehhikoga strateegiline partnerlus ning tegelikult on see ka selliste riikidega nagu Brasiilia; see on hea asi ning ELi huvides. Raport ise on vormistatud üldiselt tasakaalustatud moel, ent minu arvates ei ole Euroopa huvides – ja see on miski, mis võib üldsuse seas igasuguseid küsimusi tekitada – see raporti säte, milles soovitatakse sõlmida vastastikune

kokkulepe immigratsioonipoliitika osas. Niisugune asi ei ennusta head ning see on ka põhjus, miks otsustasin selle raporti suhtes erapooletuks jääda.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0135/2009)

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Ka mina hääletasin resolutsiooni poolt Tiibeti olukorra kohta Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeval, sest Hiina ametivõimud on hiljuti tugevdanud julgeolekumeetmeid Tiibetis ning keelanud ajakirjanikel ja välismaalastel sellesse piirkonda siseneda.

Tänane arutelu Euroopa Parlamendis edastab sõnumi, et oleme ülimalt mures olukorra pärast Tiibetis, eriti selle süütute elanike kannatuste ja represseerimise pärast.

Ma kutsun nõukogu üles vastavalt resolutsioonile moodustama Töekomisjoni, mille eesmärgiks on välja selgitada, mis tegelikult juhtus Hiina Rahvavabariigi ja Tema Pühaduse dalai-laama esindajate vahelistel läbirääkimistel.

Ma kutsun Hiina valitsust üles viivitamata vabastama kõik isikud, kes arreteeriti üksnes rahumeelses protestis osalemise pärast.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Härra juhataja, võtan sõna, et väljendada oma rahulolu selle üle, et täiskogu laialdane toetus on antud ettepanekule, mille me härra Pannella ja härra Onyskiewicziga koos esitasime. See ettepanek teeb midagi muud, kui kuulsime täna proua Ferrero-Waldnerilt; see tähendab, see asub seisukohale: seisukohale otsida tõde, hiinlaste ja tiibetlaste vaheliste läbirääkimiste katkemise tõelisi põhjusi, selle asemel et vaadata asju neutraalsest seisukohast, nagu komisjon ja nõukogu kahjuks pidevalt teevad, nagu piisaks meile lihtsalt lootusest, et dialoog kahe poole vahel jätkub.

Tahaksin rõhutada, et mul on eriti raske mõista Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni käitumist; algul olid nad arutelu vastu, siis olid nad resolutsiooni minupoolse esitamise vastu, ning siis nad tegelikult hääletasid selle vastu, kusjuures härra Ford pakkus poliitiliseks selgituseks, et koostame Tiibeti teemal liiga palju resolutsioone. Noh, arvatavasti see fraktsioon ja härra Ford ei mõista – kuigi muidu mõistavad nad kõike liigagi hästi – et siin on kaalul palju enam: nii Tiibeti rahva kui ka rohkem kui miljardi Hiina kodaniku vabadus ja demokraatia.

Philip Claeys (NI). – (NL) Härra juhataja, pole tarvis öeldagi, et hääletasin selle resolutsiooni poolt; kuid muidugi ei saa me lubada endale mõelda, et see ülimalt kahjutu resolutsioon võiks avaldada sügavat muljet Hiina totalitaarsele kommunistlikule režiimile, kellega me sellest hoolimata nii rõõmsalt kaupleme.

Saaksime sellele režiimile suuremat mõju avaldada, kui praegusel parlamendil ja nõukogul jätkuks julgust kuulutada, et Tiibeti okupeerimine ja sellele järgnev annekteerimine olid vastuolus rahvusvahelise seadusega, ning et seetõttu ei saa Euroopa Liit neid tunnustada. Meil tuleb jätkata neile selle sõnumi pähetampimist, et Tiibet peab olema iseseisev riik, mitte Hiina autonoomne provints, ning et Tiibetis on toimunud ja toimub ka praegu genotsiid ja etnotsiid.

9. Nõukogu ühistest seisukohtadest teadaandmine (vt protokoll)

10. Selgitused hääletuse kohta (jätkamine)

Suulised selgitused hääletuse kohta (jätkamine)

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0135/2009)

Daniel Hannan (NI). – Härra juhataja, nagu kõik teised rahvad, ihkavad ka tiibetlased elada nende oma seaduste kohaselt ja oma valitsejate juhtimisel; nende rahvuslikku pürgimust eirates esitab Hiina valitsus rea argumente feodalismi kaotamise ning orjusest ja ebausust jagusaamise kohta.

Lõppkokkuvõttes on kõik see nähtus, mida Engels nimetas „võltsteadlikkuseks”: nad usuvad, et tegelikult ei saa tiibetlased asjast üldse aru ja seetõttu ei peaks neile täielikku demokraatiat lubama.

Tahaksin lihtsalt pöörduda selle täiskogu poole, et mõtleksite järele, kui irooniliselt sarnane on hiinlaste jutt sellele argumendile, mis uhkustundega toodi esile pärast Prantsusmaa, Hollandi ja Iirimaa „ei”-hääletust. Siinsamas saalis kuulsime pidevalt, et inimesed pole küsimusest korralikult aru saanud, et tegelikult hääletasid

nad midagi muud – kas siis härra Chiraci, Türgi ühinemise või anglosaksi liberalismi vastu – ning et nad pole probleemi mõistnud ja et nad vajavad paremat informatsiooni.

Ma usun, et inimestel nii Tiibetis kui ka Euroopa Liidu liikmesriikides on olemas arusaam oma tahtmistest ja soovidest ning et neil tuleks lasta seda valimiskasti kaudu väljendada. Ma tean, et muutun juba sama tüütuks kui Cato Vanem, ent teda võeti viimaks siiski kuulda, ning ma kordan, nagu olen seda teinud igas sõnavõtus, et peaksime Lissaboni lepingu kohta referendumi korraldama. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

- Raport: Pia Elda Locatelli (A6-0067/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, Itaalia kannatab tõelise ajude äravoolu all. Iga aastaga muutub teadlaste lahkumine üha selgepiirilisemaks suundumuseks. Nobeli meditsiiniauhinna saanud Renato Dulbecco ütles, et need, kes tahavad teadusuuringutega tegelda, lahkuvad samamoodi, nagu nad tegid minevikus, ja ka samadel põhjustel. Nad lahkuvad, sest siin ei ole karjäärivõimalusi, piisavat palka ega teadusuuringute rahalisi vahendeid, ning uurimiskeskuste ukseid on riivi pandud, sest samavõrra, nagu on puudus rahalistest vahenditest, on seal puudus ka organiseerimisvõimest, et uusi inimesi võtta vastu ja uusi ideid arendada.

Itaalia teadlased lahkuvad teaduse ja tehnoloogia valdkonna infrastruktuuri puudumise tõttu, puuduliku rahastamise, naeruväärsete palkade ja sellise valikusüsteemi tõttu, mis võtab parimatelt kandidaatidelt julguse ja lähtub otsuse tegemisel soovitustest. Teadlased lahkuvad ja kurdavad selle üle, sest meie ülikoolides pakutavad põhiteadmised on suurepäraseks. Kõik muu siiski puudub.

Olen nõus, et liikmesriigid peavad tagama teadlaste palkamise avatud, läbipaistva, konkurentsipõhise süsteemi, mis arvestab teadussaavutusi. Saavutusi tuleks hinnata teaduspädevuse ja teadustoodangu (publikatsioonide) alusel. Siiski tuleks teadlase karjääri hindamisel arvesse võtta ka muid olulisi aspekte: suutlikkust uuendusteks, teadustöö juhtimisvõimet, koolitamise ja ülevaatamise oskust ning koostööd tööstusega.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku poolt, sest olen nõus mõttega, et Euroopa vajab rohkem teadlasi. See raport on väga tähtis, sest muuhulgas innustab see liikmesriike parandama noorte teadlaste olemasolevaid karjäärivõimalusi, näiteks parema rahastamise ja edutamise kaudu, mis põhineb pigem sellistel saavutustel nagu suutlikkus uuendusteks, koolitusperioodid äriühingutes jne kui auväärset vanusel.

Avril Doyle (PPE-DE), kirjalikult. – Parlamendisaadiku Locatelli raport on osa Lissaboni strateegia läbivaatamisest, et muuta Euroopa majandus aastaks 2010 maailma kõige konkurentsivõimelisemaks, ning seejuures on keskseks küsimuseks teadlaste seisund Euroopas. Määrati kindlaks neli prioriteetset valdkonda, mille arendamine on äärmiselt oluline, ja nimelt:

- avalik palkamine ja dotatsioonide andmine,
- sotsiaalne turvalisus ja pensionid,
- meelitavad palkamis- ja töötingimused,
- teadlaste koolitus ning oskused ja kogemused.

Need valdkonnad tegelevad liikuvuse, läbipaistvuse ja üldtuntusega ning teadlaste ja potentsiaalsete teadlaste toetamisega. Toimiva teadusmajanduse eluliselt tähtis osa on hariduse, uuenduslikkuse ja teadustöö põimimine sidusaks toetuspoliitikaks. Meie pingutusi „ajude äravooluga” võitlemisel ja „ajude võrgustiku” loomisel tugevdavad ettepanekud, mis muudavad bürokraatlikud takistused minimaalseks ja suurendavad teadlaste sotsiaalset turvalisust. ELi ETSi raportööriks olen ma liigagi hästi teadlik teaduse kriitilisest seisundist ning vajadusest hoolitseda andekate ja taibukate eest, kes suudaksid lahendada meie ette kerkinud märkimisväärsed kliimaprobleemid. Mul on hea meel tunnustada UCD ja TCD vahelise Innovatsioonialliansi loomist Irimaal, mis on hea näide investeerimisest teadlastesse nende karjääri alguses.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Hoolimata sellest, et viimased sündmused selgesti näitavad, et neoliberaalne Lissaboni strateegia on üks instrumentidest, mis vastutab halvenenud majandusliku ja sotsiaalse olukorra eest Euroopa Liidus, nõuab raport selle kohaldamist, millega ma nõus ei ole.

Siiski on raportis ka positiivseid aspekte, mida me toetame, eelkõige seoses teadlaste vajadustega, nende õigustega töötingimuste ja sotsiaalse turvalisuse vallas, perekondade ühendamise, naisteadlaste ja noorte

teadlaste õigustega ning üleskutsega teadusuuringute rahastamise suurendamiseks ja suurema arvu teadlaste kaasamiseks.

Siiski pole veel selge, kuidas kavandatud Euroopa teadusstrateegia suudab tagada võrdsed õigused kõigis liikmesriikides ning ühesugused võimalused kõigile teadlastele, eriti noortele teadlastele, osalemiseks Euroopa partnerluses teadlaste jaoks, eriti Portugali taolistes riikides, mis ei ole keskse tähtsusega otsuste langetamisel Euroopa Liidus, kus üha määravamaks hakkavad muutuma peamised jõud. Sellepärast me jääme selle raporti suhtes erapooletuks.

Adam Gierak (PSE), kirjalikult. – (PL) Härra juhataja, kas akadeemiline karjäär oleneb liikuvusest? Teataval määral oleneb küll. Võiks eriti öelda, et just noorte teadlaste puhul võib liikuvus nende tulevase saavutusi märkimisväärselt mõjutada. Seda sellepärast, et hõlbustab ligipääsu uuele informatsioonile ja lubab neil ületada selle keskkonna piirangud, milles nad said oma hariduse. Siiski pole see kõik. Akadeemiline karjäär algab juba varem, keskkoolis, kus noorukid panevad aluse oma üldteadmistele eriti matemaatikas ning täppis- ja loodusteadustes.

Järgmine aste hõlmab kõrgharidust ning kraadi- ja doktoriõpinguid. Ütlen nüüd isiklike kogemuste põhjal, et noore inimese akadeemilise karjääri alguses on liikuvus, hõlbustab ligipääsu uurimiseadmetele ning huvitav ja paljutõotav teema, mida väljapaistvate teadlaste juhendamisel uurida, selle noore inimese jaoks ülimalt tähtsad, palju tähtsamad tulevikus saadavast vanaduspensionist.

Seega hõlmab teadusuuringute personali hankimise kõige tähtsam samm õigete tingimuste loomist selliseks õppetööks näiteks Euroopa Tehnoloogiainstituudi või Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri raamistikus, kaasates toetuse, mida antakse doktoriõpinguteks nii ELi kui ka kolmandate riikide üliõpilastele ja millest on laialdaselt teavitatud. Tingimused, mida me perekonna ja professionaalse stabiilsuse mõttes pakume, määravad selle, kas noored inimesed suunduvad pärast doktorikraadi omandamist tööstusesse või teadusasutustesse, ning kas nad lähevad tagasi kodumaale või jätkavad rändamist.

Adrian Manole (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kui üliõpilane kavatseb teaduses karjääri teha, tuleb soovitada füüsilist liikuvust hariduskogemusena, mida ei saa asendada virtuaalse liikuvusega. Peame tagama, et kõige säravamad mõistused saaksid endale toetuseks piisavalt rahalisi vahendeid ja inimressursse. Mõnede jaoks võib see tähendada ligipääsu ressurssidele, mis asuvad väljaspool nende kodumaa piire.

Tudengite, lektorite ja teadlaste liikuvusega seonduvaid hüvesid (näiteks lisandväärtust) tuleb edendada ja reklaamida. On tarvis likvideerida administratiivsed ja struktuurilised tõkked. Nii eraisikutele kui ka institutsioonidele mõeldud muude ergutusmeetmete kõrval peaksid üliõpilastele ja teadlastele olema kättesaadavad stipendiumid ja laenud.

Globaliseerumispoliitika peab arvesse võtma järgmisi tegureid: rahvusvaheliste kogemustega teadlaste eluline tähtsus; tegelikud keelelised võimalused; vajadus pakkuda kõigile üliõpilastele, kes kavatsevad tulevikus teadlaseks saada, nende erialast olenemata võimalust omandada mitme võõrkeele oskus; hea kvaliteet; ning neile antav informatsioon välismaal õppimise ja teadusuuringute võimaluste kohta.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Euroopa teadlaste partnerlust käsitleva raporti eesmärk on tugevdada ELi konkurentsivõimet muude imperialistlike keskustega võrreldes, piirata teadlaste „väljavoolu” ning meelitada ligi teadlasi arengumaadest.

See raport reklaamib teadlaste vaba liikumist liikmesriikide, riikliku ja erasektori, äriühingute, uurimiskeskuste ja ülikoolide vahel; riikliku ja erasektori suuremat kokkukuuluvust teadusuuringute valdkonnas; teaduse täielikku orjastamist turu ajutiste tehnoloogiavajaduste poolt ning teadlaste orienteerumist rakendusuuringutele, tunnustades eelnevat kogemust korporatsiooniteadlasena kui ametlikku kvalifikatsiooni.

„Teadustöö vormide” sisseseadmine, mille põhjal teise liikmesriigi teadusasutustest või ülikoolidest teadlasi valida ning teadlaste ja kompaniide vanemteadurite liikuvus aitab suurtel äriühingutel riisuda teadlaste „koorekihi” ning varustada oma kompaniid personaliga tingimustel, mis tõstab järsult nende tulutoovust (paindlikud palkamistingimused, tasustamata töö, erandid kindlustusmaksetest). Sellesse korraldusse haaratakse ka doktoriõppe tudengeid, kes teevad ära lõviosa uurimistööst.

Me hääletasime raporti vastu, sest teadlastel peavad olema stabiilsed töötingimused asutustes, mis ei konkureeri ülemvõimu pärast, vaid teevad koostööd, et arendada teadust ja teenida kaasaegseid rohujuurte vajadusi, mitte plutokraatiat ja suurte äriühingute kasumeid.

Teresa Riera Madurell (PSE), kirjalikult. – (ES) Et aidata teadustöötajate puudusest üle saada, on tarvis hõlbustada väljaspool Euroopa Liitu töötavate Euroopa teadlaste tagasipöördumist ning samuti hõlbustada kolmandate riikide teadlaste saabumist, kes tahavad töötada ELis.

Endiselt on liiga vähe naisi enamikus teaduse ja tehnoloogia valdkondades ning vastutavatel ametikohtadel. Sellepärast on minu arvates oluline kutsuda liikmesriike üles tagama paremat soolist tasakaalu teadustöötajate palkamise ja edutamise eest vastutavates asutustes. Väga tähtis on muuta valiku- ja edutamisprotsessid avatuks ja läbipaistvaks.

Ühtse tööturu loomisel teadlastele on samuti tähtis määratleda ja kehtestada ühtne Euroopa karjäärimudel teaduse valdkonnas ning samuti sisse seada integreeritud süsteem informatsiooni saamiseks tööpakkumiste ja praktikavõimaluste kohta teaduse valdkonnas terves ELis.

Liikuvuse parandamise osas tahaksin rõhutada, et lihtsustamaks vahetust kolmandate riikide mees- ja naisteadlastega, sealhulgas ka nendega, kellega on juba tehtud märkimisväärset teadusalaal koostööd, nagu võib olla teatavate Ladina-Ameerika riikide puhul, on äärmiselt tähtis kehtestada eriline, kiirem ja bürokraatiavabam viisapoliitika.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin proua Locatelli raporti – Euroopa partnerlus teadlaste jaoks – poolt. Ülikooli õppejõuna mõistan, et Euroopa vajab rohkem teadlasi, et parandada oma tootlikkust ja konkurentsivõimet, eriti seoses konkurentsiga teiste suurte maailmatasemel majandustega nagu Ühendriigid ja Jaapan, samuti selliste arenevate majandustega nagu India ja Hiina. Niisiis sel põhjusel nõustun ma raportööri üleskutsega liikmesriikidele: tagada avatud, läbipaistev ja konkurentsipõhine teadlaste palkamine, mille aluseks on teaduslikud teened.

- Report: Toine Manders (A6-0051/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, mina hääletasin poolt.

Uued tehnoloogiad on praeguseks muutnud meie elu ning mingil juhul pole sellest protsessist välja jäänud vaba aja tegevused.

Euroopas ja väljaspool seda on nüüd lõõgastavaks lemmiktegevuseks saanud videomängud. Paljud videomängud on tegelikult mõeldud täiskasvanutele ning paljudel juhtudel on nende sisu lastele sobimatu.

Seepärast, võttes arvesse komisjoni 22. aprilli 2008. aasta teatist tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega, on pakiline vajadus reguleerida märgistust ja kasutada vahendeid, näiteks pakkuda „punast nuppu” või Interneti-süsteemi PEGI, mis on lülitatud Euroopa programmi Turvalisem Internet.

Samuti on liikmesriikide jaoks oluline jätkata tihedat koostööd, propageerides laste kaitsmist ning aidates tööstusel arendada süsteeme, mis teenivad seda eesmärki.

Me ei tohi mööda vaadata faktist, et selle eesmärgi saavutamiseks peame saama tuge ka tootjatelt ning eelkõige kõigilt lapsevanematelt, kes on perekonna piires esmased kontrollijad.

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Ma andsin poolthääle Mandersi raportile tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega. Tegin seda väikese vastumeelsusega. On olemas oht, et õigustatud mure muutub mõnel juhul „moraalseks paanikaks”, mis on sihilikult ebaproportsionaalne probleemi suurusega. Kindlasti pole ma võtnud kohustust minna kaugemale, kui oleme praegu juba läinud.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) See raport sisaldab tervet rida nõudmisi, mida liikmesriigid peavad täitma, et piirata videomängude kahjulikku kasutamist: koolid peaksid lapsi ja vanemaid teavitama videomängude kahjust ja kasust; vanemad peaksid võtma meetmeid kahjulike tagajärgede vältimiseks, kui nende lapsed videomänge mängivad; liikmesriigid peaksid uurima „punase nupu”, mis paigaldatakse mänguseadmetele ja arvutitele teatavate mängude blokeerimiseks, häid külgi; tuleks läbi viia riiklikud teabekampaaniad tarbijatele; Interneti-kohvikute omanikud peaksid takistama lastel mängida täiskasvanutele mõeldud mängu; tuleks kehtestada eriline üleeuroopaline tegevusjuhend videomängude tootjatele ja jaemüüjatele; ning liikmesriigid peaksid kehtestama tsiviil- ja kriminaalõiguslikud aktid vägivaldsete tele-, video- ja arvutimängude levitamise kohta.

Alaealistele mõeldud videomängud seonduvad paljude häirivate kultuuri- ja sotsiaalsete probleemidega. Nimelt sel põhjusel peavad siiski liikmesriigid jõudma otsusele, mis sobib nende enda kultuuri ja väärtustega,

et leida demokraatlik toetuspind liikmesriigi enda elanikkonna hulgas. ELi institutsioonide peetaval loengutel on peaaegu vastupidine mõju.

Liikmesriikide suutlikkus leida selle probleemiga seoses erinevaid edasiviivaid teid on samuti oluline, et meie kogemusi ja teadmisi selles valdkonnas laiendada.

Neil põhjustel hääletasin ma lõplikul hääletamisel selle raporti vastu.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Daamid ja härrad, tahaksin rääkida videomängude tööstusest, mille iga-aastane tulu on peaaegu 7,3 miljardit eurot. Kuna videomängud muutuvad üha populaarsemaks nii laste kui ka täiskasvanute hulgas, on tähtis pidada poliitilist debatti nende regulatiivse raamistiku üle. On olemas mõned videomängud, mis aitavad arendada osavust ning omandada teadmisi, mis on väga vajalikud eluks 21. sajandil. Tahaksin siiski rõhutada, et täiskasvanutele mõeldud, vägivaldsete joontega videomängudel võib olla kahjulik mõju – ja seda eriti lastele.

Sellepärast on meie kohus kaitsta tarbijaid, eriti lapsi. Lapsed ei peaks saama osta videomänge, mis pole mõeldud nende vanusegrupile. Üleeuroopalise mänguteabe süsteemi sisseseadmine, mis määratleb vanusegrupi, on aidanud suurendada läbipaistvust lastele mängude ostmisel, kuid jaemüüjatel pole siiski veel piisavalt informatsiooni videomängude kahjulikust mõjust neile. Siinkohal on väga oluline tõsta teadlikkust nendest kahjulikest mõjudest lastele ning on tarvis, et tootjad, jaemüüjad, tarbijaorganisatsioonid, koolid ja perekonnad omavahel koostööd teeksid. Liikmesriigid peavad kehtestama meetmed, mis takistavad lastel vanematele vanusegruppidele mõeldud videomängude ostmist. Samas tervitan ma Euroopa Komisjoni ja nõukogu ettepanekut videomängude märgistamise ning lastele mõeldud interaktiivseid mängu käsitleva vabatahtlikult järgitava tegevusjuhendi koostamise kohta.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin härra Mandersi omaalgatusliku raporti poolt, milles pöörati erilist tähelepanu videomängude teemale.

Videomängude turg on kiirelt kasvav ülemaailmne turg. Siiski pole videomängud suunatud enam üksnes lastele, vaid pidevalt suurenev osa neist on loodud spetsiaalselt täiskasvanute jaoks. Just see ongi põhjus, miks paljude mängude sisu on lastele sobimatu ja võib neile isegi kahjulik olla.

On tõsi, et videomänge saab kasutada hariduslikel eesmärkidel, kuid seda üksnes tingimusel, et neid kasutatakse vastavalt iga vanusegrupi jaoks kavandatud eesmärgile. Sel põhjusel peame pöörama erilist tähelepanu mängude hindamise PEGI süsteemile. PEGI Interneti-versioon annab abi lapsevanematele ja lastele, pakkudes nii näpunäiteid laste kaitsmiseks kui ka mitmesugust teavet Interneti-mängude kohta.

Selles raportis rõhutatakse samuti, et liikmesriigid peavad tagama asjakohaste kontrollimeetmete kehtestamise videomängude ostmisele Internetist, takistades sellega alaealiste ligipääsu mängudele, mille sisu ei ole sobilik nende eale, vaid mis on mõeldud täiskasvanutele või muule vanusegrupile. Raportöör soovib edasi arendada ka „punast nuppu” mis pakub vanematele võimaluse lapse vanusele sobimatu sisuga mäng blokeerida või alaealise ligipääsu teatavate kellaaegadega piirata.

Zuzana Roithová (PPE-DE), kirjalikult. – (CS) Ekspertide hoiatustest hoolimata alahindavad lapsevanemad arvutimängude mõju oma lapse isiksuse kujunemisele. Vahepeal on lapsed ja noorukid tundide viisi arvutimängude agressiivse või seksuaalse sisu mõju all. Lapsed imiteerivad mängu, mis võib viia traagiliste tagajärgedeni. Tuleviku tänavakurjategijad võivad lihtsalt olla üheks tagajärjeks, mille põhjustab agressiivsete mängude mõju käitumisele, psühholoogiale ja hilise ilmnemisega harjumustele.

Seepärast toetan ma videomängude jaemüüjate ja tootjate eetikakoodeksi loomist.

Erinevalt raportörist arvan ma muidugi, et vajame ELis mitte ainult vabatahtlikult järgitavat tegevusjuhendit, vaid ka siduvaid ühiseeskirju. Sellepärast ja selle reservatsiooniga hääletasin ma raporti poolt.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma andsin poolthääle Mandersi raportile tarbijate, eelkõige alaealiste kaitse kohta seoses videomängude kasutamisega. Ma arvan, et videomängude mängimine on hariduslikel põhjustel väga tähtis. Kahtlemata on olemas tohutu kogus tarkvara, mis on mõeldud täiskasvanutele ja mida iseloomustab peaaegu põhjusetu vägivalda kasutamine. Sel põhjusel peame pakkuma lastele asjakohast kaitset, sealhulgas hoidma ära nende ligipääsu potentsiaalselt kahjulikule sisule, mis on mõeldud teisele vanusegrupile. Viimaks, ma usun, et videomängude märgistamise standardiseerimine viib märgistussüsteemi paremale mõistmisele, edendades samal ajal siseturu tõhusat toimimist.

- Raport: Luca Romagnoli (A6-0090/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), *kirjalikult.* – (IT) Härra juhataja, mina hääletasin poolt.

Iisrael on Euroopa Liidu tähtis partner Lähis-Idas ja Euroopa naabruspoliitikas.

Ühenduse tasandil lennunduskokkulepe looks soodsa tegevusvälja kõigile ühenduse ja Iisraeli lennuettevõtjatele ning võimaldaks reisijatel kõigis liikmesriikides kasu saada ühesugustest tingimustest ja tugevnenud konkurentsist lennuettevõtjate vahel. Sellega võib saavutada rohkem, odavamaid ja paremaid ELi ja Iisraeli vahelisi lennuteenuseid.

EL peab tagama Euroopa õigusaktidega kokkusobivate ühiste standardite rakendamise oma suhetes Vahemere piirkonna partneritega. Seda on võimalik teha üksnes terviklepingu abil, mille üle toimuvad läbirääkimised ühenduse tasandil ning millega nähakse ette regulatiivne koostöö või, miinimumvariandina, lennundusstandardite ja -menetluste vastastikune tunnustamine.

Seepärast arvan ma, et terviklikud läbirääkimised Iisraeliga on ülioluline sammu ELi ja Iisraeli lennundussuhete edasiseks arendamiseks ja ühise lennunduspiirkonna laiendamiseks kogu Euroopa–Vahemere piirkonnale. Lepingu sõlmimine toob nii lennuettevõtjatele kui ka reisijatele kaasa paremad majandusliku ja sotsiaalse arengu võimalused.

Chris Davies (ALDE), *kirjalikult.* – Ma ei mõista, kuidas parlament, kes kutsus üles kaotama Iisraeli majandusblokaadi Gazas, saab täna hääletada raporti poolt, mis on kavandatud suurendama meie koostööd selle riigiga.

Eelmine teisipäev oli Gaza piiripunktides üpris tavaline päev. Iisrael lubas läbi piiratud koguse toitu, mõnevõrra hügieenitooteid, toiduõli ja rasket diisliõli, kõik kokku 110 autokoormat – kuigi UNRWA ütleb, et Gaza sektor vajab iga päev 500 koormat.

Läbi ei lastud kirjapaberit koolidele, rõivaid, mööblit, elektritarbeid ega ehitusmaterjale. Gaza on puruks pommitatud ja Iisrael ei luba seda uuesti üles ehitada. Häda ja viletsus kestab.

Seal on käinud meie president, on käinud Javier Solana, liikmesriikide parlamendiliikmed, Euroopa Parlamendi liikmed, on käinud isegi Tony Blair. Kõik on palunud need kannatused lõpetada, ent Iisrael ei ole midagi muutnud.

Praegu pole õige aeg sellele raportile oma toetust anda.

Proinsias De Rossa (PSE), *kirjalikult.* – Ma hääletasin selle raporti vastu, millega püütakse luua ühist lennunduspiirkonda Iisraeliga. Vaatamata vastupidistele väidetele ei ole see lihtsalt tehniline raport. Pigem on selge, et Euroopa Liit kui Iisraeli suurim kaubanduspartner annab ühisesse lennunduskokkuleppesse astudes Iisraelile kopsaka kaubandusahhinna.

Võttes siiski arvesse Gaza hiljutisi sündmusi, millega kaasnes tsiviilisikute julm ja valimatu tapmine ning Gaza infrastruktuuri maatasa tegemine, hävitades tõhusalt sellega Euroopa arenguabi miljardeid; võttes arvesse Euroopa Parlamendi eelmise aasta detsembri otsust lükata edasi ELi suhete parandamine Iisraeliga; võttes arvesse ÜRO otsuste jätkuvat tähelepanuta jätmist ning Läänekalda ja Jeruusalemma asustuse laiendamist; ning võttes lisaks arvesse mu enda hiljutist käiku Gazasse, kus ma oma silmaga nägin, et Iisrael ei ole lõpetanud Gaza piiramist, et lasta läbi eluliselt vajalikku humanitaarabi;

pean ma täiesti sobimatuks, et parlament selle kokkuleppe heaks kiidaks. Erilise kaubanduskokkuleppe sõlmimine Iisraeliga tuleks peatada, kuni Iisrael hakkab täitma inimõiguste norme ning astub oma naabritega konstruktiivsetesse ja sisulistesse läbirääkimistesse konflikti kaheastmelise lahenduse rakendamise üle.

Mairead McGuinness (PPE-DE), *kirjalikult.* – Ma jäin ELi-Iisraeli lennunduskokkuleppe lõplikul hääletamisel erapooletuks protesti märgiks Palestiina kriisi jätkumisele. Arvan, et Iisraeliga on sobimatu suhteid tihendada enne, kui ta hakkab tegema kooskõlastatud jõupingutusi Palestiina elanike kannatuste leevendamiseks ning alustab pidevat poliitilist dialoogi piirkonna probleemide kaheastmelise lahenduse saavutamiseks.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (EL) Me leiame, et on vastuvõetamatu seda küsimust arutada ning Euroopa Parlamendil üldse ettepanekut teha sõlmida Iisraeliga leping ELi ja Iisraeli ühise lennunduspiirkonna loomise kohta, kui samas on veel nii hiljutine sündmus Palestiina rahva tapmine mõrvarlikus sõjas, mille Iisraeli valitsus päästis valla Gaza sektoris.

Ettepanek sellise lepingu sõlmimiseks kinnitab ELi kuritegelikku vastutamatust, kes oma silmakirjaliku hoiakuga erapooletuks jääda tegelikult mahitab ja tugevdab Iisraeli ning uut sõda, mis on valla päästetud ja mis on põhjustanud tohtu humanitaarkatastroofi Palestiina rahva seas, üle 1 300 palestiinlase surma, kellest enamik olid tsiviilised, lapsed ja naised, üle 5 000 inimese vigastamise ning Gaza infrastruktuuride, sealhulgas koolide ja ÜRO hoonete täieliku hävitamise.

See toetab ka Iisraeli kavatsust maatas teha tosinad majad Ida-Jeruusalemmas, jättes kodutuks üle tuhande palestiinlase, järjekordset katset palestiinlased Jeruusalemmast välja ajada ning muuta lahenduse leidmine Lähis-Idas veelgi raskemaks.

Selleaoline tegevus toetab piirkonna imperialistlikku poliitikat, mis moodustab osa ELi, Ühendriikide ja NATO üldisest imperialistlikust suunitlusest Lähis-Idas. Siiski tugevdavad inimesed oma solidaarsust ja võitlust Palestiina rahva poole, et saavutada sõltumatu, territoriaalselt ühendatud Palestiina 1967. aasta piirides, mille pealinn asub Ida-Jeruusalemmas.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin oma raporti poolt ühise lennunduspiirkonna arendamisest Iisraeliga. Mul oleks ülearune korrata siin jälle põhjuseid, mis mind poolt hääletama panid. Pole tarvis öeldagi, et need põhjused võib leida raportist endast.

- Ettepanek võtta vastu määrus (C6-0081/2009)

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Ma hääletasin selle vastu, sest kalavarude ebakindla iseloomu tõttu tuleks harilikult tuuni püük keelata, kuni kalavarud on taastunud.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0140/2009)

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Toetan tugevalt seda resolutsiooni, mis kutsub Sri Lanka armeed ja Tamili Tiigreid üles viivitamata tulevahetust lõpetama, et tsiviilelanikkond saaks lahingutsoonist lahkuda. See mõistab hukka kõik vägivaldaaktid ja hirmutamise, mis takistavad tsiviilide lahkumist konfliktipiirkonnast. Peale selle mõistab see hukka tsiviilide ründamise, nagu selle on dokumenteerinud rahvusvaheline kriisirühm. Mõlemad pooled peavad austama rahvusvahelist humanitaarseadust ning kaitsma ja aitama tsiviilelanikkonda lahingutsoonis, samuti ka ohutus tsoonis. Euroopa Parlament on mures ka raportite tõttu, mis räägivad Sri Lanka valitsuse asutatud põgenikelaagrites valitsevast tugevast ülerahvastusest ja viletsatest tingimustest. Oleme nõudnud, et rahvusvahelistele ja riiklikele humanitaarorganisatsioonidele ning ajakirjanikele tagataks täielik ja takistamatu juurdepääs lahingutsoonile ja põgenikelaagritesse ning kutsume Sri Lanka valitsust üles tegema koostööd riikide ja abiorganisatsioonidega, kes tahavad ja suudavad tsiviilelanikke evakueerida.

Jean Lambert (Verts/ALE), kirjalikult. – Ma tervitan tänast resolutsiooni Sri Lanka kohta. See, mis riigi põhjaosas toimub, on maailma silme eest suuremalt jaolt peidetud tragöödia, sest humanitaarorganisatsioone ja ajakirjanikke pole vabalt sisse lubatud, et nad oleksid ise toimuvat näinud, vaid nad toetuvad peamiselt partisanide informatsioonile. Isegi enne valitsuse sõjategevuse algust polnud seal avalik arutelu surveavalduste ja poliitilise ahistamise tõttu võimalik.

Sellel konfliktil ei saa olla pikaajalist sõjalist lahendust, vaid ainult poliitiline lahendus, mis tunnustab saare kõigi elanike õigusi. Mõlemad pooled peavad tulevahetuse viivitamata peatama, et leevendada tohtuid inimkannatusi. Kui tamili rahva huvid on esmatähtsad, nagu mõlemad pooled kinnitavad, miks on siis tarvis jätkuvaid kannatusi? Mis eesmärki need teenivad pikaajalise lahenduse leidmisel? Rahuläbirääkimised peavad kaasama kõiki osapooli. Kui mõlemad pooled seda tahavad, avatakse kanalid dialoogile. Ent vägivald ja rõhumine tuleb lõpetada ning rakendada aktiivselt inimõiguste alased dokumendid ja õigusriik, kui inimesed tulemusi üldse veel usaldavad. Rahvusvaheline üldsus on valmis aitama mõlemat moodi, nii vahetute kannatuste leevendamisel kui ka pikemas perspektiivis.

Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) 9. septembril 2006. aastal, 5. veebruaril 2009. aastal ja eile õhtul pidasime siin täiskogul arutelusid pideva ja lootusetu konflikti üle tamilite ja singalite vahel Sri Lanka saarel. Ma võtsin kõigist neist aruteludest osa. Seda tehes olen ma alati palunud, et me ei asuks selles konfliktis kellegi poolele, vaid täidaksime oma rolli, veendes mõlemaid pooli rahulepinguga nõustuma. Igal juhul peab selline leping pakkuma võimaluse luua riigi kirdeosas omavalitsuslik Tamili piirkond.

Eile õhtul väitsid härra Tannock ja härra Van Orden midagi täiesti vastupidist. Nad viitasid tamili vastupanuliikumise julmustele ning tahtsid pakkuda kogu võimalikku toetust singali valitsusele. Selline

hoiak jätab tähele panemata fakti, et mõlemad pooled kasutavad vastuvõetamatut vägivalda, ning et see oli valitsus, kes katkestas norralaste algatatud rahuprotsessi.

Mul on hea meel, et täna vastuvõetud resolutsioon sisaldas enamikku härra Evansi esitatud muudatustest ning kutsus üles humanitaarabile, vahendamisele ning konflikti rahumeelsele lahendamisele.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), kirjalikult. – (DE) Sri Lanka armee tegutseb selles Tamili Tiigrite (Liberation Tamil Tigers of Ealam, LTTE) vastases sõjas ülimalt julma karmusega, hoolimata absoluutselt tsiviilelanikest. Oma rünnakute käigus on see armee tsiviilelanikke pidevalt tapnud või haavanud. Sajad ja tuhanded on vangistatud ning paljudele ei ole humanitaarabi kättesaadav. Rahvusvaheline Punane Rist on kirjeldanud seda kõige kohutavama olukorrana, mida nad on kogenud.

On tarvis viivitamata katkestada igasugune võitlus mõlemal poolel, nii Sri Lanka armee kui ka LTTE poolel. Seda peaksid nõudma kõik rahvusvahelised organisatsioonid ja valitsused.

Euroopa Rahvapartei (Kristlike demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esindav briti konservatiiv härra Tannock saavutas väliskomisjonis, et aktsepteeriti „ajutise relvarahu” nõudmist. See võib toetada Sri Lanka valitsuse brutaalset sõjapoliitikat ning anda vabanduse tsiviilisikute ründamiseks.

Ma hääletasin resolutsiooni poolt, sest õnneks ei järginud Euroopa Parlamendi enamus, sealhulgas ka fraktsioon PPE-DE, lõpuks härra Tannocki ja briti konservatiivide ebainimlikku poliitikat ning hääletas viivitamatu relvarahu nõudmise poolt.

Kui EL pani LTTE enda koostatud terroristlike organisatsioonide nimekirja, tunnistas EL ise ennast ühe poole toetajaks ja andis LTTE-le tegelikult vabad käed tulistamist jätkata. Selle tõttu katkesid tol ajal Norra vahendusel käimas olnud läbirääkimised ning neid saab nüüd jätkata üksnes suurte raskustega väljaspool Euroopa Liitu.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma nõustun resolutsiooni ettepanekuga halveneva humanitaarolukorra kohta Sri Lankas ning hääletasin seepärast selle vastuvõtmise poolt. Võttes arvesse hädaolukorda, kus umbes 170 000 tsiviilisikut on jäänud lõksu lahingutsooni Sri Lanka armee ja Tamili Tiigrite (LTTE) jõudude vahele, ilma et neile oleks kättesaadav kõige elementaarsem abi, on minu arvates tarvis viivitamatut relvarahu nii Sri Lanka armee kui ka LTTE poolt, et lasta tsiviilelanikkonnal lahingutsoonist lahkuda. Ma arvan ka, et riiklikele ja rahvusvahelistele humanitaarorganisatsioonidele tuleks võimaldada pääs lahingutsooni.

- Raport: Vincenzo Aita (A6-0086/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, mina hääletasin poolt. Nagu ütleb iidne India vanasõna: me ei saa maad päranduseks oma vanematelt, me laename selle oma lastelt. Lõuna-Euroopa põllumajandusmaad karjuvad hoiatusi. Nad kannatavad üha suureneva keskkonnasurve all koos selliste kahjulike tagajärgedega nagu rikutud hüdrogeoloogiline tasakaal, mereveetaseme tõus ja sellest tulenev pinnase sooldumine, põllumajandusmaa kaotamine, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja suurem tuleohtlikkus, taimehaigused ja loomade haigused.

Seega on selge, et üks põllumajanduse prioriteetidest peab olema üldise tegevuskava koostamine, peamiselt programmide abil, mis on ette nähtud põllumajandusmaa kaitsmiseks ja selle halvenemise ärahoidmiseks.

Pinnase halvenemisega võitlemise meetodid peavad hõlmama pinnase konserveerimise strateegiat, pöörates suuremat tähelepanu põllumajanduses kasutatavate hüdraulikasüsteemide hooldusele ja metsastamiskavadele. Samuti on eriti tähtis kuivade maade viljelustehnika, külvikordade vaheldus, asjakohaste genotüüpide kasutamine ja evapotranspiratsiooni kontrolli all hoidmine.

Neile, kes selles sektoris töötavad ja tarbijatega tegelevad, peame pakkuma ka koolitus- ja lõõgastusprogramme, millel on kaks eesmärki: otsida konkreetseid lahendusi ning tõsta kasutajate teadlikkust sellest, et vajame loodusressursside ja maa säästlikumat kasutamist.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Mulla halvenemine on probleem, mida ei saa ignoreerida. Seepärast on mul hea meel algatuse üle koostada raport, mis on pühendatud võitlusele nimelt selle probleemiga. Põllumajandus pakub parima viisi selle nähtuse peatamiseks, siiski senikaua, kui selle protsessi juures arvestatakse looduslikke eripärasid.

Kuna ma aga olen juba sirvinud põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni esitatud ja vastuvõetud muudatusettepanekuid, siis usun, et see raport peaks olema kohaldatav terves Euroopa Liidus. Kahjuks pole

kliimamuutus ja mullapinnase halvenemine enam üksiknähtus ning seepärast peab meie lähenemisviis olema kogu Euroopa Liidus ühtne ning rajatud solidaarsusprintsibile.

Nagu raportöör juba rõhutas, peame me mulla halvenemise probleemi mitte ainult tunnistama, vaid eraldama selle kahjulike mõjudega võitlemiseks ka vajalikud rahalised vahendid. Mul on hea meel, et Euroopa majanduse taastamisplaanis on 500 miljonit eurot eraldatud meetmetele, mis hõlmavad kohanemist kliimamuutuse uute väljakutsetega. Need on siiski lühiajalised meetmed. Arvan, et Euroopa Liit vajab terviklikku, rahaliselt toetatud tegevusstrateegiat, et kliimamuutuse mõjusid ära hoida ja nendega võidelda, eriti käib see mulla halvenemise kohta.

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin ettepaneku poolt võtta vastu Euroopa Parlamendi resolutsioon Lõuna-Euroopa põllumajandusmaa halvenemisega võitlemise kohta, sest ma usun, et ühise põllumajanduspoliitika suunised peavad sisaldama dokumente, mille eesmärgiks on võidelda kliimamuutuse mõjudega ja kaitsta mulda.

Pea rõhutama, kui tähtis on luua Euroopa vaatlussüsteem põudade jälgimiseks ning tugevdada ELi kooskõlastatud tegutsemist tulekahjude puhuks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Euroopa Rahvapartei (Kristlike demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni võetud hoiak lükata tagasi mitmesuguseid selles raportis esitatud ettepanekuid, et nende alternatiivettepanek heaks kiidetaks, on lihtsalt kahetsusväärne. Mitmesugustele puudustele vaatamata oleme me nõus paljude aspektidega, mida esitatud raport sisaldab, eriti sellega, et põllumajandus on mulla halvenemise ärahoidmise parim vahend ning selle tegevuse säilitamine nõuab mõistlikku strateegiat. Sama tähtsaks peame ka panust, mille andis põllumajanduslik kogukond kõrbestumisega võitlemisel, ning kesksel rollil, mida mängisid tootjad pidevatest põudadest kahjustatud piirkondades taimi katmiklaladel kasvatades. Oleme nõus ka väitega intensiivpõllunduse kahjulikust mõjust, mida agrotööstus propageeris väga laias ulatuses, kuni muldade erodeerumiseni, muutes maa seega viljatuks.

Arvame siiski, et raport oleks pidanud minema veel kaugemale ja panema vastutuse sellistele ELi põllumajanduspoliitikatele ja valitsustele, nagu need on näiteks Portugalis, sest just need poliitikad on kehutanud maa ja vee liigsele eksploateerimisele ning põhjustanud seega keskkonnakahjusid. Me usume endiselt, et nendest probleemidest on võimalik üle saada, kui taolisele põllumajanduspoliitikale lõpp teha. Me toetame põllumajandusabi sidumist toodanguga, võimaldades Portugali-taoliste riikide põllumajanduslikul toiduainetel tootmisel kasvada, ning üldiselt võimaldades selle esmatähtsa sektori moderniseerimist.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Selles raportis, mis ei moodusta osa ühestki seadusandlikust protsessist, soovitakse muuhulgas ELi metsapoliitikat, erilist ELi fondi kliimamuutusega seotud ennetusmeetmete finantseerimiseks, ELi rahastatavat põudade jälgimiskeskust ja nõnda edasi.

Me arvame, et keskkondlik vastutus põllumajandusmaa eest peab jääma eelkõige ja peamiselt liikmesriikidele. Pole põhjust kuulutada, et liikmesriigid tuleb selles valdkonnas võimetuks muuta.

Nagu tavaliselt, märgib Juuninimekiri, et sellises olukorras on väga hea, et Euroopa Parlamendil ei ole ELi põllumajanduspoliitika suhtes kaasotsustamisõigust. Vastasel korral võiks EL langeda proteksionismi lõksu ja hakata suurendama subsiidiume mitmesugustele erihuvidel põllumajanduse sees.

Ma hääletasin selle raporti vastu.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Kliimamuutus kiirendab maa halvenemise ja kõrbestumise protsesse, seda eriti Kagu-Euroopa liikmesriikides, sealhulgas Rumeenias. See on põhjus, miks nende nähtustega tuleb tegelda koordineeritud moel, pidevalt läbivaadatavate põllumajanduspoliitikate kaudu ning liikmesriikide vahel kogemusi ja häid tavaid vahetades, Euroopa Komisjoni koordineerimise all.

Ma usun kindlalt, et on olemas arvukaid näiteid, millest võiks õppida maa ja vee tõhusat majandamist ning vastupidavate kultuuride kasutamist, mis suudavad mulla uueks muuta. Selle valdkonnaga tegelevad spetsiaalsed uurimisinstituudid, millest üks asub tegelikult Rumeenia maakonnas, mida ma esindan – Doljis. Vahetades neid kogemusi ja laiendades nende kohaldamist kõrbestumisest kahjustatud piirkondadele, võib tulemuseks olla rikutud maade taastamine põllumajanduslikuks kasutuseks ning järelkult tootmise stimuleerimine. Ühenduse 2009. aasta eelarvele esitatud pilootprojekt on tegelikult võimalus seda teha. Ma toetan raportööri ettepanekut luua Euroopa keskus põudade jälgimiseks.

Ma kutsun Euroopa Komisjoni üles tegelema selle küsimusega äärmiselt vastutustundlikult kui osaga ühise põllumajanduspoliitika reformist ning varustada liikmesriigid tõhusa finantsinstrumentide kogumiga, mis toetab võitlust kõrbestumisega, et tagada Euroopa kodanikele jätkusuutlik põllumajandus ja toiduainetega kindlustatus.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma tervitan meie kaasparlamendiliikme raportit, mis tegeleb ühiskondlikust ja majanduslikust vaatepunktist äärmiselt olulise teemaga. Maa halvenemine ei kahjusta mitte ainult vastavates piirkondades elavate inimeste elu, vaid ka majandusarengu võimalusi. Oleme Rumeenias viimastel aastatel näinud kahjustusi, mida see nähtus võib põhjustada: varemets maju ja nendest hädavajalike, eluspüsimist tagavate asjadeta lahkunud inimesi, põllumajandustoodangu langust 30–40% ning lõunapiirkondi ähvardavat kõrbestumise ohtu.

Selle nähtuse majanduslik mõju on vaieldamatu: kahjustatud piirkondades elavate inimeste sissetuleku langus koos toiduainete hindade tõusuga. See on põhjus, miks Euroopa Liidul on solidaarsusprintsipiil põhinev kohustus anda oma panus võitlusse selle nähtusega ja toetada neid, kes on selle tõttu kannatada saanud. Nagu ma juba soovitsin kirjalikus deklaratsioonis 0021/2009, mille ma koos kolleegidega esitasin, vajab EL erilist finantsmehhanismi, et kliimamuutuse kahjulikke mõjusid ennetada ja nende vastu võidelda. See peab olema paindlik mehhanism, mis aitaks rahalisi vahendeid vabastada lühima võimaliku ajaga, mida toetaks keskmise perspektiiviga ja pikaajaline strateegia ning tegevuskavad, milles võetakse arvesse kliimamuutuse erinevaid mõjusid ELi piirkondadele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma tervitan härra Aita raportit ELi põllumajandusmaa halvenemisega seotud probleemide ning nendega tegelemise kohta ELi põllumajanduspoliitika instrumentide abil.

Tõesti, ma kiidan heaks raportit eesmärgi sätestada näpunäited, ideed ja praktilised ettepanekud, mida vastaval ajal ja viisil kaaluda, pidades silmas põllumajandusmaade taastamise, säilitamise ja parandamise strateegia loomist. Praeguse kriisiolukorra tõttu tuleks rõhutada, et muldade kaitse on vahend turvata meie tootmispotentsiaali, mis on poliitiliselt ja strateegiliselt tähtis, et säilitada impordi-ekspordi tasakaal ning tagada iseseisvuse aste ja läbirääkimiste vabadus mitmepoolsetel foorumitel.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0110/2009)

Glyn Ford (PSE), kirjalikult. – Praeguse finants- ja majanduskriisi ajal on oluline, et suudaksime töötajate õigusi säilitades ja tugevdades tagada, et kriisi raskus ei langeks nende kaela, kes seda kõige vähem taluda jaksavad. See võiks liigagi kergesti juhtuda, kui me ei taga, et jõudude tasakaalul ei lubata nihkuda tööandjate kasuks töötajate ees. Seepärast ma toetan seda resolutsiooni. Soovin vaid, et see oleks veel jõulisem.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin töötajate osalust Euroopa põhikirjaga äriühingutes käsitleva resolutsiooni poolt. Euroopa Kohtu hiljutisi otsuseid arvesse võttes peame hõlbustama ka konstruktiivset dialoogi institutsioonide ja töötajate vahel. Peale selle olen ma nõus punktiga, mis väljendab vajadust, et komisjon annaks hinnangu piiriülestele probleemidele seoses äriühingute haldamise, maksuseaduse ning töötajate finantsosalusega selle nõuandetegevusega seotud aktsionäride programmides.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0112/2009)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt, sest toetan seda algatust, mis kutsub liikmesriike üles välja töötama koostöömehhanisme, mis aitaksid ära hoida kahjulikku mõju perekondadele, eriti lastele, kes elavad oma vanematest lahus ja nendest kaugel.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) See tekst ümberasujate lastest, kes on kodumaale maha jäetud, kirjeldab selliste laste liigutavat olukorda, kes on jäetud kas nende enda või enam-vähem heade kavatsustega kolmanda osalise hooleks, keda on ähvardatud halva kohtlemisega, kellel on psühholoogilisi probleeme või probleeme nende hariduse, sotsialiseerimise ja muuga.

See tõendab, et ümberasumine on inimlik draama, mis tekitab ebainimlikke olukordi.

Tuleb teha kõik, et seda parandada, edendada perekondade terviklikkust tuttavas kultuuri- ja sotsiaalses keskkonnas.

Ühesõnaga, ja see on ainus lahendus, tuleb teha kõik, et rändevoolud vastupidiseks pöörata, ümber veenda neid, kes kavatsevad oma kodumaa maha jätta, edendada arengut ja tagada, et perekonnad taas ühineksid üksnes nende päritolumaal.

Niimoodi peaks kasutama neid rahalisi vahendeid, mis te olete pühendanud selleks, et Euroopasse „importida” või siin aklimatiseerida inimesi, keda meelitavad miraažid, mida te alal hoiate.

Carl Lang ja Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) See on üldtuntud fakt, et Euroopa tahab kõige eest hoolt kanda ja igale poole jõuda. Selle resolutsiooniga ümberasujate laste kohta, kes on päritolumaale maha jäetud, on Euroopa Parlament saavutanud ülima hulluse selletaoliste ettepanekute vallas, mis pole mitte üksnes demagoogilised, vaid üritavad ka liikmesriike süüdlasteks muuta.

Meile öeldakse, et liit pole pööranud piisavalt tähelepanu lastele, kes jäetakse maha oma maale, kui nende vanemad ümber asuvad. Liikmesriigid peaksid rakendama meetmeid, mis on ette nähtud nende mahajäetud laste olukorra parandamiseks, ning tagama neile hariduse ja ühiskondliku elu mõttes normaalse arengu. See on nagu unenägu! Pärast meetmeid, mis julgustavad perekondi taasühinema vastuvõtvates riikides ning eluasemeõigust peredele endale, on nüüd siis aeg käes meetmeteks laste suhtes, kes ümber ei asu.

Ümberasumise probleemi niimoodi lahendada ei saa. See loogika on vale. Need pole mahajäänud lapsed, keda tuleks aidata; need on perekonnad ja nende riikide terve elanikkond, keda tuleks aidata ja innustada koju jääma.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Kuna piiritõkked Euroopa Liidu sees kaovad, kasvavad võimalused otsida tööd muudes ELi liikmesriikides peale oma kodumaa. See on väga positiivne areng, mis annab inimestele võimaluse ise midagi ära teha oma elu ning seega ka oma perekonna elu parandamiseks.

Raportöör tunnistab seda, kuid otsustab sellest hoolimata jonnakalt keskenduda negatiivsetele aspektidele, mis välismaal sissetulekut otsiva lapsevanema äraolekul võivad olla.

Mul on tunne, et Euroopa Parlamendil pole mõistlik juhtida iga liikmesriigi sotsiaal- ja hariduspoliitikat sellisel pealetükkival moel nagu soovitatud. Peame näitama oma lugupidamist ja usaldust liikmesriikide ja nende demokraatlikult valitud parlamentide vastu, kes oma rahva ja tema heaolu eest ise hoolitsevad.

Seepärast hääletasin selle resolutsiooni vastu.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, millega tahetakse parandada laste olukorda, kelle on oma päritoluriiki maha jätnud välismaale tööle läinud vanemad.

Tahaksin siiski rõhutada, et ei piisa ainult kohustuste võtmisest selle küsimuse suhtes. Meil on tarvis võtta konkreetseid meetmeid, et tagada nende laste normaalne areng tervise, hariduse ja sotsiaalse elu mõttes, ning tagada nende edukas integreerimine ühiskonda ja hiljem ka tööturule.

Näiteks peavad riigiasutused välja töötama rea koolituskavasid, et tegelda konkreetsetel just selle probleemiga. Seda tüüpi kavades ei peaks kasu saama mitte ainult lapsed, vaid ka nende ümberasunud vanemad. Viimased tuleb kaasata ka teabe- ja toetuskavadesse, millega neile selgitatakse, milliseid kahjulikke mõjusid võib välismaale tööleminekul olla nende pereelule, eriti lastele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, pärast härra Anderssoni suulist küsimust hääletasin ma selle resolutsiooni ettepaneku poolt, mis käsitleb ümberasujate lapsi. Tõepoolest, ümberasumine töö leidmiseks on viimastel aastakümnetel pidevalt kasvanud ning enamik maailma ümberasujatest – 64 miljonit – elab Euroopas. Peale selle ma arvan, et ümberasumisel võib olla positiivne mõju päritolumaa leibkondadele, sest rahasaadetiste ja muude kanalite kaudu vähendab see vaesust ja suurendab investeerimist inimkapitali. Seepärast olen nõus, et peame paluma liikmesriikidel astuda samme nende laste olukorra parandamiseks, kelle vanemad on päritolumaale maha jätnud, ning tagada nende normaalne areng hariduse ja sotsiaalse elu osas.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin ettepaneku poolt võtta vastu Euroopa Parlamendi resolutsioon ümberasujate laste kohta, kes on päritolumaale maha jäetud, kuna ma tunnen, et nende laste olukorda on vaja oluliselt parandada. Igal lapsel on õigus terviklikule perekonnale ja haridusele, et nad saaksid harmooniliselt areneda. Ma arvan, et peame neid lapsi toetama, sest nad esindavad Euroopa ja Euroopa Liidu tulevikku.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Peame tegema kõik, mida suudame, et aidata ümberasujate lastel täielikult ära kasutada nende potentsiaali ja uues keskkonnas edukad olla.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0104/2009)

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Juuninimekiri on Euroopa Liidu edasise laienemise suhtes meelestatud väga positiivselt. Siiski on äärmiselt oluline, et kandidaatriigid ka tegelikult vastaksid sätestatud nõuetele ning oleksid seega täiesti demokraatlikud riigid, oleksid ühinemise ajal õigusriigid. Kopenhaageni kriteeriumid peavad olema täidetud, meie poolt heakskiidetud õigusaktid peavad olema mitte üksnes kehtestatud, vaid ka praktikas kasutusel, ning õiguskindlus peab olema tagatud.

Neil kolmel riigil, kelle üle me täna arutlesime, on kindlasti potentsiaali edaspidi liikmesriigiks saada, kuid on oluline, et me nõudeid ei lödvendaks. Kogemused näitavad, et areng on kõige kiirem enne liitumisläbirääkimiste alustamist ning muutub läbirääkimiste ajal aeglasemaks, eriti kui need läbirääkimised tunduvad eduka lõpu poole tüüriivat.

Zita Plešinská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Hääletasin Horvaatia 2008. aasta eduaruannet käsitleva resolutsiooni poolt ning mul on hea meel, et Euroopa Parlament selle suure häälteenamusega vastu võttis.

Resolutsioonis kiidetakse Horvaatia 2008. aastal saavutatud häid tulemusi seaduste ülevõtmisel ja ELi liikmeks saamiseks vajalike reformide läbiviimisel. Neid tulemusi tuleb reformide vastuvõtmise ja rakendamise teel pidevalt uuendada.

Ma usun, et tänu volinik Rehni isiklikule sekkumisele saab Sloveenia ja Horvaatia vaheline piiritüli mõlema poole rahuloluks edukalt lahendatud, nii et ühinemismenetluse läbirääkimistel saab teha kiireid edusamme. Edukaks tulemuseks on muidugi tarvis konsensust ning eelkõige Sloveenia ja Horvaatia valitsuste head tahet leida rahuldav ja püsiv lahendus.

Ja selle resolutsiooni puhul ei peaks me silmas pidama üksnes Horvaatiat. Me ei tohi unustada Sloveenia pionierirolli, mis tähelepanuväärsel määral algatas ühinemiseelse protsessi Balkani riikides. Sloveenia oli esimene Balkani riik, kes ELi ja Schengeni piirkonnaga ühines, temast on saanud eurotsooni liige ning see on innustuseks teistele Balkani riikidele.

Ma usun, et ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga viiakse lõpule 2009. aasta lõpuks.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma ei nõustu ettepanekuga Horvaatia edusamme käsitleva resolutsiooni kohta ning hääletasin seepärast vastu. Nagu ma siin täiskogu ees juba mitu korda öelnud olen, ei usu ma, et Horvaatia on teinud piisavalt edusamme. Las nad annavad tagasi selle, mille varastasid meie Istria ja Dalmaatsia põgenikelt pärast 1947. aastat. Siis ja ainult siis saame me arutada Horvaatia ühinemist Euroopa Liiduga. Kuni vaidlus Istriast, Rijekast ja Dalmaatsiast väljasaadetute vara üle ei ole lõplikult lahendatud, on dialoog kahe rahva vahel tegelikult võimatu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Ma hindan kõiki Horvaatia enda ja Euroopa Liidu tehtud pingutusi tugevdada kahe partneri vahel olemasolevaid suhteid. Innustaksin jätkuvat koostööd ja olemasolevate probleemide ühist lahendamist, pidades eriti silmas fakti, et Horvaatia valitsus tahab tegelda nii sisemiste kui ka kahepoolsete probleemidega, mis praegu tema ees seisavad. Peaksime teda selles püüdluses aitama euroopaliku solidaarsuse vaimus, ilma vahetegemise või takistusteta.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0105/2009)

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni ettepaneku poolt Türgi 2008. aasta eduaruande kohta. Võttes arvesse Türgi reformiprotsessi aeglustumist, peab Türgi valitsus tõestama oma poliitilist tahet jätkata 2005. aastal endale kohustuseks võetud reformiprotsessi demokraatlikuma ja pluralistlikuma ühiskonna poole.

Jens Holm ja Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Me pooldame Türgi astumist Euroopa Liitu tingimusel, et see riik täidab Kopenhaageni kriteeriume ning et Türgi rahvas liitumist toetab. Kahjuks ei saa me siiski anda poolthäält Türgi eduaruandele, mida täna hääletatakse. Aruandes leidub õnnetuseks nii tõsiseid vajakajäämisi kui ka valesti suunatud nõudmisi. Näiteks lõikes 20 on esitatud põhjendamatu nõudmine demokraatlikule parteile. Lõikes 29 innustatakse Türgit tegema tihedat koostööd Rahvusvahelise Valuutafondiga ning lõikes 31 on öeldud, et Türgil on kohustus sõlmida vabakaubanduslepinguid kolmandate riikidega. Aruandes ei osutata piisavalt inimõiguste rikkumistele ega rahvusvähemuste, eriti kurdide, kriitilisele olukorrale. Armeenias genotsiidi pole üldse nimetatud, mis eristab seda aruannet parlamendi varasematest resolutsioonidest.

Marine Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Jälle kord on parlament täiesti silmakirjalikult lasknud läbi resolutsiooni, milles palutakse Türgi valitsusel reformide läbiviimisel oma poliitilist tahet näidata.

Tõde on aga see, et te tahate iga hinna eest ja vastu Euroopa rahvaste tahtmist jätkata läbirääkimisi Türgi ühinemise üle Euroopa Liiduga, hoolimata Türgi jätkuvast keeldumisest Küprost tunnustada ning hoolimata faktist, et demokraatlikud reformid on peatunud.

Oleksite pidanud Türgile pakkuma privilegeeritud partnerlust, ent selleks peaksite tunnistama, et Türgi ei ole Euroopa riik ning seega ei ole tal kohta Euroopa Liidus.

Oli ülim aeg Euroopa rahvaste, kellest enamik on väga teie saatusliku projekti vastu, arvamust austada ning liitumisläbirääkimistest Türgiga nüüd ja alatiseks loobuda.

Tuletan teile väga tõsiselt meelde, et ajal, mil Euroopa rahvad võitlevad fundamentalistlike võrgustikega ning Prantsusmaal esitab meie oma pinnal üha kasvav sõjakas islam väljakutse meie sekularismipõhimõttele, on eriti ohtlik jätkata liitumisläbirääkimisi sellise rahvaga, kes kahtlemata on austusväärne, kuid kelle valitsus kaitseb radikaalset islamit.

Fernand Le Rachinel (NI), kirjalikult. – (FR) Nagu eelnevadki rapordid Türgi kohta, ei sea ka proua Oomen-Ruijteni raport küsimuse alla Euro-Brüsseli dogmat „Türgi peab Euroopa Liiduga ühinema”. Nii et härra Sarkozy, jättes taas kord täitmata oma valimisaegsed lubadused, avas Euroopa institutsioonide eesistujaks olles ühinemisläbirääkimiste kaks esimest peatükki.

Meie rahvad siiski ei soovi, et liiduga ühineks see Aasia riik, mille elanikkond pärast armeenia genotsiidi ja muude kristlike kogukondade kadumist koosneb 99% ulatuses moslemitest. Seda riiki juhib islamipartei ning tema armee okupeerib praegu Euroopa Liidu liikme Küprose territooriumit. Meie rahvad mäletavad ka seda, et türklased on sajandite vältel olnud Euroopale peamiseks ohuks. Alles 19. sajandil heitsid kreeklased, rumeenlased, bulgaarlased ja serblased endalt Ottomanide ikke.

Eurokraatide jonn, mis püüab anda Türgile sissepääsu Euroopasse, nagu ka nende jonn Lissaboni lepingu läbisurumisel, näitab Brüsseli Euroopa demokraatiavastast ja Euroopa-vastast olemust. 7. juunil on meie rahvastel võimalus demonstreerida oma tahet uue Euroopa ülesehitamisel: see on Euroopa rahvaste Euroopa, vaba ja sõltumatu.

Kartika Tamara Liotard ja Erik Meijer (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Siin parlamendis on Türgi ühinemise kohta ELiga kolm seisukohta.

Esimene seisukoht, mida kaitseb USA endine president George W. Bush, on see, et ühinemine on väga soovitatav, kuna Türgil on pakkuda palju odavat tööjõudu ja sõdureid ning ta on ustav NATO liige.

Teine seisukoht on, et Türgi ühinemine jääb alati ebasoovitavaks, kuna temas nähakse Aasia riiki, islamiriiki, liiga suurt ja liiga ohtlikku riiki.

Meie ja meie fraktsioon oleme alati toetanud kolmandat seisukohta, nimelt et Türgi peab saama liiduga ühineda, kui ta seda soovib. See on oluline väga paljudele türgi päritolu eurooplastele.

Enne kui meie jõuame sellesse staadiumi, peab Türgi muutuma läbinisti demokraatlikuks riigiks, kus ei ole poliitvange, keelatud meediat ja keelustatud poliitilisi parteisid. Kurdi keelele tuleb anda võrdsed õigused halduses, hariduses ja meedias, parlamendi kõrge 10% valimiskünnis tuleb ära muuta ning kurdidele riigi kaguosas tuleb anda detsentraliseeritud autonoomia. 1915. aastal toimunud armeenlaste genotsiidi ei tohi kauem eitada, samamoodi oleks vastuvõetamatu, kui sakslased eitaksid juutide genotsiidi aastatel 1938–1945. Proua Oomen-Ruijteni raport on selles suhtes liigagi nõrk. Sel põhjusel tundsin, kuigi meil on kurb seda öelda, et peame hääletama vastu.

Jules Maaten (ALDE), kirjalikult. – (NL) Proua Oomen-Ruijteni raporti lõikes 45 väidetakse, et ELi ja Türgi ühinemisläbirääkimisi tuleks laiendada. Hollandi Vabaduse ja Demokraatia Rahvaparteil (VVD) on sellele tõsiseid vastuväiteid. VVD arvates on Türgi edusammud olnud viimastel aastatel liiga väikesed ning seetõttu pole põhjust läbirääkimistega kiirustada.

Tegelikult arvab VVD, et Türgi peab endale kõigepealt võtma mitmeid kindlaid kohustusi. VVD on arvamusel, et kui Türgi neid käesoleva aasta lõpuks ei täida, tuleb ühinemisläbirääkimised peatada. Me usume, et praegu pole aeg Türgile positiivseid signaale saata. Selle asemel on aeg, et Türgi ELile positiivseid signaale saadaks.

Hoolimata meie tugevast vastuseisust lõikele 45, on VVD delegatsioon otsustanud hääletada raporti kui terviku poolt, võttes arvesse, et oleme ülejäänud tekstiga nõus.

Yiannakis Matsis (PPE-DE), kirjalikult. – (EL) Hääletasin proua Oomen-Ruijteni raporti poolt tervikuna. Tahaksin siiski lühidalt teatada, et ma ei ole nõus ega millegagi seotud ning seepärast hääletasin vastu lõike 40 teksti kohta tehtud muudatusettepanekule 9, mille esialgsel kujul esitas Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon ning mida täiendas raporttöör. Muudatusettepanek on sõnastatud järgmiselt: „välja arvatud ajutised üleminekud” (millega viidatakse ajutistele üleminekuaja eranditele Euroopa Liidu neljast põhivabadusest) ning liidetud lõplikule tekstile. Oma hääletuse seletuses selgitaksin, et minu sidumiseks pole mingit võimalust, ja seega ei toeta ma kõnealust muudatust, sest arvan, et Küprose probleemi puhul katkestab see demokraatliku ja euroopaliku lahenduse leidmise protsessi.

Alexandru Nazare (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma toetasin seda raportit, mis kirjeldab üksikasjalikult Türgi suhteid Euroopa Liiduga ning protsessi, mis on nõutav liikme staatuse omandamiseks.

Nii mina kui ka need, keda ma esindan, toetame tugevalt Türgi kandidatuuri ELi astumisel mitte ainult heade suhete pärast meie riikide vahel. Me usume siiralt, et ELil on tohutult potentsiaali muudatuste esilekutsumiseks. Ida-Euroopa liikmesriikide kodanikud võivad kinnitada, et kindla euroopaliku perspektiivi omandamine vallandab radikaalsed muudatused nii riigisiseses avalikus mõttevahetuses kui ka riigi välispoliitilistes võimalustes.

Usun kindlalt, et kui Türgi liikmekssaamise puhul muutub küsimus „kas” pigem küsimuseks „millal”, siis muutub kergemaks ka nende pingete lahendamine, mis praegust ühiskondlikku polariseerumist õhutavad. Just sellepärast peabki EL andma Türgile selge märgi ühinemismenetluse lõpuleviimise kohta mõistliku aja jooksul; see pakub vajaliku stiimuli reformiprotsessiks ning koostööks ühist huvi pakkuvates valdkondades.

Teisest küljest ei muuda selline reaalsus fakti, et enne seda eeldab Euroopa Liit, et Türgi ametiasutused peaksid püsivalt ja kõhklematult endastmõistetavaks partneri ja tulevase ELi liikme rolli, sealhulgas ka suhetes asjakohaste osalejatega Lähis-Idas ja Euraasias.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Sotsiaaldemokraadina hääletasin ma selle raporti poolt, et Türgit ühinemisprotsessis toetada. Ma innustan Euroopa Komisjoni ja nõukogu läbirääkimisprotsessi kiirendama, mis tähendab Energia peatüki avamist, eriti praeguses majanduskriisi õhkkonnas ning mees pidades tähtsat rolli, mida Türgil võib mängida oma panustega Euroopa energiavarustuse kindluse.

Samuti tervitan ma tööhõive meetmete paketi vastuvõtmist Türgi valitsuse poolt 2008. aasta maikuu; see pakett on mõeldud naiste, noorte ja puuetega inimeste tööhõivevõimaluste edendamiseks. Tahaksin siiski väljendada muret õnnetu olukorra pärast tööturul, mis pakub tööd ainult 43%-le töövõimelisest elanikkonnast, ning eriti naiste üldise tööhõive taseme languse pärast.

Ma toetan Türgi valitsusele esitatud nõudmist jätkata käegakatsutavate meetmete rakendamist, mis on suunatud naiste rolli kindlustamisele poliitika-, majandus- ja finantssektoris, näiteks kasutades ajutisi meetmeid tagamaks naiste aktiivset kaasamist poliitikasse.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin Türgi 2008. aasta eduaruande vastu. On fakt, et selles on liiga palju meie jaoks lahendamata küsimusi, et saaksime kinnitada, nagu oleks tehtud märkimisväärseid edusamme ühinemisläbirääkimistel, mis algasid peaaegu neli aastat tagasi. Ma viitan kurdi elanikkonna olukorrale, Türgis endiselt jõus olevale surmanuhtlusele ning kultuurilistele ja usulistele küsimustele, millele tuleb tegelda. Mingil juhul ei tohi nendesse suhtuda pealiskaudselt või kerglaselt.

Renate Sommer (PPE-DE), kirjalikult. – (DE) Ma tervitan Türgit käsitleva resolutsiooni osas saavutatud selget enamust. Meil on tarvis Türgi valitsusele selgeks teha, et aastaid kestnud seisakul reformiprotsessis on oma tagajärjed.

Elkõige sõnavabadus ja ajakirjandusvabadus on kannatanud mitmeid tagasilööke. Eriti ilmne on see Türgi valitsuse käitumises Doğan Media Groupi suhtes. Laostavad trahvid, mida nõuti väidetava maksudest hoidumise eest, on ebaproportsionaalselt suured ning võrduvad meedia tsenseerimisega.

Uuest põhiseadusest hoolimata pole usuvabaduse suhtes tehtud mingeid edusamme. Religioossed vähemused on endiselt diskrimineeritud ja tagakiusatud. Mul on hea meel, et mu ettepanek pöörduda Türgi poole Tur Abdinis asuva Püha Gabrieli kloostri sundvõõrandamise kavatsuse äramuutmiseks on resolutsiooni ettepanekusse võetud.

Me nõuame ka, et Türgi täidaks ELi ökoloogilisi ja keskkonnanõudeid ning austaks nende inimeste õigusi, kes said kannatada seoses Kagu-Anatoolia tammide projektiga.

Selle asemel, et Kopenhaageni kriteeriumide täitmise poole liikuda, eemaldub Türgi isegi veel rohkem meie põhiväärtustest. Kas Türgi valitsus tegelikult tahab vabariigile uut demokraatlikku alust panna? Kohtuprotsess AK partei ja mõistatusliku Ergenekoni üle joonistab pildi sügavalt lõhestunud ühiskonnast, mis ei taha ega suuda vastu võtta Euroopa Liidu esitatud väljakutseid. Seepärast on aeg viimaks konkreetselt rääkima hakata privilegeeritud partnerlusest ELi ja Türgi vahel.

Geoffrey Van Orden (PPE-DE), kirjalikult. – Toetades selle raporti peamist suunitlust, olen ma samas vastu tasakaalu puudumisele konkreetselt Küprose küsimuse suhtes. Olen väga vastu muudatusettepanekutele 14 ja 15, mis on suunatud eranditult Türgi vastu mitmes küsimuses, sealhulgas rahvusvaheliste kohustuste täitmine, ega esita samaväärseid üleskutseid meetmete või kohustuste võtmiseks Kreekale või Küprose kreeka asutustele. Komisjoni staadiumis jäeti vastu võtmata mu muudatusettepanek, mis tõrjus ideed, et Küprose küsimuse lahendus tuleb saavutada Türgi ühepoolsete meetmete kaudu. Pöördusin kõigepealt nõukogu poole, et anda praktiline väljund tema 26. aprilli 2004. aasta kohustusele lõpetada Küprose türgi kogukonna isolatsioon. Sellest hoolimata ja oma reservatsioonidest loobumata hääletasin ma raporti poolt.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0106/2009)

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Kreeka Kommunistlik Partei hääletas endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki käsitleva resolutsiooni ettepaneku vastu. Ta on korduvalt hääletanud endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja teiste riikide ELi võtmise vastu samadel põhjustel, miks oldi vastu Kreeka integreerimisele.

Resolutsiooni ettepanekus tehakse ettepanek, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vastuvõtmist ELi tuleb kiirendada nii, et saaks selle USA/NATO protektoraadist muuta Euro/USA/NATO protektoraadiks ning kiiresti ELiga liita. Uus Demokraatia, PASOK, Syriza ja LAOS on selle pealiiniga nõus, koondades oma „erimeelsused“ endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi nime küsimusele, ning on selle põhjal hääletanud raporti vastu, mis on tõepoolest negatiivne Kreeka seisukohtade suhtes ning kutsub Kreekat üles mitte takistama endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi integreerimist Euroopa Liitu.

Kreeka Kommunistlik Partei on hääletanud kõigi asjassepuutuvate raportite vastu, kuna arvab, et nime küsimus kuulub üldisema imperialistliku sekkumise hulka Balkanil ja on imperialistlike jõudude varjatud konfliktiks. Sellepärast on Kreeka Kommunistlik Partei võtnud seisukoha, et piirid on puutumatud ning ei saa olla mingeid rahuldamatuid või muid nõudmisi. Makedoonia rahvusvähemust pole olemas. Sõna Makedoonia on geograafiline termin. Parteid Uus Demokraatia, PASOK, Syriza ja LAOS toetavad euroopalikku ühesuunalist filosoofiat ja varjavad Balkani rahvaste eest ELi poliitilisi silte, mis vähemustega tegelevad isikliku kasusaamise alusel.

Kreeka Kommunistlik Partei toetab Balkani rahvaste imperialismivastast võitlust ja vastuseisu USA, NATO ja ELi poliitikale.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2008. aasta eduaruannet käsitleva resolutsiooni ettepaneku vastu. Oleme jõudnud punkti, kus peame otsustama, kas luua suur ühisturg, mille jaoks peame muidugi kehtestama selged eeskirjad, või tahame luua Euroopa, mis on ühtse tugeva ja sõltumatu identiteedi väljenduseks. Sel põhjusel, toetudes resolutsiooni ettepanekus loetletud teguritele, mida pean ebapiisavateks, olen ma aruande vastu.

- Raport: Annemie Neyts-Uyttebroeck (A6-0112/2009)

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Arvan, et ELi institutsioonid peavad jätkama Haagis asuva rahvusvahelise kriminaalkohtu toetamist. Selles kohtus on kohut mõistetud paljude sõjakurjategijate üle, kuid samas peame ka meeles pidama selle otsuste laiemat tähendust, nagu näiteks panus Lääne-Balkani rahvaste lepitamisprotsessi.

Tahan juhtida teie tähelepanu faktile, et paljusid Haagi rahvusvahelise kriminaalkohtu süüdistusi või otsuseid on Lääne-Balkani eri regioonides vaieldavaks peetud. Neist reageeringutest, mis moodustavad osa rahvusvahelise kriminaalkohtu pärandist, võib mõndagi õppida. Samas rõhutavad need reageeringud vajadust nii edasikaebuste koja kui ka kohtuasjade lõpetamise kava järele.

Ärgem siiski unustagem, et paljude sõjakurjategijate üle pole veel kohut mõistetud. ELi institutsioonid peavad toetama Lääne-Balkani riikides riiklikul tasandil läbiviidud juurdusi. Euroopa Liidu Nõukogu peab pärast

rahvusvahelise kriminaalkohtu ametiaja lõppu sätestama selged normid piirkonna riikide kohtusüsteemi toimimise hindamiseks.

Süüdlaste üle tuleb korralikult kohut mõista ning neid nende tegude põhjal individuaalselt karistada.

Õiglust tuleb kohaldada igaühe jaoks ühtemoodi.

David Martin (PSE), kirjalikult. – Hääletasin selle raporti poolt, millega tagatakse, et kõik need, kes endises Jugoslaavias sõjakuritegusid sooritasid, õigusemõistmisest ei pääseks. Toetan seda raportit, sest see pikendab kahe aasta võrra ajutise kriminaalkohtu volitusi, mis tegeleb nendega, kes endises Jugoslaavias sõjakuritegusid sooritasid, andes piisavalt aega, et pooleliolevad kohtuprotsessid lõpule viia.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0113/2009)

Edite Estrela (PSE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt veevarude kohta seoses viienda ülemaailmse veefoorumiga, sest ma usun, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on tarvis kiiresti välja töötada veevarustuse ja haldamise ülemaailmne poliitika. Nende eesmärkide siht on vähendada 2015. aastaks poole võrra nende inimeste hulga osakaalu, kellel puudub püsiv juurdepääs puhtale joogiveele.

Ülemaailmne finantskriis tähendab siiski, et liikmesriigid peavad tugevdama oma toetust vähem arenenud riikidele arendustegevuseks antava riigiabi ning kliimamuutuse mõjudega kohanemiseks ja nende mõjude vähendamiseks tehtava koostöö kaudu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Isegi vesi ei pääse Euroopa Parlamendi enamuse privatiseerimis- ja liberaliseerimisagarusest. See resolutsioon on õige, kui kinnitab, kuigi tingivas kõneviisis, et „vesi on inimkonna ühine ressurss ja juurdepääs joogiveele peaks olema üldine põhiõigus” ning et „vesi on avalik hüve, mis peaks olema avaliku sektori kontrolli all”. Sellele järgnev tekst on siiski tõsine ja vastuvõetamatu. Resolutsioonis kinnitatakse, et kuigi vesi võib olla avaliku sektori kontrolli all, saab selle haldamise siiski „osaliselt või täielikult” anda üle erasektorile. See tähendab, et avaliku sektori hooleks antakse kogumis- ja varustusrakendustesse investeerimine, erasektorile aga tulutoov osa, nimelt tarbijate maksustamine. Selliseid eksperimente on juba tehtud mitmes riigis, eriti Lääne-Ameerikas, kus hinnad on kasvanud uskumatult kiiresti ja kvaliteet alla käinud.

Me ei nõustu ka sellega, et vastutama pannakse põllumajandus, koheldes ühtviisi põllumajandustööstust ja väiketalunikke, nii et viimased kõrgete veehindade all kannatavad. Kapitalistliku kriisi kasvades näib vesi olevat ahvatlev vara kasumi loomiseks, mida kapital nii tungivalt vajab. Me arvame jätkuvalt, et vesi peab jääma eranditult avaliku sektori kontrolli alla, ja seda nii hankimise kui ka varustamise mõttes.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), kirjalikult. – (FI) Härra juhataja, ma hääletasin härra Bermanni resolutsiooni poolt, mis käsitles viiendat ülemaailmset veefoorumit. Ülemaailmne veefoorum toimub iga kolme aasta tagant ja leiab järgmisel nädalal aset Istanbulis. See on võimalus arutada vee ja veeressursside haldamise globaalpoliitilisi lahendusi ning teha nende jaoks ettevalmistustööd.

Kaks aastat tagasi koostas isik AKV-ELi parlamentaarsetele ühisassambleele raporti vee haldamise kohta arengumaades. Nagu nähtub ka härra Bermanni resolutsioonist, on vete haldamine suuresti põhjuseks, miks maailma veeolukord on halb. Toetust on tarvis peamiselt piirkondliku otsustusvõime ja koostöö suurendamiseks.

Ilmne on ka see, et erasektor üksi ei suuda vee infrastruktuuride arendamiseks välja käia Maailmapanga hinnangulist 49 miljardit USA dollarit aastas (kuni 2015. aastani). Veevarustuse probleemidega tegelemisel võiks lahenduseks olla vajalike fondide asutamine avaliku ja erasektori vahelise partnerluslepingu abil, eriti kui riigile kuuluvad äriühingud kannatavad rahaliste vahendite nappuse all ja privatiseerimise võimalus puudub.

Samuti ei tohiks veeprobleemide lahenduse otsimisel alahinnata teadusuuringute tähtsust. Eluliselt tähtis on ka põhjavee ressursside asjakohane järelevalve ja nendesse investeerimine. Nagu energia, muutub ka vesi üha rohkem poliitiliseks küsimuseks ning tulevikus tekib sellele juurdepääsu tagamiseks tohutu võitlus. On selge, et vesi tuleb muuta poliitiliseks prioriteediks, enne kui on liiga hilja.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), kirjalikult. – (NL) Hääletasin lõplikul hääletamisel selle resolutsiooni vastu. Ma ei teinud seda sellepärast, et raport oleks üldiselt halb olnud, vaid sellepärast, et minu arvates oli

seal üks nii tähtis tegur, et ma ei suutnud ennast sundida poolt hääletama. Vesi ei ole müüdav kaup; see on põhiline eluks hädavajalik asi, millele igapäev on õigus.

Vee kasutamine pole inimolendite valik, see on elus püsimiseks hädavajalik ning juba üksnes sel põhjusel on vastuvõetamatu vee käsitlemine kaubandusliku või majandusliku tarbekaubana. Veega tegelemine peab olema avaliku sektori kontrolli all ja sinna ka jääma. Euroopa Parlamendi eelmised seisukohad on juba selgeks teinud, et veele on kõigil õigus, ning käesoleva raporti sõnastus võib seda seisukohta üksnes nõrgestada.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Vesi on kogu Maal oleva elu eelduseks. Vastutus veele juurdepääsu turvamise eest ei lasu siiski ELi õlgadel. Maailma riigid peaksid küsimusele, kuidas parandada juurdepääsu veele, otsima lahendust rahvusvahelise koostöö kaudu ÜRO koostöö raames.

Kuna raportööri ettepanek juhib täiesti vastupidisesse suunda, otsustasin hääletada resolutsiooni vastu.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Säästvat arengut ei saa ettegi kujutada ilma eluliselt tähtsa VEE ressursside kaitse ja õige haldamiseta. Toetan kõigest südamest resolutsiooni punkte 15 ja 16, mis on suunatud kohalike asutuste toetamisele nende jõupingutustes rakendada veeresursside demokraatlik haldamine, mis oleks tõhus, läbipaistev, reguleeritud ja austaks säästva arengu eesmärke, et elanikkonna vajadusi rahuldada.

Tahaksin ühineda komisjonile ja nõukogule esitatud palvetega määrata kindlaks kohalike asutuste osa vee kaitsel ja haldamisel, et muuta nad veesektori haldamisel arvestatavaks jõuks. Mul on kahju, et kohalike asutuste pädevust pole Euroopa kaasrahastamisprogrammide juures kasutatud suuremas ulatuses.

Rumeenia puhul, kellele selles valdkonnas võimaldati üleminekuperiood kuni 2018. aastani, on väga tähtis, et investeerimist kiirendataks, eriti praegu, kui vaesem elanikkond on kliimamuutusest kõige enam ohustatud ning kõige vähem suuteline sellega kohanema.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt viienda ülemaailmse veefoorumi kohta, mis peetakse Istanbulis. Usun kindlalt, et vesi on üks inimkonna ühistest ressurssidest ning et seda tuleks käsitleda üldise põhiõigusena. Lisaks väidan, et vesi tuleks kuulutada üldiseks omandiks ning panna avaliku kontrolli alla, olenemata faktist, et osaliselt või täielikult haldab seda erasektor. Lõpetuseks ma loodan, et vähendatakse üldisi veejaotuse subside, mis õõnestavad tõhusa veehaldamise motiivatsiooni, tekitades ületarbimist; selline vähendamine vabastaks rahalisi vahendeid eelkõige vaeste ja maaelanike jaoks ettenähtud sihtotstarbelisteks subsideumideks, mis on suunatud taskukohase juurdepääsu tagamiseks kõigile inimestele.

Catherine Stihler (PSE), kirjalikult. – Vesi on väärtuslik ressurss ning puhta joogivee kättesaadavus kogu maailmas peab olema esmaseks prioriteediks. 2009. aastal puudus liiga paljudel inimestel arengumaailmas juurdepääs puhtale joogiveele. Peame koondama oma jõupingutused selleks, et aidata maailma vaesemates osades asuvatel riikidel ja kogukondadel saavutada juurdepääs sellele ressursile.

Gary Titley (PSE), kirjalikult. – Ajalugu on täis sõdu, mis peeti juurdepääsu eest maale ja naftale, kuid ma kardan, et need kahvatuvad tähtsusetuiks, võrreldes tuleviku tõenäoliste konfliktidega juurdepääsu eest veele.

Vesi on kõigist ressurssidest kõige olulisem: ilma selleta on elu võimatu. Siiski näeme isegi arenenud riikides tõsist veepuudust. Vähem arenenud riikidele on selle tagajärjed hukatuslikud.

Rahvusvaheline üldsus peab vee kättesaadavusse hakkama suhtuma palju suurema tõsidusega, enne kui on liiga hilja. Nagu nägime sel nädalal Kopenhaagenis, süveneb kliimamuutus murettegeva kiirusega, mis edaspidi võib teravdada veepuudust. Juurdepääs puhtale veele on põhiline inimõigus, nii et alustagem selle eest suurt võitlust.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0114/2009)

Proinsias De Rossa (PSE), kirjalikult. – Ma toetan seda resolutsiooni, milles esitatakse Euroopa Komisjonile erisoovitused tugevdada oma toetust tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides ning vaadata läbi Euroopa Ühenduse rahastamisbilanss, pidades esmatähtsana silmas tervishoiusteemi toetamist.

Pool Saharast lõunasse jäävate Aafrika riikide elanikkonnast elab endiselt vaesuses. Aafrika on tõesti ainus kontinent, mis ei tee edusamme aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas, seda eriti kolme tervishoiualase eesmärgi osas – laste suremus, emade suremus ning võitlus HIV/AIDSi, tuberkuloosi ja malaariaga – mis on olulise tähtsusega võitluses vaesusega, kuid praeguse edenemise juures vaevalt küll 2015. aastaks saavutatavad. Tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks vajab tervishoiu

põhiline infrastruktuur stabiilset pikaajalist rahalist toetust. See peab kindlasti hõlmama juurdepääsu ka seksuaalelu ning soojätkamisega seotud tervishoiuteenustele.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Hääletasin Saharast lõuna poole jäävate riikide tervishoiuteenuseid käsitleva resolutsiooni vastuvõtmise poolt. See Aafrika osa ei ole suuteline arenema, ilma et seal elanikkonna tervist tegelikult parandataks. Selle piirkonna terviseohtude nimekiri on erakordselt ulatuslik ning elanikkonna eeldatava keskmise eluea pikkus kinnitab ülimalt kindlusega fakti, et need ohud on tõesti olemas. Tihti tuleb ette, et mõnede riikide eeldatav keskmine eluiga on sama pikk, kui oli keskaegses Euroopas. See fakt on valulik, kahetsusväärne ja masendav, ent peaks arenenumaid ja rikkamaid riike ka motiveerima rohkem ja tõhusamat abi osutama. Olla kaasatud projektidesse, mille eesmärk on elusid päästa – see on hea. Pole midagi inimlikumat ning samas euroopalikumat. Päästkem need, kelle elud on ohus. See on vähim, mida me teha saame.

Nils Lundgren (IND/DEM), kirjalikult. – (SV) Raportööri kirjeldus inimkannatustest kõigis Saharast lõuna poole jäävates Aafrika riikides on kohutav meeldetuletus sellest, kui oluline on jätkata ja intensiivistada võitlust vaesuse vastu.

Raportööri esitatud ettepanekud on siiski täielikult rajatud ideele, et liikmesriikide abipoliitikas peaks juhtivat osa mängima EL. Meie, Juuninimekirja liikmed, oleme selle vastu. Euroopa Liit ei peaks abioperatsioone läbi viima, samuti ei peaks ta proovima mõjutada liikmesriikide tegevust selles valdkonnas.

Abistamine on valdkond, milles meil kahjuks on üpris masendavad kogemused. Sellepärast on oluline, et suudaksime eksperimenteerida uute abivormidega. Meie kodumaa Rootsi otsib parajasti uusi huvitavaid radu. Praegusel ajaloolisel ajajärgul on täiesti vale võtta liikmesriikidelt pidevalt võimalused uut moodi mõelda ja abipoliitikat reformida. Vastutus abi eest on liikmesriikide asi ja peabki selleks jääma.

Rahvusvahelist koostööd eesmärgiga leida lahendusi tervishoiu olukorra parandamiseks Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides tuleks arendada ÜRO raames, mitte Euroopa Liidus.

Sellepärast hääletasin selle resolutsiooni vastu.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt, milles käsitletakse ELi arenguabi tervishoiuteenustele Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides. ELi abi tervise sektorile ei ole alates 2000. aastast tõusnud proportsioonis üldise arenguabiga, vaatamata komisjoni võetud kohustustele seoses aastatuhande arengueesmärkidega ning tervisekriisile Saharast lõunasse jäävates Aafrika riikides. Arvan, et sel põhjusel on õige ja vajalik võtta ühiskohustus, et saada paremaid tervishoiualaseid tulemusi ning saavutada rahvusvahelisel tasandil heakskiidetud tervishoiu arengusihte.

- Resolutsiooni ettepanek (B6-0111/2009)

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin resolutsiooni ettepaneku poolt ühtse euromaksete piirkonna (SEPA) elluviimise kohta. Ma arvan, et on äärmiselt oluline toetada SEPA loomist, kus toimib tõhus konkurents ning kus ei tehta vahet eurodes sooritatavatel piiriülestel ja riigisisestel maksetel. Lõpetuseks, ma usun, et nagu ettepanekus soovitatud, tuleks üles kutsuda komisjoni selge, asjakohase ja siduva lõpptähtaja määramisele üleminekuks SEPA vahenditele; see tähtaeg ei tohiks olla hiljem kui 31. detsember 2012, pärast seda tuleks teha kõik eurodes sooritatavad maksed, kasutades SEPA standardeid.

Peter Skinner (PSE), kirjalikult. – EPLP soovib näha ühtse euromaksete piirkonna edu. Seetõttu ei saa me toetada muudatusettepanekuid selle raporti suhtes, mis pikendab mitmepoolse vahendustasu eksisteerimist. See tasu on konkurentsivõimetu ja tõstab tarbijate kulusid. See võib õõnestada usaldust raporti eesmärgi suhtes – tagada, et ühtne turg likvideerib tõkked ja alandab kulusid. Me ei saanud seda resolutsiooni lõplikul hääletusel toetada, sest võeti vastu need muudatusettepanekud.

- Raport: Maria Eleni Koppa (A6-0062/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, mina hääletasin poolt. Ma toetan proua Koppa raportit ELi ja Brasiilia strateegilise partnerluse tähtsuse kohta, kuna partnerid jagavad sama maailmavaadet, tuginedes oma ajaloolistele, kultuurilistele ja majanduslikele sidemetele. Koos saavad nad hoogustada muudatusi ja lahendusi ülemaailmsel tasemel, näiteks tehes tihedat koostööd arengueesmärkide edendamiseks ja rakendamiseks, et võidelda vaesuse ning majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsusega maailmatasandil, tugevdades koostööd arenguabi valdkonnas, sealhulgas ka kolmepoolse koostööga, ning samas ühiselt võideldes rahvusvahelise terrorismi, uimastikaubanduse ja kuritegevusega.

Võttes arvesse keskset rolli, mida Brasiilia mängib Ladina-Ameerika integratsiooniprotsessides, ning ELi huvi dialoogi hoogustamise vastu selle piirkonnaga, samuti seda, et EL tervitab Brasiilia algatusi Ladina-Ameerika riikide poliitilise ja majandusliku integratsiooni edendamiseks, nõustume, et Brasiilia väärib tunnustust hiljuti asutatud Lõuna-Ameerika Riikide Liidu (Unasur) peamise rajajana.

Samuti peame tunnustama Brasiilia vahendajarolli Ladina-Ameerika ja Kariibi mere piirkonna riikide piirkondlike konfliktide lahendamisel, tuginedes riikliku suveräänsuse, mittevaheselemise ja neutraalsuse põhimõtete austamisele, millel on positiivne mõju piirkonna poliitilisele stabiilsusele.

Vasco Graça Moura (PPE-DE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin selle raporti poolt. Brasiilia tuli BRICi riikide hulgast viimasena ELiga tippkohtumisele, mis toimus 2007. aasta juulis Portugali eesistumise ajal. See oli heade suhete loomulik tagajärg, mida Portugal on alati Brasiiliaga alal hoidnud. Nagu 2007. aasta septembrikuus täiskogul öeldi, on Brasiilia riik, mille 200 miljonit elanikku kõnelevad üht maailmas kõige levinumat Euroopa keelt – portugali keelt – ning kelle ajaloolised, tsiviliseerimise ja kultuurilised traditsioonid on tihedas suguluses Euroopa traditsioonidega. Seda tõendavad ajaloos mitmesugused poliitilised lepingud kuni tänapäevani välja. Need suhted aitavad üles ehitada teisigi sildu Ladina-Ameerikaga.

Võttes arvesse Brasiilia tunnustatud potentsiaali ning tema praegust majanduslikku ja poliitilist tegevust piirkondlikul ja maailma tasandil, ei peaks seda strateegilist partnerlust vaatlema takistusena teistele tulevastele partnerlussidemetele Mercosuriga. Tegelikult tuleks seda pidada eeskujuks, millega EL on saavutanud vajaliku konsensuse ühistele kaubandus- ja poliitilistele huvidele. Tuleks märkida, et mõlemad pooled peavad ÜRO süsteemile tuginedes ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni raamistikus mitmepoolseid meetmeid väga olulisteks.

Lõpetuseks pean ütleva, et olen mõnevõrra uudishimulik, milline ulatus antakse tulevikus hariduse ja kultuuri koostööprotokollidele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma hääletasin proua Koppa raporti poolt Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta. Selle partnerluse roll on esmase tähtsusega; see peaks andma uut hoogu ELi-Mercosuri assotsiatsioonilepingu sõlmimisele, mis on ELi strateegiline eesmärk majandus- ja kaubandussuhete süvendamiseks ning samuti poliitilise dialoogi ja koostöö laiendamiseks kahe piirkonna vahel. Lisaks peaks strateegiline partnerlus olema vahend demokraatia ja inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ning hea valitsemistava edendamiseks ülemaailmsel tasandil.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin ettepaneku poolt Euroopa Parlamendi soovitusel nõukogule Euroopa Liidu ja Brasiilia strateegilise partnerluse kohta, sest ma tunnen, et see on mõlemale poolele kasulik ning võib anda panuse nende kahe vaheliste sidemete arengusse, eesmärgiga edendada üldist kasu mõlemas piirkonnas ja kogu maailmas.

- Rapport: José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (A6-0028/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, mina hääletasin poolt. Võttes arvesse, et Mehhiko ja EL on olnud koostöösidemetes 1970ndatest aastatest peale, jagan ma lootust, et see strateegiline partnerlus saab kooskõlas San Salvadori deklaratsiooniga olema vahend, mille abil tugevdada pooltevahelist koostööd rahvusvahelistel foorumitel, näiteks Maailmapanga, Rahvusvahelise Valuutafondi, OECD, G20 ja G8+G5 raames, et püüda leida lahendusi ülemaailmsele finantskriisile ning tegutseda ühiselt usalduse taastamisel finantsasutuste vastu.

Mehhiko geograafiline asend annab talle strateegilise positsiooni sillana Põhja- ja Lõuna-Ameerika ning Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna vahel. Loodetakse, et see strateegiline partnerlus võib institutsionaliseerida ELi ja Mehhiko iga-aastased tippkohtumised ning anda uue impulsi ELi-Mehhiko üldisele lepingule selle erinevates poliitilistes valdkondades, sealhulgas inimõiguste, julgeoleku, uimastikaubanduse vastases, keskkonna-, tehnika- ja kultuurialases koostöös.

Võttes arvesse nõukogu 11. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni naiste mõrvade (feminiitsiidide) kohta Mehhikos ja Kesk-Ameerikas ning Euroopa Liidu osa võitluses selle nähtusega, loodame sagedasemale dialoogile, tihedamale koostööle ja parimate tavade vahetamisele.

Luca Romagnoli (NI), kirjalikult. – (IT) Härra juhataja, ma tervitan härra Salafranca Sánchez-Neyra raportit Euroopa Liidu ja Mehhiko strateegilise partnerluse kohta. On tõepoolest äärmiselt oluline, et see strateegiline partnerlus määrgiks kvalitatiivset hüpet ELi-Mehhiko suhetes – nii mitmepoolsetes suhetes ülemaailmse tähtsusega küsimustega tegelemisel kui ka kahepoolsete suhete arengu tugevdamisel.

Sel põhjusel olen ma täiesti kindel, et ühiseid huve ja muresid aluseks võttes viib see leping seisukohtade tihedamale kooskõlastamisele kriisiolukordade ning ülemaailmse tähtsusega küsimuste osas. Lõpetuseks ma loodan, et seda nähakse võimalusena aruteluks, kuidas paremini rakendada inimõiguste- ja demokraatiaklauslit, mis kõigis lepingutes ning mõlema osapoole jaoks on olulise tähtsusega väärtused, ning hinnata selle täitmist, sealhulgas klausli positiivse mõõtmise edasiarendamist.

Catherine Stihler (PSE), *kirjalikult*. – Euroopa Liit peab pöörama suuremat tähelepanu kasvavale vägivallale Mehhikos, mida tekitavad uimastisõjad. Uimastivägivallaga seotud mõrvade kahekordistumine on murettekitav olukord.

- Resolutsiooni ettepanek (RC-B6-0135/2009)

Carl Lang (NI), *kirjalikult*. – (FR) Eri poliitiliste fraktsioonide esitatud tundeavaldused, millest märkimisväärse erandi moodustasid kommunistid (ja õigustatud põhjusega), on lihtsalt kaja poliitilisest korrektsusest, mida kandsid ülespuhutult ette rahvusvahelise sõubisnise hipid. Tiibeti põhjus, tõeline vabadusvõitlus, lämbus vähese vaimusega trendikate eurooplaste kägistavas haardes. See on esmaklassiline näide selle kohta, mida tuleks rahvusvahelises ja sisepoliitikas tegemata jätta.

Parlamendiliikmed soovivad äärmise viisakusega hukka mõista Hiina kommunistide nõudmised, kuulutades ennast ise autonoomia pooldajateks seoses selle piirkonnaga, mis ei ole ajalooline Tiibet. Tiibeti autonoomia idee, liikumine „Päästke Tiibet“, on lihtsalt oheliku viibutamine võimetu eliidi ja nende inimeste ees, kes on mõrvatud nii vaimse kui ka füüsiliselt.

Tiibet, nagu muudki rõhutatud rahvad, on näide sellest, mis juhtub, kui on kehtestatud kommunistlik diktatuur ning sissetungiva immigratsiooni relva kasutatakse selleks, et muuta olukord pöördumatuks nii poliitilisel, etnilisel, kultuurilisel kui ka vaimsel tasandil.

Kahtlemata laskis Tiibet käest oma võimaluse iseseisvuse taastamiseks, kui ei alustanud relvastatud vastupanu pärast oma juhi eksili suundumist. Tee, mida mööda nüüd tuleb minna, on iseseisvusvõitlus vaba Tiibeti eest, mitte orjus, mida põlistatakse nn autonoomia dokumendi maskeeringu all.

Luca Romagnoli (NI), *kirjalikult*. – (IT) Härra juhataja, ma toetan kõigest südamest resolutsiooni ettepanekut Tiibeti ülestõusu 50. aastapäeva ning dalai-laama ja Hiina valitsuse dialoogi kohta. Igasugune jõu kasutamine, ükskõik kus see aset leiab, tuleb hukka mõista. Teisest küljest tuleb öelda, et Hiina valitsusel on moraalne kohustus muuhulgas viivitamata ja tingimusteta vabastada kõik need, kes on vahistatud üksnes rahumeelsest protestist osavõtu pärast, ning aru anda kõigi nende kohta, kes on tapetud või kaduma läinud, ja nende kohta, kes on vahistatud, märkides neile esitatava süüdistuse sisu.

11. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 13.20 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Rodi KRATSA-TSAGARPOULOU

Asepresident

12. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

Juhataja. – Eilne protokoll on laiali jagatud.

Kas kellelgi on kommentaare?

*
* *

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, palun parlamendiliikmetelt luba võtta mõned minutid nende ajast.

Tahaksin rääkida Hiinast. Täna oli ette nähtud resolutsiooni ettepanek seoses tuntud advokaadi härra Gao Zhishengi juhtumiga, kes on arreteeritud. Kardetakse, et teda hakatakse piinama; tema perekonnal lubati just Ühendriikidesse siseneda ning nad kardavad ta elu pärast.

Kuna tegelda saab ainult kolme teemaga, siis ei saanud kahjuks härra Gao Zhishengi saatust käsitlevat ettepanekut arutusele võtta. Kavatsesime selle edasi lükata märtsi teisele istungjärgule. Noh, meie öeldi, et märtsi teisel istungjärgul pakilisi küsimusi ei tule, sest kui ühes kuus on kaks täiskogu istungit, siis kodukorra kohaselt ei saa teisel neist pakilisi küsimusi olla.

Panen sellise tõlgenduse kahtluse alla. Tegelikult viitab see tõlgendus kahele istungjärgule septembris ja enne seda oktoobris, kui arutati eelarvet. Märtsis on kaks istungjärku valimiste tõttu; see on täiesti erandlik juhtum. See tähendab, et saame inimõiguste küsimustega tegelda alles aprilli lõpus, mis on liiga hilja.

Seepärast ma palun nüüd juhatust, esiteks, uurida seda küsimust, ja teiseks, väljendada meie tohutut muret Hiina saatkonnale – võin teile selleks eesmärgiks pakkuda härra Gao Zhishengi juhtumi – kuna keegi tegelikult ei tea, kus ta on, ning kardetakse, et teda võidakse piinama hakata ja ta elu ohtu seada.

(Protokoll kiidetakse heaks)

13. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine(arutelu)

13.1. Guinea-Bissau

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Guinea-Bissau olukorda käsitleva kuue resolutsiooni ettepaneku arutelu.⁽²⁾

José Ribeiro e Castro, autor. – (PT) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad. Kahjuks peame jälle kord sellel täiskogul arutama Guinea-Bissau olukorda, mis on üks tõesti raske olukord. See on riik, mis on palju aastaid kannatanud kroonilise ebastabiilsuse all ning üritanud 1990ndatel võtta suuna demokraatiale. Miski ei läinud õigesti, toimus riigipööre ja väike kodusõda ning sellest saadik on valitsenud suur poliitiline ja militaarne ebastabiilsus, pinged ja tugev rivaliteet. Hiljuti tekkis seal ka väga murettekitav huvi narkokaubanduse vastu, mis muutub kõigile vaatlejatele üha ilmsemaks.

Me mõistame sügavalt hukka hiljutised rünnakud: pommirünnaku, milles sai surma sõjaväe staabiülem kindral Tagme Na Waie, ning ka president Nino Vieira eriti barbaarse, kui mitte lausa metsiku tapmise. Nende meeste minevikust hoolimata avaldame solidaarsust nende perekondadele ja Guinea-Bissau rahvale ning kahetseme neid rünnakuid ja mõistame need sügavalt hukka.

Me tahame näha tagasipöördumist normaalse olukorra juurde. Õppetund, mille ma sain ja mida tahtsin selles resolutsioonis rõhutada, on see, et karistamatus ei ole vastus. Kuidas saime me minevikus Ansumane Mané ja kindral Veríssimo Seabra mõrvamise puhul sulgeda silmad fakti ees, et toimepanijaid ei leitud ega toodud kohtu ette? On selge, et see pole vastus. Seepärast peame Guinea-Bissau valitsusele peale käima, et selle teo eest vastutavad isikud tuleb leida. Süüdlased tuleb kohtu ette tuua ja meie peame selleks vajalikku abi osutama.

Lõpetuseks tahan juhtida tähelepanu ka meie murele praegu selles piirkonnas toimuva uimastite transiitveo pärast, seetõttu Euroopa Liidule tekkiva ohu pärast ning Guinea-Bissaus endas toimuva narkokaubanduse pärast, mille kohta on selged tõendid. Sellega seoses tahan üles kutsuda looma ka tihedamaid suhteid Cabo Verdega. Oleme loonud erilise partnerluse Cabo Verdega, millel on Guinea-Bissauga väga lähedased suhted ja laialdased teadmised selle riigi kohta, kuid mis on ka väga vähe kaitstud. Seepärast on see oluline ka meie enda Euroopa julgeolekule. Seepärast on selle erilise partnerluse tugevdamine Cabo Verdega selles kontekstis samuti väga oluline.

Justas Vincas Paleckis, autor. – (LT) Mõrvad Guinea-Bissaus on tugev hoop mitte ainult selle narkokaubandusest nõrgestatud riigi demokraatia pihta, vaid ka tervele Lääne-Aafrika piirkonnale. Presidendi ja sõjaväe staabiülema tapmine paiskas riigi veel sügavamale saamatute asutuste, üha nõrgeneva demokraatia, kasvava korruptsiooni ja isikukultuste mädasohu. Riigi asukad elavad kaoses ning seal on puudus veest, ravimitest ja koolidest. Narkokaubandus ei tunne piiranguid ega riigipiire ning muutub ähvarduseks tervele piirkonnale, ulatudes isegi Euroopa riikidesse.

⁽²⁾ Vt protokoll.

Kuigi relvajõudude komandörid on praeguseni pidanud oma lubadust riigi siseasjadesse mitte sekkuda, võivad hiljutised sündmused täielikult hävitada kõik, mis Guinea-Bissaus on demokraatiast järele jäänud. Uus valitsus peab austama põhiseaduslikku korda, lahendama konfliktid rahumeelselt ja uurima põhjalikult mõrvu. Peame Euroopa Liidu julgeoleku- ja kaitsemissiooni abiga saavutama pöördepunkti riigi arengus, pakkuma talle stabiilsust ja väarikat elu. Peame lootma, et presidendivalimised toimuvad lähematel kuudel ning on kooskõlas valimiste korraldamise rahvusvaheliste standarditega. Kutsume Euroopa Liidu liikmesriike ja kogu rahvusvahelist üldsust üles andma Guinea-Bissaule demokraatlike valimiste läbiviimiseks vajalikku rahalist ja tehnilist toetust. Guinea-Bissau poliitilised opositsioonijõud peaksid praegusel riigile raskel ajal otsima ühiseid toetuspunkte ja kompromisse ning võtma kiiresti vastu otsused riigi julgeoleku, valimisprotseduuride ja avaliku halduse kohta. Me kutsume neid üles võitlema tõhusamalt korruptsiooniga ning konsulteerima rahvusliku leppimise küsimuses kodanikuühiskonna ja muude organisatsioonidega.

Ewa Tomaszewska, autor. – (PL) Proua juhataja, käesoleva aasta 2. märtsil lasti Guinea-Bissau president João Bernardo Vieira maha rünnakus, mille korraldasid sõjaväe staabiülemale ustavad sõdurid. Sõjaväe staabiülem Batista Tagme Na Waie suri eelmisel päeval plahvatuses saadud vigastustesse. Mõlemad surmad on seotud Guinea-Bissau poliitilise konfliktiga, mis on kestnud palju aastaid ning viinud tragöödiani ja stabiilsuse puudumiseni riigis. Kuigi 2008. aastal peetud valimised olid rahumeelsed, toimus kohe pärast neid esimene mõrvakatse. President pääses sellest rünnakust eluga. Endine Portugali asumaa Guinea-Bissau on üks maailma vaesematest riikidest. Samas viib läbi riigi kokaiini salakaubaveo transiittee.

Me mõistame hukka katsed lahendada konflikte riigipöörde abil; me kutsume üles pidama Guinea-Bissaus kahe kuu jooksul presidendivalimised; ning me kutsume üles tagama, et need valimised vastaksid demokraatlikele standarditele ja põhiseaduslik kord saaks taastatud.

Ilda Figueiredo, autor. – (PT) Guinea-Bissau poliitilist olukorda analüüsisides ei tohiks me unustada, et selle noore Aafrika riigi rahvas oli Portugali kolonialismi ohver ning võitles selle vastu tõesti väga vapralt. Võttes arvesse, mis seal on toimunud ja mida me kahetseme, eriti presidendi ja staabiülemale mõrvamist, ei tohi me unustada, et see on tagajärjeks kõigile raskustele ja lõhenemistele, mis on eksisteerinud juba aastaid ja eksisteerivad ka praegu ning pärinevad koloniaalsest minevikust. Peaksime ka meeles hoidma, et see on endiselt üks Aafrika vaesematest riikidest, mis tähendab, et Euroopa Liit peab pöörama suurt tähelepanu koostööle rahvatervise ja hariduse valdkondades, et parandada elanikkonna elutingimusi ja üle saada raskustest, millega endiselt peab silmitsi seisma suur osa Guinea-Bissau elanikkonnast, eelkõige naised, emad ja lapsed.

On eluliselt tähtis, et Euroopa Liit tugevdaks oma osavõtlikku toetust neile inimestele. Me peame toetama ka haridust, kindlat varustatust joogiveega ning mõnedel juhtudel isegi põllumajandustootmist, et tagada kogu elanikkonna juurdepääs toidule. Seda toetust tuleb siiski anda välise sekkumiseta ning suveräänsust ja rahva valikuid täielikult respektierides.

Marios Matsakis, autor. – Proua juhataja, see vaesusest rabatud endine asumaa on aastakümneid kannatanud poliitilise ebastabiilsuse ja kriiside all, mille tagajärjeks on selle kodanike rasked ja pikaajalised kannatused.

Tema üleminek demokraatlikule riigile ja parematele aegadele sai paremad väljavaated pärast seda, kui 2008. aasta parlamendivalimised olid läbi viidud silmnähtavalt ausalt ja rahumeelselt. Siiski kogunesid riigi kohale jälle killustava vihkamise ja vägivalda mustad pilved, kui renegaatidest sõdurid tulistasid president Vieira 2. märtsil, järgmisel päeval pärast armeeülemale tapmist. Me mõistame mõlemad mõrvad hukka ning võime ainult loota, et Guinea-Bissau rivaalitsevad pooled leiavad oma kodanike heaolu nimel vajalikku tahet ja jõudu oma erimeelsuste lahendamiseks dialoogi kaudu läbirääkimislaua ääres. Peale selle, kuna Guinea-Bissau on viimastel aastatel muutunud laiaulatusliku narkokaubanduse riigiks, me innustame mitte ainult riigi ametiasutusi, vaid ka rahvusvahelist üldsust tegema oma parima tõhusaks võitluseks selle surmava needusega.

Marie Anne Isler Béguin, autor. – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon mõistab sügavalt hukka Guinea-Bissau presidendi João Bernardo Vieira ning relvajõudude ülemal kindral Tagme Na Waie mõrvamise 1. ja 2. märtsil 2009. aastal.

Me nõuame, et viidaks läbi täielik juurdlus ja tegude kordasaatjaid karistataks, ning samuti ka aastatel 2000 ja 2004 mõrvatud kindralite Mané ja Correia tapjaid, kes on tänapäevani avastamata jäänud.

Olles vaesematest vaesem ning tähelepanuväärne oma madala keskmise eluea poolest, peab Guinea-Bissau nüüd hakkama tegelema narkokaubanduse probleemiga. Lõuna-Ameerika salakaubavedajate sillapeana on Guinea-Bissau muutunud transiitriigiks uimastitele, mis kavatsetakse viia Euroopasse, kus suurimaks tarbijaks oleme meie. Me teame liigagi hästi, et see mõjub kahjulikult tervele piirkonnale, sest näiteks Mauritaanias on avastatud suuri uimastikoguseid, seda isegi lennujaamas.

Euroopa Liit peab aitama Guinea-Bissaul narkokaubandusele selga pöörata, võideldes sellega nii siin kui seal ning pöördudes tagasi arengu juurde, mis põhineb riigi enda ressurssidel.

Kuna rahvusvaheline üldsus on tervitanud viimaseid valimisi ning Euroopa Liit demonstreerinud oma toetust protsessile, mille kaudu Guinea-Bissaud tundma õppida ning seal demokraatiat kehtestada, võivad sündmused, mille riik on just läbi elanud, seda aitamise ja toetamise hoiakut üksnes tugevdada.

Ka sõjavägi, mis valimisprotsessi ei sekkunud, peab samuti jätkama ranget kinnipidamist põhiseaduslikust korrast, nagu ta on lubanud.

Kuna naaberriigid Lääne-Aafrikas on pärast aastatepikkusi probleeme ja kaost taas avastanud demokraatia tee ning austavad ametiasutusi ja inimõigusi, ei tohi ka Guinea-Bissau langeda laiduväärsete tavade lõksu. Euroopa Liit peab olema kohal ning kasutama oma mõjuvõimu ja eeskujut, et aidata sellel riigil jääda demokraatia teele.

Laima Liucija Andrikienė, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, lisaks sellele, mida täna Guinea-Bissau olukorra kohta juba räägiti, tahaksin kommenteerida kahte küsimust.

Esiteks, Guinea-Bissau presidendi João Bernardo Vieira ning relvajõudude ülemal kindral Tagme Na Waie mõrvu tuleks põhjalikult uurida ja nende kordasaatjad kohtu ette tuua.

Teiseks, oma tänases resolutsioonis me väljendame lootust, et presidendivalimised riigis peetakse 60 päeva jooksul. Kutsume täna ELi liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles tagama, et Guinea-Bissau saab rahalist ja tehnilist abi, mida ta usaldusväärsete valimiste läbiviimiseks vajab.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, Guinea-Bissau-taolistes vaestes Aafrika riikides võib traagiliste tagajärgedega ebastabiilsus tekkida väga lihtsalt. President João Bernardo Vieira ja relvajõudude ülemal kindral Tagme Na Waie mõrvamine oli kindlasti osa katsest riiki destabiliseerida, mida arvatavasti õhutas narkomaffia. Tõhusate julgeolekujõudude puudumine selles riigis on tähendanud, et mitmesuguste mõrvade sooritajad jäävad tegelikult karistamata. Me peame pakkuma igakülgset abi, mida selle riigi valitsus vajab, ning see ongi küsimus, millega resolutsioon tegeleb.

Lisaks sellele ning taoliste intsidentide toimumise ärahoidmiseks peame kuulutama armutu sõja narkokaubandusele, mis on destabiliseerivaks jõuks paljudes vaestes Aafrika, Aasia ja Lõuna-Ameerika riikides, toetab terrorismi ning hävitab sõltuvuse tekitamise kaudu sadade tuhandete inimeste elu kogu maailmas. Kui me seda probleemi lahendada ei suuda, maksame oma abituse eest aina suuremat hinda.

Benita Ferrero-Waldner, *komisjoni liige*. – Proua juhataja, lubage mul kõigepealt Euroopa Komisjoni nimel öelda, et meil on sügavalt kahju Guinea-Bissau vabariigi presidendi, Tema Ekstsellents João Bernardo Vieira tapmisest. Me mõistame kõige tugevamate võimalike väljenditega hukka selle mõrva ning samuti rünnakud, mis lõppesid relvajõudude ülemal kindral Batista Tagme Na Waie ja teiste sõdurite surmaga. Tahaksin saata kaastundeavaldused ka nende perekondadele.

Narkodiilerite kohaleilmumine ja nii palju kuritegevust on praegu liigagi murettekitav. Vastavalt kaheksandale EDFile ja muudele instrumentidele, kuid lisaks UNODC-le antud 2 miljonile eurole, on komisjon alla kirjutanud väga ambitsioonikale kavale narkootikumide vastase võitluse vallas. Me arvame, et see on tõesti väga tähtis, nagu toimunud sündmused on näidanud.

Me kutsume tungivalt üles jääma rahulikuks ja erapooletuks ning innustame Guinea-Bissau ametiasutusi neid sündmusi täielikult uurima ja tooma nende eest vastutajaid kohtu ette. Nad ei tohiks karistamata jääda. Kahjuks järgnesid need vägivaldsed teod edukatele parlamendivalimistele, mis sillutasid teed ELi ja rahvusvahelisele toetusele riigi rahu tugevdamise pingutustes. Need rünnakud toimusid kasvanud rahvusvaheliste kohustuste ajal, mis olid mõeldud demokraatliku ja stabiilse Guinea-Bissau ülesehitamiseks.

Selles äärmiselt keerulises olukorras jääb komisjon täielikult pühendunuks riigi ametiasutuste tugeva toetamise jätkamisele, eesmärgiga taastada stabiilsus, kuid säilitada ka areng. Ma pean silmas tegelemist kõige vaesemate haridusega, põhivajaduste ja põhiteenuste puudumisega ning riigi majanduskasvuga. Hakkame nüüd teoks tegema laia valikut meie käsutuses olevaid instrumente eesmärgiga aidata Guinea-Bissaul saavutada jätkusuutlikku rahu ning loodetavasti konsolideerida tema demokraatlikke protsesse.

Eelmisel aastal kiideti heaks ambitsioonikas riigi strateegiakava 100 miljoni euro ulatuses, mis hõlmab perioodi 2008–2013. See keskendub julgeolekusektori reformimisele – sealhulgas võitlusele narkootikumidega, mida enne mainisin – ja riigi suveräänsete asutuste edendamisele.

Eelmisel aastal otsustas nõukogu moodustada ka ELi missiooni, et julgeolekusektori reformi Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames toetada. Saabuvad presidendivalimised – mida praegu oodatakse 60 päeva jooksul pärast uue presidendi nimetamist – toimuvad arvatavasti juba enne suvist vaheaega. Seda äärmiselt pingelist ajakava arvesse võttes peab komisjon hoolikalt kaaluma, kas valimiste vaatlemise missiooni läbiviimine on teostatav. Sellest hoolimata jäävad muu hulgas meie olulisteks prioriteetideks toetus valimisraamistiku vajalikele reformidele vastavalt ELi-ÜRO poolt 2008. aastal sõnastatud soovitudele ning piirkondlikele organisatsioonidele antav toetus saabuvate valimiste jälgimisel.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub arutelude lõppedes.

13.2. Filipiinid

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on Filipiinide olukorda käsitleva kuue resolutsiooniettepaneku arutelu.⁽³⁾

Bernd Posselt, autor. – (DE) Proua juhataja, volinik, olen jälginud olukorda Filipiinidel juba sellest ajast saadik, kui õnnetu Marcoste abielupaar seda riiki valitses. Sellest ajast peale on see suur saarevabariik kogenud hulgaliselt ülesminekuid ja allakäike – need on olnud diktatuurid ja katsed liikuda vabaduse suunas, majanduskriisid ja arengud turumajanduse suunas – mis seejärel pidevalt lämbusid korruptsiooni ja halva halduse mädasoo ning kahjuks ka autoritaarsuse pidevate rünnakute all.

Kaardile vaadates näeme, et see saarevabariik on strateegiliselt ülimalt oluline. Nagu Indoneesiagi, hoiab ta kontrolli all teatavaid mereteid, mis on kesksed ja eluliselt tähtsad meie majandusele, aga ka Aasia majandusele. Sellepärast on selle piirkonna stabiilsus väga oluline ning sellepärast peame võimalolijatele selgeks tegema, et üksnes dialoogi kaudu, üksnes õigusriigi põhimõtete kaudu, üksnes demokraatia, infrastruktuuri ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tugevdamise kaudu võib see riik viimaks pikaajalise stabiilsuse leida. Vastasel korral on ta jätkuvalt kokkuvarisemisohus ning separatistlikud liikumised, eri saarerühmade liikumised ning religioossed ja kultuurilised liikumised, mis kõik üksteisele vastu töötavad, ohustavad riigi ühtsust. Seetõttu on see Euroopa Liidu jaoks kesksel huvi pakkuv küsimus.

Erik Meijer, autor. – (NL) Proua juhataja, paljud maailma teistes osades asuvad riigid on tekkinud Euroopa sekkumise tulemusel. Need on Euroopa riikide asumaade järeltulijad, möödunud sajanditel odava tooraine saamiseks vallutatud piirkonnad. Metallide kaevandamine ja troopiliste taimede saagi saamine olid kõige tähtsamad eesmärgid, kuid mõnel juhul toimus samal ajal ka inimolendite orjadeks müümine. Täiesti erineva keele ja kultuuriga inimesed leidsid seetõttu, et elavad ühes neist asumaadest ja on lahutatud inimestest, kellega neil on keeleliselt ja kultuuriliselt palju rohkem ühist.

Ameerika Ühendriik vallutas Filipiinid Hispaanialt 1898. aastal ning jätkas saarte valitsemist oma asumaana kuni aastani 1946. Iseseisval riigil on pärast seda kujunenud viletsa valitsusega riigi maine. Küsimus on, kas see on juhuslikult nõnda. Selletaolised riigid ei ole rahva tahte tulemus. Neid pole hakatud moodustama aluspõhjast ülespoole. Need on konstrueeritud ülevalt allapoole ja väliste mõjurite poolt.

Selletaolised riigid ei ole parim kasvupinnas demokraatlikule riigile, milles valitsevad õigusriigi põhimõtted ja lahendatakse rahulikult ühiskondlikke konflikte. Sageli hoitakse neid koos jõu abil ja sõjaväe võim on suur. Sageli on seal ohtralt tegutsemisvabadust välismaistele äriühingutele, kes siis väärkohtlevad ja eksploateerivad loodust ja oma töötajaid kuni kokkuvarisemiseni. Nad saavad halvaks käitumiseks võimaluse, pakkudes selliste riikide valitsejatele privileege ja rikkust.

Sedalaadi kuritarvitused tekitavad vastuliikumisi. Kui riik ei pea selliseid liikumisi õiguspäraseks opositsiooniks, mis võib rahumeelselt areneda osaks valitsusest, on võimalus, et need liikumised langevad enesesäilitamisvajadusest tulenevalt jõu kasutamiseni. Valitsus vastab siis riigi toetatud vägivallega, tõenäoliselt isegi tunnistamata, et selle vägivalga on toime pannud riik.

2001. aastast alates on tapetud või röövitud sadu aktiviste, ametiühingutegelasi, ajakirjanikke ja usujuhte. Kohtu korraldusega vabastatud opositsiooniliikmed on sellest hoolimata riigi poolt uuesti luku taha pandud. Mõrvade ja röövimiste süüdlasi pole välja selgitatud ega karistatud. Välisriikide vahenduskatsed on tagasi tõrjutud ja viimaks lakanud.

⁽³⁾ Vt protokoll.

Resolutsioon kutsub õigustatult üles suurematele jõupingutustele seoses vahendamise, kompromisside ja rahumeelsete lahendustega. Kui opositsiooniliikumisi ei integreerita demokraatlikku riiki, milles valitsevad õigusriigi põhimõtted, jäävad Filipiinid kaose riigiks, kus on halb elada.

Marios Matsakis, autor. – Proua juhataja, olukord Mindanaos on ähvardav, sajad tuhanded ümberasustatud inimesed elavad meeleheitlikes tingimustes. Selle kurva olukorra üks põhjus on pikaajaline mässutegevus, kuid samuti Filipiinide mitte nii väga demokraatlikud järjestikused valitsused, millest viimast pidasid ÜRO inimõiguste nõukogu taolised rahvusvahelised organisatsioonid üldiselt vastutavaks tähelepanuväärse karistamatuse eest seoses sadade selliste Filipiini kodanike kohtuväliste tapmistega ja sunniviisiliste kadumistega, kelle tegevust peeti valitsuse ametliku poliitikaga kokkusobimatuks.

Sellisele karistamatusele tuleb lõpp teha. Lisaks peab Filipiinide valitsus kiiresti taastama rahuläbirääkimised MILFiga ning mõlemad pooled peavad loobuma vägivallast ja lahendama oma erimeelsused läbirääkimiste laua taga.

Leopold Józef Rutowicz, autor. – (PL) Proua juhataja, Filipiinidel on rikas, ehkki õnnetu ajalugu. Hispaanlased vallutasid selle maa 1521. aastal, kui olid kohalike elanike tugeva vastupanu jõuga maha surunud. Pärast 1916. aastal toimunud ülestõusu Hispaania vastu võtsid Ühendriigid Filipiinid oma võimu alla. Pärast jaapanlaste ajutist okupatsiooni 1946 sai riik täieliku iseseisvuse ning seda valitses diktaatorina palju aastaid president Marcos. 1983. aastal mõrvati demokraatliku opositsiooni juht Benigno Aquino. Filipiinidel tegutsevad nii Moro Islami Vabastusrinne kui ka kommunistlikud partisanid. Abu Sayyafi löögirühmad tahavad saarte lõunaosa ülejäänud Filipiinidest eraldada. Riiki vaevab korruptsioon. Inimesed surevad hulgakaupa, laialdaselt kohaldatakse surmanuhtlust ning mõrvatakse salaja neid, kelle eksistentsi teatavad rühmitused ohtlikuks peavad. Katsed kehtestada ja toetada inimõigusi ja demokraatlikke põhimõtteid kohtavad selles riigis tõsiseid takistusi. Filipiinide majandusareng ning Kagu-Aasia maade assotsiatsiooni liikmeks astumine on positiivsed märgid.

Resolutsioon, mida ma toetan, on Euroopa Liidu panus erimeetmetesse, millega teha lõpp Filipiinide sisekonfliktidele ning taastada õigusriigi põhimõtted.

Raül Romeva i Rueda, autor. – (ES) Proua juhataja, Filipiinide juhtum demonstreerib meile tõesti, et rahuloomeprotsess nõuab mõnikord, et me ei vaataks ainult ühes suunas.

Praegusel hetkel tegutseme Filipiinidel mitmel rindel ja kõigile neile tuleb läheneda eri viisil nende kontekstis. Seepärast on oluline mõista vastuste paljusust. Filipiinide juhtumil on humanitaarmõõde, kuid sel on ka selgelt poliitiline mõõde ning need mõlemad on põhilised, kui tahame nurjunud rahuläbirääkimistes edusamme teha. Ma ütlen nurjunud, sest see, mis sel suvel näis olevat tubli edasiminekuks, sai blokeeritud mitme intsidendiga ja eriti seetõttu, et ülemkohtu arvates oli vastastikuse mõistmise memorandum selgelt põhiseadusevastane.

Põhiliselt see peataski kogu läbirääkimisprotsessi ning nõuab rahvusvaheliselt üldsuselt vastust, ma rõhutan, kahel tasandil.

Esimene on humanitaartasand. Arvan, et on selge, et kõigepealt tuleb uurida olukorda, millesse on sattunud mitte ainult 300 000 ümberpaigutatud inimest, vaid tuleb põhjalikult uurida nüüd juba lugematute ohvrite kadumist, piinamist ja isegi sarimõrvu, ning seejärel nõuda rahvusvahelise üldsuse pealekäimisel valitsuselt selle kohta poliitilist vastust.

Teiseks on siiski tarvis saada ka poliitiline vastus. Norra on mõnda aega läbirääkimisi pidanud ja mitmesuguseid raamistikke kehtestanud, et jõuda olukorra lahendamise kokkulepeteni. See on teatav paralleeldiplomaatia või vaikne diplomaatia; see pole niisugune diplomaatia, millega me oleme harjunud, kui rääkida kõrgetasemelistest ametnikest, ent see on vajalik.

Mõnikord on absoluutselt hädavajalik, et keegi täidaks seda rolli, mis on praegu Norral, ning ma usun, et Euroopa Liit peaks mitte ainult seda tüüpi tegevust arendama, vaid ta peaks põhimõtteliselt toetama mis tahes algatusi, mis võiksid hoogustada dialoogi ja aidata lahendada erimeelsusi mitmesuguste rühmituste vahel, kes praegu on Filipiinidel aruteludesse kaasatud.

Ewa Tomaszewska, fraktsiooni UEN nimel. – (PL) Proua juhataja, Filipiinide valitsuse ja Mindanaost pärit Moro Islami Vabastusrinde vaheline konflikt on kestnud aastakümneid. Sellega on kaasnenud Abu Sayyafi organisatsiooni poolt toimepandud terroriaktid, samuti inimröövid ja mõrvad. 2004. aastal suri 116 inimest Manila lahes toimunud rünnakus parvlaevale. Manila valitsuse andmete kohaselt teeb Abu Sayyaf koostööd Al Qaidaga. Jätkuvad inimröövid. Rahukõnelused peatati eelmise aasta augustis. Vahepeal on separatistlik

konflikt nõudnud juba 120 000 ohvrit. Inimõigusi rikutakse pidevalt. Me kutsume konflikti kõiki osalisi üles alustama läbirääkimisi, mis on suunatud majandus-, sotsiaal- ja poliitilisi küsimusi käsitleva kokkuleppe saavutamisele. Me toetame kõiki meetmeid ausa ja piisiva rahu saavutamiseks.

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Proua juhataja, nagu paljud auväärtsed liikmed just ütlesid, seisavad Filipiinide ees endiselt väga suured probleemid: ühest küljest Mindanao vähemuste küsimus ning teisest küljest palju kohtuväliseid tapmisi. Me teame seda hästi.

Siiski on Filipiinid teinud märkimisväärsed edusamme oma riigisiseste kohustuste täitmisel inimõiguste tagamiseks ja nende kaitseks, ratifitseerides 12 rahvusvahelist inimõiguste lepingut ja kaotades surmanuhtluse; see toimus suuresti tänu Euroopa Parlamendi, komisjoni ja liikmesriikide osutatud toetusele. Nii et pilt on segane, ent me peame nägema nii positiivseid kui ka negatiivseid külgi.

Ent inimõiguste olukord on endiselt väga raske ning me kasutame võimalust tõstatada need küsimused meie kõrgemate ametnike korrapärasel kohtumisel. Inimõigused nõuavad erilist tähelepanu meie suhetes Filipiinidega, samuti 2010. aasta presidendivalimiste läbiviimisel, ning me liigume juba selles suunas.

Sellepärast tahaksin keskenduda pikaajalisele küsimusele, nagu olen juba öelnud, seoses kohtuväliste tapmistega. Inimõiguste ajakirjanike ja poliitiliste aktivistide mõrvamise arvulised näitajad on viimase kahe aasta jooksul kindlasti oluliselt tõusnud. Kuid aeg-ajalt tekib mõrvade hulga hüppeline kasv ning väga hiljuti nii juhtuski. Kõige murettekitavam on see, et enamik toimepanijatest jääb vabadesse. See on olnud väga tundlik poliitiline küsimus ning õõnestanud usaldust valitsuse vastu.

Oleme käivitamas stabiilsusinstrumendi raames „ELi-Filipiinide õigusabi missiooni”. Meil on mõttes Filipiinide kohtulike asutuste, sealhulgas politsei ja sõjaväejuhtkonna võimekuse suurendamine, et aidata neil kohtuväliste tapmistega juhtumeid uurida ning mõrvade sooritajaid karistada.

Meil on ka käimasolevaid kohaliku tasandi projekte inimõiguste austamise edendamiseks, mida rahastab ELi demokraatia ja inimõiguste instrument. Need projektid hõlmavad rahvusvaheliste kohustuste täitmise järelevalvet inimõiguste valdkonnas, meetmeid Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi ratifitseerimise toetamiseks ning valimisalast haridust.

Praegu vaatame vahekokkuvõtte raames läbi koostööd kõigi meie partnerriikidega ning leidub küllalt põhjust, et suurendada pingutusi Filipiinide hea valitsemistava, õigusemõistmise ja õigusriigi põhimõtete valdkonnas.

Mis puutub Mindanao rahuprotsessi, siis näib valitsus olevat valmis kõnelusi taas alustama, ning me julgustame osalistevaheliste läbirääkimiste viivitamatut jätkamist ja muidugi kõikvõimalikku taktitundelist vahendamist, mis võiks toimuda. Vahepeal on tsiviilelanikkond selle pikaleveninud konflikti all taas kord kõige rängemini kannatanud ja ECHO on neile märkimisväärset abi andnud.

Lõpetuseks, meie suhetes Filipiinidega on praegu esmatähtsad partnerluse ja koostöö läbirääkimised, mis algasid eelmisel kuul Manilas. Ka selles raamistikus otsime me ühist toetuspunkti inimõiguste osas.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub arutelude lõppedes.

13.3. Valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine Därfürist

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kuue resolutsiooniettepaneku arutelu, mis käsitlevad valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmist Därfürist⁽⁴⁾.

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, see oli täiesti etteaimatav, et Sudaani president Omar al Bashir vastab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu süüdistusele poliitilise žestiga, kuid saates oma riigist välja valitsusvälised organisatsioonid ja abiagentuurid, on ta tugevdanud üldist arvamust endast kui julmast türannist, hoolimata vähimalgi määral selle paljukannatanud rahva, keda ta nime poolest valitseb, viletsast seisukorrast.

⁽⁴⁾ Vt protokoll.

Vähesed vaidlevad veel vastu väitele, et Därfüris juhtunu on genotsiid. Veel vähem on neid, kes Bashiri avalikult toetavad, ehkki Hiina on kahjuks olnud üksildane hääl tema kaitseks – sest Hiina on tugevasti seotud Sudaani kaevandustööstusega.

Nagu enamik parlamendiliikmeid, tervitan ka mina president Bashirile Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt esitatud süüdistust ja rahvusvahelise vahistamismääruse väljaandmist. See võib mitte õnnestuda, ent see on oluline žest, mis demonstreerib maailma vastikust õuduste vastu, mida ta Därfüris igasuguste süümeepiinadeta on toime pannud.

Ma arvan ka, et süüdistus tugevdab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu reputatsiooni, kellest mõned riigid seni kartusest poliitilise motivatsiooniga süüdistuste ees mõnevõrra kõrvale hoidusid, sealhulgas ka sellised suurvõimud nagu USA. Kahtlemata on võluv, et Ühendriigid, kes ei ole Rooma statuudile alla kirjutanud, sellest hoolimata kasutasid oma positsiooni ÜRO julgeolekunõukogus, et hõlbustada Rahvusvahelise Kriminaalkohtu süüdistuse esitamist Bashirile.

Üks võimalik tee praegusest ummikust pääsemiseks on see, et julgeolekunõukogu tühistab süüdistuse, nagu tal Rooma statuudi kohaselt on õigus teha, tingimusel, et Bashir läheb eksiili ning tapmised ja repressioonid lõpetatakse, ning osaliselt tunnustades, et Sudaan ei ole Rooma statuudile alla kirjutanud.

Kuigi mõnele võib see paista ebaõiglase reageeringuna tapmistele Därfüris ning teatavat tüüpi osalise puutumatuset tõhusa tagamisena, võiks see peategelase kõrvaldamisega säästa Därfüri paljukannatanud rahvast edasisest verevalamisest ning võimaldada Sudaanil kui riigil edasi liikuda. Muidugi kui Bashir keeldub, siis tuleb tema üle kohut mõista rahvusvahelise seaduse kogu karmusega. Aafrika Liit, Araabia Liiga ja Hiina peaksid selle president Bashirile selgeks tegema, enne kui on liiga hilja nii tema kui ka ta brutaaalse režiimi jaoks.

Catherine Stihler, autor. – Proua juhataja, olukord Därfüris on meeleheitlik. Kas te suudate ÜRO statistika taga näha kannatavaid inimesi? ÜRO andmetel vajab abi 4,7 miljonit inimest – sealhulgas 2,7 miljonit riigi sees ümberasustatud inimest.

Me ei saa lasta sel olukorral veel halvemaks minna ja ma nõuan tungivalt, et Sudaani valitsus loobuks otsusest 13 juhtivat valitsusvälist organisatsiooni Därfürist välja saata. Abiagentuurid teostavad Därfüris maailma suurimat humanitaaroperatsiooni. Usun, et avastasime alles täna, et kadunud on kolm inimest, kes töötasid Piirideta Arstides. Valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine võib viia veel suuremate inimelu kaotusteni tervishoiuteenuste katkemise ning nakkushaiguste, näiteks kõhulahtisuse ja hingamisteede nakkuste levimise tõttu. Väga suures ohus on lapsed.

ÜRO on öelnud, et humanitaarrühmade väljalöömine seab ohtu üle miljoni inimelu. Ma rõhutan ülimalt suurt humanitaarset vajadust lasta organisatsioonidel nende elupäästmistööd jätkata. Nagu ütles president Obama, on nii paljude inimeste elu ohtu seadmine vastuvõetamatu. Meil on tarvis need humanitaarorganisatsioonid tegevusväljale tagasi saada. Kolleegid, ma palun tungivalt seda resolutsiooni toetada.

Erik Meijer, autor. – (NL) Proua juhataja, Sudaani on praeguseks palju aastaid valitsenud sõjaväelise jõu, araabia rahvusliku uhkuse ja Islami konservatiivse tõlgendamise kombineerimise põhjal moodustatud režiimid. Nende režiimide esmane eesmärk oli ja on ka praegu hoida koos selle tohutu riigi territooriumi, kus elavad täiesti erinevad rahvad. Need erinevad rahvad on allutatud kõikvõimalike vahenditega pealinna Hartumi mõjuvõimule.

Sellepärast ongi seal palju aastaid kestnud konflikt separatistliku liikumisega riigi lõunaosas, piirkonnas, kus ei domineeri ei araabia ega islami taust. Praegu pole ikka veel päris kindel, kas lõunaosale antakse ka tegelikult vabadus kasutada lahkulöömise õigust, mille suhtes on kokku lepitud aastaks 2011.

Därfüri lääneosas püüab valitsus niisugust lahkulöömist kõigi vahenditega ära hoida. Selles piirkonnas on alati olnud konflikt rändavate karjakasvatajate ja paiksete põllumeeste huvide vahel. Nüüd on valitsus hakanud selle konflikti vastu huvi tundma. Piirkonna elanikkonnast tühjendamine, ajades paiksed elanikud naaberriiki Tšaadi, on oluline vahend selle ala kontrolli all hoidmiseks. Selle räpase tööga on valitsusel parem tegelda ilma välismaiste vaatlejate, humanitaarabi töötajate ja vahendajateta.

Parlamendi väliskomisjon kutsus juba aastaid tagasi üles Euroopa sõjalisele sekkumisele. Sellelaolised märkused on kodumaise avaliku arvamuse teatavates sektorites populaarsed ning tekitavad mulje, et rikas ja võimas Euroopa suudab oma lahendusi ülejäänud maailmale peale sundida. Tegelikult ei ole see lahendus, mida saaks kasutada. Veel enamgi, jääb selgusetuks, mis võiks olla sellise sekkumise eesmärk.

Kas ajutine humanitaarabi või Därfüri iseseisva riigi moodustamine? Mõlemal puhul nähakse Aafrikas seda Euroopa koloniaaljõu uue ilminguna, mis tuleneb eelkõige Euroopa enda huvidest. Vähem vaatamänguline, ent arvatavasti tõhusam strateegia on rahvusvahelise vahistamismääruse väljaandmine president Bashirile ning sõjakuritegude uurimine. Väljaspool seisjatel tuleb alati pakkuda humanitaarabi ja saavutada rahumeelseid lahendusi. Kannatada saanud elanikerühmad, kes on suuremalt jaolt põgenenud, väärivad meie toetust oma võitluses ellujäämise eest.

Marios Matsakis, autor. – Proua juhataja, see täiskogu on väga mures Sudaani valitsuse otsuse pärast humanitaarorganisatsioonid Därfürist välja saata, millel võivad olla katastroofilised tagajärjed sadadele tuhandetele süütutele tsiviilelanikele. Oleme aru saanud, et volinik Michel, ELi eesistujariik, ÜRO hädaolukordade koordinaator, president Obama ja paljud teised on tegutsema asunud, püüdes mõjutada seda otsust tagasi võtma.

Kuna see on väga tundlik küsimus, mis nõuab väga ettevaatlikku käsitlemist, siis arvame, et enne, kui täiskogu mingi resolutsiooni esitab, tuleb anda neile jõupingutustele kõik võimalused edu saavutada. Sellepärast hääletasimegi selle resolutsiooni vastu, mitte sellepärast, et me ei nõustuks selle sisuga, vaid sellepärast, et peame ootama, et näha eespoolnimetatud jõupingutuste tulemusi. Arvame, et see on kõige mõistlikum ja targem tegu, mida praegusel ajahetkel ja praeguses olukorras teha saab.

Ewa Tomaszewska, autor. – (PL) Proua juhataja, Därfüris toimunud julma etnilise puhastuse tagajärjel on umbes 300 000 inimest surnud ja 2,5 miljonit pagulasteks muutnud. Humanitaarabi vajavad 4,7 miljonit inimest. Üle 10 000 inimese on leidnud pelgupaiga Tšaadis, kus rahujõududesse kuuluvad ka Poola armee võitlejad. Maailma üks tõsisemaid humanitaarkriise on mõjunud elanikkonnale väga halvasti. Inimõiguste kaitsjad ja humanitaarorganisatsioonid, näiteks *Polska Akcja Humanitarna* või *Médecins Sans Frontières*, on Därfürist välja saadetud. Haagi Rahvusvaheline Kriminaalkohus süüdistas Sudaani presidenti Omar al Bashiri, kes on selle olukorra eest vastutav, sõjakuritegudes ja kuritegudes inimsuse vastu ning andis välja määruse tema vahistamiseks. Kohus süüdistab teda genotsiidi, mõrvade ja ümberpaigutamiste heakskiitmises, samuti piinamiste ja vägistamiste sallimises. Ma toetan täielikult Rahvusvahelise Kriminaalkohtu otsust. Me nõuame, et humanitaarorganisatsioonid lubataks tagasi Därfüri, et nad saaksid elanikkonda aidata.

Raül Romeva i Rueda, autor. – (ES) Proua juhataja, on kaks põhjust, miks ma arvan, et see resolutsioon on esitatud otsustaval hetkel. Esiteks – nagu sai juba öeldud, ning ma ühinen üldiste õnnitluste ja rõõmuga – et president Bashiri süüdimõistmine demonstreerib, kui tähtis on lõpetada see olukord, eriti Därfüris, kuigi öeldu kehtib kogu Sudaani kohta. See näitab ka, et rahvusvaheline üldsus saab tegutseda ja peabki tegutsema, kui olukord on jõudnud selliste äärmusteni nagu praegu Sudaanis.

Muidugi, ideaalvariandina tuleks sundida president Bashiri tagasi astuma ning ta otse Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule üle anda. Seda tõenäoliselt ei juhtu, kuid rahvusvahelise üldsuse reageering peab selgelt sellele vihjama ning sedalaadi menetluse vajalikkuses ei tohi kahelda.

Teiseks, humanitaarolukord nõuab samuti, et asuksime selgele seisukohale selles suhtes, mida me just täna oleme teada saanud – et kolm Piirideta Arstides töötanud inimest on röövitud ning praegusel hetkel pole teada, kus nad on või millistes tingimustes neid hoitakse, ning et 13 valitsusvälist organisatsiooni, mis viimati esmast abi andsid ja põhivajadustega tegelesid, on välja saadetud.

Nende väljaajamine näitab, et valitsuse antud vastus on täpselt vastupidine sellele vastusele, mida oli tarvis ja sooviti, ning mis oleks olnud vastuvõetav Euroopa Liidule ja eelkõige rahvusvahelisele üldsusele.

See vastus pole mitte ainult vastuvõetamatu, vaid nõuab omakorda vastust; sellele olukorrale tuleb reageerida. Sellepärast ma arvangi, et see resolutsioon on põhjanev, ning et on absoluutselt oluline, et me selle täna suurima võimaliku hääleteenamusega vastu võtaksime. Ma palun tungivalt ka mu kaasliikmetel poolt hääletada tagamaks, et meist sellistes küsimustes ette ei jõutaks.

Lõpetuseks tahan teha väga konkreetse taotluse ÜRO inimõiguste nõukogule: ta peaks alustama juurdlust, et leida, kas valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine tuleks lisada sõjakuritegude pikale loetelule, mille eest Sudaani võimud muidugi vastutama peavad.

Bernd Posselt, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Proua juhataja, volinik, me leiame end väga keerulisest olukorrast. Sudaanis toimuv pole nii arusaamatu ega üllatav, et peaksime ootama, et näha, mis juhtub. Sõda Sudaani lõunaosa rahva vastu on seal kestnud aastakümneid. See on humanitaarkatastroof, mille põhjustas härra Bashiri genotsiidne poliitika. Miljonid inimesed on ümber asustatud ja võitlevad oma ellujäämise eest ning nad on sellises olukorras olnud pigem kuid või aastaid, mitte nädalaid. See on mündi üks pool.

Teisest küljest on tõsi, et meid on kistud olukorda, milles me ei tohi humanitaarorganisatsioonide tööd ohtu seada. Peame nende muresid ja vajadusi tõsiselt võtma. Kuhu suunda me peaksime siis pöörduma? Me peame laskma ennast faktidest juhtida. Faktid näitavad, et härra Bashir avaldas humanitaarorganisatsioonidele survet üsna sihilikult. Igaüks, kes on näinud tema demonstratiivset esinemist, tema mõnitavat tantsu selles humanitaarorganisatsioonide vastases aktsioonis ja tema demonstratsioone, teab, et ta provotseerib üsna tahtlikult.

Me ei tohi ennast provotseerida lasta. Kuid siiski ei hoia me lihtsalt ka suud kinni, nagu paljudele mu kaasliikmetele meeldiks. Ka see ei avaldaks diktaatorile muljet. Sellepärast teen ma ettepaneku jätta resolutsioonist välja lõiked 2, 5 ja 6 ning ülejäänud ettepaneku kohaselt vastu võtta.

Józef Pinior, *fraktsiooni PSE nimel*. – (PL) Proua juhataja, mul on siin kiri, mille on kirjutanud 28 Därfüri naist, kellel õnnestus konfliktipiirkonnast põgeneda, ning see on adresseeritud Aafrika Liidule ja Araabia Riikide Liigale. 4. märtsiga 2009 dateeritud kirjas avaldavad Därfüri naised toetust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu väljaantud määrusele Sudaani juhi Omar al Bashiri vahistamiseks. Esimest korda seitsme aasta jooksul, mil kohus on tegutsenud, antakse välja määrus ühe riigi ametisoleva juhi vahistamiseks. Oma kirjas kirjeldavad Därfüri naised kohutavaid vägivalda- ja vägistamisjuhtumeid, mis on osa provintsi igapäevasest elust, kus vägistamist kasutatakse tahtliku relvana, et naised kannatama panna ja neid teotada, samuti demoraliseerida kogu ühiskonda ja purustada selle ühtsus.

Omar al Bashir vastas rahvusvahelisele vahistamiskäsule 13 heategevusorganisatsiooni väljasaatmisega Sudaanist. See tähendab, et järgmistel nädalatel ei ole rohkem kui miljonile Sudaani põgenikelaagrites elavale inimesele kättesaadav põhiline abi, näiteks puhas vesi, toit ja arstiabi. Puhta vee puudus, mis hakkab lähematel päevadel tunda andma, soodustab nakkushaiguste levikut, eriti Därfüri lääneosas. Tunnistajad on juba teatanud kõhulahtisuse juhtumitest Zam-Zami laagris ja meningiidist Kalma laagris. Sudaani valitsuse vastuvõetud otsuse esimesed ja peamised ohvrid saavad olema lapsed. Omar al Bashiri otsuse heategevusorganisatsioonid Därfürist välja saata tagajärjeks on jätkuvad kuriteod.

Euroopa Parlamendi resolutsioon kutsub ÜROd ja Rahvusvahelist Kriminaalkohut üles uurima, kas Sudaani presidendi viimane otsus kujutab endast rahvusvaheliste seaduste kohaselt sõjakuritegu. Omar al Bashiri valitsus ei taga Sudaani kodanikele õigust kaitsele ning rahvusvaheline üldsus peab selle õiguse rikkumist arvesse võtma.

Leopold Józef Rutowicz, *fraktsiooni UEN nimel*. – (PL) Proua juhataja, kaasaegse maailma üks suurimaid inimtragöödiad toimub praegu Därfüris. Selle põhjustaja on Sudaani president Omar Hassan al Bashir. Ligemale viis miljonit inimest vajavad kiiresti humanitaarabi. Samal ajal on Sudaani valitsus otsustanud 13 juhtivat valitsusvälist abiorganisatsiooni Därfürist välja saata. Haiguste levik, mis arsti- ja toiduabi äräloikamise tagajärjel aset leiab, võib meie 21. sajandil lõppeda laiaulatusliku genotsiidiga. Resolutsioon, mida ma toetan, ei lähe piisavalt kaugele, sest praegusel juhul peaksime sundima Aafrika Liitu ja ÜROd lubama sõjalist sekkumist, et genotsiid peatada.

Urszula Krupa, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – (PL) Proua juhataja, Sudaani konflikt, millel on rassilised, religioossed ja majanduslikud juured, on kestnud üle 50 aasta. See on nõudnud juba üle 3 miljoni ohvri ning sundinud piirkonna 4,7 miljonit inimest oma kodusid maha jätma. Vaatamata katsetele kokkulepet saavutada ja ÜRO rahumissioonidele on konflikt Därfüri araablase ja mitteaaraablase elanike vahel viimasel ajal teravnenud.

Maailma kõige tõsisema humanitaarkriisi viimane staadium, mis taas kord Euroopa Parlamendi tähelepanu äratas, on viinud president Bashiri juhitava Sudaani valitsuse otsuseni saata välja 13 humanitaarorganisatsiooni, mis andsid väga vajalikku abi toidu, ravimite ja arstiabi näol. Därfürist saabunud fotod ja filmid, mis on liigutanud vaatajaid kogu maailmas, ei saa tõeliselt peegeldada kriisi, millega seisavad vastamisi selle piirkonna inimesed, kes püüavad emigreeruda naaberriiki Tšaadi, samuti teistesse riikidesse ja teistele mandritele, sealhulgas Egiptusse, Iisraeli, Ühendriikidesse, Kanadasse ja Euroopasse.

See pole siiski ainult Sudaani president, keda sõjakuritegudes süüdistatakse, kes vastutab selle eest, et laseb toimuda inimõiguste rikkumistel, mille hulka kuuluvad massilised vägistamised, inimröövid, ümberasustamine, nälg, epideemiad ja piinamine. Süüdistada tuleb ka maailma suurvõimused ja nende juhte, kes püüavad üksteise kaela veeretada süüd relvade tarnimise või nendega hangeldamise eest. Isegi Rahvusvahelise Kriminaalkohtu prokuröri sekkumine, kes tahtis Sudaani presidendile süüdistust esitada ja andis välja tema vahistamismääruse, on mõeldud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu 10. aastapäeva tähistamiseks. Mõnede inimeste arvates võib see Därfürile hukatuslikuks osutuda ja seal toimuvale ÜRO missioonile lõpu teha.

See pole esimene kord, kui me protesteerime ning oma viha väljendame selles piirkonnas toimuva inimõiguste rikkumise pärast. Eelmine, laiahaardeline Euroopa Parlamendi resolutsioon, mis kutsus rahvusvahelisi organeid üles sanktsioone rakendama ja konflikti lõkkele puhuvat majandustegevust tõkestama, ei andnud siiski mingeid tulemusi. Olen kindel, et konflikti õhutades on selle eest vastutajate eesmärgiks Därfüri rahva ühendamine enne Sudaanist lahkulöömise referendumit, mis peaks toimuma aastal 2011.

José Ribeiro e Castro (PPE-DE). – Proua juhataja, tõsi on see, et teadsime valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmiskäsku tulevat, ning sellepärast kinnitan, et eelistan kindlat ja selget joont, mis on ka pragmaatiline. Väga lihtne on tuhandeid miile eemal asuvas kohvikus kanglast mängida.

Need meie hulgast, kes külastasid Därfüri 2007. aasta juulis ning käisid al-Geneinas ja al-Fashiris, Nyalas ja Kapkabias ning paljudes nende linnade ümber asuvates ümberasustatute laagrites, on täiesti teadlikud Därfüri rahva kannatustest ja tohutust tööst, mida valitsusvälised organisatsioonid seal teevad. Sellepärast on väga oluline kaitsta allesjäänud valitsusväliseid organisatsioone ja teha kõik võimalik nende kohalejäämiseks; samuti tuleb täielikult toetada neid, kes tööd jätkavad, sealhulgas religioosseid heategevusorganisatsioone.

Toetan samuti ettepanekut avaldada rohkem survet Hiinale, kes ühest küljest ei avalda vajalikku survet Hartumi võimudele ning teisest küljest venitab või takistab tõhusamate meetmete võtmist ÜRO tasandil.

Toetan samuti härra Tannocki mõtet, et igasugune väljapääs on hea väljapääs. Kui president Bashir minema läheb ja tema režiim teelt koristatakse, oleks see tohutu kergendus ja abi Därfüri ning Sudaani rahvale. See ei ole karistamatus – karistamatus oleks jätkata samamoodi, nagu on tehtud juba palju aastaid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Proua juhataja, mitmesuguste andmete kohaselt on sõda Därfüris juba nõudnud 200 000 ohvrit. Seda on tihti nimetatud suurimaks humanitaarkriisiks ajaloos ning võrreldud genotsiidiga, mis 1994. aastal leidis aset Rwandas. ÜRO andmetel vajab praegu kiiret abi peaaegu 5 miljonit Sudaani inimest.

Rahvusvaheline Kriminaalkohus on välja andnud määruse praeguse presidendi Omar Hassan al Bashiri vahistamiseks arvatavate sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude tõttu. Sudaani valitsus vastas sellele 13 suurima valitsusvälise organisatsiooni väljasaatmisega. Sellel otsusel võivad olla katastroofilised tagajärjed Därfüri rahvale, kes jääb seetõttu juurdepääsuta ülimalt vajalikule arstiabile. Nakkushaiguste kontrollimatu levik võib viia massiliste epideemiateni, andes oma panuse suremuse kasvu eriti laste seas, kes jäetakse ilma arstiabist ja toiduabist ning kaotavad seetõttu lootuse neis erakordselt rasketes tingimustes ellu jääda.

Võttes arvesse praegust olukorda, peaksime selgesõnaliselt hukka mõistma Sudaani valitsuse tehtud otsuse valitsusväliste organisatsioonide riigist välja saatmiseks ning nõudma selle otsuse tühistamist. Samal ajal peaksime üles kutsuma komisjoni ja nõukogu alustama läbirääkimisi Aafrika Liidu, Araabia Riikide Liiga ja Hiinaga, et nad selgitaksid Sudaani valitsusele tema tegude võimalikke katastroofilisi tagajärgi. Peale selle peaksime tugevalt toetama Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevust ning tema vaieldamatut panust õigluse ja humanitaarõiguse edendamisse rahvusvahelisel tasandil, samuti tema tegevuses, mis on suunatud seadusetuse väljarookimisele.

Sellega seoses peaksime teavitama president Bashiriga koostööd tegevaid sudaanlasi, et süüdimõistmine sõjakuritegudes ja inimsusevastastes kuritegudes on nüüd vältimatu, ning sundima Sudaani valitsust lõpetama tema diskrimineerimisakte inimõiguste aktivistide vastu, kes toetasid kohtu otsust president Bashir arresterida. Seda tuleks teha nii kiiresti kui võimalik, et ära hoida humanitaarkriisi jätkumist, mis Därfüri vältimatult ähvardab.

Jürgen Schröder (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, ma olin ise koos härra Ribeiro e Castro Därfüris ja ka naaberriigis Tšaadis ning võin sellepärast tema öeldut täielikult toetada.

Seal valitseb häda ja viletsus ning seda teravdab veelgi fakt, et valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmise tõttu jõuab sihile vaid 60% humanitaarabist. See õnnetus võib järk-järgult suurened. Meie abist sõltuvad kolm miljonit inimest. Seepärast, proua juhataja, olen ma arvamusel, et eriti oluline on meie resolutsiooni lõige 4, milles me pöördume maailma ainsa suurvõimu poole, kellel on piirkonnas mõjuvõimu, Hiina Rahvavabariigi poole, et ta veenaks Sudaani valitsust abiorganisatsioone riiki tagasi lubama.

Filip Kaczmarek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, oleme tunnustajateks rahvusvahelise poliitika valdkonnas toimuvatele tõsistele sündmustele. Sudaani president, kelle kohta anti välja vahistamismäärus, tahab rahvusvahelisele üldsusele kätte maksta poliitiliselt neutraalsete organisatsioonide väljasaatmisega, kes püüavad toimetada humanitaarabi Därfüri kannatava rahvani. Rahvusvaheline arvamus ei saa muidugi tähelepanuta jätta fakti, et Sudaani president on ära keelanud selliste valitsusväliste organisatsioonide tegevuse

nagu *Polska Akcja Humanitarna*, mis on viimased viis aastat olnud kaasatud Därfüri piirkonna veeprojektidesse, et Sudaani rahvast aidata. Viies ülemaailmne veefoorum võiks pakkuda hea võimaluse Sudaani presidendi käitumist mõjutada, nagu me eile siin istungisaalis märkisime. Loodan, et Därfüris tegutsevate valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmise küsimus tõstatatakse poliitilises kontekstis ka Istanbulis. On küll irooniline, et foorum kavatseb tegelda veele juurdepääsu puudumise probleemiga, mida kogevad miljardid inimesed maailmas. Samal ajal saadab president Bashir Därfürist välja organisatsioonid, mis üritavad seda tähtsat küsimust lahendada. Sellisele teole me peame reageerima.

Vittorio Prodi (ALDE). – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, räägin väga lühidalt, meid šantažeerib diktaator, kes on miljonid Därfüri inimesed ohvriteks valinud ning püüab neid ohvreid kasutada rahvusvahelistest sanktsioonidest pääsemiseks. Sellepärast ei tohi me sellisele šantažile järele anda.

On selge, et vajame rahvusvahelist koalitsiooni surve avaldamiseks president Bashirile, et ta oma seisukohast loobuks. Me ei tohi siiski silmi sulgeda fakti ees, et nende asjade tegelik põhjus on kinnismõtte loodusvaradest. Pole juhuslik, et inimõiguste suurimad rikkumised toimuvad riikides, kus on rikkalikud loodusvarad, ja eelkõige Hiinas, kus see rõhumine suunatakse loodusvaradele. Seetõttu ei tohi me loobuda mõtlemast, kuidas tegelda selle probleemi juurtega, see tähendab tagada maailmas kõigile õiglane juurdepääs loodusvaradele – just seda me peamegi tegema.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Proua juhataja, volinik, daamid ja härrad, tahaksin väga lühidalt öelda, et mõistame kõik Därfüri õudused hukka ning nõuame, et tehtaks kõik selle tagamiseks, et ühingud ja valitsusvälised organisatsioonid, kellel on neil juhtudel täita otsustav osa, saaksid oma tööd jätkata ega oleks välja saadetud. Tahaksin siiski esitada ühe küsimuse volinikule.

Tahaksin teada, mida teie ootate, mida Euroopa Liit ootab Aafrika Liidult. Kuulsime, et üks parlamendiliige nõudis relvastatud sekkumist. Oma resolutsioonis me kutsume komisjoni ja nõukogu üles intensiivistama pingutusi, et valitsust Aafrika Liidu kaudu mõjutada. Me delegeerime teiste riikide konfliktide lahendamise Aafrika Liidule. Me teame Aafrika Liidu seisukohta Bashiri juhtumi kohta. Tuleb välja, et siin on kahesugused standardid.

Millise strateegia komisjon siis Aafrika Liidu suhtes vastu võtab, kõneldes Aafrika mandrist? Kas tahame ka sellel puhul delegeerida töö ja selle konflikti lahendamise Aafrika Liidule?

Benita Ferrero-Waldner, komisjoni liige. – Proua juhataja, Euroopa Komisjon tunneb sügavat muret – nagu teiegi – Sudaani otsuse pärast välja saata 13 rahvusvahelist valitsusvälist humanitaarorganisatsiooni, samuti lõpetada kolme riikliku valitsusvälise humanitaarorganisatsiooni ja kahe riikliku valitsusvälise inimõiguste kaitse organisatsiooni tegevus, mis järgnes Rahvusvahelise Kriminaalkohtu süüdistusele president Bashirile. Kuus neist rahvusvahelistest valitsusvälistest organisatsioonidest tegutsevad koos ELi humanitaarabi rahastamisfondiga, mis kogusummas ulatub 10 miljoni euroni.

Need organisatsioonid hoolitsevad miljonite sudaanlaste põhivajaduste eest Därfüris ja muudes Sudaani piirkondades. Seetõttu on nende tegevuse peatamine mitte ainult sügavalt kahetsusväärne, vaid kahjustab ka tõsiselt humanitaarolukorda, nagu paljud teie seast juba ütlesid. Oma sõnavõtus väljendas volinik Michel juba meie sügavat muret ning pöördus tungivalt Sudaani valitsuse poole, et too oma otsuse tähenduse uuesti läbi kaaluks ning taastaks kiiresti nende valitsusväliste organisatsioonide täieliku tegevusvabaduse.

Kui hinnata selle Sudaani valitsuse otsuse täit mõju, siis on selge, et sadade tuhandete inimeste elud Därfüris võivad olla ohus. Tuleb otsekohe võtta vajalikud meetmed, sest läheneb vihmaperiood ning iga-aastane näljaaeg teravdab varsti veelgi konfliktis otseselt kannatanud 4,7 miljoni inimese hädaolukorda.

Me teame, et valitsus ei kavatse oma otsust muuta, andes järele jätkuvale rahvusvahelisele survele, mis seab küsimuse alla tema otsuse valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmise kohta. Kui me ei suuda valitsust veenda väljasaatmiskäsku tühistama, siis peame tegema asjakohaste jaotusmehhanismide loomise kohustuseks Sudaani võimudele. Selles osas peame Sudaani valitsust hoidma täielikult vastutavana tema lubaduste eest humanitaarabi jagamine enda peale võtta.

Meie kohus on võtta meie abiga seoses ka vajalikud eriolukorras tegutsemise meetmed. Sudaan on komisjoni suurim üksikmeede humanitaarabi valdkonnas: 110 miljonit eurot 2009. aastal. Komisjon koos teiste annetajatega, kelleks on näiteks ÜRO, valitsusvälised organisatsioonid ja teised humanitaarpartnerid, otsib praegu viise humanitaarvastutuse parimaks ümberjaotamiseks, et ära hoida dramaatilisi tagajärgi. See pole kerge ülesanne, sest välja saadetud valitsusvälised organisatsioonid olid väga võimekad tööks sellistes rasketes ja kaugetes piirkondades.

Need erakorralised meetmed nõuavad selgelt teatavat koostööd ja kokkulepet Sudaani võimudega. Selles osas on väga oluline nõuda humanitaartegevuse ja poliitiliste küsimuste ranget lahushoidmist.

Poliitilisel rindel peame endiselt jätkama maksimaalse diplomaatilise surve avaldamist Sudaani võimudele ja samamoodi ka mässuliste liikumistele, et Därfüris rahu saavutada. Samuti peame nõudma põhja-lõuna üldise rahukokkuleppe täielikku rakendamist. Panused on väga kõrged ning meie vastutusele jääb mitte lasta Sudaanis võimust võtta üleriigilise ebastabiilsuse õudusunenäol.

Euroopa Liit tervikuna arvestab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu suunistega ning säilitab Sudaani presidendi Bashiriga üksnes hädavajalikud sidemed. Peaksime siiski tagama, et valitsuse reageering Rahvusvahelise Kohtu süüdistusele oleks võimalikult erapooletu, ning sel juhul on siiski väga tähtis, et säilitaksime dialoogi Hartumiga, nagu ma enne ütlesin. Kui katkestame kõik suhted, võivad jääka joont pooldavad valitsusliikmed vastata tsiviilelanike, humanitaartöötajate ja ÜRO Sudaani missiooni personali suhtes samaga. Arvame, et mitmete valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine on esimene samm, millele võib järgneda palju praegusele sarnanevaid olukordi, ning me peame seda hoolega jälgima. Must stsenaarium, mille puhul CPA rakendamine peatatakse ja valitsus teeb katset Därfüri kriisile sõjaline lahendus leida, tuleb ära hoida.

Seoses Aafrika Liiduga saan teile rääkida vaid seda, et hoiame nendega kontakti, kuid praeguses staadiumis ei oska ma rohkem midagi öelda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

14. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Tulemuste ja hääletuse muude üksikasjadega tutvumiseks vt protokoll)

14.1. Guinea Bissau (hääletus)

14.2. Filipiinid (hääletus)

– Enne hääletust lõike 4 kohta:

Raül Romeva i Rueda, autor. – Proua juhataja, mul on kaks suulist muudatusettepanekut. Üks neist põhjenduse B ja teine lõike 4 kohta.

Lõikega 4 seotud muudatusettepanek on kaheosaline. Esiteks tuleb „Utrechti” asemele panna „Oslo” – see on tehniline punkt, kuid oluline – ja teiseks lisada pärast sõnu „kahepoolseid kokkuleppeid” sõnad „ühise seirekomitee kohta”. Need on väikesed asjad selleks, et teksti paremini mõista ja et kõik saaksid poolt hääletada.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne hääletust põhjenduse B kohta:

Raül Romeva i Rueda, autor. – Proua juhataja, ka mu teine suuline muudatusettepanek on väga lihtne. Lihtsalt välja jätta sõna „kommunistlike” enne sõna „mässuliste” ning panna „120 000 inimest” asemele „40 000 inimest”.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

14.3. Valitsusväliste organisatsioonide väljasaatmine Därfürist (hääletus)

– Enne hääletust lõike 1 kohta:

Martine Roure, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Proua juhataja, teen suulise muudatusettepaneku lisada pärast lõiget 1: „nõuab Piirideta Arstide Belgia sektiiooni kõigi humanitaartöötajate viivitamatut ja tingimusteta vabastamist, kes rööviti eile oma büroost Saraf-Umras, mis asub 200 km Põhja-Darfuri pealinnast El-Facher läänes”.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Proua juhataja, seal ei peaks seisma sõna „eile”, sest see resolutsioon peab kestma kauem kui ühe päeva.

Martine Roure (PSE). – (FR) Proua juhataja, vabandage mind, kuid ma ei mõista, miks peaks seal olema ajaline piirang. Seal ei ole ajalist piirangut.

Ma kordan: „nõuab kõigi humanitaartöötajate viivitamatut ja tingimusteta vabastamist”. Kas see on „viivitamatut”, mis teile meeldi?

Juhataja. – Proua Roure, see on sõna „eile”. Te ütlesite „eile”.

Martine Roure (PSE). – (FR) Proua juhataja, ma olen nõus. Vabandust. Jätke „eile” välja. Teil on päris õigus.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne hääletust lõike 2 kohta:

Charles Tannock, autor. – Proua juhataja, mu fraktsioon teeb ettepaneku lõiked 2 ja 6 välja jätta. Mitte sellepärast, et me ei toetaks nende sisu, vaid sellepärast, et me ei pea neid selles resolutsioonis vajalikuks, ning et olukorra delikaatsuse tõttu võiks see aidata härra Bashiril oma otsust tagasi võtta ja lubada valitsusvälistel organisatsioonidel tagasi tulla. Seega me kutsume üles lõikeid 2 ja 6 välja jätma. Saan aru, et samasuguse ettepaneku teevad ka sotsialistid ning et nad soovivad välja jätta ka lõike 5, toetame seda samadel põhjustel.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne hääletust lõike 5 kohta:

Martine Roure, fraktsiooni PSE nimel. – (FR) Ma nõustun sellega, mida härra Tannock just praegu ütles, ning samadel põhjustel taotleme me lõike 5 välja jätmist.

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

*

* *

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, mul on üks palve. Kuna meil on 7. juunil valimised ja praegu parajasti suur külastajate sissevool, tahaksin paluda, kas saaksime aprilli- ja maikuu istungjärgude ajal siin Strasbourgis hoida kõiki ruume, sealhulgas istungitesaali, külastajatele avatuna keskööni, nii et saaksime kõik külastajad korralikult vastu võtta.

Juhataja. – Kuulutan välja Euroopa Parlamendi istungjärgu vaheaja.

15. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

16. Teatavaid dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

17. Istungil vastu võetud tekstide edastamine (vt protokoll)

18. Registreeritud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 116) (vt protokoll)

19. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

20. Istungjärgu vaheaeg

(Istung lõppes kell 16.20)

LISA (Kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Nende vastuste eest vastutab üksnes Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik.)

Küsimus nr 6, mille esitas Seán Ó Neachtain (H-0052/09)

Teema: Majanduskriis

Mida kavatses eesistujariik Tšehhi ette võtta, et tagada Euroopa Liidu ühine seisukoht majanduskriisiga toimetulekuks?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Tšehhi sai nõukogu eesistujariigiks Euroopa ja maailma majanduse jaoks väga keerulisel ajal. Üleilmse majanduskriisi ja majanduskasvu aeglustumise tõttu seisavad meie ees enneolematud majandusprobleemid, mis nõuavad kiiret, asjakohast ja kooskõlastatud reageerimist. Praegune olukord paneb Euroopa majandusliku ja poliitilise ühtsuse proovile. Me oleme võtnud eesmärgiks tagada, et Euroopa Liit väljuks kriisist tugevama ja ühtsemana.

Eesistujariik on seisukohal, et edasise tegevuse võtmetegurid on kokkulepitud meetmete kooskõlastatud ja asjakohane elluviimine. Kui majanduse ja rahanduse kiire areng loob uusi võimalusi, saab kooskõlastatud tegevuse abil kohe arvamusi vahetada ja ühiselt tegutseda. Neis valdkondades, kus eelmised eesistujariigid võtsid poliitilisi meetmeid, keskendub Tšehhi eesistujariigina otsuste asjakohasele elluviimisele ja hoolikale järelevalvele, et saavutada käegakatsutavaid tulemusi.

Nõukogu on eesistujariigi Tšehhi juhtimisel algatanud mitmeid kooskõlastamisega seotud ettevõtmisi, et leida uutest probleemidest väljapääs.

*
* *

Küsimus nr 7, mille esitas Eoin Ryan (H-0054/09)

Teema: Vabatahtlik töö spordis

Oma tööprogrammis rõhutas eesistujariik Tšehhi spordi tähtsust. Missuguseid konkreetseid meetmeid nõukogu võtab või kavatses võtta, et edendada ja julgustada vabatahtlikku tööd spordis ja tagada, et spordialad, mille toimimine ja püsimajäämine sõltuvad vabatahtlike panusest, saaksid vajalikku toetust?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Kuigi nõukogu tunnustab vabatahtliku tegevuse tähtsat osa spordis, soovib ta juhtida austatud parlamendiliikme tähelepanu asjaolule, et EÜ asutamislepingu sätete kohaselt ei ole ELile spordi valdkonnas erivolitusi antud. Seega ei saa nõukogu võtta konkreetseid meetmeid seoses austatud parlamendiliikme tõstatatud teemaga.

Teisest küljest on eesistujariigil kavas jätkata selles valdkonnas regulaarset mitteametlikku koostööd liikmesriikidega. Spordijuhtide mitteametlik koosolek toimub 2009. aasta aprillis Tšehhis. Vabatahtlik töö spordis, eriti igapäevases sporditegevuses, on üks koosoleku keskseid teemasid.

Ettekujutus ja käsitlus vabatahtlikust tegevusest spordis erineb liikmesriigiti märkimisväärselt. Paljudes neis töötavad vabatahtlikud teabeametnikena ja suurte spordisündmuste, näiteks jalgpalli EMI, maailma karikavõistluste või olümpiamängude läbiviijatena. Teistes riikides töötavad vabatahtlikud regulaarselt kohtunikena mittetulunduslikes spordiorganisatsioonides, juhendavad lapsi, noori, täiskasvanuid ja eakaid füüsilise tegevuse alal jms. Mitteametliku koosoleku eesmärk on käsitleda kogu vabatahtlike tegevust ja selgitada välja selle olukord asjaomastes liikmesriikides. Selleks jagame laiali lühikesed küsimustikud, mille põhjal saadud tulemusi tutvustame aprillis. Küsimustik töötati välja koostöös Euroopa valitsusväliste

spordiorganisatsioonide võrgustikuga ENGSO ja Euroopa Komisjoniga. Samal ajal on meil kavas tutvustada riikide parimaid tavasid, sealhulgas Ühendkuningriigi näidet vabatahtlike ettevalmistamise kohta 2012. aasta Londoni olümpiamängudeks.

Meie eesmärk on toetada vabatahtlike tööd, edendada selle tunnustamist ühiskonnas ja soovitada nende töö huvides õigusaktide parandusettepanekuid. Seda kõike tehakse kooskõlas kavaga nimetada 2011. aasta Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks, mida me täielikult toetame.

*
* *

Küsimus nr 8, mille esitas Jim Higgins (H-0056/09)

Teema: Erakonna Libertas rahastamine

Kas nõukogu ei ole mures erakonna Libertas otsuse pärast sponsida kandidaate kõikides liikmesriikides ja kas nõukogu on seisukohal, et Libertasel peaks olema võimalus saada ELi fondidest toetust?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Juhime austatud parlamendiliikme tähelepanu asjaolule, et Euroopa Parlamendi valimistel reguleeritakse erakondade ja üksikkandidaatide toetamist riigi tasandil ja seega on nimetatud küsimus iga liikmesriigi enda otsustada. Seetõttu ei ole nõukogul sobilik kommenteerida Libertase otsust sponsida eri liikmesriikides Euroopa Parlamendi valimistel osalevaid kandidaate.

Nõukogu märgib siiski, et Euroopa Parlament ja nõukogu on kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 191 võtnud vastu määruse (EÜ) nr 2004/2003, milles käsitletakse Euroopa tasandi erakondade või poliitiliste sihtasutuste rahastamist ja mida muudeti 2007. aasta detsembris.

Määruses on sätestatud võimalus, mille kohaselt võivad erakonnad või poliitilised sihtasutused saada toetust ELi eelarvest, kui nad järgivad oma tegevuses Euroopa Liidu asutamispõhimõtteid, nimelt vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhiõiguste austamise ja õigusriigi põhimõtteid, ning säilitavad esindatuse teatud tasemel vähemalt veerandis liikmesriikidest.

Seda silmas pidades tuletan meelde, et kõnealuse määruse järgi tuleb Euroopa tasandi erakonnal Euroopa Liidu üldeelarvest toetuse saamiseks esitada taotlus Euroopa Parlamendile ja seejärel otsustab Euroopa Parlament, kas kiita toetuse andmine heaks või mitte.

*
* *

Küsimus nr 9, mille esitas Avril Doyle (H-0058/09)

Teema: Kümnendal ülemaailmsel keskkonnaministrite foorumil saavutatud edusammud

16.–25. veebruarini 2009 toimus Kenyas Nairobis kümnes ülemaailmne keskkonnaministrite foorum. Kas eesistujariik Tšehhi saaks anda ülevaate kohtumisel saavutatud edusammudest, iseäranis kliimamuutuse teemal?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

ÜRO keskkonnaprogrammi nõukogu 25. istungjärg / kümnes ülemaailmne keskkonnaministrite foorum (GC UNEP / GMEF) toimus 16.–20. veebruarini 2009 ÜRO keskkonnaprogrammi peakorteris Kenyas Nairobis ühest küljest majandus- ja finantskriisi tagajärjel kujunenud olukorra pärast ja teisest küljest seoses USA valitsuse hiljutise vahetumisega.

Kohtumisel tõdesid keskkonnajuhid, et arusaamad majandusest tuleb ümber kujundada keskkonna vaatenurgast lähtudes; sedasama väljendas ka istungjärgu juhtimõte uuest rohelisest kokkuleppest.

Kõige olulisem otsus oli kokkulepe asutada valitsustevaheline läbirääkimiste komitee, mille ülesanne on töötada välja üleilmne õiguslikult siduv dokument elavhõbeda kasutamise kontrollimiseks ning mis alustab

tööd 2010. aastal ja lõpetab eeldatavasti 2013. aastaks. Selle dokumendi abil püütakse vähendada elavhõbeda tarneid, selle kasutamist toodetes ja tootmises ning elavhõbeda heitkogust.

Teine oluline istungjärgu saavutus oli otsus luua ministritest ja teistest kõrgema tasandi esindajatest koosnev väike rühm, et hakata uurima rahvusvahelise keskkonnajuhtimise üldise struktuuri edendamise viise ja algatada taas arutelu pigem poliitilisel kui tehnilisel või diplomaatilisel tasandil. Seda silmas pidades tuleb meenutada, et EL toetab järjepidevalt rahvusvahelise keskkonnajuhtimise tõhustamist.

Veel üks esiletoomist vääriv punkt on otsus jätkata niisuguste mehhanismide väljaselgitamist, mille abil saab bioloogilise mitmekesisuse ja ökosüsteemide teenuste huvides tugevdada teadusuuringute ja poliitika seost, mis aitab tuua teadustöö tegijad üksteisele lähemale, et saavutada tulevikus paremaid rahvusvahelise keskkonnavalase koostöö võimalusi.

Tuleb märkida, et kliimamuutust 25. istungjärgu päevakorras ei olnud. Sellest hoolimata on oluline esile tuua koostöö arendamist käsitlevate otsuste vastuvõtmist ja eriti otsust toetada Aafrikat mitmesugustes keskkonnaküsimustes. Euroopa Liit toetas innukalt kõiki neid otsuseid.

Seda, et tihedamat keskkonnavalast koostööd toetatakse, näitasid ELi ja Aafrika ministrid nõukogu eesistujariigi poolt ÜRO keskkonnaprogrammi 25. istungjärgu ajal korraldatud keskkonnakoosolekul, kus käsitleti ka kliimamuutust, sest Aafrika on selles küsimuses eriti tundlik manner.

*
* *

Küsimus nr 10, mille esitas Bernd Posselt (H-0060/09)

Teema: Euroopa lipp ja hümn

Missuguseid meetmeid nõukogu võtab, et suurendada Euroopa lipu ja hümnituntust ja populaarsust liikmesriikides ning mida arvab eesistujariik mõttest kirjutada sõnad Euroopa hümnile, mille kohta tegi 1926. aastal esimesena ettepaneku Tšehhi kodanik krahv Richard Coudenhove-Kalergi?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nagu austatud parlamendiliige kindlasti teab, võttis sinisel taustal kuldsetest tähtedest ringi kujutise kasutusele Euroopa Nõukogu 1955. aasta detsembris. Ühenduse institutsioonid hakkasid seda sümbolit kasutama 29. mail 1986. aastal, pärast seda, kui riigipead ja valitsusjuhid olid selle Euroopa Ülemkogu kohtumisel 1985. aasta juunis välja pakkunud.

Sama kehtib Beethoveni sümfoonia eelmängu „Ood rõõmule” kohta, mille Euroopa Nõukogu võttis oma hümnina vastu 1972. aastal. Hiljem hakati seda eelnimetatud 1985. aasta juuni algatuse tulemusel kasutama Euroopa institutsioonide hümnina.

Lubage rõhutada, et Euroopa lipu ja hümnituntuse ja populaarsuse suurendamine liikmesriikides on täielikult iga liikmesriigi ülesanne ja et nõukogu ei ole oma arvamuse esitamiseks selles küsimuses mingeid meetmeid võtnud. Sobival puhul kasutab nõukogu aga nii lippu kui ka hümnit.

Lõpetuseks tuleb öelda, et nõukogus ei ole Euroopa hümnile sõnade kirjutamise üle arutatud.

*
* *

Küsimus nr 11, mille esitas Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0062/09)

Teema: Perekeskne poliitika

Eesistujariik Tšehhi rõhutab oma poliitiliste seisukohtade põhjal, et üksikisik ei ole mitte ainult tööjõu osa, kes aitab kaasa ühiskonna majanduslikule edule, vaid ka lapsevanem, kes panustab aega, energiat ja raha meie tuleviku inimkapitali ehk laste eest hoolitsemisse ja nende kasvatamisse.

Kuidas on nõukogul kavas suurendada perekeskse poliitika kvaliteeti ning edendada Euroopa kodanike õigust otsustada vabalt ja iseseisvalt selle üle, kuidas nad oma lapsi kasvatavad ja harivad?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Austatud parlamendiliige on tõstatanud väga olulise küsimuse. Me kõik nõustume, et tasakaalu leidmine töö ning perekondliku vastutuse ja eraelu vahel on väga raske.

Esiteks soovin meelde tuletada, et nõukogu on töö ja pereelu ühitamise küsimusi korduvalt käsitlenud. Eesistujariik Tšehhi ei ole erand. Pereküsimustega tegelevate ministrite mitteametlikul kohtumisel (4. ja 5. veebruaril 2009 Prahast) algatasime arutelu eelkooliealiste laste hoidu puudutavate Barcelona eesmärkide üle, mis lepidi 2002. aastal kokku üksnes kvantitatiivselt. Eesistujariik Tšehhi juhib tähelepanu nii lastehoiu kvaliteediaspektidele kui ka lapse parimate huvide seni tähelepanuta jäetud põhimõtte elluviimisele ja perekonna vabadusele otsustada töö-, era- ja pereelu ühitamise üle. Eesistujariik Tšehhi rõhutab ka lastevanemate asendamatu rolli väikeste laste hoius.

Nõukogu on juba võtnud vastu õigusakti, mille mõte on muuta tööelu peret soosivamaks. Sellel eesmärgil on nõukogu direktiivis 92/85/EMÜ rasedus- ja sünnituspuhkuse kohta tagatud naistöötajatele vähemalt 14 nädala pikkune rasedus- ja sünnituspuhkus. Parlament ja nõukogu teevad praegu kaasseadusandjatena tööd komisjoni uue ettepanekuga, millega soovitakse rasedus- ja sünnituspuhkuse direktiivi ajakohastada; komisjoni ettepaneku järgi pikendatakse rasedus- ja sünnituspuhkuse minimaalset kestust 14 nädalalt 18 nädalale, et aidata töötajatel sünnitusega kaasnevast mõjust taastuda ja muuta seega ka tööturule naasmise pärast rasedus- ja sünnituspuhkust lihtsamaks. Eesistujariik Tšehhi peab seda õigusakti ettepanekut üheks oma prioriteediks ja soovib järgmiste kuude jooksul saavutada nõukogus selles küsimuses liikmesriikide üksmeel.

Lisaks ootab nõukogu huviga võimalust teha Euroopa Parlamendiga koostööd seoses komisjoni ettepanekuga võtta vastu uus direktiiv, millega asendatakse kehtiv nõukogu direktiiv 86/613/EMÜ füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise kohta. Direktiivi 86/613/EMÜ rakendamise aruandes järeldas komisjon, et direktiivi rakendamise praktilised tulemused ei olnud päris rahuldavad, arvestades direktiivi peamist eesmärki, milleks on abistavate abikaasade olukorra üldine parandamine.

Komisjon tegi seega ettepaneku, et nn abistavatele abikaasadele peaks soovi korral olema tagatud samal tasemel sotsiaalkaitse mis füüsilisest isikust ettevõtjatele. Lisaks on arutelu keskmes isiklikud valikud töö- ja pereelu ühitamise kohta; komisjoni ettepaneku järgi tagatakse füüsilisest isikust ettevõtjatele samasugused õigused kasutada rasedus- ja sünnituspuhkust, nagu on töötajatel.

Nagu austatud parlamendiliige ütles, on lapsed meie tulevik. Töö- ja pereelu ühitamine on tänapäeval Euroopa töötavatele peredele üks raskemaid ülesandeid. Nõukogu täidab otsusekindlalt oma rolli, et aidata meie kodanikel teha ise valik töö- ja pereelu ühitamise kohta.

*
* *

Küsimus nr 12, mille esitas Gay Mitchell (H-0064/09)

Teema: Gaza sektor ja Jordani Läänekallas

Mida kavatseb nõukogu teha, et püüda saavutada Gazas ja Jordani Läänekaldal rahu ning anda sealsele rahvale humanitaarabi?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu suhtub humanitaarolukorda nii Gazas kui ka Jordani Läänekaldal väga tõsiselt. Soodsad elutingimused on Palestiina aladel stabiilsuse saavutamiseks äärmiselt olulised. Seetõttu lepidi 26. jaanuaril 2009. aastal kokku, et Euroopa Liit suunab oma toetuse ja abi järgmistele valdkondadele: vahetu humanitaarabi andmine Gaza elanikele, ebaseadusliku relva- ja laskemoonakaubanduse ärahoidmine, piiriületuspunktide avamine püsivalt 2005. aasta liikumise ja piiriületuse lepingu alusel, taastamine ja ülesehitamine ning rahuprotsessi jätkamine.

Euroopa Liidu humanitaarabi tegeliku kohaletoimetamisega tegeleb komisjon, kes võib anda üksikasjalikku teavet oma tegevusest ja partnerite, eriti Palestiina pagulasi toetava ÜRO abiorganisatsiooni (UNRWA), teiste

ÜRO allasutuste ja rahvusvahelise Punase Risti komitee (ICRC) tegevusest. EL on kutsunud Iisraeli mitmel korral üles laskma humanitaarabi takistamatult Gazasse viia. Oma 26. jaanuari 2009. aasta järeldustes väljendas nõukogu ELi valmisolekut algetada taas ELi piirihaldamise abimissioon EUBAM Rafah niipea, kui olud lubavad, ning uurida võimalust laiendada ELi üldisel osalusel abi andmist ka teistele piiriületuspunktile. Lisaks toetas EL aktiivselt Egiptuses 2. märtsil 2009. aastal Palestiina majanduse toetamise ja Gaza sektori ülesehituse eesmärgil korraldatud rahvusvahelist konverentsi, mille raames lubas rahvusvaheline üldsus anda abi peaaegu 4,5 miljardit USA dollarit, kusjuures peamine abiandja on Euroopa Liit. Taas rõhutasid nii eesistujariik Tšehhi 27 liikmesriigi nimel kui ka ÜVJP kõrge esindaja Javier Solana Gaza eduka ja jätkusuutliku ülesehituse olulisi eeldusi. Mehhanism PEGASE, mida komisjon (Benita Ferrero-Waldner) abiandjate konverentsil tutvustas, on konkreetne ELi algatus, mille eesmärk on suunata abi Gazasse Palestiina omavalitsuse kontrolli all.

Mis puudutab Jordani Läänekallast, siis EL värskendas suhteid Palestiina omavalitsuse institutsioonidega 2007. aasta keskel. EL annab Palestiina valitsusele kõige rohkem finants- ja tehnilist abi. Palestiina aladel läbi viidavas ELi politseimissioonis (EUPOL COPPS) keskendutakse nõustamisele ja väljaõppele julgeoleku ja kohtureformi läbiviimise valdkonnas. Palestiina omavalitsus on osutunud usaldusväärseks ja tõhusaks partneriks, kes hoiab ära Jordani Läänekalda olukorra edasise halvenemise Gaza sõjas.

Nõukogu kutsus üles saavutama Palestiina-sisene leppimine president Mahmoud Abbasi juhtimisel, sest see on lahendus rahu, stabiilsuse ja arengu tagamiseks, ning toetab Egiptuse ja Araabia Liiga asjaomaseid vahenduspüüdlusi.

Lisaks on nõukogu veendunud, et piirkonnas võib rahu saavutada üksnes siis, kui lõpule on viidud rahuprotsess, mille tulemuseks on iseseisev, demokraatlik, kõrvutiasuvatest aladest koosnev ja elujõuline Palestiina riik, mis asub Jordani Läänekaldal ja Gazas, rahu ja turvaliselt kõrvuti Iisraeliga. Selle saavutamiseks kutsus nõukogu mõlemat poolt tungivalt üles täitma oma rahuplaani kohaseid ja Annapolises võetud kohustusi. Võttes arvesse, et Araabia rahualgatus on Iisraeli ja Araabia konflikti kõikehõlmavale lahendusele tugev ja sobiv alus, on EL sel eesmärgil pühendunud koostööle neliku, USA uue valitsuse ja Araabia partneritega. Nõukogul on hea meel, et USA uus Lähis-Ida erisaadik George Mitchell nimetati kiiresti ametisse ja kaasati piirkonna tegevusse, ning nõukogu on valmis temaga tihedalt koostööd tegema.

*
* *

Küsimus nr 13, mille esitas Dimitrios Papadimoulis (H-0066/09)

Teema: Iisraeli-vastased poliitilised, diplomaatilised ja majandussanktsioonid

ÜRO peasekretär oli inimohvrite ja Gazas asuva palestiinlaste abistamise eest vastutava ÜRO allasutuse (UNRWA) peakorteri pommitamise pärast vapustatud. Amnesty International on juba nõudnud, et uuritaks Iisraeli rünnakut ÜRO hoone vastu ja relvastamata tsiviilisikute pidevat sihtmärgiks seadmist, rõhutades, et see on sõjakuritegu. Samuti on avaldatud muret seoses sellega, et Iisrael kasutab pomme, mis sisaldavad mürgist ainet valget fosforit, mis tekitab rasket põletust. Selle kasutamine tsiviilelanike vastu on Genfi teatavate tavarelvade konventsiooni protokollide kohaselt keelatud.

Missuguseid meetmeid nõukogu võtab, et tuua Iisrael Palestiina inimeste vastu sooritatud kuritegude eest Haagi Rahvusvahelise Kohtu ette, hoolimata sellest, et Iisrael ei võta vastutust? Missuguseid poliitilisi, diplomaatilisi ja majandussanktsioone on nõukogul kavas Iisraeli vastu võtta, et lõpetada genotsiid Palestiina inimeste suhtes ja nõuda Palestiina aladel ELi rahastatud infrastruktuurile tekitatud kahju hüvitamist?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Alates Gaza konflikti algusest on nõukogu eesistujariik avaldanud korduvalt sügavat muret tsiviilohvrite pärast ja mõistnud hukka rünnakud ÜRO rajatiste pihta.

Juhime austatud parlamendiliikme tähelepanu järgmistele nõukogu 26. ja 27. jaanuaril 2009. aastal vastu võetud järeldustele: „Euroopa Liit mõistab sügavalt hukka inimeste, eriti tsiviilelanike hukkamise selle konflikti käigus. Nõukogu tuleb kõikidele konflikti osalistele meelde, et nad peavad täielikult austama inimõigusi ja pidama kinni oma rahvusvahelise humanitaarõiguse järgsetest kohustustest, ning jälgib hoolikalt rahvusvahelise humanitaarõiguse väidetavate rikkumiste uurimist. Seda silmas pidades võtab nõukogu arvesse ÜRO peasekretäri Ban Ki-Mooni 21. jaanuari avaldust Julgeolekunõukogule.”

Nõukogu väljendab inimõiguste olukorra pärast Iisraelis jätkuvalt sügavat muret kõikidel kõrgema tasandi kohtumistel, viimati tehti seda 21. jaanuaril 2009. aastal ELi välisministrite õhtusöögil Iisraeli välisministri Tzipi Livniga. Lisaks on nõukogu eesistuja koos Euroopa Komisjoni ja ÜVJP kõrge esindajaga kutsunud korduvalt Iisraeli üles hõlbustama humanitaar- ja ülesehitusabi juurdepääsu ja kohaletoometamist Gazasse.

Üldiselt võib öelda, et nõukogu peab väga oluliseks hoida kõik diplomaatilised ja poliitilised kanalid avatud ja on seisukohal, et heatahtlik veenmine ja dialoog on kõige tõhusamad vahendid ELi sõnumite edastamiseks.

*

* *

Küsimus nr 14, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-0067/09)

Teema: Energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate edendamine

2008. aasta kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel leppisid riigipead ja valitsusjuhid kokku energiamaksustamise direktiivi edaspidises läbivaatamises, et aidata suurendada taastuvate energiaallikate osakaalu energiatarbimise koguhulgas.

Energiatõhususe suurendamine on üks kiiremaid, ohutumaid ja odavamaid viise, kuidas vähendada ELi sõltuvust kolmandate riikide energiaressurssidest, vähendada energiatarbimist ja süsinikdioksiidi heitkoguseid ning Euroopa avaliku sektori kulusid energiaarvetele.

Kas Euroopa Liidu Nõukogu võiks energiatõhususe suurendamise vajadust silmas pidades öelda, kas tal on kavas lisada energiamaksustamise direktiivi ning käibemaksu käsitleva Euroopa õigusliku raamistiku ja struktuurifonde käsitleva Euroopa raamistiku läbivaatamise teemad 2009. aasta kevadise Euroopa Ülemkogu päevakorda, et edendada energiatõhusust ja taastuvate energiaallikate kasutamist?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

2009. aasta kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel soovitakse kokku leppida mitmesugustes konkreetsetes suundades, mille mõte on suurendada liidu energiajulgeolekut keskpikas ja pikas plaanis. See hõlmab püüdlusi edendada energiatõhusust teise strateegilise energiaülevaate raamistikus. Praegu ei ole aga Euroopa Ülemkogul kavas käsitleda selliseid konkreetseid teemasid nagu energiamaksustamise direktiivi, käibemaksu käsitleva õigusraamistiku ja struktuurifonde käsitleva raamistiku läbivaatamine.

Seoses energiamaksustamise direktiivi läbivaatamisega on komisjon öelnud, et esitab teatise ja ettepanekud keskkonnahoidlike käibemaksumäärade kohta 2009. aasta aprillis pärast kevadist Euroopa Ülemkogu. Nõukogu pädevad ametnikud hakkavad teatist läbi vaatama niipea, kui nõukogu selle saab.

Mis puudutab käibemaksu käsitlevat õigusraamistikku, siis nõukogu saavutas eile kokkuleppe vähendatud käibemaksumäärades, mis peaksid kehtima tömahukate teenuste kohta. Seda küsimust arutatakse põhjalikumalt kevadisel Euroopa Ülemkogu kohtumisel 19. ja 20. märtsil.

Lõpetuseks: seoses struktuurifonde käsitleva raamistikuga on nõukogu jõudnud kokkuleppele seoses Euroopa Komisjoni ettepanekuga Euroopa Regionaalarengu Fondi kohta, et lisada täiendavad energiatõhususe tooted abikõlblike toodete hulka. Energiatõhusus on kõige soodsam viis vähendada energiatarbimist ja hoida ühtlasi majandustegevust samal tasemel.

Selle taustal on kohustuslik teha rohkem, et parandada hoonete ja energiainfrastruktuuri energiatõhusust, edendada keskkonnahoidlike tooteid ja toetada autotööstuse püüdlusi toota keskkonda säästvamaid sõidukeid.

Küsimus nr 15, mille esitas Bogusław Sonik (H-0071/09)

Teema: Autojuhtide vere alkoholisisalduse piirmäärade erinevused ELi liikmesriikides

1988. aastal tegi komisjon ettepaneku muuta mootorsõidukijuhtide vere alkoholisisalduse lubatud piirmäärasid. Muudatusi aga vastu ei võetud. Paljudes liikmesriikides, näiteks Ühendkuningriigis, Itaalias, Iirimaa ja Luksemburgis võib sõidukijuhil olla vere alkoholisisaldus kuni 0,8 mg/ml. Slovakkias ja Ungaris, kus ei ole sõidukit lubatud juhtida isegi pärast ükskõik kui väikese koguse alkoholi tarbimist, sooritab juht, kelle veres on alkoholi, raske kuriteo. Poolas on 20. juuni 1997. aasta liikluseaduses (ametlik väljaanne

nr 108, 2005, osa nr 908, muudetud kujul) sätestatud liikluseeskirjade kohaselt vere alkoholisisalduse lubatud piirmäär 0,2 mg/ml.

Kas nõukogu kavatseb midagi ette võtta, et ühtlustada ELi liikmesriikide sõidukijuhtidele kehtivaid vere alkoholisisalduse lubatud piirmäärasid, võttes arvesse praegust suundumust ühtlustada ELi liiklusalaseid õigusakte?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Ühise transpordipoliitika üks peamisi eesmärke on aidata tõhusalt vähendada liiklusõnnetuste ja nendes kannatada saanute arvu ning parandada liiklusolusid. 26. juuni 2000. aasta resolutsioonis rõhutas nõukogu, et oluline on edendada teatavaid liiklusohutuse meetmeid, sealhulgas neid, mis käsitlevad joobes juhtimist. 2001. aasta aprillis võttis nõukogu vastu järelused, mis käsitlevad komisjoni 17. jaanuari 2001. aasta soovitusel maksimaalse lubatud alkoholisisalduse kohta mootorsõidukijuhi veres. Nendes järelustes julgustati liikmesriike kaaluma põhjalikult komisjoni soovitusel esitatud meetmete võtmist, näiteks muu hulgas kehtestama vere maksimaalseks lubatud alkoholisisalduseks 0,2 mg/ml nendel sõidukijuhtidel, kes põhjustavad tõenäolisemalt õnnetusi, kuna neil puudub maanteedel sõiduki juhtimise kogemus. Samal ajal märkis nõukogu eelnimetatud 2001. aasta aprilli järelustes, et mõningate liikmesriikide arvates kehtib vere maksimaalse lubatud alkoholisisalduse kohta subsidiaarsuspõhimõte ja selle üle peaksid otsustama liikmesriigid.

Oma 8. ja 9. juuni 2006. aasta järelustes tõdes nõukogu, et on vaja tugevdada liiklusohutusmeetmeid ning võtta ühenduse või liikmesriigi tasandil midagi ette, et võidelda sõidukijuhtimise vastu alkoholi- või uimastijoobes, kasutades muu hulgas meetmeid, mis käsitlevad piiriülest karistamist õigusrikkumiste toimepaneku eest. Nõukogu pidas iseäranis oluliseks meetmeid, mille abil püütakse võidelda sõidukijuhtimise vastu alkoholi- või uimastijoobes.

*
* *

Küsimus nr 16, mille esitas Zita Plešinská (H-0077/09)

Teema: Puudetunnistuste ühtlustamine ELis

Eesistujariigi Tšehhi juhtimõte on „Piirideta Euroopa”. ELis kehtivad aga rasket puuet tõendavate isikutunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta erinevad eeskirjad. Vastastikuse tunnustamise süsteem selles valdkonnas ei toimi. Paljudel puuetega inimestel tekib välismaal probleeme näiteks invaparkimiskohtade kasutamisel.

Kas eesistujariik kaalub võimalust ühtlustada ELis raske puude tunnistused sarnaselt Euroopa ravikindlustuskaardi põhimõtetega?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Austatud parlamendiliige on tõstatanud väga olulise küsimuse. Meie kodanike liikuvus on Euroopa projekti üks alustalasid ja nõukogu on puuetega inimeste asjaomastest erivajadustest teadlik.

Mis puudutab nende isikutunnistuste ühtlustamist, mis võivad tõendada ka omaniku puuet, siis eesistujariik tuletab meelde, et isikutunnistuste küsimus on iseenesest liikmesriikide pädevuses ja mõnes liikmesriigis ei väljastata selliseid tunnistusi üldse.

Meditšiinilisi andmeid ja teavet isiku puude kohta ei esitata ka Euroopa ravikindlustuskaardil, sest selle kaardi eesmärk on korda lihtsustada, sekkumata sellistesse riigi pädevuses olevatesse valdkondadesse nagu tervishoiu- ja sotsiaalkindlustuse korraldamine.

Nagu austatud parlamendiliige võib-olla mäletab, võttis nõukogu juba kümme aastat tagasi meetmeid, et hõlbustada puuetega inimeste piiriülest liikumist Euroopa Liidus. Komisjoni ettepaneku põhjal võttis nõukogu vastu soovitusel, millega kehtestati puuetega inimestele standardne parkimiskaart, mida tunnustatakse kogu ELis. Nõukogu muutis soovitusel eelmisel aastal, et võtta arvesse ELi 2004. ja 2007. aasta laienemisi.

Nõukogu eesmärk on olnud tagada, et puuetega inimeste standardset parkimiskaarti saab kasutada invaparkimiskohtadel kõikides liikmesriikides.

*
* *

Küsimus nr 17, mille esitas Justas Vincas Paleckis (H-0080/09)

Teema: Majanduskriisi õppetunnid

Euroopa Liidu tulevik sõltub suurel määral uue, 2013.–2019. aastaks koostatava finantsperspektiivi prioriteetidest, mida töötatakse praegu välja.

Missugune on nõukogu seisukoht järgmistes nii ELi liikmesriikidele kui ka ELile tervikuna olulistes küsimustes: kuidas kajastatakse finantsperspektiivis praeguse finants-, energia- ja toidukriisi õppetunde? Kuidas tuleks finantsperspektiiv koostada, et vähendada niisuguste kriiside ohtu tulevikus või kõrvaldada see oht üldse?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Austatud parlamendiliikmel on mõistagi õigus, kui ta osutab sellele, et Euroopa Liidul tuleb teha finants-, energia- ja toidukriisist vajalikud järeldused.

Järgmist finantsperspektiivi ei hakata aga eeldatavasti välja töötama enne 2011. aastat. Seega on nõukogul liiga vara võtta konkreetne seisukoht selle suhtes, kuidas neid õppetunde täpselt arvestada.

Samuti tuleb mees pidada, et komisjon koostab käesoleval aastal ülevaate praeguse finantsperspektiivi kohta ja arvatavasti käsitletakse sellel põhinevas arutelus ka nimetatud teemasid.

Vahepeal püüab nõukogu tihedas koostöös Euroopa Parlamendiga innukalt võtta sobivaid meetmeid nii praeguse kriisi lahendamiseks kui ka tulevaste ärahoidmiseks.

Mõningatel juhtudel on need meetmed hõlmanud toetust liidu eelarvest. Näiteks võtame kasutusele täiendavaid vahendeid, et toetada vastukaaluks majandus- ja energiakriisile investeringuid energia- ja lairibainfrastruktuuridesse. Samuti lõime toiduainete rahastamisvahendi, et aidata arengumaadel edendada oma põllumajanduse tootlikkust, võttes arvesse eelmise aasta toidukriisi.

Kuid liidu reaktsiooni nendele kriisidele ei tohiks taandada tema rahalisele panusele, mille maht on vajadusi arvestades piiratud.

Tõepoolest, suur osa meie tegevusest edaspidise finantskriisi ärahoidmiseks on reguleerimine. Näiteks Solvency II direktiiv, muudetud kapitalinõuete direktiiv ja eurofondide direktiiv aitavad parandada finantsasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve eeskirju. Teine näide meie õigusalaalstest sammudest, millega sedapuhku reageeritakse energiakriisile, on gaasi varustuskindlust käsitleva direktiivi tulevane uuendamine, millega suurendatakse liidu paindlikkust gaasitarnete katkemise korral.

Muudel juhtudel on liit keskendunud kriisidele reageerimisel 27 liikmesriigi vahelise koostööraamistiku edendamisele, tehes seda aga ka laiemalt, üleilmsel areenil. Olenemata sellest, kas reageeritakse finants-, energia- või toidukriisile, on EL alati püüdnud teha tihedat koostööd rahvusvahelise üldsusega, et aidata üleilmsel tasandil kriisiga toime tulla.

*
* *

Küsimus nr 18, mille esitas Marianne Mikko (H-0083/09)

Teema: Deklaratsioon 23. augusti kuulutamise kohta üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsismiohvrite mälestuspäevaks

Sel suvel möödub 70 aastat kurikuulsa Molotovi-Ribbentropi pakti sõlmimisest. Nõukogude Liidu ja Saksamaa vahel 23. augustil 1939. aastal sõlmitud Molotovi-Ribbentropi pakti salajaste lisaprotokollidega jagati Euroopa kaheks mõjusfääriks. Deklaratsioonile 0044/2008 pakti ohvrite mälestamise kohta andis oma toetuse 409 Euroopa Parlamendi liiget kõikidest fraktsioonidest. Euroopa Parlamendi president tegi deklaratsiooni teatavaks 22. septembril 2008. aastal ja see edastati koos allakirjutanute nimedega liikmesriikide

parlamentidele. Nõukogude Liidu okupatsiooni tagajärgedest endise sotsialismileeri riikide kodanikele teatakse Euroopas vähe.

18. septembril 2008 võttis Bulgaaria parlament vastu resolutsiooni, millega 23. august kuulutati natsismi- ja kommunismiohvrite mälestuspäevaks. Milliseid samme on eesistuja astunud selleks, et kutsuda ka teisi liikmesriike üles seda kurba päeva mälestama?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu ja eesistujariik on teadlikud Euroopa Parlamendi deklaratsioonist, milles tehti ettepanek kuulutada 23. august üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsismiohvrite mälestuspäevaks. Nagu austatud parlamendiliige ka ise ütles, oli see deklaratsioon suunatud liikmesriikide parlamentidele. Välja arvatud see, mida austatud parlamendiliige Bulgaaria parlamendi kohta ütles, puudub nõukogul teave, kuidas teiste liikmesriikide parlamendid ettepanekule reageerisid, ja samuti ei ole seda küsimust nõukogus tõstatatud.

Eesistujariik Tšehhi peab nimetatud küsimust väga oluliseks: natsismi- ja kommunismiohvrite mälestuspäeva väljakuulutamise toetamine on kooskõlas pikaajalise püüdlusega suurendada Euroopa mõõdet totalitaarse mineviku mälestamisel. Eesistujariik korraldab 18. märtsil Brüsselis Euroopa Parlamendis avaliku kuulamise teemal „Euroopa südametunnistus ja totalitaarse kommunismi kuriteod: 20 aastat hiljem”. Totalitaarse korra kogemuste üle arutavad ELi liikmesriikide eksperdid ning eesistujariigi ja ELi institutsioonide kõrgema tasandi esindajad.

Raudse eesriide langemise 20. aastapäev on tihedalt seotud eesistujariigi juhtmõttega „Piirideta Euroopa”. Eesistujariigi eesmärk selle teema algatamisel oli muuta see üheks ELi 2009. aasta teavitusprioriteediks. Eesistujariik on kindlal seisukohal, et 20 aastat ei tuleks mälestada mitte üksnes olulise teetähtsena Euroopa ajaloos, vaid seda ajaloolist kogemust peaks kasutama ka selleks, et inimesi harida ning propageerida inimõigusi, põhivabadusi, õigusriigi põhimõtteid ja muid väärtusi, millel Euroopa Liit rajaneb.

Eesistujariigi Tšehhi eesmärk on tugevdada ühist Euroopa mõõdet 1989. aasta eelse totalitaarse mineviku meenutamisel ka programmi „Kodanike Euroopa” natsismi- ja stalinismiohvrite mälestamisele keskendunud neljanda meetme „Euroopa mäletab” edendamise kaudu.

Pikaajaline eesmärk on luua Euroopa tasandil Euroopa mälu ja südametunnistuse platvorm, mis ühendab praeguseid riiklikke ettevõtmisi ning aitab edendada ühiseid projekte ja teabe- ja kogemustevahetust, loodetavasti Euroopa toetusel. Raudse eesriide langemise 20. aastapäev käesoleval aastal ja Tšehhi kord olla Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja loovad niisuguseks algatuseks suurepärase aluse. Sellest hoolimata on see tõenäoliselt pikaajaline protsess, mis kestab kauem kui Tšehhi eesistumisaeg.

Küsimus nr 19, mille esitas Jens Holm (H-0089/09)

Teema: Võltsimisvastane kaubandusleping

Võltsimisvastane kaubandusleping on uus rahvusvaheline mõõdupuu õiguslikele raamistikele, milles käsitletakse intellektuaalomandi õiguste kasutamist. Võltsimisvastane kaubandusleping on õigustloov akt. USA valitsuse pressiesindaja on öelnud, et lepingu tekst avalikustatakse alles pärast seda, kui lepinguosalisel on tegeliku teksti suhtes kokkuleppele jõudnud.⁽⁵⁾ Kui see on tõsi, ei saa parlamendid nimetatud lepinguga enne tutvuda. Selle lepinguga loodaks salajase õigusloome pretsedent, ehkki õigusloome peab ELis olema võimalikult avalik.

Soovin esitada nõukogule järgmised küsimused.

Kas lõplik eelnõu avaldatakse enne poliitilist kokkulepet nõukogus? Kas parlamentidel on piisavalt aega, et tutvuda lepinguga enne poliitilist kokkulepet nõukogus? Kas nõukogu võib kinnitada, et lepingut ei võeta vastu vaikselt parlamendi istungitevahelisel ajal?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

⁽⁵⁾ <http://ictsd.net/i/news/bridgesweekly/30876/>

Mitmepoolse võltsimisvastase kaubanduslepinguga soovitakse kehtestada intellektuaalomandi õiguste rakendamise ühised standardid, et võidelda nende õiguste üleilmsete rikkumiste, eriti võltsimise ja piraatluse vastu ning tagada rahvusvaheline raamistik, millega edendatakse intellektuaalomandi õiguste austamist. Neid eesmärke püütakse saavutada lepingu kolme põhipunktiga: rahvusvahelise koostöö, õiguste rakendamise tavade ja intellektuaalomandi õiguste rakendamise õigusraamistikuga.

14. aprillil 2008. aastal volitas nõukogu komisjoni pidama lepingu üle läbirääkimisi. Liikmesriikide pädevuses olevate küsimuste suhtes, mis hõlmavad sätteid intellektuaalomandi õiguste kehtestamise kohta kriminaalõiguses, püüab eesistujariik saavutada ühise seisukoha, et pidada kõnelusi liikmesriikide nimel.

Komisjon konsulteerib läbirääkimiste käigus nõukogu poolt määratud pädevate komiteedega. Liikmesriikide pädevuses olevad küsimused kooskõlastatakse enne iga läbirääkimiste vooru eesistujariigi juhtimisel nõukogu pädevates ettevalmistavates organites, et liikmesriikide seisukohad oleksid kõnelustes kajastatud.

Austatud parlamendiliige võib olla kindel, et nagu kõikide rahvusvaheliste lepingute puhul, kaasatakse Euroopa Parlament kooskõlas asutamislepingu asjaomaste sätetega ka kõnealuse lepingu sõlmimisse. Et õigusliku aluse lõpliku kindlaksmääramiseni ei ole veel jõutud, ei ole nõukogul võimalik austatud parlamendiliikme tõstatatud menetlust puudutavale küsimusele üksikasjalikult vastata.

Nõukogu on siiski teadlik, et Euroopa Parlament võttis 18. detsembril 2008. aastal sel teemal vastu Gianluca Susta raportil põhineva resolutsiooni. Nõukogu on seda olulist resolutsiooni ja Euroopa Parlamendi üldist seisukohta nimetatud küsimuses arvesse võtnud.

Nõukogu teab, et Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjon saab koopiad kõikidest dokumentidest, mille Euroopa Komisjon saadab artikli 133 komiteele, ja et parlamendile edastatakse seega kogu teave, mis on seotud võltsimisvastase kaubanduslepingu läbirääkimistega.

Komisjon annab rahvusvahelise kaubanduse komisjonile läbirääkimiste käigust järjepidevalt ülevaateid. Lisaks käsitles seda teemat nõukogu nimel ka Tšehhi tööstus- ja kaubandusminister Martin Říman, kui ta käis 20. jaanuaril rahvusvahelise kaubanduse komisjonis ja vastas paljudele austatud parlamendiliikmete esitatud küsimustele.

*
* *

Küsimus nr 21, mille esitas Kathy Sinnott (H-0093/09)

Teema: Autoriõiguslased õigusaktid

Minul ja paljudel minu valijatel on mure autoriõiguslaste õigusaktide ettepanekute pärast. Hiljuti öeldi mulle, et need ettepanekud võidakse suure vastuseisu tõttu tagasi võtta. Kas nõukogu saaks anda mulle ülevaate praegusest autoriõiguslaste õigusaktidega seotud olukorrast, pidades silmas eriti ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/116/EÜ⁽⁶⁾ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaja kohta? Kas nõukogu tagab, et ettepanekud ei avalda negatiivset mõju tavalistele muusikutele, näitlejatele, kunstnikele ja teistele?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu vaatab praegu läbi ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/116/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tähtaja kohta.

Direktiivi eelnõu eesmärk on parandada halvemas olukorras olevate esitajate, eeskätt stuudiomuusikute sotsiaalset olukorda.

Nõukogu on võtnud teadmiseks Euroopa Parlamendi arvamused selle ettepaneku kohta, eriti muudatusettepanekud, mille üle hääletati õiguskomisjonis, ning võtab neid tulevastest aruteludes arvesse.

Et ettepanekut vaadatakse alles läbi, ei saa nõukogu praegu selles küsimuses kindlat seisukohta esitada.

⁽⁶⁾ ELT L 372, 27.12.2006, lk 12.

*
* *

Küsimus nr 22, mille esitas Proinsias De Rossa (H-0098/09)**Teema: ELi ja Valgevene kokkulepe, mille alusel on lastel võimalik taastusprogrammide raames reisida**

Kas nõukogu eesistujariik saab öelda, mida ta võtab ette või kavatseb ette võtta seoses Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2009. aasta ELi Valgevene-strateegiat käsitleva resolutsiooni (P6_TA(2009)0027) lõikega 5, milles kutsutakse eesistujariiki Tšehhit üles pidama oluliseks üleeuroopalise kokkuleppe sõlmimist Valgevene ametiasutustega, et võimaldada lastel reisida Valgevenest kõikidesse ELi liikmesriikidesse, mis selliseid puhke- ja taastusprogramme korraldavad?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on teadlik hiljuti esile kerkinud probleemidest seoses Valgevene lastega, kes reisivad puhke- ja taastusprogrammide raames Euroopa riikidesse. Seda, kui oluline on leida nimetatud probleemile pikaajaline lahendus, on Valgevene ametiasutustele korduvalt toonitatud, viimati tehti seda 27. jaanuaril 2009. aastal ELi ja Valgevene kolmepoolse ministrite kohtumisel. Nõukogu märgib, et asjaomaste riikide ja Valgevene ametiasutuste vahel on käimas läbirääkimised, milles käsitletakse selle probleemiga seoses tekkinud kahepoolseid probleeme, ning mitu liikmesriiki on juba sõlminud nende reiside jätkumist tagavad lepingud. Nõukogu pöörab sellele teemale jätkuvalt suurt tähelepanu ja vajaduse korral tõstatatakse selle taas kohtumistel Valgevene ametiasutustega.

*
* *

Küsimus nr 23, mille esitas Georgios Toussas (H-0101/09)**Teema: Vähijuhtumite sagenemine vaesestatud uraani sisaldavate pommide kasutamise tagajärjel Kosovos**

Viimase kümne aasta jooksul on vähijuhtumite arv Kosovo põhjaosas järsult kasvanud. Täpsemalt öeldes on vähijuhtumite arv Mitrović piirkonnas suurenenud 200% võrreldes kümnendiga, mis eelnes endise Jugoslaavia pommitamisele NATO poolt.

Lisaks on mõne aasta jooksul pärast seda, kui NATO lõpetas piirkonna pommitamise, surnud vähemalt 45 Itaalia sõdurit, kes kuulusid Kosovos tegutsevatesse NATO rahuvalvejõududesse (KFOR), ning 515 muust rahvusest isikut on raskesti haigestunud nn Balkani sündroomi ehk neil on 1999. aasta pommitamistes kasutatud vaesestatud uraani sisaldavate pommide tagajärjel tekkinud mürgistus.

Missugune on nõukogu seisukoht seoses traagiliste tagajärgedega, mis on ilmnenud seepärast, et NATO väejuhid kasutasid Kosovos vaesestatud uraani sisaldavaid mürske, nagu järjest enam selgub? Kas nõukogu leiab, et niisuguste relvade kasutamine on sõjakuritegu, mille toimepanijad peavad lõpuks hakkama üldsuse ees vastust andma?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogul puudub selles valdkonnas pädevus ja ta ei saa austatud parlamendiliikme küsimusele vastata.

*
* *

Küsimus nr 24, mille esitas Jim Allister (H-0103/09)**Teema: John Calvin**

Kuidas kavatseb nõukogu tähistada John Calvini 500. sünniaastapäeva 2009. aasta juulis, võttes arvesse tema tähtsust Euroopa usundi-, poliitika- ja ühiskonnaajaloos ning Euroopa valgustuses ja arengus?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu ei ole seda küsimust arutanud, sest see ei ole tema pädevuses.

*
* *

Küsimus nr 25, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0108/09)**Teema: USAs kinni peetava viie Kuuba patrioodi viivitamatu vabastamise taotlus**

Kümme aastat pärast seda, kui vahistati viis Kuuba patriooti – Gerardo Hernández, Antonio Guerrero, Ramón Labañino, Fernando González ja René González –, hoitakse neid väljamõeldud süüdistuste alusel ikka veel USAs vangis, rikkudes sellega õigusriigi põhimõtteid. Neid hoitakse kohutavates tingimustes ja isegi pereliikmetel on keelatud neid külastada.

Koostamisel on uus rahvusvaheline taotlus, milles soovitakse nende viivitamatut vabastamist. Selle taotluse on allkirjastanud juba rohkem kui 500 väljapaistvat haritlast ja kunstnikku kogu maailmast.

Kas nõukogu mõistab hukka viie kuubalase ebaseadusliku vangishoidmise?

Missugune on nõukogu seisukoht riikide parlamentide, suurte riiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonide ning väljapaistvate isikute pöördumiste suhtes viie vangistatud Kuuba patrioodi viivitamatu vabastamise kohta?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on teadlik nii viie Kuuba kodaniku vangistamisest kui ka USA ametiasutuste otsusest anda viisa enamikule nende pereliikmetest ja keelduda sisserändega seotud põhjustel selle andmisest kahele pereliikmele.

Langetatud kohtuotsus ja konkreetsetele pereliikmetele viisa andmise või selle andmisest keeldumise otsused on Ameerika Ühendriikide siseküsimused. Mis puudutab Kuuba kinnipeetute ja nende pereliikmete kohtlemist, siis see on USA ja Kuuba vaheline kahepoolne küsimus, sest riigi kodanike õiguste ja huvide kaitsmine on rahvusvahelise õiguse kohaselt asjaomase riigi ülesanne.

Nõukogu soovib toonitada, et Ameerika Ühendriigid on kohustatud kinni pidama inimõigusi käsitlevast rahvusvahelisest õigusest, arvestades eriti seda, et ta on ühinenud ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooniga, millega tagatakse vabaduse kaotanud isikute inimõigused.

*
* *

Küsimus nr 26, mille esitas David Martin (H-0109/09)**Teema: Transiitkaubaks olevate geneeriliste ravimite arestimine Hollandis**

Kas nõukogu võib seoses transiitkaubaks olnud geneeriliste ravimite arestimisega Hollandis selgitada, miks ravimid arestiti, võttes arvesse, et intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikli 51 allmärkuse kohaselt ei ole transiitkauba puhul kohustust uurida väidetavat patendiõiguse rikkumist?

Kas nõukogu on seisukohal, et see arestimine on vastuolus intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu artikliga 41, mille kohaselt ei tohi intellektuaalomandi õiguskaitse tagamisega luua kaubandusele tõkkeid?

Kas nõukogu toetaks sarnaste intellektuaalomandi õigusi käsitlevate sätete lisamist uue põlvkonna vabakaubanduslepingutesse või teistesse kahepoolsetesse kaubanduslepingutesse?

Mida on nõukogul kavas ette võtta selleks, et edaspidi ei takistataks sarnaste arestimistega geneeriliste ravimite tarneid arengumaadesse?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Juhtumit, millele austatud parlamendiliige viitas, arutati Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) peanõukogu kohtumisel 3. veebruaril 2009. aastal.

Teema arutamisel võttis sõna 19 WTO liiget, kes esitasid küsimusi ja tähelepanekuid. Pärast neid sekkumisi toonitas Euroopa Komisjon järgmisi asjaolusid:

– saadeti peeti kinni ajutiselt ja seega seda ei arestitud;

– õiguste omanik ja ravimite omanik leppisid kokku, et kaup saadetakse tagasi Indiasse.

Komisjon selgitas samuti, et tegevuse õiguslik alus – nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003 teatavate intellektuaalomandi õiguste rikkumises kahtlustatavate kaupade suhtes võetava tollimeetme ja kõnealuseid õigusi rikkuvaks tunnistatud kaupade suhtes võetavate meetmete kohta – on kooskõlas WTO õigusaktidega, sealhulgas mõistagi intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepinguga.

Euroopa Komisjon kinnitas oma seisukohta intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu nõukogu kohtumisel 3. märtsil 2009.

EL peab jätkuvalt oma kohustuseks tagada juurdepääs ravimitele ega näe mingit vastuolu WTO eeskirjade ja oma püüdluste vahel tuvastada võltsinguid sisaldavaid saadeti. Euroopa Komisjoni esindajad rõhutasid, et Hollandis võetud meetmed olid kooskõlas nii rahvusvahelise kaubanduse eeskirjadega kui ka Hollandi valitsuse kohustusega kaitsta inimesi halva kvaliteediga ravimite eest ja et need olid kokkuvõttes kasulikud rahvatervisele üldiselt.

Euroopa Liit on seisukohal, et transiitkaupade kontrollimine peab olema võimalik, kui tekib põhjendatud kahtlus, et intellektuaalomandi õigusi on rikutud. 2007. aastal moodustasid kõikidest kinnipeetud ravimitest transiitkaubaks olnud ravimid 40%.

Mis puudutab intellektuaalomandit käsitlevate sätete lisamist kaubanduslepingutesse, siis nõukogus arutatakse praegu seda küsimust.

Seoses taskukohaste ravimite tarnimisega arengumaadesse on Euroopa Komisjon teinud WTOs kõige rohkem selle nimel, et luua niisugustele tarnetele püsiv, õiguslikult tugev raamistik, eeskätt intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu esimese muutmise kaudu. Selle muudatuse on ratifitseerinud nii Euroopa Ühendus kui ka märkimisväärne hulk WTO liikmesriike. Lisaks on EL sellesama eesmärgi saavutamiseks vastu võtnud mitmesuguseid ühendusesiseseid meetmeid. EL osaleb ka paljudes arengumaade programmides, et võimaldada nende suuremat juurdepääsu ravimitele.

*
* *

Küsimus nr 27, mille esitas Sajjad Karim (H-0111/09)**Teema: Iisrael ja Palestiina**

Missuguseid meetmeid nõukogu võtab, et toetada Iisraelile relvade müümise lõpetamist, kõrvuti meetmetega, mida EL on juba võtnud selleks, et takistada relvade jõudmist Hamasi kätte?

Kas nõukogu avaldab Hamasile ja Fatah'le survet, et viia ellu Saudi Araabia abiga koostatud üksmeele valitsuse kokkulepet (2007. aasta veebruaris sõlmitud Meka kokkulepet)?

Kas nõukogu toetab USA algatusi rahu saavutamiseks, kui nad esitavad positiivsemaid läbirääkimistega seotud ettepanekuid?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on seisukohal, et kaht austatud parlamendiliikme tõstatatud teemat ei saa käsitada võrdsena. Nõukogu on korduvalt tunnustanud Iisraeli õigust kaitsta oma kodanikke terrorirünnakute eest, kuid sama

järjepidevalt, viimati oma 26.–27. jaanuari 2009. aasta järeldustes, on ta meelde tuletanud Iisraeli kohustust rakendada seda õigust rahvusvahelise õiguse normide kohaselt.

Mis puudutab suhteid Hamasi ja Fatah' vahel, siis nõukogu kutsub neid tungivalt üles Palestiina-sisesele leppimisele president Mahmoud Abbasi juhtimisel, mis on lahendus rahu, stabiilsuse ja arengu tagamiseks. Nõukogu on toetanud Egiptuse ja Araabia Liiga asjaomaseid vahenduspüüdlusi, mille tulemusel toimus 26. veebruaril Kairos kõikide Palestiina rühmituste kohtumine.

USA uue valitsuse osalus on rahuprotsessi ummikseisust väljatoomiseks väga oluline. Seepärast on nõukogul hea meel, et USA uus valitsus hakkas selle temaga nii kiiresti tegelema, millest annavad tunnistust nii Lähis-Ida erisaadiku, senaator George Mitchelli kiire ametissenimetamine kui ka uue välisministri Hillary Clintoni külaskäik piirkonda. 2. märtsil Sharm el Sheikhis abiandjate konverentsi raames toimunud neliku esimene kohtumine välisminister Clintoniga andis kinnitust nii ELi kui ka USA kindlast otsusest teha Lähis-Ida rahuprotsessi lahenduse leidmise nimel koostööd neliku teiste liikmete ja Araabia partneritega.

*
* *

Küsimus nr 28, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0113/09)

Teema: Finantskriis ja liikmesriikide majanduse kokkuvarisemine

Kuidas reageerib nõukogu praegu ja tulevikus liikmesriikide majanduse kokkuvarisemisele, pidades silmas eeskätt olukorda Lätis ja teatud määral ka Ungaris?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu on endiselt veendunud, et liikmesriikide majanduse kokkuvarisemise ärahoidmiseks tulevikus on paika pandud piisavad struktuurid ja vahendid ja piisav kord, ning tuletab meelde oma 2. detsembri 2008. aasta otsust muuta nõukogu määrust (EÜ) nr 332/2002, millega luuakse liikmesriikide maksebilansi toetamiseks keskmise tähtajaga rahalise abi süsteem⁽⁷⁾, et suurendada nimetatud süsteemi raames väljaspool euroala asuvatele liikmesriikidele antavate laenude põhisumma ülemmäära 12 miljardilt eurolt 25 miljardile eurole. Nõukogu on juba kahel korral otsustanud süsteemi kasutada, et aidata Lätil ja Ungaril finantsraskustega toime tulla.

Nagu austatud parlamendiliige teab, arutasid peale selle valitsusjuhid ja riigipead 1. märtsil 2009. aastal toimunud mitteametlikul kohtumisel praeguse finants- ja majanduskriisi küsimusi ning leppisid kokku meetmetes, mille eesmärk on järgmine: taastada majanduses piisavad ja tõhusad finantstingimused, käsitleda pankade probleemseid varasid, parandada finantsinstitutsioonide reguleerimist ja järelevalvet ning tagada riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus.

Riigipead ja valitsusjuhid tunnistasid ka selgeid erinevusi Kesk- ja Ida-Euroopa liikmesriikide vahel ning leppisid kokku, et juba antud abi vaadatakse läbi. Pangandussektori suhtes kinnitati, et emapangale antava toetusega ei tohiks kaasneda mingeid piiranguid ELi liikmesriikides asuvate tütarpankade tegevusele. Samuti tunnustasid nad Euroopa Investeerimispanka tähtsust piirkonna rahastamisel ning sellega seoses väljendasid heameelt Euroopa Investeerimispanka, Maailmapanga ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga hiljutise teate üle, et ühiselt hakatakse toetama piirkonna pangandussektorit ja rahastama laenuandmist ettevõtetele, keda üleilmne majanduskriis on tabanud.

Lõpetuseks soovib nõukogu austatud parlamendiliikmele kinnitada, et jälgib tihedas koostöös komisjoniga olukorda pidevalt ja võtab vajaduse korral kõikide olemasolevate vahendite raames meetmeid, et ajutistesse raskustesse sattunud riike aidata.

*
* *

⁽⁷⁾ ELTL 352, 31.12.2008, lk 11.

Küsimus nr 29, mille esitas Laima Liucija Andrikienė (H-0121/09)**Teema: ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana külaskäik Valgevenes**

ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Javier Solana külastas Valgevenet 19. veebruaril 2009. aastal ning kohtus nii president Lukašenka ja välisminister Martõnavi kui ka opositsiooniliidrite ja kodanikuühiskonna esindajatega.

Kuidas hindab nõukogu nende kohtumiste sisu? Kas need annavad aimu ELi ja Valgevene suhetest tulevikus? Missuguseid meetmeid on nõukogul järgmiseks kavas eelnimetatud kohtumiste tulemuste põhjal võtta?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Kõrge esindaja Javier Solana hinnangul oldi kohtumisel heatahtlikud, avameelsed ja otsekohesed. Nagu kõrge esindaja Solana pressikonverentsil pärast president Lukašenkaga nelja silma all toimunud kohtumist ütles: „Õeldi kõike, mida oli vaja öelda, kritiseeriti kõike, mida oli vaja kritiseerida, ja kommenteeriti kõike, mida oli vaja kommenteerida.” Edastati kõigile teada sõnumeid ja saadi lahendusi võimaldavad vastused. Kodanikuühiskonna esindajate ja opositsiooniliidritega toimunud kohtumisel, mis toimus enne kokkusaamist presidendi ja välisministriga, tänasid kõik esindajad Javier Solanat külaskäigu eest ja julgustasid suhteid veelgi tihendama, sest nende arvates muud võimalust ei ole.

Nõukogu alustas nüüd viisakeelu peatamise läbivaatamist, et teha selle kohta otsus 13. aprilliks. Seda silmas pidades mängivad nõukogu arvates kõrge esindaja külaskäigud kõnealuses töös olulist rolli ja nõukogu jälgib sündmusi Valgevenes tähelepanelikult. Valgevene on kaasatud idapartnerluse programmi, mille eesistujariik Tšehhi avab 2009. aasta mai alguses idapartnerluse tippkohtumisel.

Nagu kõrge esindaja Solana ja välisminister Martõnavi kohtumisel kokku lepiti, algatatakse ELi ja Valgevene vahel inimõiguste dialoog. Praegu kavandavad nõukogu ettevalmistavad organid uurimissmissiooni Valgevenes ja selle tulemuste põhjal alustatakse arutelusid dialoogi korra üle, mille nõukogu seejärel heaks kiidab.

*
* *

Küsimus nr 30, mille esitas Pedro Guerreiro (H-0124/09)**Teema: Maksuparadiiside kaotamine**

Kas mõni liikmesriik on teinud ettepanekuid maksuparadiiside kaotamise kohta, eriti Euroopa Liidus?

Kas EL on võtnud vastu mingisuguseid otsuseid, millega tehakse liikmesriikidele ettepanek kaotada nende territooriumidel olevad maksuparadiisid?

Missuguseid meetmeid on ELil kavas võtta maksuparadiiside sulgemiseks, finantsspekulatsioonide vastu võitlemiseks ja kapitali vaba liikumise vähendamiseks, eeskätt Euroopa Liidus?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta märtsi esimesel osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Ühendus on maksustamise valdkonnas vastu võtnud hulga meetmeid.

1977. aastal võttis nõukogu vastu nõukogu direktiivi 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikuse abi kohta otsese maksustamise valdkonnas⁽⁸⁾. Direktiivis tõdetakse, et liikmesriikide piire ületav maksude tasumisest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine põhjustab eelarvekahju ja õiglase maksustamise põhimõtte rikkumist ning mõjutab ühisturu toimimist. Selle direktiiviga täiendati nõukogu direktiivi 76/308/EMÜ vastastikuse abi kohta seoses teatavatest maksudest, tollimaksudest ja muudest meetmetest tulenevate nõuete sissenõudmisega. 2009. aasta veebruaris tegi komisjon ettepaneku uuendada põhjalikult kaht nimetatud direktiivi, et tagada liikmesriikidevahelises koostöös suurem tõhusus ja läbipaistvus

(8) EÜT L 336, 27.12.1977, lk 15.

seoses otseste maksude hindamise ja sissenõudmisega, kõrvaldades eeskätt pangasaladustega seonduvad takistused, samuti seoses kolmandatest riikidest saadud teabe jagamisega ning uue, tähtaegadele ja täielikult elektroonilisele sidele tugineva haldusraamistiku väljatöötamisega. Seda ettepanekut arutatakse praegu nõukogus.

Nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiviga 2003/48/EÜ hoiuste intresside maksustamise kohta⁽⁹⁾ (hoiuste intresside maksustamise direktiiv), mis jõustus 2005. aasta juulis, soovitakse asjaomase liikmesriikidevahelise teabevahetusega takistada seda, et üksikisikud hoiavad hoiuste intressidelt maksude tasumisest kõrvale. Hoiuste intresside maksustamise direktiivi kohaldatakse nii ühendusesisestes kui ka -välistes olukordades.

– Ühendusesisestes olukordades peab hoiuste intresside maksustamise direktiivi kohaselt liikmesriik teavitama asjaomast liikmesriiki mitteresidentidest investorite saadud intressitulust. 2. detsembril 2008. aastal väljendas nõukogu heameelt komisjoni ettepaneku üle laiendada direktiivi kohaldamisala ja kutsus üles tegema aruteludes kiireid edusamme.

– Ühenduseväliselt on hoiuste maksustamist käsitlevates lepingutes, mille ühendus on sõlminud viie riigiga, ette nähtud sarnased või samaväärsed meetmed nagu need, mis kehtivad ühenduses. Komisjon peab kõnelusi, et laiendada hoiuste intresside maksustamise võrgustikku ka muudesse kolmandatesse riikidesse.

Lisaks nimetatud direktiividele volitas nõukogu komisjoni pidama läbirääkimisi pettustevastaste lepingute sõlmimise üle ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmandate riikide vahel, et tagada tõhus haldusabi ja juurdepääs teabele igat liiki investeringute, kuid eeskätt fondide ja investeerimisfondide kohta.

Šveitsiga sõlmitud lepingut kohaldatakse ajutiselt ja oodatakse, et kõik liikmesriigid ratifitseeriks selle; Liechtensteiniga sõlmitava lepingu üle peetakse läbirääkimisi.

Lõpetuseks: 2008. aasta mais võttis nõukogu vastu järeldused vajaduse kohta tugevdada püüdlusi võidelda maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu kogu maailmas, rakendades maksude valdkonnas häid maksuhaldustavasid – läbipaistvust, teabevahetust ja õiglast maksukonkurentsi. Järelduste tulemusel peab komisjon läbirääkimisi, et lisada heade tavade artikkel kahepoolsetesse lepingutesse, mis on sõlmitud neljateistkümne riigi (Indoneesia, Singapuri, Tai, Vietnami, Brunei, Filipiinide, Malaisia, Hiina, Mongoolia, Ukraina, Iraagi, Liibüa, Venemaa ja Lõuna-Koreaga) ja kaheksa piirkonnaga (Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonnaga, nelja Aafrika regiooniga, Kesk-Ameerikaga ja Andide Ühendusega).

*
* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 37, mille esitas Zdzisław Kazimierz Chmielewski (H-0073/09)

Teema: Juhuslik rändlus

Elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku ettepaneku (KOM(2008)0580 – C6-0333/2008 – COD 2008/0187) arutelude ajal juhtisid minu valijad (kaks vojevoodkonda Poola ja Saksamaa piiril) tähelepanu juhusliku rändluse küsimusele.

Juhuslik rändlus tähendab tahtmatut ühendamist välisriigi võrku, kui mobiiltelefoni kasutatakse piiriäärses piirkonnas. Niisuguste piirkondade elanike mobiiltelefonid võivad püüda kinni naaberriigi mobiilsideoperaatori edastatud signaali, ilma et piiri ületataks, ning need elanikud maksavad sellepärast suuremaid kõne-, tekstisõnumi- ja andmeedastustasusid.

Kas komisjon on sellest probleemist teadlik? Missuguseid meetmeid võetakse või on juba võetud, et lõpetada piiriäärsete alade mobiiltelefonikasutajate ülimalt ebamugav olukord?

Vastus

Komisjon on teadlik austatud parlamendiliikme tõstatatud tahtmatu rändluse probleemist, mis puudutab mõningaid kasutajaid eeskätt piiriäärsetes piirkondades. Sellega seoses peavad riiklikud reguleerivad asutused

⁽⁹⁾ ELT L 157, 26.6.2003, lk 38.

kehtiva rändluse määruse⁽¹⁰⁾ artikli 7 lõike 3 kohaselt jälgima ka tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel.

Seda silmas pidades lisas Euroopa reguleerivate organite töörühm komisjoni korraldusel tahtmatu rändluse teema oma võrdlusaruannetesse, millest viimane avaldati käesoleva aasta jaanuaris. Nende aruannete kohaselt on tahtmatu rändluse probleemi tunnistanud enamik operaatoreid. Samas väidavad nad, et see ei ole suur probleem, sest puudutab vaid väheseid tarbijaid.

Paljud teenuseosutajad on tahtmatu rändluse probleemi lahendamiseks võtnud vastu mitmesuguseid mehhanisme. Teave oli üldiselt saadaval teenuseosutaja veebilehel ning kui tuvastati mõni konkreetne probleem (näiteks Põhja-Iirimaa ja Iiri Vabariigi vahel), võtsid teenuseosutajad lisameetmeid, et tarbijad oleksid sellest teemast teadlikud, ja pakkusid mõnel juhul isegi eritariife. Nimetatud aruannete kohaselt teatas enamik operaatoreid, et kui rändlus on tõepoolest tahtmatu, võidakse hea tahte märgiks arve tasumise nõudest loobuda. Lisaks on komisjon seisukohal, et Iiri ja Ühendkuningriigi ametiasutuste algatus, mille kohaselt loodi selle küsimusega tegelemiseks ühine töörühm, on hea eesküju, mida teised võivad järgida.

Tahtmatu rändluse probleemi käsitles komisjon ka seoses rändluse määruse toimimise läbivaatamisega, mida tutvustati 23. septembril 2008. aastal vastuvõetud komisjoni teatises⁽¹¹⁾. Komisjon märkis, et läbipaistvuse kohustus, mille järgi tuleb kliente rändlusel hinnast teavitada, on aidanud suurendada tarbijate teadlikkust rändlusteenuste tahtmatust kasutamisest. Pidades silmas eeltoodut ja seda, et probleemi lahendamiseks teevad kahepoolset koostööd ka riiklikud reguleerivad asutused ja liikmesriikide ametiasutused ning selles vallas on jõutud mitmele kokkuleppele, ei pidanud komisjon sobivaks lisada määrusesse täiendavaid sätteid nimetatud teema kohta. Komisjon jälgib aga olukorda endiselt, et tagada ühisturu tõrgeteta toimimine ja tarbijakaitse.

*
* *

Küsimus nr 38, mille esitas Lambert van Nistelrooij (H-0102/09)

Teema: Hädaabinumbriga 112 ühenduse saamisega seonduvad probleemid piiriäärsetes piirkondades

Probleemid mobiilsidevõrkudega piiriäärsetel aladel võivad ohtlikke olukordi veelgi halvendada, sest võrgu tahtmatu vahetamine võib tekitada viivitusi hädaabinumbriga 112 ühenduse saamisel või katkestada selle ühenduse ja see võib tähendada, et inimesed satuvad olukorda, kus neid on tahtmatult ühendatud välisriigi häirekeskusega.

Kas komisjon on teadlik, et praeguses olukorras võivad mobiiltelefonikasutajad, kes helistavad oma kodumaa piiriäärsel alal hädaabinumbril 112 ja taipamata, et neid on ühendatud välisriigi võimsama võrgu kaudu, leida ennast rääkimas välisriigi häirekeskusega?

Kas komisjon on teadlik probleemist, et ühendus võib katkeda, kui mobiiltelefon leiab välisriigi võimsama võrgu signaali ja ühendub selle võrguga?

Kas komisjon on teadlik, et häirekeskusel pole tavaks ennetuse eesmärgil tagasi helistada ning seega võib näiteks juhtuda, et helistaja, kes selgitab paaniliselt oma olukorda Hollandi häirekeskusele, võidakse keset kõnet katkestada ja uuesti helistades satub ta kõnelema Saksamaa häirekeskusega, kusjuures silmas tuleb pidada ka sellega kaasnevaid võimalikke keeleprobleeme?

Missuguseid meetmeid (peale ennetuse eesmärgil tagasihelistamise tava) komisjon välja pakub, et tagada piiriäärsete alade elanikele, kes helistavad Euroopa hädaabinumbril 112, vastamine nende emakeeles?

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007, 27. juuni 2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ.

⁽¹¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ) toimimise läbivaatamise tulemuste kohta (KOM(2008)580 lõplik).

Vastus

Hädaabiteenuste ja hädaabikõnede vastamise korraldamise eest vastutavad liikmesriigid; see hõlmab ka nende põhimõtteid katkenud kõnede, keelevaliku või protokollide kohta seoses hädaabijuhtumite käsitlemisega riikide ja piirkondade piirialadel.

Komisjon on hoolikalt jälginud, kuidas hädaabikõnedega seotud ELi õigusnorme liikmesriikides rakendatakse, ning on algatanud 17 rikkumismenetlust liikmesriikide suhtes, kes ei ole kinni pidanud ELi õiguses sätestatud asjaomastest nõuetest⁽¹²⁾. Kolmteist juhtumit neist on lõpetatud pärast parandusmeetmete võtmist asjaomaste riikide poolt. Teistes valdkondades, kus puuduvad ELi õiguse kohased konkreetsed nõuded, näiteks hädaabikõnede käsitlemisel eri keeltes, on komisjon eri organite, näiteks sidekomitee ja hädaabi kättesaadavuse ekspertrühma kaudu edendanud parimate tavade vahetust liikmesriikide vahel.

Komisjon on teadlik austatud parlamendiliikme tõstatatud võimalikust probleemist, mis tuleneb asjaolust, et osa mobiiltelefonikasutajaid võib hädaabinumbri 112 helistades tahtmatult rändlusteenuseid kasutada ning et neid võidakse ühendada naaberliikmesriigi häirekeskusega. Et juhtumid, mil mobiilside kaob täielikult või soovitud ühendust ei saa, peaksid olema harvad, siis on komisjonil kavas arutada seda küsimust liikmesriikidega sidekomitees ja hädaabi kättesaadavuse ekspertrühmas, et niisuguste juhtumite lahendamiseks võetaks sobivad meetmed.

Lisaks jälgib komisjon tahtmatu rändluse küsimust seoses rändluse määruse rakendamise ja läbivaatamisega. Nagu komisjoni vastuses Zdzisław Kazimierz Chmielewski küsimusele H-0073/09 on märgitud, peavad riiklikud reguleerivad asutused kehtiva rändluse määruse⁽¹³⁾ artikli 7 lõike 3 kohaselt jälgima tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel ja iga kuue kuu järel edastama komisjonile sellise järelevalve tulemused.

Seoses rändluse määruse läbivaatamisega⁽¹⁴⁾ märkis komisjon, et kehtivas rändluse määruses sätestatud läbipaistvuse kohustus, mille järgi tuleb kliente rändlusel hinnast teavitada, on aidanud suurendada tarbijate teadlikkust rändlusteenuste tahtmatust kasutamisest. Pidades silmas eeltoodut ja seda, et probleemi lahendamiseks teevad kahepoolset koostööd ka riiklikud reguleerivad asutused ja liikmesriikide ametiasutused ning selles vallas on jõutud mitmele kokkuleppele, ei pidanud komisjon sobivaks lisada määrusesse täiendavaid sätteid nimetatud teema kohta. Komisjon jälgib aga olukorda endiselt, et tagada ühisturu tõrgeteta toimimine ja tarbijakaitse.

Kokkuvõttes püüab komisjon tagada, et hädasolevatel Euroopa kodanikel oleks hädaabinumbrit 112 kasutades korralik juurdepääs hädaabiteenustele kõikides liikmesriikides.

*
* *

Küsimus nr 39, mille esitas Krzysztof Hołowczyc (H-0118/09)

Teema: Euroopa hädaabinumbri 112 juurutamine

Eurobaromeetri viimase, 11. veebruari 2009. aasta uuringu kohaselt ei ole hädaabinumbri 112 üldine tuntus ühenduse piires kaugeltki rahuldav. Mis puudutab juurdepääsu sellele numbrile liikmesriikides, on olukord veel halvem, hoolimata asjaolust, et programmi i2010 („Automaatse hädaabikõne süsteemi juhtimine õigele teele – tegevuskava (kolmas teatis e-ohutuse kohta)” – KOM(2006)0723) kohaselt peaks number olema kättesaadav ja kasutatav kogu Euroopa Liidus.

Missuguseid meetmeid komisjon võtab, et tagada selle projekti täielik rakendamine kogu ühenduses?

⁽¹²⁾ Peamiselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)) artikkel 26.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007, 27. juuni 2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määruse (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ) toimumise läbivaatamise tulemuste kohta (KOM(2008)580 lõplik).

Vastus

Komisjon on teinud innukalt tööd, et tagada ühtse Euroopa hädaabinumbri 112 kättesaadavus ja tulemuslik toimivus kogu ELis.

Komisjon on hoolikalt jälginud, kuidas hädaabikõnedega seotud ELi õigusnorme liikmesriikides rakendatakse, ning on algatanud 17 rikkumismenetlust liikmesriikide suhtes, kes ei ole kinni pidanud ELi õiguses sätestatud asjaomastest nõuetest⁽¹⁵⁾. Kolmteist juhtumit neist on lõpetatud pärast parandusmeetmete võtmist asjaomaste riikide poolt.

Komisjon on edendanud ka liikmesriikide koostööd ja hädaabinumbri 112 seotud parimate tavade vahetust komisjoni eri organite, näiteks sidekomitee ja hädaabi kättesaadavuse ekspertrühma kaudu, samuti teeb komisjon tööd selle nimel, et muuta hädaabinumber 112 kõikidele kodanikele kättesaadavaks, uuendades ELi telekommunikatsiooni eeskirju ja rahastades selliseid teadusuuringute projekte nagu „Automaatne hädaabikõne (eCall)“ ja „Kõikehõlmav vestlus“.

Nagu austatud parlamendiliige märgib, näitasid Eurobaromeetri viimase uuringu tulemused hädaabinumbri 112 kohta, et ELi kodanike paremal teavitamisel on veel palju arenguruumi, sest vaid veerand vastajatest teadis, et 112 on hädaabiteenuste number kogu ELis. Seetõttu on ka komisjon aidanud suurendada teadlikkust hädaabinumbri 112, edastades asjaomase veebilehe⁽¹⁶⁾ kaudu ELi kodanikele, eeskätt ELi piires reisijatele ja lastele teavet selle kohta, mis on 112, kuidas seda kasutada ja kuidas see igas liikmesriigis toimib. Eelmisel kuul kuulutas komisjon koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga 11. veebruari Euroopa hädaabinumbri 112 päevaks. Sellel päeval korraldati mitmesuguseid teavitusalaseid ja võrgustike loomise üritusi ning neid hakatakse korraldama igal aastal, et edendada ühtse Euroopa hädaabinumbri süsteemi ja selle kasutamist kogu ELis.

Mis puudutab programmi i2010 rakendamist, siis see on õigel kursil ja seda toetavad kõik liikmesriigid. Komisjon juhib austatud parlamendiliikme tähelepanu komisjoni vastusele kirjalikult vastatavale küsimusele E-6490/08, kust saab lisateavet. Automaatse hädaabikõne standardid on peaaegu valmis ning hiljuti loodud Euroopa automaatse hädaabikõne rakendamise platvorm hakkab koordineerima ja jälgima automaatse hädaabikõne kasutamist kogu Euroopas.

Komisjon hindab kõrgelt Euroopa Parlamendi huvi, muu hulgas hädaabinumbrit 112 käsitleva kirjaliku deklaratsiooni allkirjastamist 530 parlamendiliikme poolt 2007. aasta septembris. Komisjon pöörab jätkuvalt suurt tähelepanu hädaabinumbri 112 rakendamisele liikmesriikides, kuid praegu on 112 üks konkreetsetest tulemustest, mida Euroopa saab oma kodanikele pakkuda.

Küsimus nr 40, mille esitas Elisabetta Gardini (H-0115/09)

Teema: Viivitused UMTS-põhiste teenuste vastuvõtmisel

UMTS-tehnoloogia, mis hõlmab 115 HSPA võrku (HSPA on uusim tehnoloogia, mis võimaldab mobiiltelefonide kasutajatel andmeid kiiresti alla laadida) ja 35 miljonit kasutajat Euroopas ja mis on välja arenenud GSMist, on tähtsal kohal ning tarbijad hindavad seda eeskätt paljude eeliste tõttu.

Kui UMTS-teenused arenevad veelgi, nõuab õiguslik raamistik, et nende võimaldamiseks tuleb avada GSMi sagedusala 900 MHz. Kuid GSMi direktiivi 87/372/EMÜ⁽¹⁷⁾ läbivaatamine on ajakavast palju maas ning liikmesriigid ootavad, et komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament tooksid reguleerimisse selgust.

Arvestades Euroopa kriitilist finantsolukorda, tuleks leida kiire ja vastutustundlik viis kõnealuse sagedusala eraldamiseks ja reformida asjaomast direktiivi, et toetada mobiilside sektorit. Seega peavad kõik seadusandjad üleeuroopalise lahenduse leidmise nimel tööd tegema.

Missuguseid poliitilisi ja tehnilisi meetmeid komisjon välja pakub, et hoiduda edasistest viivitustest, mis võivad mõjutada kogu Euroopa elektroonilise side teenuste sektorit?

⁽¹⁵⁾ Peamiselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/22/EÜ (universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv)) artikkel 26.

⁽¹⁶⁾ <http://ec.europa.eu/112>.

⁽¹⁷⁾ EÜT L 196, 17.7.1987, lk 85.

Vastus

Vastuseks austatud parlamendiliikme küsimusele võib öelda, et komisjon on veendunud GSMi sagedusala 900 MHz avamise olulisuses teiste mobiilsidetehnoloogiate jaoks, sest see oleks tarbijatele kasulik ja annaks suure tõuke Euroopa Liidu majandusele.

Mõistes selle strateegilist tähtsust, tegi komisjon juba 2007. aasta keskpaigas ettepaneku tühistada GSMi direktiiv ja avada GSMi sagedusala.

See oli vastas täielikult president Barroso parema õigusloome poliitikale ja oli selge märguanne mobiilsidetööstusele ja liikmesriikidele.

Ehkki nõukogu ja Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetasid meie ettepanekut, selgus arvamustevahetusest komisjoni ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni vahel, et komisjoni väljapakutud menetlus ei olnud Euroopa Parlamendile vastuvõetav.

Pidades silmas vajadust selles pakilises küsimuses edasi liikuda ja võttes arvesse parlamendi arvamusi, tegi komisjon uue ettepaneku muuta GSMi direktiivi.

Komisjon on seisukohal, et peame tegema selget vahet sellel poliitilisel meetmel – s.t sagedusala 900 MHz kasutamisel tehnoloogiliselt neutraalsemal viisil, avades selle ka niisugustele süsteemidele nagu UMTS – ja tehnilistel meetmetel, mille abil muudetakse tehnilised tingimused selgemaks, et uued süsteemid saaksid toimida kõrvuti GSMiga ja et hoiduda üldiselt häiretest.

See poliitiline ettepanek on nüüd kaasseadusandja käes ning tehnilisi meetmeid viiakse ellu raadiospektrit käsitleva otsuse alusel, mille raames on komisjon UMTSi ühilduvust juba kontrollinud. Liikmesriikide ekspertidega kooskõlastatud asjaomase tehnilise otsuse saab vastu võtta niipea, kui Euroopa Parlament ja nõukogu võtavad muutmisdirektiivi vastu.

Komisjon on sobivate poliitiliste ja tehniliste ettepanekute esitamisega näidanud, et soovib leida edasiviiva lahenduse. Nüüd peavad Euroopa Parlament ja nõukogu täitma oma kohustusi ja võtma muutmisdirektiivi kiiresti vastu.

*
* *

Küsimus nr 47, mille esitas Laima Liucija Andrikiene (H-0126/09)**Teema: Türgi ELiga ühinemise läbirääkimiste areng**

Nagu Euroopa laienemisvolinik Olli Rehn ütles, edenevad ELi ühinemisläbirääkimised Türgiga tagasihoidlikul, ent kindlal sammul.

Missugused on kõige probleemsemad valdkonnad, milles tuleb Türgil vajalikke reforme läbi viia, et Kopenhaageni kriteeriume täita? Türgi on riik, mis võib tagada Euroopa Liidule energia varustuskindluse. Missugused on garantiid, et komisjon ei pigista ühinemisläbirääkimiste ajal silma kinni Türgis siamaani esinevate probleemide ees, iseäranis inimõiguste valdkonnas, selleks et leida lahendus ELi energia varustuskindluse küsimusele?

Vastus

Ühinemine jätkub tõepoolest kava kohaselt.

Läbirääkimiste edenemine sõltub aga eelkõige Türgi võimest täita avamiskriteeriume ning võtta vastu ja viia ellu Euroopa Liiduga seotud reforme.

Türgi käimasolevat tööd maksustamise ja sotsiaalpoliitika valdkonnas peaksid täiendama samasugused püüdlused nii keskkonna-, konkurentsi-, riigihangete kui ka toiduohutuse, veterinaaria ja fütosanitaaria valdkonnas.

Türgi poliitilised reformid, sealhulgas näiteks sõnavabaduse ja korrupsioonivastase võitluse valdkonnas, peavad hoogustuma.

Mis puudutab energiat, siis tihedamast energiakoostööst võivad nii Türgi kui ka Euroopa Liit. Mitte mingil juhul ei mõjuta ELi energia varustuskindlus ühinemiskriteeriume inimõiguste ega ka üheski teises valdkonnas.

*
* *

Küsimus nr 48, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0114/09)**Teema: ELi laienemine ja finantskriis**

Kas finantskriis võib komisjoni arvates aeglustada uute kandidaatriikide ametlikku ühinemist?

Vastus

Euroopa Liit on korduvalt öelnud, et toetab Lääne-Balkani riikide ja Türgi lõimumist Euroopaga. Nii väljavaade saada ELi liikmeks kui ka suur ühinemiseelne toetus tagavad nendele riikidele stabiilsuse, eriti praeguse rahvusvahelise finantskriisi ajal.

Praegune kriis on hakanud mõjutama ka Lääne-Balkani riike ja Türgit, ehkki erineval määral. Euroopa Liit on esitanud nende väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele toetuspaketi ja on valmis kaaluma edasisi toetusmeetmeid teatud kandidaatriikidele, kui see on vajalik ja võimalik. Sellega seoses tuleb rõhutada, et ELi naabruses asuvate tähtsate turgude kiire elavnemine on meie jaoks äärmiselt oluline.

ELiga ühinemise ajakava määrab ära peamiselt see, kui kiiresti suudavad kandidaatriigid täita liikmesuse kindlaksmääratud tingimused ja viia ellu vajalikud reformid. Praegune kriis võib nende liitumismotivatsiooni isegi tugevdada.

Euroopa Liit soovib jätkuvalt tagada Lääne-Balkani riikidele ja Türgile Euroopa tulevikku. Komisjon teeb ka edaspidi kõik selleks, et toetada neid riike teel Euroopa Liidu poole.

*
* *

Küsimus nr 52, mille esitas Jim Higgins (H-0057/09)**Teema: Mahepõllumajanduslike toiduainete tootmine**

Kas komisjon võib öelda, kas ta on valmis eraldama täiendavaid rahalisi vahendeid, et julgustada tootma rohkem mahepõllumajanduslikke toiduaineid?

Vastus

Komisjonil on hea meel vastata austatud parlamendiliikme küsimusele mahepõllumajandusliku tootmise kohta.

Austatud parlamendiliige palub täiendavat toetust mahepõllumajandustootjatele. Kõigepealt tuleb selgitada, missuguseid hüvesid ÜPP mahepõllumajandustootjatele pakub. Mahepõllumajandustootjad saavad esimese samba otsetoetusi nagu kõik teised Euroopa põllumajandustootjad. Uue artikli 68 kohaselt on liikmesriikidel võimalik maksta mahepõllumajandustootjatele täiendavat eritoetust.

Teise samba raames saab mahepõllumajandustootjate toetamiseks kasutada mitmesuguseid maaelu arengu programmide meetmeid. Eelkõige kasutatakse põllumajanduse keskkonnametmeid, et aidata üle minna tavatootmiselt mahepõllumajandusliku tootmise võtetele või hüvitada mahepõllumajanduslikust tootmisest tulenevaid lisakulusid või selleks, et toetada mõlemat eesmärki. Peaaegu kõik 2007.–2013. aasta maaelu arengu programmid sisaldavad niisuguseid meetmeid.

Komisjon on teadlik, et mahepõllumajandustootjad kartsid eelmise aasta toiduainete hinnatõusu mõjuna mahepõllumajandustoodete nõudluse vähenemist. Nõudluse poole pealt ei ole aga ühtegi ärevaks tegevat sõnumit, nõudlus mahepõllumajandustoodete järele on endiselt suur. Komisjon teeb innukalt tööd ka selles valdkonnas: eelmisel aastal algatas ta täielikult uuendatud veebisaidiga mahepõllumajanduse edendamise kampaania. Kampaania hõlmab ka avatud konkurssi, et leida ELi mahetootmisele uus logo, mida hakatakse kava kohaselt kasutama alates 2010. aasta juulist ja mis hõlbustab mahepõllumajandustoodete turustamist kogu ELis.

Komisjoni mahetootmist käsitlev poliitika lepiti kokku 2004. aastal ja see tugineb 21 meedet hõlmaval kaval. Nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament nõustusid, et kõnealuse tootmissektori areng peaks lähtuma nõudlusest. See tähendab, et konkreetsete stiimulite, näiteks tootmistoetuste kehtestamine muudaks sektori poliitikat. Seda sammu komisjoni hinnangul praegu vaja ei ole. Komisjon on aga endiselt valmis maaelu arengu programmides mahepõllumajandusmeetmeid veelgi tugevdama.

Kokkuvõttes on komisjon seisukohal, et praegune poliitiliste meetmete kombinatsioon tagab mahepõllumajanduslikule tootmisele tasakaalustatud toetuse ja et täiendavaid rahalisi vahendeid ei ole vaja.

*
* *

Küsimus nr 53, mille esitas Vincas Paleckis (H-0075/09)

Teema: Põllumajandusvaldkonna rahastamisvahendid

Põllumajanduses nagu ka teistes ELi ettevõtlussektorites on praegu krediidipuudus (eriti käibekapitali jaoks).

Komisjon julgustab kasutama eeskätt mikrokrediiti, krediiditagatise, riskikapitali ja teisi vahendeid, et edendada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid. Põllumajandustegevus ei ole aga tavaliselt abikõlblik, et Euroopa Investeeringufondi programmide vahendeid (vastugarantii, mikrokrediit) saada.

Kas komisjonil on kavas teha selles valdkonnas muudatusi? Kas ta kavatseb suurendada nende valdkondade hulka, millele Euroopa Investeeringufond saab finantstoetust anda?

Missugused on võimalused kasutada ELi toetust, et pakkuda põllumajandustootjatele ja maapiirkonna ettevõtjatele rahastamisvahendeid (mikrokrediit, garantiiportfell, vastugarantii) kaudu rahalist abi?

Vastus

Uus määrus, mis käsitleb ajavahemiku 2007–2013 struktuurifonde, sisaldab sätteid, millega soovitakse arendada liikmesriikide ja Euroopa Liidu piirkondade finantskorraldusvahendeid. Seda silmas pidades on välja töötatud algatus „Euroopa ühisressursid mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele” (JEREMIE), et rahuldada mikro- kuni keskmise suurusega ettevõtete vajadusi finantsvahendite juurde pääseda. Selle vahendi kasutamise üle otsustavad aga struktuurifondide rakenduskavade juhtimisasutused.

Kui nad otsustavad seda kasutada, peavad nad võtma vajalikke meetmeid, et luua riiklikul või piirkondlikul tasandil JEREMIE haldusfondid. Samuti on nende peamine ülesanne otsustada, kellele abi antakse, ehkki selleks, et saavutada pikas plaanis parimad võimalikud tulemused, abistab neid ka komisjon.

Haldusfondi juht võib olla Euroopa Investeeringufond või mõni riiklik asutus. Haldusfond peab kindlaks määrama finantsvahendajad, kes juhivad omakorda vahendeid (laenuid, garantiid, riskikapitali), et lõplikke abisaajaid toetada. Lõplikud abisaajad võivad olla ka põllumajandussektori ettevõtjad. Niisugusel juhul tuleb aga selgelt piiritleda, millist tegevust toetatakse JEREMIE programmi ja millist maaelu arengu programmi raames.

Maaelu arengu poliitika annab liikmesriikidele ja piirkondadele võimaluse arendada finantskorraldusmeetmeid ning anda niiviisi maaelu arengu programmide kaudu abisaajatele paremad rahalised võimalused. See hõlmab paljusid eri meetmeid, näiteks võib Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond (EAFRD) kaasrahastada sellise tegevusega seotud kulutusi, mis hõlmab riskikapitali-, tagatis- ja laenufondide toetuseks tehtavaid makseid ja isegi EAFRD kaasrahastatud laenude intressitoetusi.⁽¹⁸⁾

Liikmesriigid ja piirkonnad on kehtestanud juba mitmesuguseid finantskorralduse skeme. Näiteid võib tuua Portugali, Saksa-Anhaldi (Saksamaa) või Korsika (Prantsusmaa) maaelu arengu programmide kohta. Muude garantiifondide ettepanekute üle käivad praegu arutelud.

Nende maaelu arengu programmide sätete kasutamine aitab leevendada kriisi negatiivset mõju ja tagada paremad rahastamisvõimalused võimalikele põllumajandussektori abisaajatele.

*
* *

⁽¹⁸⁾ Nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 71 lõike 5 kohaselt võib EAFRD panus olla tehtud muus vormis kui tagastamatu otsetoetus. Seda on põhjalikumalt käsitletud komisjoni määruse (EÜ) nr 1974/2006 artiklites 49–52, milles on esitatud võimalusi ja tingimusi mitmesuguste finantskorraldusmeetmete arendamiseks.

Küsimus nr 54, mille esitas Michl Ebner (H-0076/09)**Teema: Terviklik mägipiirkondade ressursside säästva arengu ja kasutamise ELi strateegia**

Oma 23. septembri 2008. aasta algatusraportis mägipiirkondade põllumajanduse olukorra ja väljavaadete kohta kutsus Euroopa Parlament komisjoni üles „töötama oma pädevuste raames kuue kuu jooksul pärast käesoleva resolutsiooni vastuvõtmist välja tervikliku mägipiirkondade ressursside säästva arengu ja kasutamise ELi strateegia (ELi mägipiirkondade strateegia)“.

Missugune on komisjoni seisukoht selles küsimuses? Mida teeb komisjon selleks, et kaasata see strateegia tulevastesse töökavadesse?

Vastus

Nagu komisjon oma vastuses austatud parlamendiliikme raportile juba ütles, ei näe komisjon praegu ette konkreetset ja terviklikku strateegiat mägipiirkondade jaoks, nagu kõnealusel raportis on soovitatud.⁽¹⁹⁾

See ei tähenda aga, et komisjon ei võta seoses mägipiirkondade põllumajandusega midagi ette.

Mõningates piirkondades, eriti püsiarjamaadel ja järsematel nõlvadel on näha, et põllumajandustegevusest loobutakse järjest enam. Portugal ja Itaalia on ühed neist liikmesriikidest, kus niisugune kõrvalejäämine võib põhjustada põllumajandustegevuse lõppemise.

Peame nendesse märkidesse tõsiselt suhtuma. Mägipiirkondade põllumajanduse kadumine ei mõjuta üksnes perekondi, kes on aastakümneid põllumajandusega tegelnud ning kes kaotavad oma identiteedi, vaid sellel on hävitav mõju ka üldisele majandustegevusele nimetatud piirkondades. Paljudes mägipiirkondades on põllumajandus maamajanduse tugisammas; kui see kaob, on kogu piirkond ohus. Näiteks turism vajab mägipiirkondade põllumajandust.

Seepärast soovib komisjon käsitleda kehtivat mägipiirkondade poliitikaraamistikku põhjalikumalt koos kõigi huvitatud isikutega, näiteks Euroopa Parlamendi ja Regioonide Komiteega, aga ka mägipiirkondade põllumajandustootjate endiga. Komisjon soovib hinnata praeguseid ja uusi probleeme ning võimalikke tulevase arengusuundi – jah, tulevase arengusuundi, sest ta on veendunud, et mägipiirkondade põllumajandusel on veel palju võimalusi seoses turismiga (kvaliteettoodete, näiteks juustu tootmine taludes, kohalikud ja piirkondlikud turustusstrateegiad, lõõgastuse pakkumine taludes jne).

Kui see on tehtud, saame vaadata, kas meie poliitiline reaktsioon on piisav ja tõhus. Meil on selleks palju võimalusi: esimese samba otsetoetused; hüvitised mägipiirkondadele, mida loetakse vähem soodsateks piirkondadeks, ning põllumajanduse keskkonnatoetus; „tervisekontrolli“ kohaselt on liikmesriikidel lubatud kasutada jätkuvalt tootmisega seotud toetuskavasid, et säilitada majandustegevus piirkondades, kus muid majandusvõimalusi on vähe või kus need puuduvad; liikmesriigid võivad anda abi eriprobleemidega piirkondadele ja sektoritele (nn artikli 68 meetmed), jättes 10% riigieelarve ülemmäärast otsetoetuste jaoks ja kasutades neid vahendeid keskkonnametmete või põllumajandustoodete kvaliteedi ja turustamise parandamise jaoks; lisaks nimetatud meetmetele toetatakse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) teise samba raames mägipiirkondade põllumajandust abi andmisega metsandusele, töötlemisele ja turustamisele, kvaliteetsele toomisele ja mitmekesistamisele (näiteks turismisektoris või kohaliku arengu strateegiate rakendamiseks mägipiirkondade kogukondade poolt).

Meil tuleb välja selgitada, kas need võimalused aitavad saavutada põhieesmärki – tagada mägipiirkondade põllumajandusele jätkusuutlik tulevik ja muuta seda liiki põllumajandus tugevamaks. Kui see nii ei ole, tuleb meil leida viis, kuidas muuta poliitilist raamistikku.

Millised on järgmised sammud? Mitme ELi mägipiirkonna algatusel ja mõne austatud parlamendiliikme suurte jõupingutuste tulemusel paneme me 31. märtsil 2009. aastal Brüsselis paika arutelude raamistiku. Sellele järgneb konverents, mis leiab aset 2009. aasta juuli alguses Garmisch-Partenkirchenis ja kus me tutvustame arutelude esimesi tulemusi.

Komisjoni jaoks on oluline, et kõik huvitatud isikud osaleksid aktiivselt aruteludes, et saaksime selge ja täieliku pildi praegusest olukorrast ja sellest, missuguseid meetmeid tuleb mägipiirkondade põllumajanduse edendamiseks võtta.

⁽¹⁹⁾ Selgitus Ebneri raporti kohta, mis käsitleb mägipiirkondade põllumajanduse olukorda ja väljavaateid (2008/2066(INI)), saadetud Euroopa Parlamendile 29.1.2009.

*
* *

Küsimus nr 55, mille esitas Evgeni Kirilov (H-0117/09)

Teema: Bulgaaria ja Rumeenia ilmajätmine maaelu arengu ressurssidest

Kas komisjon näeb Bulgaariale ja Rumeeniale ette täiendavaid maaelu arengu meetmeid, pidades silmas asjaolu, et need riigid ei saa raha toetuste ümbersuunamisest ja et neile tuleks anda „tervisekontrolli” aruteludes välja selgitatud uute probleemide lahendamiseks samasugused rahalised võimalused nagu vanadele liikmesriikidele?

Vastus

„Tervisekontrolli” kokkuleppe kohaselt võimaldatakse alates 2010. aastast maaelu arenguks täiendavaid vahendeid viieteistkümnele „vanale” liikmesriigile. Enamik „uusi” liikmesriike saab täiendavaid „tervisekontrolli” vahendeid maaelu arenguks alates 2013. aastast ning Bulgaaria ja Rumeenia alates 2016. aastast, kui neile hakkab otsetoetuste täieliku järkjärgulise kohaldamise tõttu kehtima kohustuslik toetuste ümbersuunamine. Lubage komisjonil meelde tuletada, et täiendavad vahendid toetuste ümbersuunamisest tulevad otsetoetuste vähenemise arvelt.

„Tervisekontrolli” kokkuleppes ei ole Bulgaarial ja Rumeenial mingil viisil keelatud kasutada oma maaelu arengu programmide olemasolevaid vahendeid uute probleemide lahendamiseks. Võimalik on tugevdada bioloogilise mitmekesisuse, veemajanduse, taastuvenergia ja kliimamuutusega ning piimandussektori ümberkorraldamisega seotud meetmeid. Nad võivad oma programme muuta, et tekkinud vajadusi asjakohaselt rahuldada, arvestades sealhulgas ettepanekuid uute meetmete kohta, mida nende programmides praegu ei ole.

Euroopa majanduse taastamiskava raames tegi komisjon ettepaneku tugevdada ühenduse jõupingutusi energiasektoris, maapiirkondade lairibasides ja kliimamuutuse küsimuses, võttes arvesse ka ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) „tervisekontrolli” raames välja selgitatud uusi probleeme.

Kui nõukogu ja Euroopa Parlament toetavad komisjoni ettepanekut, eraldatakse Bulgaariale ja Rumeeniale juba 2009. aastal märkimisväärsed summad, millest osa võivad nad kasutada uute probleemide lahendamiseks.

Praegu on maaelu arenguks ette nähtud kokku 1,25 miljardit eurot ja sellest 250 miljonit eurot on mõeldud ÜPP „tervisekontrolli” raames välja selgitatud uute probleemide lahendamiseks. Raha jaotatakse kõigi liikmesriikide vahel ja see tuleb kasutusele võtta 2009. aasta jooksul.

Lisaks tuletab komisjon austatud parlamendiliikmele meelde, et „tervisekontrolli” raames suurendatakse kõikide uute liikmesriikide (EL 12) otsetoetuste rahastamispakette kokku 90 miljoni euro võrra. Seda lisaraha saab kasutada ühiseeskirjade kohaselt eritoetusteks, näiteks keskkonna kaitsmiseks või parandamiseks, selleks, et aidata toime tulla ebasoodsate asjaoludega, mis mõjutavad piima-, veise-, kitse- ja lambalihasektorit, või riskiohje vahenditesse panustamiseks.

*
* *

Küsimus nr 56, mille esitas Alain Hutchinson (H-0122/09)

Teema: Eksporditoetused

2001. aastal otsustas EL hakata järk-järgult kaotama põllumajandustoodete eksporditoetusi ja loobuda neist täielikult 2013. aastaks. Siiski kulutas EL 2006.–2007. aasta jooksul eksporditoetustele koguni 2,5 miljardit eurot. Ehkki see summa väheneb pidevalt, on see siiski liiga suur. Kui pidada silmas rahvusvahelist olukorda, mida iseloomustavad toidukriis ja põllumajandustoodete järsk hinnatõus, siis peaksime tunduvalt kiiremini loobuma toetustest, mis mõjuvad dumpinguna, millele miljonid arengumaade väiketootjad ei suuda vastu astuda.

Kas komisjon saab statistika ja ajakavade abil näidata, missugused on tema konkreetsed kavad selles küsimuses?

Vastus

EÜ piimatoodete eksporditoetused kehtestati taas, sest nõudluse vähenemise tagajärjel langesid maailmaturu hinnad viimastel kuudel järsult 60%. Vastupidi praegusele olukorrale ELis suureneb piimatoodete tootmine

mõningates konkureerivates piimatooteid ekspordivates kolmandates riikides, näiteks Uus-Meremaal, Brasiilias ja Ameerika Ühendriikides.

Neid eksporditoetusi tuleb seega käsitleda kaitseabinõuna ja kindlasti mitte tagasilangusena 2003. aastal ühise põllumajanduspoliitika reformi ja hiljem „tervisekontrolli” raames seatud eesmärkide poole püüdlemisel.

Euroopa Liit on alati järginud oma rahvusvahelisi eksporditoetustega seotud kohustusi ja teeb seda ka tulevikus.

Hongkongis 13.–18. detsembrini 2005 toimunud Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) ministrite konverentsil vastu võetud ministrite deklaratsioonis on öeldud: „Nõustume tagama, et kõigi eksporditoetuste vormide ja mis tahes ekspordimeetmetega seotud samaväärsete reeglite paralleelne kaotamine viiakse lõpule 2013. aasta lõpuks.” Euroopa Ühendus kui WTO liige austab oma deklaratsioonis esitatud poliitilisi kohustusi, pidades muu hulgas kinni kõigi eksporditoetuste vormide kaotamise tähtajast. See kohustus sõltub aga Doha läbirääkimiste vooru edukast lõpuleviimisest.

Euroopa Ühendus on jätkuvalt pühendunud Doha vooru lõpetamisele ning loodab, et kokkulepe saavutatakse 2009. aasta jooksul. Kokkuleppe järgi esitab EÜ oma ajakavas täpsed üksikasjad eksporditoetuste kaotamise kohta 2013. aasta lõpuks.

2006.–2007. aastal teavitas Euroopa Ühendus WTOd 1,4 miljardi euro, mitte 2,5 miljardi euro kulutamisest eksporditoetustele. See on vähem kui üks viiendik kokkulepitud WTO eksporditoetuste ülemmäärast.

*
* *

Küsimus nr 57, mille esitas Katerina Batzeli (H-0123/09)

Teema: USA põllumajandusseadus

Majanduslangus mõjutab tootjaid ja majandussektoreid nii Euroopas kui ka rahvusvahelisel tasandil, tekitades vajaduse töötada nende valdkondade probleemide lahendamiseks välja uusi tegevuskavasid. Hiljuti esitas USA valitsus uue põllumajanduspoliitika seaduse (Farm Bill), milles nähakse põllumajandustulu, riskide hõlmamise ja uute kindlustussüsteemide jaoks ette tugevamad toetusmeetmed, mille abil hüvitatakse koos koordineeritud ja integreeritud meetmetega (uus ACRE ja CCP) põllumajandustootjatele turuhäirete tagajärjel saamata jäänud tulu.

Kas komisjonil on kavas uute põllumajandustulu toetusmeetmete väljatöötamisel näha samalaadseid meetmeid ette ka Euroopa põllumajandustootjatele, et nad saaksid USA tootjatega võrdselt abi?

Kas komisjon on seisukohal, et kehtivad ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) mehhanismid ja WTO lepingud tagavad praegu põllumajandustoodete alalise pääsu rahvusvahelisele turule?

Kas komisjon saaks öelda, mida ta arvab asjaolust, et olenemata USA põllumajanduse erinevatest majanduslikest ja sotsiaalsetest omadustest toetatakse seda rohkem kui Euroopa põllumajandust?

Vastus

Finantskriisi mõju reaalmajandusele on toonud kaasa majandustegevuse märkimisväärse aeglustumise ja see puudutab korraga kõiki suuri majandussüsteeme. Ehkki põllumajandussektor on üldiselt paindlikum kui teised sektorid, arvatakse, et ka seda ootavad ees märkimisväärsed probleemid, eriti seoses nõudluse ja põllumajandustuluga. Mitte ükski nendest probleemidest ei viita sellele, et kehtivad WTO eeskirjad takistaksid meie juurdepääsu rahvusvahelistele turgudele.

Euroopa põllumajandustootjad saavad ühtse osamaksete kava alusel püsivat sissetulekutoetust. See on tõhus vahend põllumajandustootmise järjepidevuse tagamiseks kogu ELis. See on ka lahendus, mis lähtub turust, kus põllumajandustootjad langetavad oma tootmisotsused selle järgi, mida turg näitab. USA põllumajandustootjatel on juurdepääs mitmesugustele riskiohjamise vahenditele, nagu ka ELi põllumajandustootjatel, kuid ELis oleme me otsustanud käsitleda riskiohjamise teemat teisiti. See sõltub niisugustest teguritest nagu tootmisstruktuur, eelarve kavandamine ja põllumajandustoetuse eesmärgid.

Me oleme nii ELi kui ka sise- ja välisuuringutega välja selgitanud, mida tähendaks tulude kindlustamise kava ELile. Järeldus oli, et niisugune kava eeldaks sissetuleku ühtset määratlust kõigis 27 liikmesriigis; see tekitaks suure halduskoormuse ning oleks eelarvekulutusi silmas pidades väga kallis ja muutlik, samal ajal kui ÜPP eelarve on kindlaksmääratud eelarveperioodide ajal muutumatu. Peale selle on ÜPPs oluliste hinna- või

tootmiserinevuste mõju leevendamiseks olemas mitmesugused vahendid, näiteks häireklauslid ja sekkumismehhanismid mitmete põllumajandussektorite jaoks ja erandjuhul riigiabi põllumajanduskindlustuse kavadele ja katastroofiabi andmiseks. Lisaks anname „tervisekontrolli” raames liikmesriikidele võimaluse kulutada osa otsetoetustest riskiohjamise meetmetele.

Mis puudutab tulevast finantsperspektiivi, siis Euroopa Komisjon vaatab praegu eelarvet läbi. Läbivaatamise eesmärk on sobivate eesmärkide väljatöötamine tulevase eelarve jaoks. Kui eesmärgid on kokku lepitud, võib toimuda arutelu nende saavutamiseks vajaminevate tegelike summade teemal. Mõistagi on komisjoni jaoks läbivaatamisel oluline aspekt see, kuidas Euroopa põllumajandustootjate konkurentsivõimele kõige paremini kaasa aidata. Põllumajandustootjate konkurentsivõime ei olene aga ilmtingimata põllumajanduspoliitikale eraldatud eelarve suuruselt, vaid ka sellest, missuguseid tegevuskavasid toetatakse, ja üldisest keskkonnast, kus põllumajandustootjad tegutsevad.

*
* *

Küsimus nr 58, mille esitas Emmanouil Angelakas (H-0038/09)

Teema: Euroopa meediaorganisatsiooni loomine ja Euroopat puudutava teabe levitamine liikmesriikides

Püüdes võidelda demokraatia nappuse vastu, on komisjon teinud mitmesuguseid ELi avaliku teabe algatusi ja püüdnud suurendada Euroopa teemade meediakajastust. Selle kiiduväärseid tulemusi võib näha Euroopa veebisaidil, Europarl TVs, Euronewsis ja mujal. Praegune üleilmastumise tendents (to go global) kutsub esile peaasjalikult Euroopa asjadesse umbusklikult suhtuvate, haritud ja vähemasti inglise keelt oskavate kodanike reaktsioone.

Kas komisjon kavandab ka kohaliku tasandi võimalusi (to go local)? Kas komisjon kaaluks võimalust luua igas liikmesriigis ametlik Euroopa meediakanal või -organisatsioon, kes vastutaks selle eest, levitaks teavet kohalikus keeles ja üksnes Euroopa teemade kohta ning näitaks, kuidas need teemad seonduvad kohalike küsimustega?

Vastus

2008. aasta aprillis võeti vastu keskmise tähtajaga audiovisuaalse meedia strateegia, et luua vahend audiovisuaalse meedia turu paremaks mõistmiseks; edendada selle valdkonna spetsialistidele ja ajakirjanikele osutatavaid audiovisuaalseid teenuseid ning töötada välja uusi; aidata arendada Euroopa avalikku audiovisuaalset sektorit, asutades audiovisuaalse meedia ettevõtjate võrgustiku, mis aitaks luua ja toota ELi küsimusi käsitlevaid saateid ning edastada neid kohalike ja riiklike raadio-, tele- ja võrgukanalite kaudu, mida inimesed juba kasutavad, selles keeles, mida nad eelistavad.

Komisjonil ei ole kavas luua ametlikku Euroopa meediakanalit, sest massiteabevahendeid, tehnoloogilisi võimalusi ja ettevõtjaid on juba piisavalt. Uuel massiteabevahendil, mis oleks esindatud kõikidel tehnoloogilistel platvormidel, oleks raske turgu leida. Seega püütakse praegu tagada kohalolek olemasolevates meediakanalites, kasutades erinevaid tehnoloogilisi platvorme, et ELi teabeprogrammid jõuaksid võimalikult suure hulga kodanikeni. Komisjon on korraldanud kolme üleeuroopalise võrgustiku asutamise (kaks nendest toimivad), et kodanike vajadusi riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil paremini rahuldada, austades samal ajal täielikult osalevate meediaettevõtete toimetusallikku sõltumatust.

2007. aasta detsembris loodud Euroopa raadiovõrgustik Euranet hakkas 2008. aasta aprillis edastama saateid kümnes Euroopa Liidu keeles ning see jõuab igal nädalal 19 miljoni ELi kodanikuni ja 30 miljoni muu inimeseni kogu maailmas. Selle interaktiivne veebisait <http://www.euranet.eu> hakkas 2008. aasta juulis tööle viies keeles ja 2008. aasta novembris kümnes keeles. Võrgustik on avatud uutele liikmetele, olgu rahvusvahelisel, riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil, eeldusel, et nad täidavad kvaliteedi ja sõltumatuse kriteeriume. Kasutatavate keelte arvu suurendatakse lepingu kehtivuse ajal järk-järgult 23ni.

2008. aasta detsembris loodi veel üks veebisaitide võrgustik www.presseurop.eu ning see hakkab tööle 2009. aasta mais. Kava kohaselt saab sellest interaktiivne veebisait, kus avaldatakse iga päev parimaid rahvusvahelises ajakirjanduses ilmunud artikleid. Esimese teemana käsitletakse Euroopa valimisi. Võrgustik jõuab kümnes keeles kuus vähemalt kolme miljoni külastajani ja nädalas ligikaudu ühe miljoni inimeseni, kes loevad võrgustiku moodustavaid artikleid.

Euroopa Liidu televõrgustik (EU TV Net) hõlmab rahvusvahelist, riiklikku, piirkondlikku ja kohalikku televisiooni ning selle eesmärk on toota ja edastada ELi käsitlevaid saateid alguses vähemalt kümnes keeles

(lepingu lõppemise ajaks 23 keeles). Valimine kulgeb esialgse kava kohaselt. Eeldatavasti hakkab kanal tööle enne 2010. aasta keskpaika.

Eri võrgustikud ja veebisaidid on pandud koos toimima, et nad oleksid võimalikult nähtavad ja jõuaksid võimalikult paljude kodanikeni ning saaks korraldada piiriüleseid debatte ja võimaldada liidu kõige kaugemate paikade kodanikel avaldada oma arvamust, väljendada vajadusi ja nõudeid.

Kui võrgustikud hakkavad tööle, jõuavad nad koos Euronewsiga igal nädalal 60–90 miljoni ELi kodanikuni kõigis ELi keeltes.

Ehkki meediakanalite esmatähtis ülesanne on ELi kodanike osalusel põhinev teavitamine, on nad kõik toimetuslikult sõltumatud, et võimaldada juurdepääsu ELi teabele ja demokraatlikku mõttevahetust.

*
* *

Küsimus nr 59, mille esitas Mairead McGuinness (H-0039/09)

Teema: Bioloogilise mitmekesisuse kadumine ELis

2008. aasta lõpul avaldatud komisjoni teatistes EÜ bioloogilise mitmekesisuse tegevuskava rakendamise vahehindamise kohta on öeldud: „EL ei saavuta tõenäoliselt eesmärki peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine 2010. aastaks.” Komisjon tõdeb, et vaja on kehtestada „tõhus õigusraamistik mulla struktuuri ja funktsioonide kaitseks”. Kas komisjon võib seda küsimust põhjalikumalt selgitada?

Kas komisjonil on praegu, mil nõudlus tootmiseks vajaliku põllumajandusmaa järele on suurem kui kunagi varem, kavas võtta midagi kiireloomulist ette seoses mulla bioloogilise mitmekesisuse kadumisega, mitte oodata lihtsalt 2010. aastani, et olukorda hinnata?

Vastus

Mulla bioloogilisel mitmekesisusel on suur osatähtsus enamikus teadaolevates ökosüsteemi funktsioonides, näiteks toitainete, gaaside ja vee ringes ning mulla ja biomassi moodustumises; seega variseks mulla elustikuta maismaa ökosüsteemid kiiresti kokku.

Komisjon on teinud ettepaneku võtta vastu mulla raamdirektiiv⁽²⁰⁾, millega tahetakse saavutada mulla säästev kasutamine ja funktsioonide kaitse. Viimaste all peetakse silmas mulda kui bioloogilise mitmekesisuse kogumit, mis koosneb elupaikadest, liikidest ja geenidest. Alates ettepaneku esimesest lugemisest Euroopa Parlamendis 2007. aasta novembris on komisjon koos nõukoguga töötanud selle nimel, et ettepanek võetaks kiiresti vastu. Kui direktiivi ükskord rakendada hakatakse, hakkab lõpuks kogu ühenduses kehtima tõhus õiguslik raamistik, mille eesmärk on mulla struktuuri ja funktsioonide kaitse. Selles sisalduvad erosiooni, orgaanilise ainese kao, kõrbestumise, sooldumise ja saaste vastu võitlemise sätted aitavad märkimisväärselt kaitsta mulla bioloogilist mitmekesisust.

Kuni mulla raamdirektiivi vastu võetakse, osaleb komisjon aktiivselt mulla bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel teiste olemasolevate vahendite abil, näiteks maaelu arengu raames pakutavate võimalustega, et toetada sobivaid põllumajandustavasid (nt külvikord, puhverribad, kasvatatud kultuuri jääkide sissekündmine, mahepõllumajandus), pidades silmas nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005⁽²¹⁾ kohaseid põllumajanduse keskkonnametmeid. Mõned heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste nõuetele vastavuse standardid võivad samuti aidata mulla bioloogilist mitmekesisust kaitsta, eelkõige need standardid, mis käsitlevad mulla erosiooni, orgaanilist ainet ja struktuuri. Samuti püütakse edendada mulla bioloogilise mitmekesisuse tähtsust, pidades silmas ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni. Lisaks teab komisjon hästi, et teadmistes mulla bioloogilise mitmekesisuse kohta on palju lünki. Nendest puudustest ülesaamiseks pöörab komisjon teadusuuringute ning tehnoloogia arendamise seitsmendas raamprogrammis suurt tähelepanu mulla bioloogilisele mitmekesisusele ja viljakusele, eriti 2. teemavaldkonnas (toit, põllumajandus ja kalandus ning biotehnoloogiad) ja 6. teemavaldkonnas (keskkond). Samuti algatas komisjon hiljuti 12 kuud kestva uuringu, et saada põhjalik ülevaade, kui suured on teadmised mulla mitmekesisuse ja sellega seonduva kohta ning seose kohta mulla bioloogilise mitmekesisuse ja funktsioonide vahel.

⁽²⁰⁾ KOM(2006)232, 22.9.2006.

⁽²¹⁾ ELT L 277, 21.10.2005.

*
* *

Küsimus nr 60, mille esitas Ioannis Gklavakis (H-0042/09)**Teema: Euroopa toiduainetööstuse konkurentsivõime**

Oma eelmises vastuses (P-5307/08) kinnitas komisjon, et toiduainete sissetoomine kolmandatest riikidest suureneb ja selle üle avaldavad suurt muret nii Euroopa tootjad kui ka toiduainetööstus.

Kas komisjonil on kavas võtta meetmeid, et muuta Euroopa toiduainetööstus konkurentsivõimelisemaks ja kas tal on kavas töötada selleks välja sobiv toetusstrateegia?

Vastus

Komisjon püüab säilitada Euroopa toiduainetööstuse konkurentsivõimet, võttes arvesse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) nõudeid ning ELi kahepoolsetes ja mitmepoolsetes kaubanduslepingutes sätestatud rahvusvahelisi kohustusi.

Komisjon moodustas põllumajandus- ja toiduainetööstuse konkurentsivõimega tegeleva kõrgetasemelise töörühma, mida juhib asepresident Verheugen ja mis käsitleb järgmisi küsimusi:

ühenduse põllumajandus- ja toiduainetööstuse konkurentsivõime tulevikus;

ühenduse põllumajandus- ja toiduainetööstuse konkurentsiseisundit ja jätkusuutlikkust mõjutavad tegurid, sealhulgas tulevased probleemid ja suundumused, mis mõjutavad konkurentsivõimet;

ühenduse tasandi poliitikakujundajatele suunatud sektorikesksete soovitude formuleerimine. Lõpparuanne esitatakse 2009. aasta aprillis.

Lisaks on Euroopa tasandil palju programme, mille raames toetatakse tööstuse konkurentsivõimet ja millest mõned keskenduvad peamiselt toiduainetööstusele. Nendega tahetakse parandada sektori konkurentsivõimet ehk selle suutlikkust kasvada ja jõudsalt edeneda. 90% toiduainetööstuse ettevõtjatest on väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ja üks peamisi neile mõeldud programme on konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm. Selle programmi põhieesmärk on võimaldada paremat juurdepääsu rahalistele vahenditele, toetada uuendustegevust ning info- ja sidetehnoloogia kasutamist. Programm kestab 2007.–2013. aastani.

Lisaks on väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele Euroopa Regionaalarengu Fondis ja Ühtekuuluvusfondis ajavahemikus 2007–2013 ette nähtud 26,4 miljardit eurot.

Euroopa ettevõtlusvõrgustik Enterprise Europe Network on veel üks vahend, millega soovitakse toetada ettevõtlust kogu Euroopas ning propageerida uuendusi ja suurendada konkurentsivõimet. See koosneb peaaegu 600 partnerorganisatsioonist rohkem kui 40 riigis.

2008. aasta detsembris võttis komisjon vastu teatise toiduainete hindade kohta Euroopas, see sisaldab esialgset analüüsi toiduainete tarneahela eri osalejate rolli ja võimalike probleemide kohta. Teatise järeelmeetmete raames tehakse täiendavad uuringud seoses konkurentsieeskirjade jõustamisega ELi ja riiklikul tasandil (põhitähelepanu pööratakse tavadele ja piirangutele, mis on selles valdkonnas eriti kahjulikud), läbipaistvuse parandamisega tarneahelas ja tarbija parema teavitamisega, samuti analüüsitakse põhjalikumalt toiduainete tarneahela toimimist ja toiduainetööstuse konkurentsivõime tingimusi.

ELi toiduainetööstuse ettevõtjaid reguleeriv raamistik on põhitegur, mis määrab ära nende konkurentsivõime, kasvu ja tööhõivega seotud suutlikkuse. Komisjon aitab ettevõtjate konkurentsivõimet suurendada bürokraatia vähendamise ja parema õigusloome kaudu. Nimetatud meetmed moodustavad olulise osa ELi majanduskasvu ja tööhõivepartnerluse strateegiast, mis toetab Lissaboni tegevuskava püüdlust muuta Euroopa majandus maailma kõige konkurentsivõimelisemaks.

Sellega seoses on komisjon teinud ettepaneku lihtsustada märkimisväärselt ühist põllumajanduspoliitikat (ÜPP) hiljuti läbi viidud reformi (tervisekontroll) raames välja selgitatud parandamisvajaduste põhjal; reformiga tahetakse saavutada seda, et põllumajandussektor keskenduks rohkem turule.

*
* *

Küsimus nr 61, mille esitas Armando França (H-0043/09)**Teema: Ebaseaduslikud kihlveod**

Sport on tänapäeval valdkond, kus käive ulatub miljonitesse eurodesse. Spordikihlvedude turg on laienenud väga kiiresti ja Interneti tõttu on kihlvedude mõju järjest enam tuntav näiteks jalgpallis. Seepärast on oluline kaitsta jalgpalliklubisid ja kõiki selles spordialas osalejaid, sest nende tooteid kasutatakse jätkuvalt nende loata ja seega jäävad nad ilma seaduslikust sissetulekuallikast; samal ajal seatakse ohtu jalgpallitööstus ja selle majanduslik elujõulisus. Kihlvedude turgu praegu ei reguleerita ega maksustata. Järjest rohkem osaleb kihlvedude sõlmimisel alaealisi, rikutakse tarbijate eraelu puutumatuse nõuet, puudub tõhus andmekaitse ja üha enam levivad nn inside-kihlveod. Mida kavatseb komisjon selle turu reguleerimiseks ette võtta ja millal ta seda teeb?

Vastus

Komisjonil ei ole kavas hasartmängude turgu reguleerida. Nagu austatud parlamendiliige võib-olla mäletab, lükkasid liikmesriigid ja Euroopa Parlament komisjoni asjaomase ettepaneku teenuste direktiivi arutelude ajal tagasi. 1. detsembril 2008. aastal toimunud arvamustevahetusest konkurentsivõime nõukogus selgus samuti, et liikmesriigid pooldavad jätkuvat riiklikku reguleerimist selles valdkonnas.

Komisjon nõustub, et liikmesriigid võivad vabalt niisuguse tegevuse üle riiklikul tasandil otsustada, kuid peavad sealjuures järgima EÜ asutamislepingu sätteid. Sellises olukorras nõuab komisjon, et liikmesriikide kehtestatud piirangud vastaksid kehtivatele avaliku huvi eesmärkidele ning oleksid nende kaitseks vajalikud ja nendega proportsionaalsed. Piiranguid tuleb järjepidevalt kohaldada nii kodumaiste ettevõtjate kui ka nende suhtes, kellele on litsents antud teises liikmesriigis ja kes soovivad oma teenuseid pakkuda piiriüleselt.

Spordi valdkonnas laiemalt on komisjonil kavas esitada 2009. aasta esimeses kvartalis konkursikutse, et viia läbi uuring, mille käigus analüüsitaks rohujuure tasandi sporditegevuse eri rahastamissüsteeme kogu ELis. Uuringus käsitletakse kõiki rahastamisallikaid, sealhulgas otseseid ja kaudseid rahavoogusid professionaalse spordi ja rohujuure tasandi spordi vahel solidaarsusmehhanismide kaudu.

*
* *

Küsimus nr 62, mille esitas Brian Crowley (H-0045/09)**Teema: Kaubandussuhted Balkani piirkonna riikidega**

Missugused algatused on Euroopa Liidul kavas, et suurendada Balkani piirkonna riikidesse müüdavate kaupade eksporti 27 Euroopa Liidu liikmesriigist? Missuguseid programme on juba hakatud juurutama Euroopa Liidu ja Balkani piirkonna riikide kaubandussuhete parandamiseks?

Vastus

Lääne-Balkan on Euroopa Liidu jaoks oluline ja hinnatud partner. EL on korduvalt kinnitanud, et toetab selle piirkonna lõimumist Euroopaga, nii et tulemuseks on lõpuks ELi liikmesus.

Euroopa Liit on Lääne-Balkani riikide peamine kaubanduspartner. Tihedamad majandussidemed ELi ja nimetatud piirkonna vahel on seega ülimalt olulised piirkonna majanduskasvu edendamiseks, millest võivad nii Lääne-Balkani riigid kui ka EL ja tema eksportijad. Kaubanduse liberaliseerimine ja sidumine on stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alus. EL on püüdnud seda eesmärki Lääne-Balkani riikide suhtes ellu viia kolmel tasandil.

Esiteks on komisjon pidanud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingute raames läbirääkimisi vabakaubanduslepingute sõlmimiseks. Need võimaldavad ELi ja asjaomaste Lääne-Balkani riikide ekspordile vastastikku vaba juurdepääsu. Lepingutega luuakse tingimused poliitiliste ja majanduslike reformide läbiviimiseks ja pannakse alus Lääne-Balkani riikide lõimimiseks Euroopa Liiduga ühenduse õigustikuga kooskõlastamise teel. Stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingutele eelnesid ELi ühepoolsed kaubandussoodustused Lääne-Balkani riikidele.

Teiseks oli komisjon piirkondlikul tasandil Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu (CEFTA) läbirääkimiste vahendaja. Ta on andnud rahalist toetust ja tehnilist abi ka CEFTA sekretariaadile ja lepinguosalistele, et aidata lepingut ellu viia. Samas hindab komisjon kõrgelt seda, et lepingut ohjavad piirkonna riigid ise, ning kinnitab, et CEFTA on sügavamaks piirkondlikuks majanduslikuks lõimumiseks ülimalt vajalik ja loob muu hulgas eeldused Lääne-Balkani riikide täielikuks osalemiseks ELi ühisturul.

Kolmandaks oleme mitmepoolses tegevuses toetanud piirkonna riikide ühinemist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, sest see on oluline samm maailmamajanduses osalemise poole.

*
* *

Küsimus nr 63, mille esitas Georgios Papastamkos (H-0049/09)

Teema: Jalgpallivõistluste teleülekannde õigused

Kus tekib huvide vastuolu Euroopa (Meistrite liiga) ja riigi (riiklikud liigad) tasandi jalgpallivõistluste teleülekannete õiguste müügi eeskirjade ja ühenduse õiguse vahel?

Vastus

Viimastel aastatel on peamine konkurentsieeskirjade probleem spordi meediaõiguste valdkonnas olnud küsimus, kas ja mis tingimustel on meediaõiguste ühismüük kooskõlas EÜ asutamislepingu artikliga 81. Komisjon on lähiminekis teinud kolm otsust meediaõiguste ühismüügi kohta, nimelt seoses UEFA Meistrite liiga⁽²²⁾, Saksamaa Bundesliga⁽²³⁾ ja Inglismaa kõrgliigaga (FAPL)⁽²⁴⁾.

Kõigis kolmes otsuses oli komisjon seisukohal, et meediaõiguste ühismüük spordi valdkonnas – s.o kui spordiklubid (näiteks jalgpalliklubid) annavad meediaõiguste ainumüügiõiguse vastavale spordiala (liiga) ühendusele, kes müüb õigusi nende nimel – on EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 1 kohaselt konkurentsi horisontaalne piiramine. Komisjon on aga tunnistanud, et selliselt toimides võib suurendada tõhusust ja seega on see teatud tingimuste täitmise korral EÜ asutamislepingu artikli 81 lõike 3 kohaselt vastuvõetav.

Nimetatud tingimused on näiteks meediaõiguste ühismüügi läbiviija kohustus korraldada mittediskrimineeriv ja läbipaistev võistupakkumine, kohustus piirata vertikaalse ainumüügiõiguse lepingu kestust ja ulatust, keeld korraldada tingimuslikku pakkumist ning üksikostjale müümise keelu kehtestamine (ainult Inglise kõrgliigat puudutavas otsuses).

Valges raamatus spordi kohta⁽²⁵⁾ ja selle lisades on komisjon esitanud oma seisukoha nii seoses spordiürituste ülekannete õiguste müügi kui ka ühenduse õiguse, eriti konkurentsiõiguse kohaldamisega meediaõiguste suhtes.

*
* *

Küsimus nr 64, mille esitas Avril Doyle (H-0059/09)

Teema: Taimekaitsevahendid ja niiske ilmastikuga riigid

Kas komisjonil on põllumajanduse seisukohast küsitavusi pestitsiidide paketi tulemuste kohta, pidades eeskätt silmas Klassi ja Breyeri raporteid? Kas komisjon on täiesti veendunud, et teravilja-, kartuli- ja marjatootjatel on niiske ilmastikuga riikides nagu Iirimaa jätkuvalt juurdepääs kõikidele nende väga oluliste kultuuride jaoks vajalikele taimekaitsevahenditele?

Vastus

Komisjon on veendunud, et uus määrus, mis võib kaasa tuua mõningate toimeainete kõrvaldamise, ei mõjuta turgu märkimisväärselt.

Vastupidi, komisjon usub, et see ajendab välja töötama uusi, ohutumaid tooteid. Sellega lihtsustatakse ka lubade andmise korda, et uusi pestitsiide saaks kiiremini turule tuua, mis omakorda soodustab võimalusi leida uuenduslikke lahendusi, mis tagavad samal ajal nii taimede säästva kaitse kui ka toiduohutuse.

⁽²²⁾ Komisjoni 23. juuli 2003. aasta otsus juhtumis 37398, UEFA Meistrite liiga kommertsõiguste ühismüük, ELT 2003, L 291, lk 25.

⁽²³⁾ Komisjoni 19. jaanuari 2005. aasta otsus juhtumis 37214, Saksamaa Bundesliga meediaõiguste ühismüük, ELT 2005, L 134, lk 6.

⁽²⁴⁾ Komisjoni 22. märtsi 2006. aasta otsus juhtumis 38173, Inglismaa kõrgliiga meediaõiguste ühismüük, kättesaadav aadressil http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/cases/decisions/38173/decision_en.pdf.

⁽²⁵⁾ Valge raamat spordi kohta, KOM(2007) 391 lõplik, 11.7.2007; komisjoni talituste töödokument SEK(2007) 935, 11.7.2007.

See määrus annab võimaluse kiita toimeaineid heaks piiravatel tingimustel ja piiratud ajaks, et kontrollida, kui tõsist ohtu need taimetervisele kujutavad, isegi kui toimeained ei vasta heakskiitmise kriteeriumidele seoses kantserogeensuse, reproduktiivtoksilisuse või endokriinsete häiretega.

Lisaks suurendatakse loatsoonide süsteemiga pestitsiidide liikmesriikidevahelist kättesaadavust põllumajandustootjatele ja see ajendab sektorit töötama välja väikeste kultuuride jaoks mõeldud tooteid. Selle süsteemiga vähendatakse taimekaitsevahendite tootjate ja pädevate asutuste halduskoormust. Seega on komisjon seisukohal, et ELi põllumajandustootjatel on ka tulevikus juurdepääs kõigile taimekaitsevahenditele, mis on vajalikud säästvaks ja majanduslikult elujõuliseks taimekasvatuseks.

*

* *

Küsimus nr 65, mille esitas Magor Imre Csibi (H-0074/09)

Teema: Kozloduj tuumaelektrijaam

Kas komisjon usub, et otsus taasavada Bulgaarias asuva Kozloduj tuumaelektrijaama 3. ja 4. reaktor seaks piirkonna mingil viisil ohtu?

Vastus

Euroopa Liidu jaoks on tuumaohutus olnud laienemise taustal alates 1990ndatest esmatähtis teema. Kozloduj 1.–4. reaktor on VVER 440/230 tüüpi reaktorid; komisjoni arvamus nende kohta ühtib tuumaekspertide omaga – nimelt et need nõukogude esimese põlvkonna reaktorid on oma olemuselt ohtlikud ja nende viimine nõutavale ohutustasemele ei ole tasuv. See seisukoht on kookõlas 1992. aastal Münchenis G7 tippkohtumisel vastuvõetud G7 mitmepoolse tegevuskavaga, mille eesmärk on suurendada kõikide Kesk- ja Ida-Euroopas asuvate nõukogude reaktorite ohutust⁽²⁶⁾.

Kozloduj 1.–4. reaktori sulgemine oli Bulgaaria Euroopa Liiduga liitumise läbirääkimiste üks tingimusi, mis lisati sellisena ka ühinemislepingusse. Bulgaaria ühepoolse otsusega taasavada Kozloduj 3. ja 4. reaktor rikutaks ühinemislepingu tingimusi.

*

* *

Küsimus nr 66, mille esitas Zita Pleštinšá (H-0078/09)

Teema: Puudetunnistuste ühtlustamine

Ligikaudu 50 miljonil eurooplasel ehk kümnendikul Euroopa rahvastikust on mõni puue. Umbes veerandil eurooplastest on puudega pereliige. Hoolimata edusammudest puuetega inimeste sotsiaalse kaasamise valdkonnas, on ELis ikka veel palju takistusi, näiteks seoses rasket puuet tõendavate isikutunnistuste vastastikuse tunnustamisega. Paljudel puuetega inimestel tekib välismaal probleeme näiteks invaparkimiskohtade kasutamisel.

Kas komisjon kaalub võimalust ühtlustada ELis raske puude tunnistused sarnaselt Euroopa ravikindlustuskaardi põhimõtetega?

Vastus

Komisjon pooldab puudestaatuse vastastikust tunnustamist ELi liikmesriikide vahel, et võimaldada puuetega inimestele soodustusi. Et aga Euroopa tasandil puudub kokkulepe puude määratluse kohta, riikide tavad on erinevad ja mõningad liikmesriigid on selles küsimuses tõrksad, ei ole komisjonil võimalik praegu teha ettepanekut kogu ELis kehtiva puuetega inimeste isikutunnistuste kehtestamise või riiklike puudetunnistuste vastastikuse tunnustamise kohta, et võimaldada nimetatud isikutele konkreetseid soodustusi.

Mis puutub puuetega inimeste parkimiskaartidesse, siis komisjon tuletab meelde, et nõukogu soovitus 2008/205/EÜ⁽²⁷⁾ nähakse selleks ette ühenduse standardmudel. Selle soovituse järgi saab ühes liikmesriigis väljastatud ühenduse ühtse parkimiskaardi omanik kasutada invaparkimiskohti mis tahes liikmesriigis.

⁽²⁶⁾ <http://www.g7.utoronto.ca/summit/1992munich/communique/nuclear.html>.

⁽²⁷⁾ Nõukogu soovitus 2008/205/EÜ, 3. märts 2008, millega kohandatakse soovitus 98/376/EÜ puuetega inimeste parkimiskaardi kohta seoses Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi,

Komisjon toonitab siiski, et soovitusel ei ole liikmesriikidele siduvad ning viimased vastutavad jätkuvalt puude määramise, kaardi väljastamise korra ja kaardi kasutamise tingimuste kindlaksmääramise eest. Parkimiskaartide kasutamise hõlbustamiseks kogu ELis on komisjon loonud veebisaidi⁽²⁸⁾ ja avaldanud brošüüri⁽²⁹⁾, milles antakse kodanikele ja riiklikele asutustele teavet ühenduse standardmudeli ja parkimiskaartide kasutamise tingimuste kohta liikmesriikides.

*
* *

Küsimus nr 67, mille esitas Jens Holm (H-0079/09)

Teema: ELi ja Maroko vaheline kalandusleping

ELi ja Maroko vahel 2006. aastal sõlmitud kalandusleping hõlmab ka Lääne-Sahara hõivatud alasid. Lepinguga lubatakse Marokol müüa püügilube lisaks püügile oma vetes ka püügiks Lääne-Sahara vetes. ÜRO tegi juba 2002. aastal selgeks, et okupeeriva võimuna ei ole Marokol õigust müüa Lääne-Sahara loodusvarasid enda huvides, vaid ainult siis, kui ta peab nõu Lääne-Sahara elanikega ja teeb seda nende huvides.

Kas komisjon oskab öelda, mitu püügiluba on alates lepingu sõlmimisest müüdud Euroopa laevadele konkreetselt püügiks Lääne-Sahara piirkonnas? Missugune on nende lubade rahaline väärtus? Kuidas on lepingu komisjoni hinnangul Lääne-Sahara elanikele praktilist kasu toonud?

Vastus

Lääne-Sahara küsimust Euroopa Ühenduse ja Maroko vahelise kalandusalase partnerluslepingu raames, sealhulgas lepingu vastavust rahvusvahelisele õigusele, arutati põhjalikult lepingu vastuvõtmise ajal nõukogus ja Euroopa Parlamendis.

Euroopa Liit on seisukohal, et Lääne-Sahara rahvusvahelise staatuse küsimus on keeruline ning see tuleks lahendada ÜRO kahepoolse ja mitmepoolse raamistikus. Just sellel põhjusel ei sisalda kalandusalane partnerlusleping ühtegi viidet Lääne-Sahara staatusele.

Kalandusalase partnerluslepingu ja rahvusvahelise õiguse kohaselt vastutab Maroko valitsus kalandussektori poliitika elluviimise ja lepinguga kaasneva rahalise toetuse kasutamise eest. Iga-aastane finantstoetus ulatub 36,1 miljoni euroni, millest vähemalt 13,5 miljonit eurot tuleb kasutada kalanduspoliitika toetamiseks ning vastutustundlikuks ja säästvaks kalapüügiks. Euroopa Liit ja Maroko valitsus jälgivad ja uurivad kalandussektori poliitika rakendamise tulemusi partnerluslepingu alusel loodud ühiskomitees. Lääne-Sahara kalandussektori toetamine on nimetatud poliitika üks osa ja seda arvestati lepingu alusel võetavate meetmete kavandamisel.

Andmed lubade väljastamise kohta püügiks konkreetselt Lääne-Sahara piirkonnas puuduvad. Enamik kalandusalase partnerluslepingu 6. kategooriasse kuuluvatest pelaagilise kalapüügi laevadest tegutseb nimetatud piirkonnas ja nende osa kohalikus lossimises on märkimisväärne. 2008. aastal moodustasid Ed Dâkhlas toimunud lossimised 44% (25 920 tonni) kõnealuse kategooria püügist.

El Aaiúnis lossisid põhjatraalerid ja õngepüügilaevad (4. kategooria) ning tuuniseinerid (5. kategooria) vastavalt 488 tonni ja 13 tonni kala. 4. ja 6. kategooria lubade tasud ulatusid 2008. aastal 350 711 euroni, kuid samamoodi puuduvad täpsed andmed püügitegevuse koha kohta.

Ed Dâkhlas lossivate pelaagilise kalapüügi Euroopa ettevõtjate sõnul annavad nemad seoses investeeringutega kohapealsesse töötlemisse ja transporti tööd ligikaudu 200 inimesele ning nende laevadel töötavad Maroko meremehed on Ed Dâkhlast pärit kohalikud.

*
* *

Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia Vabariigi ja Slovakkia Vabariigi ühinemisega.

⁽²⁸⁾ <http://parkingcard.europa.eu>.

⁽²⁹⁾ http://ec.europa.eu/employment_social/docs/en_bookletparkingcard_080522.pdf.

Küsimus nr 68, mille esitas Bogusław Sonik (H-0081/09)**Teema: Auschwitz-Birkenau muuseumi finantskriis**

Auschwitz-Birkenau muuseum seisab silmitsi finantskriisiga. Kui endise Auschwitz-Birkenau koonduslaagri hoonete säilitamiseks ja kaitsmiseks ei leita kiiresti rahalisi vahendeid, leiavad tulevatel aastatel aset pöördumatud muutused, millest tingituna kaotab see mälestuspaik oma autentsuse ja laguneb. Muuseumi 200 hektaril asuvad 155 hoonet ja 300 rajatise varemed ning kollektsioonid ja arhiivid on lagunemisohus. Seni on muuseumi rahastatud peamiselt Poola riigi eelarvest ja omatulust. 2008. aastal moodustas välisabi vaevu 5% muuseumi eelarvest. Euroopal on moraalne kohustus see paik päästa ja hoida alles mälestust sadade tuhandete Euroopa kodanike elu hävitamise kohta.

Kui võtta arvesse endise Auschwitz-Birkenau koonduslaagri finantskriisi ohtu, siis kas komisjon kaalub võimalust lahendada see probleem Euroopa Liidu muuseumide toetuse abil?

Vastus

Komisjon on seisukohal, et Euroopa pidev ülesehitamine eeldab ühistele väärtustele, ajaloole ja kultuurile tugineva Euroopa teadlikkuse edendamist kodanike seas ja mineviku mälestuste, sealhulgas halbade mälestuste säilitamist.

2009. aasta veebruari alguses said Auschwitz-Birkenau memoriaal ja muuseum Euroopa Regionaalarengu Fondist ligikaudu 4,2 miljonit eurot toetust. Toetuse määras Poola kultuuriminister Euroopa rakenduskava „Infrastruktuur ja keskkond” raames.

Sellega seoses juhib komisjon tähelepanu asjaolule, et ka ühenduse tegevusprogrammi „Kodanike Euroopa” raames toetatakse projekte, mis on seotud natsismi- ja stalinismiajastu massiküüditamiste mälestuse säilitamisega. Programmiga ei toetata ulatuslikke säilitamisprojekte, mida küsimuses nimetati, kuid selle raames pakutakse märkimisväärset abi mälestuste alalhoidmisel ja tulevastele põlvkondadele edasiandmisel.

*
* *

Küsimus nr 69, mille esitas Charlotte Cederschiöld (H-0082/09)**Teema: Piiriülene tervishoid**

Komisjon on asutamislepingu (s.o artikli 49) täitmise järelevalvet teostav institutsioon ja peab kaitsma Euroopa kodanike huve.

Kas komisjon võtab kogu patsientide liikuvust käsitleva ettepaneku tagasi, kui selles ei ole tagatud patsientide õigused kooskõlas kehtiva õigustikuga?

Vastus

Euroopa Parlament ei ole komisjoni esitatud direktiivi patsiendiõiguste kohaldamise kohta piiriüleses tervishoius⁽³⁰⁾ esimesel lugemisel veel hääletanud. Arutelud nõukogus on pooleli, üksnes tervishoiuministrid on koostanud eduaruande.

Seega ei saa komisjon praegu hinnata, kas kaasseadusandjate seisukohad võivad olulisel määral mõjutada ettepaneku eesmärke ja eriti patsiendiõiguste jõustamist, nii nagu Euroopa Kohus sedastas.

Patsiendiõigused tulenevad otseselt EÜ asutamislepingu artikliga 49 tagatud teenuste osutamise vabadusest. Euroopa Kohus on neid korduvalt kinnitanud. Ettepaneku üks eesmärke on neid õigusi selgitada ja tagada patsientidele, liikmesriikidele ja tervishoiuteenuste osutajatele rohkem õiguskindlust. Komisjon on võtnud endale kohustuse neid õigusi kaitsta ning mitte lasta neid vähendada või kaotada, järgides Euroopa Kohtu praktikat ja kehtivat ühenduse õigustikku, eriti määrust 1408/71 sotsiaalkindlustussüsteemide kooskõlastamise kohta.

*
* *

⁽³⁰⁾ KOM(2008)414 lõplik.

Küsimus nr 70, mille esitas Marianne Mikko (H-0084/09)**Teema: Deklaratsioon 23. augusti kuulutamise kohta üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsismiohvrite mälestuspäevaks**

Sel suvel möödub 70 aastat kurikuulsa Molotovi-Ribbentropi pakti sõlmimisest. Nõukogude Liidu ja Saksamaa vahel 23. augustil 1939. aastal sõlmitud Molotovi-Ribbentropi pakti salajaste lisaprotokollidega jagati Euroopa kaheks mõjusfääriks. Deklaratsioonile 0044/2008 pakti ohvrite mälestamise kohta andis oma toetuse 409 Euroopa Parlamendi liiget kõikidest fraktsioonidest. Euroopa Parlamendi president tegi deklaratsiooni teatavaks 22. septembril ja see edastati koos allakirjutanute nimedega liikmesriikide parlamentidele. Nõukogude Liidu okupatsiooni tagajärgedest endise sotsialismileeri riikide kodanikele teatakse Euroopas vähe.

Kas komisjon on kavandanud algatusi seoses nimetatud deklaratsiooniga ja kui on, siis milliseid?

Vastus

Komisjon usub, et Euroopa Parlamendi deklaratsioon 23. augusti kuulutamise kohta üleeuroopaliseks stalinismi- ja natsismiohvrite mälestuspäevaks on oluline algatus, et säilitada mälestust totalitarismi kuritegudest ja suurendada üldsuse teadlikkust, eriti noorema põlvkonna seas.

Komisjon loodab, et liikmesriikide parlamendid, kellele deklaratsioon on suunatud, viivad selle ellu viisil, mis on nende oma ajaloost ja tundlikkusest lähtudes kõige sobivam.

Komisjon hakkab nõukogu taotlusel aruannet koostama, kui viimane on võtnud vastu raamotsuse teatavate rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguse vahenditega. Komisjon esitab aruande 2010. aastal ja seejärel saab korraldada poliitilise arutelu, kas on vaja uusi ühenduse algatusi.

Aruande ettevalmistamise käigus alustati uuringut, et saada üksikasjalik ülevaade meetoditest, õigusaktidest ja tavadest, mida kasutatakse liikmesriikides totalitarismi kuritegude mälestuse küsimuse käsitlemiseks. Uuring lõpetatakse 2009. aasta lõpuks. Lisaks tugineb komisjon oma töös koos eesistujariigiga 8. aprillil 2008. aastal korraldatud kuulamisel esitatud seisukohtadele. Komisjon selgitab välja ka selle, kuidas saavad ühenduse programmid aidata üldsuse teadlikkust kõnealustest küsimustest suurendada.

Komisjon käsitleb ja edendab seda teemat sammhaaval, mõistab aga siiski, et liikmesriigid peavad leidma ise tee, kuidas vastata ohvrite ootustele ja saavutada leppimine. Euroopa Liidu ülesanne on seda protsessi ladusamaks muuta, julgustades pidama sel teemal mõttevahetust ning vahetama arvamusi ja häid tavasid.

*
* *

Küsimus nr 71, mille esitas Esko Seppänen (H-0085/09)**Teema: Harrastuskalapüük**

Komisjon koostab ettepanekut võtta vastu määrus, mille kohaselt peavad inimesed, kes püüavad vabal ajal kala, teatama ametiasutusele püügiandmed, kui kala kaalub rohkem kui 15 kg. See ettepanek on naeruväärne ning neil, kes seda koostavad, puudub ettekujutus elust põhjapoolsetes liikmesriikides, selle looduslähedusest ja looduse andidest. Kas komisjon tahab muuta ennast tõepoolest naerualuseks ja samal ajal toimida põhjamaise eluviisi uurimisorganina, kehtestades harrastuskalastajatele püügiandmete teatamise kohustuse?

Vastus

Vastupidi üldsuse hulgas ulatuslikku kajastust leidnud teadetele ei ole komisjon teinud ettepanekut kehtestada harrastuskalastajatele selliseid kvoote või sellist kontrolli nagu kutselistele kaluritele.

Komisjon on teinud ettepaneku käsitleda mõningal määral harrastuskalapüüki määrukses, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks (artikkel 47). Määruse eelnõuga ei püüta aga panna üksikkalastajatele või kogu harrastuskalapüügi sektorile ebaproportsionaalset koormust. Esitatud meetmed kehtivad teatud varude harrastuspüügi kohta, nimelt taastamiskavasse kuuluvate kalavarude kohta, lubade mõningate põhitingimuste ja püügiandmete teatamise kohta. Määrusega tahetakse saada täpsemat teavet, et riigiasutustel oleks võimalik hinnata selle tegevuse bioloogilist mõju ja vajaduse korral valmistada ette asjaomaseid meetmeid. Nagu kommertskalapüügi korral, vastutavad liikmesriigid ka siin selliste meetmete jõustamise ja nende võtmise järelevalve eest.

Kuid nagu kalanduse ja merenduse eest vastutav komisjoni liige avalikkusele ütles, ei ole komisjonil kavas kehtestada harrastuskalastajatele kvote nagu kutselistele kaluritele. Komisjoni ettepanek ei hõlma neid, kes püüavad kala kaldalt, sealhulgas madalast veest, või muulil, süstalt või kajakilt. See hõlmab üksnes neid harrastuskalastajaid, kes püüavad kala avamerel laevalt ja kes püüavad neid kalu, mis kuuluvad mitmeaastasesse kavas, s.o väljasuremisohus olevatesse liikidesse kuuluvaid kalu. Tavalisele harrastuskalastajale, kes püüab väikese hulga kalu ja kasutab neid üksnes oma tarbeks, kontrollimäärus ei kehti, isegi kui ta püüab taastamiskavas kuuluvaid kalu, näiteks turska.

Püügi täpne künnis, mille ületamisel kontrollimäärust kohaldatakse, olgu see viis, kümme või viisteist kilo või mõni muu mõõdupuu, sõltub püütud kala liigist. Kalanduse ja merenduse eest vastutav komisjoni liige ütles 10. veebruaril Euroopa Parlamendis peetud kõnes, et see künnis määratakse kindlaks üksikjuhtumite põhjal pärast seda, kui komisjon on saanud vastavad soovitusel kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteelt, kes esitab need koos asjaomase teabega proportsionaalsete, õiglaste ja põhjendatud künniste kohta.

Komisjon tuleb meelde, et harrastuskalapüüki reguleerivad liikmesriigid juba oma õigusaktidega ning on palju juhtumeid, mil load ja püügist teatamine on ka praegu kohustuslik. Komisjon loodab tegelikult, et kõnealune ettepanek aitab neid nõudeid ühtlustada ja tagab meile võrdselt head andmed sedalaadi kalapüügi kohta, toimuks see kus tahes.

Komisjonil on hea meel pidada sidusrühmadega edasist dialoogi selle üle, kuidas piirata ettepaneku kohaldamist harrastuskalapüügi suhtes, millel on taastamiskavas kuuluvatele kalavarudele märkimisväärne mõju. Komisjon soovib mõistagi, et nõukogu poolt vastuvõetud lõpliku määrusega saavutatakse õiglane tasakaal kahe aspekti vahel: ühest küljest soovitakse saada piisavat teavet harrastuskalapüügi mõju kohta tundlikele (taastatavatele) kalavarudele (üksikjuhtumite analüüsi põhjal) ja teisest küljest kindlustada, et harrastuskalastajaid, kelle püügi bioloogiline mõju on kindlasti tähtsusetu, ei koormataks ebaproportsionaalsete nõuetega.

*
* *

Küsimus nr 72, mille esitas Bart Staes (H-0086/09)

Teema: Bulgaariale antava ELi finantsabi peatamine liiga väheste edusammude tõttu korruptsioonivastases võitluses

Kaks aastat tagasi ütles komisjon meile, et sai kandidaatriigilt Bulgaarialt täieliku garantii, et Euroopa Liidu eelarvest antavat toetust hallatakse nõuetekohaselt. Näib aga, et nii see ei ole. Bulgaaria jääb nüüd ilma 220 miljoni euro suurusest toetusest ja 340 miljonit eurot, mis oli ette nähtud heakskiidu saanud projektide toetuseks, on külmutatud. Seda kõike tehakse hoolimata sellest, et Euroopa Komisjoni sõnul on poliitiline tahe võidelda korruptsiooni vastu Bulgaarias kindlasti olemas.

Kas komisjon võib selgitada, millest see „garantii” koosnes ja miks ei osutunud see lõpuks piisavalt kindlaks?

Vastus

Komisjon tunneb suurt huvi ELi rahaliste vahendite usaldusväärse finantsjuhtimise ja -kontrolli ning ELi eelarve korrektse täitmise vastu. Rahaliste vahendite kasutamist jälgivad hoolikalt eri talitused, kes haldavad ELi vahendeid Bulgaarias. Neid vahendeid rakendatakse eraldi õigusaktide alusel. Komisjon esitab igal aastal Euroopa Parlamendile aruande eelarve täitmise kohta.

2008. aasta alguses ilmnenud märkimisväärsete puuduste tõttu ELi vahendite haldamises Bulgaarias peatas komisjon teatud toetuste maksmise kõigi kolme ühinemiseelse fondi – PHARE, ISPA ja SAPARDi – raames. Lisaks võttis komisjon tagasi kahe PHARE vahendite haldamise eest vastutava riigiasutuse akrediteeringu. Need otsused kehtivad ka praegu. Komisjoni talitused selgitavad nüüd välja, kas Bulgaaria poolt võetavatest parandusmeetmetest piisaks külmutatud vahendite vabastamiseks teatud tingimustel. Bulgaaria jaoks on eriti oluline näidata konkreetseid tulemusi eeskirjade eiramise juhtumite ja pettuste käsitlemisel.

Komisjoni talitustel on tihedad sidemed Bulgaaria ametiasutustega ja nad toetavad neid pidevalt püüdlustes ületada praeguseid ELi vahendite rakendamise probleeme. Komisjon ja Bulgaaria ametiasutused jagavad ühist eesmärki rakendada ELi abi täielikus kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise ja -kontrolli põhimõttega ning Bulgaaria rahva huvides.

Lisaks teeb Euroopa Pettusevastane Amet (OLAF) innukalt ja pühendunult tihedat koostööd mitme Bulgaaria ametiasutusega (riiklik uurimisamet, riigiprokurörid, riiklik julgeolekuamet, maksuamet, asepeaminister jt), et leida meetmeid, mille abil muuta võitlus ELi finantshuve kahjustava pettuse ja korruptsiooni vastu tõhusamaks. OLAF jälgib praegu iseäranis hoolikalt SAPARDi juhtumeid käsitlevat pooleliolevat kohtumenetlust.

Lisaks on komisjonil Bulgaariaga tihedad sidemed koostöö- ja kontrollimehhanismi raames, mis loodi pärast Bulgaaria ühinemist ELiga, et aidata riigil kõrvaldada puudujääke kohtureformi ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse valdkonnas. Et tagada ELi rahaliste vahendite tõhus kasutamine, tuleb Bulgaarial vähendada korruptsiooni ja võidelda jõuliselt organiseeritud kuritegevuse vastu.

*

* *

Küsimus nr 73, mille esitas Joel Hasse Ferreira (H-0087/09)

Teema: Euroopa töötajate diskrimineerimine Ühendkuningriigis

Hiljutised juhtumid seoses Briti töötajatega Ühendkuningriigis viitavad sellele, et Portugalist ja teistest liikmesriikidest pärit töötajaid tahetakse diskrimineerida, ning need annavad murettekitavalt märku Euroopa-vastastest meeleoludest. Meeleavaldajad räägivad Portugali ja teistest Euroopa töötajatest lubamatul viisil.

Kas komisjonil on kavas seoses Totali ja IREMi investeeringutega Inglismaa idaosas Lindseys võtta vajalikke meetmeid, et kehtivatest töötajate vaba liikumist käsitlevatest Euroopa eeskirjadest täielikult kinni peetaks, või on ta koostöös Briti valitsusega juba meetmeid võtnud?

Vastus

Komisjon on Ühendkuningriigis Lindseys (Lincolnshire'is) Totali tehases aset leidnud streigist teadlik. Komisjonile teadaolevalt saadeti Itaalia ja Portugali töötajad Lindseysse alltöövõtulepingu raames, mille Total UK sõlmis Itaalia ettevõttega IREM.

Olukord, millele austatud parlamendiliige tähelepanu juhtis, seostub teenuste vaba liikumisega, mis hõlmab ettevõtete õigust osutada teenuseid teises liikmesriigis, sealhulgas ajutiselt saata (lähetada) kohapeale oma töötajaid. Seega näib, et töövõitlusega seati kahtluse alla õigus osutada teenuseid.

Komisjon on seisukohal, et töötajate lähetamist käsitlev direktiiv on oluline vahend, mis tagab ettevõtetele siseturu hüved ja annab samas liikmesriikidele võimaluse võtta töötajate õiguste kaitseks vajalikke meetmeid.

Komisjon jätkab ka edaspidi töötajate kaitse ja majandusliku vabaduse tasakaalu kindlustamist ning aitab hoiduda ebaõiglasest konkurentsist. Töötajate vaba liikumine ja teenuste vaba liikumine on majanduskasvu saavutamise, konkurentsi tugevdamise ning ELi elatustaseme ja õitsengu edendamise põhitingimused.

Komisjon mõistab Euroopa töötajate muret, mida praegune kriis veelgi süvendab. Komisjon võttis 2008. aasta novembris vastu Euroopa majanduse taastamise kava, et vähendada kriisi mõju reaalmajandusele ja töökohtadele. Eelmisel nädalal võttis ta vastu veel ühe dokumendi 2009. aasta märtsi Euroopa Ülemkogu jaoks, et aidata leevendada kriisi negatiivset mõju ja valmistada Euroopa Liit ette tulevaseks jätkusuutlikuks kasvuks. 2009. aasta mais toimuv tööhõive ja sotsiaalküsimuste tippkohtumine annab veel ühe võimaluse neid olulisi teemasid arutada. Nagu varasem kogemus on näidanud, ei saa kriisist väljuda tõkete püstitamise või protektsionismi soodustamisega, vaid avatuse ja vaba liikumise väärtusi toetades.

*

* *

Küsimus nr 74, mille esitas Ilda Figueiredo (H-0090/09)

Teema: Portugali töötajate õiguste kaitse Ühendkuningriigis

Hiljuti Ühendkuningriigis aset leidnud sündmused, kui mitmekümnel Portugali töötajal takistati Inglismaa põhjaosas Lindseys Totali rafineerimistehases tööle minemast, on tingitud üha suurenevast tööpuudusest ja ksenofoobia-meelsusest, mille kaudu püütakse kujundada arusaama, et kriisis on süüdi sisse- ja väljarändajad, ehkki see niiviisi ei ole. Kriisi põhjused peituvad mujal, nimelt Euroopa Liidu propageeritud kapitalistlikus ja neoliberaalses poliitikas.

Kas komisjon võib öelda, mida on kavas ette võtta, et kaitsta kõikide töötajate õigusi, luua rohkem töökohti, kus töötajatel on õigused, ja hoida sealjuures ära rassismi- ja ksenofoobiailmingute levik?

Vastus

Komisjon on Ühendkuningriigis Lindseys (Lincolnshire'is) Totali tehases aset leidnud streigist teadlik. Komisjonile teadaolevalt saadeti Itaalia ja Portugali töötajad Lindseysse alltöövõtulepingu raames, mille Total UK sõlmis Itaalia ettevõttega IREM. Komisjonile on teada ka see, et Briti töösuhete teenistus Acas avaldas aruande, milles sedastati, et uurimise käigus ei leitud ühtegi tõendit selle kohta, nagu oleks Total ja tema alltöövõtjad Jacobs Engineering või IREM rikkunud õigusakte seoses lähetatud töötajate kasutamisega või kasutanud ebaseaduslikke värbamise meetodeid.

Olukord, millele austatud parlamendiliige viitas, ei näi seonduvat EÜ asutamislepingu artiklis 39 sätestatud töötajate vaba liikumisega. Töötajate vaba liikumist tuleb eristada EÜ asutamislepingu artiklis 49 sätestatud teenuste osutamise vabadusest, mis hõlmab ettevõtete õigust osutada teenuseid teises liikmesriigis, sealhulgas ajutiselt saata (lähetada) kohapeale oma töötajaid.

Seega näib, et töövõitlusega seati kahtluse alla õigus osutada teenuseid. Komisjon on seisukohal, et töötajate lähetamist käsitlev direktiiv on oluline vahend, mis tagab ettevõtetele siseturu hüved ja annab samas artikliga 3 liikmesriikidele võimaluse võtta töötajate õiguste kaitseks vajalikke meetmeid. Komisjon on veendunud, et jätkab ka edaspidi töötajate kaitse ja majandusliku vabaduse tasakaalu kindlustamist ning aitab hoiduda ebaõiglasest konkurentsist. Sellega seoses on komisjon palunud koos nõukogu eesistujariigi Prantsusmaaga Euroopa tööturu osapooltel koostada selle teema kohta ühine analüüs. Komisjon ootab huviga nende arutelude tulemusi.

Komisjon mõistab Euroopa töötajate muret, mida praegune kriis veelgi süvendab. Komisjon võttis 2008. aasta novembris vastu Euroopa majanduse taastamise kava, et vähendada kriisi mõju reaalmajandusele ja töökohtadele. 4. märtsil võttis komisjon vastu veel ühe dokumendi 2009. aasta märtsi Euroopa Ülemkogu jaoks, et aidata leevendada kriisi negatiivset mõju ja valmistada Euroopa Liit ette tulevaseks jätkusuutlikuks kasvaks. Lisaks korraldab nõukogu eesistujariik Tšehhi 7. mail 2009. aastal tööhõivealase tippkohtumise. Nagu varasem kogemus on näidanud, ei saa kriisist väljuda tökete püstitamise või proteksionismi soodustamisega, vaid avatuse ja vaba liikumise väärtusi toetades.

*

* *

Küsimus nr 75, mille esitas Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (H-0088/09)

Teema: Saksamaa tööturu avamine uutele liikmesriikidele

16. juulil 2008. aastal otsustas Saksa valitsus, et Saksamaa tööturg jääb uutest liikmesriikidest pärit töötajatele suletuks veel kaheks aastaks (2011. aasta aprilli lõpuni), ehkki töötuse määr oli 2008. aasta juunis vaid 7,5%. Selle otsuse selgituses komisjonile nimetati peapõhjusena järjest süvenevat majanduskriisi, kuigi kriis ei mõjuta üksnes Saksamaa majandust, vaid kõikide ELi liikmesriikide oma.

Kas komisjoni arvates on see selgitus veenev ja piisavalt põhjendatud?

Vastus

Komisjon on teadlik Saksamaa valitsuse otsusest pikendada EL8 töötajatele kehtestatud tööturule juurdepääsu piirangut 2011. aastani.

Ühinemislepingu kohaselt võib liikmesriik, kes soovib säilitada tööturu piiranguid ajavahemikus 1. maist 2009 kuni 30. aprillini 2011, teha seda üksnes siis, kui teavitab komisjoni enne 1. maid 2009 oma tööturu tõsisest häirest või selle ohust. Komisjonil on asutamislepingu täitmise järelevalvet teostava institutsioonina õigus võtta sobivaid meetmeid pärast seda, kui on Saksamaa teatise saanud ja läbi vaadanud.

*

* *

Küsimus nr 76, mille esitas Athanasios Pafilis (H-0092/09)**Teema: Tagasisaadetud poliitiliste pagulaste õigused pensionile**

Ühinedes 1. jaanuaril 2007. aastal ELiga, nõustusid Rumeenia ja Bulgaaria, et kohaldavad ühenduse määrusi (EMÜ) nr 1408/71⁽³¹⁾ ja (EMÜ) nr 574/72⁽³²⁾ sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pereliikmete suhtes.

Vahetult pärast nende liitumist ELiga esitasid Rumeeniast ja Bulgaariast tagasi saadetud Kreeka poliitilised pagulased asjaomaste sotsiaalkindlustusametite kaudu (riiklik sotsiaalkindlustusamet, põllumajanduskindlustuse organisatsioon, riigiteenistujate ravikindlustusfond, riiklik kontrolliamet) avaldused nende kahe riigi kontaktasutustele, kes vastutavad pensionide ja teatava ajavahemiku sotsiaalkindlustusmaksete küsimuste eest, järgmistel aadressidel: Rumeenia puhul Casa Nationala de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale, str. Latina 8, Sector 2, ja Bulgaaria puhul National Social Security Institute, 62-64, Alexander Stabilynsky Blvd., Sofia 1303.

Kaks aastat on möödunud, kuid tagasisaadetud Kreeka poliitilistele pagulastele ei ole kahest nimetatud riigist pensioni välja makstud.

Missugune on komisjoni seisukoht seoses viivitamatute pensionimaksetega tagasisaadetud poliitilistele pagulastele nimetatud riikide poolt?

Vastus

Komisjon on teadlik küsimusest, mis puudutab Rumeenias ja Bulgaarias töötanud ja 1970ndatel tagasi saadetud Kreeka kodanike pensioni saamise õigust.

Kreeka ja kahe nimetatud riigi vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute kohaselt tunnistatakse Kreeka õiguses teatud tingimustel, et aega, mil töötaja tegi tööd kahes nimetatud riigis, võib võrdsustada fiktiivselt Kreekas töötatud ajaga. Selle juriidilise fiktsiooniga taheti kaitsta teatud inimrühmi ohu eest kaotada täielikult oma sotsiaalkindlustusega seotud õigused. Niisuguse abiga, mida anti üksnes riiklike õigusaktide ja nendes sätestatud tingimuste kohaselt, nähti ette, et hüvitisi makstakse 1. jaanuarile 2007 eelnenud aja eest.

Alates sellest kuupäevast kohaldatakse Rumeenia ja Bulgaaria suhtes ühenduse määruseid (EMÜ) nr 1408/71 ja (EMÜ) nr 574/72. Määruse (EMÜ) nr 1408/71 artikli 94 lõikes 1 on sätestatud, et selle määruse alusel ei teki asjaomases liikmesriigis õigusi määruse jõustumisele eelneva aja suhtes.

*
* *

Küsimus nr 77, mille esitas Kathy Sinnott (H-0094/09)**Teema: Ümbersõiduteed M8 Rathcormac/Fermoy ja N8 Watergrasshill**

Ümbersõiduteede M8 ja N8 Watergrasshill teemal pöördusin ma esimest korda komisjoni poole 2006. aasta augustis. Vastused eelmistele kirjalikult vastatavatele küsimustele (P-3803/06, P-5555/06 ja E-0821/07) olid ebarahuldavad.

2. oktoobril 2006. aastal avati uus tasuline kiirtee M8 ja sellega võeti sõitjatel võimalus kasutada tasuta 2,4 km ELi rahastatud maanteed (N8), sest sellel puuduvad peale- ja mahaõiduteed teemaksu mittetasuvatele kodanikele. Minu valijad ei saa seda teelõiku kasutada, kui nad ei maksa eraettevõttele teemaksu. Tegemist on kasutamiskorra ja omandiõiguse lubamatu muutmisega. Nende muudatuste mõju on olnud Watergrasshilli külale märkimisväärne ja küla läbiv liiklusvoog on märgatavalt suurenenud, ohustades sealseid elanikke. Kõnealune olukord jätkub ja muudab paljude minu valijate elu keeruliseks.

Kas komisjon saab mulle öelda, mida ta praegu kõnealuse olukorra asjus ette võtab?

Vastus

Komisjon on austatud parlamendiliikme poolt Watergrasshilli ümbersõidu teemal esitatud mitme küsimuse alusel pidanud liri ametiasutustega põhjalikke läbirääkimisi. Eelmine komisjoni ja liikmesriigi vaheline kirjavahetus saadeti otse edasi austatud parlamendiliikmele, nagu paluti.

⁽³¹⁾ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2.

⁽³²⁾ EÜT L 74, 27.3.1972, lk 1.

Kaasrahastatud Watergrasshilli ümbersõidu omanik on kohalik omavalitsus. Kogu Watergrasshilli ümbersõit on ka edaspidi avalik omand ja seda majandavad kohalikud ametiasutused.

Iiri ametiasutused teatasid komisjonile, et nad võtsid teatud parandusmeetmeid, et takistada raskeveokijuhtidel, kes ei soovinud tasulist teed kasutada, läbi Watergrasshilli küla sõita. Need hõlmasid järgmist:

Watergrasshilli ristmikult küla keskusesse viiv tee muudeti ühesuunaliseks;

peatänavat kasutavatele sõidukitele kehtestati kolme tonni piirang;

parandati kohalikku küla ümbersõitu, mille kaudu suunatakse tasuta maanteed kasutavad sõidukid alternatiivsele maanteele, Watergrasshilli külast eemale.

Pärast austatud parlamendiliikme käesoleva küsimuse saamist võttis komisjon ühendust Iiri ametiasutustega, et saada kinnitust küla läbiva liiklusvoo praeguse olukorra kohta. Iiri ametiasutused teatasid komisjonile, et nii ühesuunaline süsteem kui ka kolme tonni piirang kaotati 2008. aasta keskpaigas kohaliku Watergrasshilli kogukonna taotlusel korraldatud Corki maavolikogu hääletuse tulemusel.

Viimased liiklustiheduse andmed pärast eelnimetatud piirangute kaotamist on järgmised:

Fermoy ümbersõidust lõunasse jäävat maanteed N8 läbis kokku 19 859 sõidukit;

tasulist teed kasutas kokku 13 202 sõidukit;

parandatud kohalikku küla ümbersõitu (nimetati eespool) kasutas kokku 6214 sõidukit.

Iga päev läbib küla peatänavat ligikaudu 6600 sõidukit. See hõlmab ka küla jaekaubandusega seotud ja küla läbivaid kohalikke sõidukeid. Iiri ametiasutuste hinnangul võib küla läbivate sõidukite arv olla kogu aeg suur, võttes arvesse viimaste aastate elamuehitust piirkonnas.

Andmed küla läbivate raskeveokite kohta puuduvad, kuid tõenäoliselt on see alates ühesuunalise tee ja kolme tonni piirangu kaotamist suurenenud.

Samuti tuleb märkida, et küla läbivate sõidukite arv on märkimisväärselt väiksem kui 2006. aasta novembris, mil see oli 10 336 sõidukit.

Eeltoodud arvestades on komisjon seisukohal, et Iiri ametiasutused on võtnud Watergrasshilli elanike probleemide lahendamiseks kõik mõistlikud meetmed. Komisjon on veendunud, et eeltoodud andmed vastavad austatud parlamendiliikme viimasele küsimusele kõnealusel teemal.

*

* *

Küsimus nr 78, mille esitas Konstantinos Droutsas (H-0096/09)

Teema: Töölt vabastamised ja ametiühingulase tegevuse keeld

Kreeka jaekaubandustöötajad ühendavad jõudusid, et toetada oma õigustatud nõudmisi paremate töötingimuste, palga ja soodustuste kohta. Lisaks nõuavad nad, et nende kolleeg, kelle Jumbo kaubamaja streigis osalemise eest vallandas, ennistataks tööle. Valitsus ja tööandjad püüavad paljudes Kreeka linnades hirmutada töötajaid ulatuslike vahistamiste ja protestivate töötajate vastaste survevahenditega. Eriti ettevõtte Jumbo püüab peatada igasuguse ametiühingulase tegevuse, saada töötajatelt kätte garantiimakseid, kehtestada trahve ja kriminaalkaristusi ning keelata ära töötajate liikumised, mis toetavad nende õigust töötada ja mis nõuavad vallandatute tööle ennistamist, tugevamat ametiühingut ja demokraatlikke õigusi.

Kas komisjon mõistab niisuguse tegevuse hukka, sest nendega rikutakse töötajate streigiõigust ning demokraatlikke ja ametiühinguvabadusi?

Vastus

Komisjon on seisukohal, et ühinemisvabadust tuleb käsitada ühenduse õiguse üldpõhimõttena. Seega tuleb seda järgida kõikides nimetatud õiguse kohaldamisalasasse kuuluvates olukordades. Sellega seoses juhib komisjon austatud parlamendiliikme tähelepanu Euroopa Kohtu otsusele Bosmani kohtuasjas ja Euroopa

Liidu põhiõiguste harta artiklile 12, mille kohaselt on kõigil õigus ühinemisvabadusele, eelkõige ametiühingute valdkonnas⁽³³⁾.

Ei ole aga ühtegi Euroopa Ühenduse õigusakti, milles oleks sõnaselgelt sätestatud õigus ühineda. EÜ asutamislepingu artikli 137 lõikes 5 on öeldud, et seda artiklit ei kohaldata ühinemisõiguse suhtes. Lisaks ei ole ühtegi Euroopa Ühenduse õigusakti, mis keelaks diskrimineerimise ametiühingusse kuulumise või streigis osalemise tõttu⁽³⁴⁾.

Komisjon toonitab veel, et asutamislepinguga ei ole antud talle õigust võtta meetmeid eraettevõtte vastu, kes rikub õigust ühinemis- ja/või streigis osalemise vabadusele. Sellistel juhtudel peavad riiklikud ametiasutused ja eelkõige kohtud kindlustama asjaomaste asjaolude alusel ja kooskõlas kehtivate riiklike ja rahvusvaheliste normidega kõnealuste õiguste austamise oma territooriumil.

*
* *

Küsimus nr 79, mille esitas Ivo Belet (H-0097/09)

Teema: Suured kütuse lisatasud pärast liinilaevanduskonverentside kaotamist

Alates oktoobri keskpaigast, mil liinilaevanduskonverentsid kaotati, peavad liinilaevandusettevõtjad ise määrama kütuse lisatasud, mis kehtestatakse selleks, et maandada kütusehinna kõikumise riske.

Merekaubaveol Antwerpenist Aafrikasse on laevaliinide kehtestatud kütuse lisatasu määr hoolimata hiljutisest naftahindade langusest sama kõrge kui 2008. aasta juulis.

Kas komisjon on sellest olukorrast teadlik?

Mida saab ette võtta, et sundida laevaliine mõistlikke määrasid kehtestama?

Vastus

Nagu austatud parlamendiliige teab, peavad liinilaevandusettevõtjad pärast liinilaevanduskonverentside grupierandi kaotamist 18. oktoobril 2008 ise hindama, kas nende äritegevus on konkurentsieeskirjadega kooskõlas. Et aidata merendusettevõtjatel selle muudatuse mõju mõista, võttis komisjon 1. juulil 2008. aastal vastu suunised EÜ asutamislepingu artikli 81 kohaldamiseks mereveeteenuste suhtes. Võttes arvesse neid suuniseid ja artiklit 81 käsitlevat praegust kohtupraktikat, näib, et asjaolu, et kütuse lisatasu määr Antwerpeni-Aafrika liinil on ikka veel 2008. aasta juuli tasemel, ei näita iseenesest ilmtingimata seda, et liinilaevandusettevõtja tegevus on konkurentsivastane. Sellel, et kütuse lisatasu määr ei vähene nii kiiresti kui nafta hind (või nii kiiresti kui baasmäärad), võib tegelikult olla mõistlik seletus, näiteks kaitse hinnakõikumiste vastu ja/või turu läbipaistvus laevandussektoris ja naftasektoris. Sellest hoolimata on komisjon liinilaevandussektori arengut pärast liinilaevanduskonverentside kaotamist eelmise aasta oktoobris hoolikalt jälginud ja teeb seda ka edaspidi. Komisjon rakendab eriti rangelt konkurentsieeskirju, et hoida ära püüded hüvitada baasmäärade langust kütuse lisatasu, teiste lisatasude ja kaasnevate tasude suurendamisega konkurentsivastase tegevuse kaudu.

*
* *

Küsimus nr 80, mille esitas Proinsias De Rosa (H-0099/09)

Teema: Nooremarstide töötunnid

Missugune on komisjoni reaktsioon hiljuti liri tervishoiuministeeriumi avaldatud aruandele, milles teatati, et ligikaudu 4500 lirimaa nooremarsti töötab ka veel neli ja pool aastat pärast tööaja direktiivi (direktiiv 93/104/EÜ⁽³⁵⁾, mida muudeti direktiiviga 2000/34/EÜ⁽³⁶⁾) jõustumist 36 tundi või kauem kestvates vahetustes, ja milles tehti järeldus, et mitte ükski lirimaa haigla ei täida täielikult tööaega käsitlevaid EÜ õigusakte?

⁽³³⁾ Harta ei ole aga praegu õiguslikult siduv.

⁽³⁴⁾ Vt komisjoni vastuseid kirjalikult vastatavatele küsimustele H-0271/07 ja E-2091/08.

⁽³⁵⁾ EÜT L 307, 13.12.1993, lk 18.

⁽³⁶⁾ EÜT L 195, 1.8.2000, lk 45.

Mida on komisjon ette võtnud või kavatseb ette võtta selleks, et lirimaa peaks täielikult kinni kohustustest, mis tulenevad EÜ tööaega käsitlevatest õigusaktidest?

Vastus

Komisjon on teadlik liri ametiasutuste detsembris avaldatud aruandest koolitusel olevate arstide tööaega puudutava olukorra kohta lirimaa.

Tööaja direktiivi⁽³⁷⁾ kohaselt ei tohi keskmine tööaeg nädalas ületada 48 tundi. Direktiivis on sätestatud üleminekuaja kord, mille alusel võib keskmist tööaega pikendada koolitusel olevate arstide puhul, keda kuni 2004. aastani direktiiviga ei hõlmatud. Kuid isegi üleminekuajaks kehtestatud korra järgi ei tohi koolitusel olevate arstide keskmine tööaeg olla kuni 2007. aasta augustini pikem kui 56 tundi nädalas ja 31. juulini 2009 pikem kui 48 tundi nädalas. Muud direktiivi sätteid on koolitusel olevate arstide kohta kehtinud täies ulatuses alates 2004. aastast. Need sätteid hõlmavad nõuet tagada igapäevane minimaalne puhkeaeg (vähemalt 11 tundi järjest iga 24tunnise ajavahemiku kohta) ja vajaduse korral konkreetseid piiranguid öötöö kohta.

Neid sätteid silmas pidades suhtub komisjon austatud parlamendiliikme nimetatud aruandesse murelikult ja kavatseb riiklike ametiasutustega ühendust võtta.

*
* *

Küsimus nr 81, mille esitas Jim Allister (H-0104/09)

Teema: John Calvin

Kuidas kavatseb komisjon tähistada John Calvini 500. sünniaastapäeva 2009. aasta juulis, võttes arvesse tema tähtsust Euroopa usundi-, poliitika- ja ühiskonnaajaloos ning Euroopa valgustuses ja arengus?

Vastus

Koos teiste usundi- ja poliitikaajaloo suurkujudega on John Calvin aidanud kujundada Euroopa väärtusi ning teatud piirkondadele ja liikmesriikidele on tema mõju olnud märkimisväärne. Komisjonil ei ole aga praegu kavas tema 500. sünniaastapäeva tähistada.

*
* *

Küsimus nr 82, mille esitas Manolis Mavrommatis (H-0105/09)

Teema: Finantstoetus meediale

Vastavalt komisjoni vastusele kirjalikult vastatavale küsimusele P-0189/09 meedia finantstoetuse kohta üleilmse majanduskriisi ajal on paljud liikmesriigid teavitanud komisjoni riigiabi andmisest ajakirjandusele ja komisjon on selle ka heaks kiitnud, kui abi andmine on olnud kooskõlas ühenduse õiguse sätetega.

Kas komisjon saab öelda, missugused liikmesriigid konkreetselt on niisuguse taotluse esitanud, millised neist on heaks kiidetud, kui suur on olnud antav riigiabi ja missugustele massiteabekanalitele on see ette nähtud? Millised on need tingimused, mille järgi on riigiabi vastavuses ühenduse õiguse sätetega?

Vastus

Komisjon tunnustab nii meedia täieliku toimetuseliku sõltumatuse vajadust kui ka meedia paljususe tähtsust kultuuri-, demokraatliku ja avaliku arutelu jaoks liikmesriikides ning ajalehtede olulisust sellega seoses. Ajalehe väljaandmine on aga ka majanduslik tegevus ning komisjonil on kohustus hoida ära konkurentsi ja kaubanduse põhjendamatu moonutamine riigiabi andmise tõttu.

Sellega seoses on komisjoni teavitatud mitmesugustest ajakirjanduse toetamiseks mõeldud riigiabikavadest. Näiteks Soome teatas toetustest (500 000 eurot 2008. aastal), mis antakse mõningatele rootsikeelsetele ja vähemuskeelsetele ajalehtedele⁽³⁸⁾; Taani teatas kavast, mille raames toetatakse teatud ajakirjade ja

⁽³⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/88/EÜ, 4. november 2003, tööaja korralduse teatavate aspektide kohta, ELT L 299, 18.11.2003, lk 9.

⁽³⁸⁾ Komisjoni 20. mai 2008. aasta otsus juhtumis N 537/2007, Sanomalehdistön tuki, vt http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2007/n537-07-fi.pdf.

perioodikaväljaannete levitamist⁽³⁹⁾ (ligikaudu 4,6 miljonit eurot aastas), ja Belgia kavast, mille raames toetatakse flaamikeelset kirjutavat ajakirjandust⁽⁴⁰⁾ (1,4 miljonit eurot aastas).

Pärast nimetatud kavade hindamist ühenduse õiguse alusel otsustas komisjon, et sellise abi võib kuulutada ühisturu nõuete kohaseks. Komisjon hindas eeskätt seda, kas antav abi teenib vajalikul ja proportsionaalsel viisil ühishuvi (näiteks meedia paljususe ja arvamuste mitmekesisuse) eesmärki. Komisjon võttis arvesse selliseid tegureid nagu kava kestus, abisaajate arv ja tegevus ning abi summa ja selle osatähtsus.

Ka Rootsi teatas 2008. aasta septembris Rootsi ajakirjanduse abikava muutmisest. 2008. aasta novembris otsustas komisjon järgida korda, mis kehtis abikavade kohta enne liikmesriigi liitumist Euroopa Liiduga. See juhtum on praegu menetlemisel.

Seni ei ole ükski liikmesriik teavitanud kriisivastase abi andmisest ajakirjandusele. Liikmesriigid võivad aga kasutada ajakirjanduse jaoks samamoodi nagu teiste majandussektorite jaoks abikavasid, mis on heaks kiidetud ajutises ühenduse riigiabi meetmete raamistikus praeguses finants- ja majanduskriisis rahastamisele juurdepääsu toetamiseks⁽⁴¹⁾.

*
* *

Küsimus nr 83, mille esitas Carmen Fraga Estévez (H-0107/09)

Teema: 2009. aasta jaanuari looduskatastroofid

Jaanuaris Hispaaniat ja Prantsusmaad tabanud tormid mõjusid eriti laastavalt, arvestades nii kahju ulatust kui ka kaotatud inimelusid. Galicia autonoomses piirkonnas sai enim kannatada metsandussektor. Komisjon kinnitas, et on alates tormide algusest olnud ühenduses Prantsuse valitsusega, et selgitada välja, kui suures ulatuses on tekkinud kahju korvamiseks võimalik kasutada ühenduse abi.

Kas Hispaania valitsus on taotlenud ühenduse toetust Solidaarsusfondi raames? Kas ta on võtnud komisjoniga ühendust, et selgitada välja, missugust abi on võimalik nimetatud vahendi või maaelu arengu programmide raames saada?

Vastus

Mis puudutab Euroopa Liidu Solidaarsusfondi, siis komisjoni vastutavad talitused ei ole saanud 24. jaanuari 2009. aasta tormiga seotud taotlust. Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 2012/2002 kohaselt tuleb asjaomase liikmesriigi ametiasutustel esitada komisjonile taotlus alles kümne nädala jooksul alates esimese kahju ilmnemise kuupäevast (s.o praegusel juhul 4. aprilliks 2009).

Euroopa Liidu Solidaarsusfond saab anda toetust liikmesriikidele ja ELi ühinemisläbirääkimisi pidavatele riikidele looduskatastroofide esinemise korral, kui katastroofi tõttu tekkinud otsene kahju on suurem kui kolm miljardit eurot (2002. aasta hindade järgi) või rohkem kui 0,6% riigi rahvamajanduse kogutulust, olenevalt sellest, kumb on väiksem. Hispaania kohta kehtiv otsese kahju künnis on 2009. aastal 3,398 miljardit eurot. Erandkorras ja kui konkreetset kriteeriumid on täidetud, saab fondi vahendeid kasutada ka katastroofide puhul, millest tulenev kahju ei ületa tavapärasest künnist.

Komisjon tuletab meelde, et Solidaarsusfondist antav finantsabi on ette nähtud teatud laadi erakorraliseks tegevuseks, mida viivad ellu riigi ametiasutused (määruses ettenähtud korras), näiteks olulise infrastruktuuri uuesti töökorda seadmiseks, puhastamiseks, ajutise majutuse korraldamiseks või päästeteenistuste rahastamiseks. Fondi vahenditest ei saa hüvitada erasektori kahjusid.

Mis puudutab maaelu arengu poliitikat, siis nõukogu määruse (EÜ) nr 1698/2005⁽⁴²⁾ artiklis 48 on sätestatud meede, millega tahetakse taastada metsapotentsiaali loodusõnnetuste poolt kahjustatud metsades. Galicia

⁽³⁹⁾ Komisjoni 16. juuni 2004. aasta otsus juhtumis N 631/2003, Distribution af visse periodiske blade og tidsskrifter, vt http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2003/n631-03.pdf.

⁽⁴⁰⁾ Komisjoni 14. detsembri 2004. aasta otsus juhtumis N 74/2004, Aide à la presse écrite flamande, vt http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2004/n074-04-fr.pdf.

⁽⁴¹⁾ ELT C 16, 22.1.2009, lk 1. Muudetud 25. veebruaril 2009 (muudatus ELTs seni avaldamata).

⁽⁴²⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005, 20. september 2005, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

maaelu arengu programm ajavahemikuks 2007–2013 pakub seda võimalust kogusummas 147 799 420 eurot, millest 81 022 302 eurot kaasrahastab Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond. Seni ei ole Hispaania maaelu arengu programmi eest vastutavate komisjoni talitustega sellega seoses ühendust võetud; eelnimetatud meede on otsekohaldatav.

*
* *

Küsimus nr 84, mille esitas David Martin(H-0110/09)

Teema: Transiitkaubaks olevate geneeriliste ravimite arestimine Hollandis

Kas komisjon võib seoses transiitkaubaks olnud geneeriliste ravimite arestimisega Hollandis selgitada, miks ravimid arestiti, võttes arvesse, et intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide (TRIPS) lepingu artikli 51 allmärkuse kohaselt ei ole transiitkauba puhul kohustust uurida väidetavat patendiõiguse rikkumist?

Kas komisjon on seisukohal, et see arestimine on vastuolus TRIPS-lepingu artikliga 41, mille kohaselt ei tohi intellektuaalomandi õiguskaitse tagamisega luua kaubandusele tõkkeid?

Kas komisjon on lisanud või kavatseb lisada intellektuaalomandi õigusi käsitlevaid sätteid uue põlvkonna vabakaubanduslepingutesse või teistesse kahepoolsetesse kaubanduslepingutesse?

Mida on komisjonil kavas ette võtta selleks, et edaspidi ei takistataks sarnaste arestimistega geneeriliste ravimite tarneid arengumaadesse?

Vastus

ELi õigusnormide (nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003⁽⁴³⁾) kohaselt peavad tolliasutused pidama kinni kauba, mille puhul on alust kahtlustada intellektuaalomandi õiguste, sealhulgas patendiõiguste rikkumist, isegi kui tegemist on transiitkaubaga. TRIPS-lepingu artiklis 51 on need kaks olukorda sätestatud, kuid selles kehtestatakse üksnes miinimumstandardid, mille kohaselt peavad Maaailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmed kehtestama kontrollimenetluse imporditud kaubale, mille puhul on alust kahtlustada, et tegemist võib olla võltsitud kaubamärgiga või autoriõigust rikkuvate kaupadega. See ei takista liikmetel laiendamast kõnealust kontrolli transiitkaupadele. ELi seadusandja soovis saavutada laiemat kohaldamisala, kui TRIPS-lepinguga ette on nähtud. Selle tulemusel on määrus (EÜ) nr 1383/2003 täielikus kooskõlas WTO/TRIPS-lepingu nõuetega tolli sekkumise kohaldamisala ja ulatuse kohta.

Tolliõigusaktide järgi ei otsusta tolliametnikud, kas kaupade puhul on rikutud intellektuaalomandi õigusi. Üldise korra järgi peetakse kaubad, mille puhul on alust kahtlustada, et asjaomaseid õigusi on rikutud, kinni lühikeseks, õiguslikult piiratud ajaks ja võetakse ühendust õiguste omanikuga. Seejärel sõltub õiguste omanikust, kas ta pöördub rikkumise pärast riiklike sätete kohaselt kohtu poole või mitte. TRIPS-lepingu artiklis 55 on kaupade vabastamise peatamise ajapiiranguks ette nähtud kümme tööpäeva ja seda saab pikendada veel kümne tööpäeva võrra.

Kõnealusel juhul pidas Hollandi tolliasutus Hollandis asjaomaste ravimite patendiõigusi omava ettevõtte taotlusel transiitkaubaks olnud ravimid ajutiselt kinni. Sel korral vabastati kaup lõpuks pärast seda, kui õiguste omanik ja kauba omanik leppisid kokku, et ei algata juhtumi pärast kohtumenetlust. Tolli sekkumine lõppes ametlikult siis, kui kaup vabastati, ja sellega seoses on oluline märkida, et otsus saata saadetis tagasi Indiasse tulenes kahe poole kokkuleppest, mitte tollimäärusest, mille kohaselt on kauba omanikul täielik õigus pärast kauba vabastamist see kõrvaldada sellisel viisil, nagu ta soovib.

Komisjon on seisukohal, et eelkirjeldatud menetlus on kooskõlas nii TRIPS-lepingu artikliga 41 kui ka artiklitega 51–60 ja sellega ei loodud kaubandusele tõkkeid. Kaupade ajutine kinnipidamine on ajaliselt rangelt piiratud. Lisaks võib toodete omanik juhul, kui need peeti kinni põhjendamatult kaebuse alusel, nõuda selle eest hüvitist. Kahtlust äratava transiitkauba korral kohaldavad ka teised WTO liikmed sarnaseid tollimenetlusi ja -meetmeid.

Nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003 on kehtinud rohkem kui kuus aastat ning on osutunud tõhusaks vahendiks, millega kaitsta nii tootjate ja õiguste omanike õigustatud huve kui ka tervist, ohutust ja tarbija ootusi võltsitud toodete, sealhulgas ravimite suhtes. Näiteks Belgia tolliasutus pidas hiljuti kinni saadetise, mis sisaldas 600 000 võltsitud malaariatabletti ja mis pidi jõudma Togosse. Tänu sellele, et ELi tollimäärus

(43) ETL L 196, 2.8.2003.

võimaldab transiitkaupa kontrollida, aitas Belgia tolliasutuse tegevus ära hoida võimalikele tarbijatele avalduva kahjuliku mõju, mis oleks võinud nende toodete tõttu tekkida. Ehkki põhimõtet, et ravimid peavad olema kättesaadavad kõigile, ei seata kahtluse alla, on siiski kõikidel sidusrühmadel kohustus haavatavaid inimesi võimaliku eluohtliku tegevuse eest kaitsta.

Komisjoni poolt kahepoolsetes lepingutes intellektuaalomandi õigusi käsitleva osa kohta pakutava lähenemisviisi eesmärk on selgitada ja täiendada TRIPS-lepingut nendes osades, kus see on ebaselge, pealiskaudne või ei vasta tegelikkusele. ELis kehtiv tollimenetlus on osutunud tõhusaks ja tasakaalukaks ning hõlmab piisavalt garantiisid, et vältida selle ärakasutamist pahasoovlike kaebuse esitajate poolt. Seega kaalub komisjon sarnaste sätete lisamist uue põlvkonna kahepoolsetesse kaubanduslepingutesse. Tuleb aga märkida, et need lepingud peavad hõlmama ka sätteid, milles toonitatakse ja edendatakse TRIPS-lepingut ja rahvatervist käsitleva Doha deklaratsiooni mõtet. Näiteks ELi ja Cariforumi riikide vahelise majanduspartnerluslepingu artikli 139 lõikes 2 ja artikli 147 lõikes 2 on selgelt esile toodud, et mitte miski nimetatud lepingus ei vähenda Cariforumi riikide võimet edendada juurdepääsu ravimitele (vt komisjoni vastust parlamendi esitatud kirjalikult vastatavale küsimusele E-0057/09⁽⁴⁴⁾).

Komisjon mõistab täielikult austatud parlamendiliikme ja paljude teiste väljendatud muret selle pärast, et geneeriliste ravimite saatmine arengumaadesse toimuks sujuvalt, ja toetab seda eesmärki täielikult. Seepärast jälgib komisjon olukorda ja pöörab jätkuvalt tähelepanu ELi õigusaktide kohaldamisele või valesti kohaldamisele, mille tagajärjel võidakse geneeriliste ravimite seaduslikku kaubandust põhjendamatult tõkestada, ning õiguslike tõkete loomisele, mis takistab ravimite jõudmist arengumaadesse. Samas on komisjon veendunud, et austatud parlamendiliikme küsimuses nimetatud juhtum iseenesest ei anna põhjust läbi vaadata õiguslikku mehhanismi, mis on kehtinud mitu aastat probleemideta ja mis vastupidi on aidanud vähendada üleilmset kauplemist võltsingutega.

*
* *

Küsimus nr 85, mille esitas Sajjad Karim (H-0112/09)

Teema: Elektroonilise identifitseerimise määrase negatiivne mõju

Nõukogu määrusega (EÜ) nr 21/2004⁽⁴⁵⁾ kehtestatakse alates 31. detsembrist 2009 lammaste elektroonilise identifitseerimise ning üksikute lammaste ja kitsede registreerimise kord. Asjaomane sektor on aga kindlaks teinud, et nõue nende loomade üksikasjalike andmete registreerimise kohta, keda ei ole liikumisdokumentides elektrooniliselt identifitseeritud, on liiga koormav.

Kas komisjon saab näidata, missugused on haiguste tõrjes need kasutegurid, mida elektrooniline märgistamine ja individuaalse liikumise registreerimine annab ning mida ei taga praegu liikmesriikides kasutusel olevad meetmed, näiteks Ühendkuningriigis kehtiv identifitseerimise ja partii registreerimise süsteem?

Kas komisjon on teadlik, et selle määrase rakendamine toob kaasa lisakulusid, mis koos registreerimise nõuetega sunnib paljusid ettevõtjaid tegevuse lõpetama?

Kas komisjon mõistab, missuguseid praktilisi probleeme toob kaasa elektroonilise identifitseerimise seadmete kasutamine põllumajandusettevõttes ja missugused raskused seonduvad Ühendkuningriigis lambakarja üksikute isendite registreerimisega?

Mida võtab komisjon ette selleks, et elektroonilise identifitseerimise määrase eesmärgid saavutataks kõige kokkuhoidlikumal viisil?

Vastus

Ettepaneku, mis käsitleb praeguseid eeskirju lammaste ja kitsede individuaalse identifitseerimise ja liikumise jälgimise kohta, esitas komisjon ning nõukogu võttis selle määrusega (EÜ) nr 21/2004 vastu pärast seda, kui Ühendkuningriigis oli 2001. aastal aset leidnud suu- ja sõrataudikriis, ning kui Euroopa Parlamendi raportitest, Euroopa Kontrollkoja aruandest ja Ühendkuningriigi parlamendi alamkojale esitatud nn Andersoni aruandest oli ilmnenu, et kehtiv partiide jälgimise süsteem oli ebausaldusväärne.

⁽⁴⁴⁾ www.europarl.europa.eu/QP-WEB/home.

⁽⁴⁵⁾ ELT L 5, 9.1.2004, lk 8.

Elektrooniline identifitseerimine on kõige kokkuhoidlikum viis üksikute isendite jälgimiseks ja seda saab nüüd kasutada tegelikes, isegi kõige keerukamates loomapidamistingimustes.

Selle kulud on märkimisväärselt vähenenud. Kulude hindamisel tuleks aga arvesse võtta suurt majanduslikku kahju, mida tekitavad niisugused haigused nagu suu- ja sõrataud, ning eeliseid, mida süsteem pakub põllumajandusettevõtetele igapäevasel majandamisel. 2001. aastal ständas suu- ja sõrataudi levikut lammaste kontrollimatu liikumine nii Ühendkuningriigi piires kui ka teistesse liikmesriikidesse ning see avaldas Ühendkuningriigi ja teiste liikmesriikide loomakasvatusektorile suurt negatiivset sotsiaalset ja majanduslikku mõju. Vastavalt Euroopa Kontrollikoja aruandele nr 8/2004 suu- ja sõrataudi komisjonipoolse juhtimise kohta (2005/C 54/01) oli mõju ühenduse eelarvele 466 miljonit eurot. Ühendkuningriigi parlamendi alamkojale esitatud nn Andersoni aruande⁽⁴⁶⁾ kohaselt ulatusid Briti valitsuse kulud 2 797 000 000 naelani. See kõik ei hõlma eri majandussektoritele (põllumajandusele, toiduainetööstusele, turismile) avaldunud tohutut otsest ja kaudset mõju, mida on raske arvudes kajastada.

Nagu Euroopa Parlamendile juba mitmel korral öeldud, on komisjon, kes teab, milline mõju on asjaomastel eeskirjadel põllumajandusettevõtjatele, võtnud elektroonilise identifitseerimise suhtes ettevaatliku seisukoha ja teeb kõik endast oleneva, et aidata seda sujuvalt ellu viia.

Komisjon avaldab peagi majandusliku uuringu, millega soovitakse anda juhiseid, kuidas uut jälgimissüsteemi kõige tõhusamalt rakendada. Samuti on ta valmis tegema liikmesriikidega koostööd, et teha lambakasvatajatele kättesaadavaks ühenduse riigiabi käsitlevate eeskirjade raames antavad toetused elektroonilise identifitseerimise süsteemi elluviimiseks. Lisaks on ühenduse eelarves ette nähtud rahalised vahendid, mida liikmesriigid võivad jaotada maaelu arengu poliitika raames.

*
* *

Küsimus nr 86, mille esitas Anne E. Jensen (H-0116/09)

Teema: Finantskriisi tagajärjed Kesk- ja Ida-Euroopas

Finantskriis on Kesk- ja Ida-Euroopa riike raskelt tabanud. Välisvaluutalaenu Šveitsi frankides, dollarites ja jeenides on kohalike vääringute vahetuskursi languse tõttu muutunud nii ettevõtetele kui ka majapidamistele suureks koormaks. On perekondi, kes ei suuda enam maksta elektri- ja gaasiarveid. Balti riikide majanduslangus on olnud 10% ning Maailmapanga presidendi hinnangul on Kesk- ja Ida-Euroopa riikide abistamiseks vaja 236–266 miljardit Taani krooni. Lisaks hakkavad liikmesriikidevahelises koostöös mõrad tekkima.

Mida soovib komisjon ette võtta selleks, et ELi kodanikud Kesk- ja Ida-Euroopa riikides saaksid elada jätkuvalt elamisväärses tingimustes?

Kas komisjon nõustub Maailmapanga presidendi hinnanguga vajamineva abi suuruse kohta?

Mida soovib komisjon ette võtta selleks, et tagada ühtne Euroopa lähenemisviis finantskriisist põhjustatud probleemide lahendamiseks, tekitada tahe võidelda valuutakriisi vastu ja hoiduda pangandussüsteemis doominoefektist, mille põhjustavad Kesk- ja Ida-Euroopa riikide probleemid?

Vastus

Finants- ja majanduskriisile vastamiseks koostas komisjon 2008. aasta novembris Euroopa majanduse taastamise kava, mida Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembris toetas. Kava aluspõhimõtted on solidaarsus ja sotsiaalne õiglus. Kavas sisalduv Euroopa algatus tööhõive toetamiseks hõlmab nii ELi rahaliste vahendite kasutuselevõttu kui ka mitmesuguste poliitiliste prioriteetide kindlaksmääramist liikmesriikide jaoks; sellega tahetakse vähendada majanduslangusega kaasnevaid elulisi probleeme ja mõju kõige haavatavamale ühiskonnaosale.

Tegelikult tähendab see, et kättesaadavaid ELi finantsvahendeid on tugevdatud. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi uuendamine võimaldab selle kiiresti kasutusele võtta, et aidata märkimisväärselt hulka töökoha kaotanud töötajaid ja nende kogukondi. Samuti esitas komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastuvõtmiseks ettepaneku kohandada Euroopa Sotsiaalfondi programmitööd kriisist tulenevate vajadustega, võimaldades ettemakseid kohe 1,8 miljardi euro võrra suurendada.

⁽⁴⁶⁾ „2001. aasta suu- ja sõrataud: saadud õppetundide uurimisaruanne“, 22. juuli 2002.

Et enamik vahendeid, millega saab leevendada kriisi mõju tööhõivele ja ühiskonnale, on liikmesriikide käes, toetab komisjon kooskõlastatud lähenemisviisi tööturu elavdamisele, et ühe liikmesriigi võetavad meetmed ei avaldaks negatiivset mõju teistele riikidele. Sellega seoses on komisjon kindlaks määranud mitmesuguseid liikmesriikidele mõeldud poliitilisi suuniseid, mille eesmärk on 1) toetada tööhõivet lühiajaliselt, säilitades eeskätt ajutise paindliku tööajakorralduse, ning 2) lihtsustada tööturu üleminekuid, hoogustades tööturule tagasitoomist ja pakkudes piisavat sissetulekutoetust majanduskasvu aeglustumisest kõige enam mõjutatud isikutele, investeerida ümberõppesse ja tööalase konkurentsivõime edendamisse, et tagada töötajate kiire naasmine tööturule ja vältida pikaajalise töötuse ohtu. Need suunised on selgelt välja toodud komisjoni 4. märtsi 2009. aasta teatises kevadisele Euroopa Ülemkogule.

Komisjon ja liikmesriigid on otsustanud korraldada maikuus tööhõivealase erakorralise tippkohtumise, et leppida kokku edasised konkreetsed meetmed, millega leevendada kriisi mõju majandusele ja sotsiaalvaldkonnale ning aidata taastumist kiirendada.

2. Hinnangud, mis puudutavad pankade võimalikke kahjusid ning erakorralisi vajadusi seoses likviidsuse ja rekaptaliseerimisega ning lühiajalise välisvõla refinantseerimisega, on väga ebakindlad ning neisse tuleb suhtuda ettevaatlikult. Praegu tuleks hoiduda õigustamatust ärevuse tekitamisest vajaminevat abi käsitlevate esialgsete ja pealiskaudsete hinnangute alusel, mis mõnikord levivad. Komisjon teeb tihedat koostööd rahvusvaheliste partneritega, hinnates riikide konkreetseid vajadusi ELi vahenditest antava toetuse järele (näiteks arvutades maksebilansi toetust Lätile ja Ungarile).

3. Pühapäeval, 1. märtsil toimunud riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel edastasid ELi liidrid sõnumi solidaarsuse ja ühisvastutuse kohta. Nad tõid ka esile, et iga riigi poliitiline, institutsiooniline ja majanduslik olukord on erinev, riike tuleb hinnata eraldi ning väide, et Euroopa Liit ei tee midagi Ida-Euroopa heaks (mida mõned meediakanalid ja rahvusvahelised institutsioonid levitavad), ei ole tõsi.

Oluline on, et ELi seisukohalt sõltuvad kättesaadavad poliitikameetmed Kesk- ja Ida-Euroopa makromajandusliku finantsstabiilsuse tagamiseks sellest, kas riik on ELi liikmesriik või mitte, kas riik on ELi kandidaat või võimalik kandidaat või kas ta kuulub ELi naabruses laiemas mõttes.

EL on juba võtnud kasutusele palju vahendeid, mis aitavad riske kogu piirkonnas kontrolli all hoida. ELi piires on kasutusele võetud hulk põhjalikke meetmeid ja suured rahalised vahendid, et lahendada finantssektori probleeme ja toetada reaalmajandust. Need meetmed hõlmavad järgmist:

küllaldase likviidsuse tagamine keskpankade poolt ja ulatuslikud meetmed pangandussektori toetuseks. ELi raamistik riiklikele päästepakettidele tagab, et kasu saavad nii asukoha- kui ka vastuvõtjariigid;

finantsabi riikidele, millel on maksebilansi raskused (Läti, Ungari);

riiklikud ja ELi tasandi meetmed, et edendada majanduskasvu Euroopa majanduse taastamise kava raames;

Euroopa Investeerimispanka ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga täiendavad panused ning

struktuurifondide eeljaotamine, mille tulemusel peaks 2009. aastal suurenema ettemaksed uutele liikmesriikidele märkimisväärselt.

ELi mittekuuluvatele riikidele kättesaadavaid vahendeid toimetulekuks makromajanduslike finantsprobleemidega on vähem, kuid meetmeid on võetud nii makromajanduslikul tasandil kui ka reaalmajanduse toetuseks. Komisjon jälgib pidevalt nende vahendite mõju ja on tõhustanud nii makromajanduse kui ka makromajanduslike finantsriskide jälgimist. Rahvusvahelistel finantsinstitutsioonidel (Rahvusvaheline Valuutafond, Maailmapank, Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank) on kõnealuses piirkonnas oluline roll. Komisjonil on tihedad sidemed nii Rahvusvahelise Valuutafondi kui ka teiste finantsinstitutsioonidega. EL toetab Rahvusvahelise Valuutafondi vahendite märkimisväärselt suurendamist, et muu hulgas parandada tema võimet Ida-Euroopa riike abistada.

*

* *

Küsimus nr 87, mille esitas Georgios Toussas (H-0119/09)

Teema: Keskkonnakatastroof Kreeka märgaladel

Pädevad asutused ja keskkonnaorganisatsioonid mõistavad hukka asjaolu, et Kreeka märgalasid on kaua aega kuritegelikult viisil kasutatud. Nad väidavad, et kui märgalade kaitseks meetmeid ei võeta, on oht, et tööstustegevuse, ebaseaduslike jäätmete, turisminduse intensiivse arendamise ja ulatuslike rajatiste tõttu

ning elutähtsa infrastruktuuri ja tervikliku majandamise puudumise tagajärjel hävivad need täielikult. Kreeka kümme kõige olulisemat märgala nagu Évrose, Axióse, Néstose, Aliákmonase jõgede suudmealad, Vistonída, Vólvi ja Kerkíni järved, lahed ja laguunid, mis on kõik rahvusvahelise tähtsusega objektid, on kahetsusväärne näide hooletusse jätmisest. Koróneia järve peetakse näiteks ökoloogiliselt surnuks ning olukord on oluliselt halvem nende märgalade puhul, mida Montreux' ja Ramsari konventsioon ei hõlma.

Missuguseid meetmeid on võetud, et lõpetada niisugune vägivaldne tegutsemine keskkonna- ja bioloogilise mitmekesisuse suhtes, et kaitsta tõhusalt Kreeka märgalasid ning heastada tekitatud tõsine ökoloogiline kahju ja hoiduda selle taastekkimisest?

Vastus

Linnudirektiivi⁽⁴⁷⁾ (erikaitsealad) või loodusdirektiivi⁽⁴⁸⁾ (ühenduse tähtsusega alad) alusel Euroopa ökoloogilise võrgustikku Natura 2000 kuuluvaid märgalasid tuleb kaitsta ja majandada vastavalt nimetatud direktiivide kohaldatavatele sätetele, et nende bioloogilises mitmekesisuses seisnev väärtus säilitataks või taastataks. Sellega seoses tuleb liikmesriikidel rakendada vajalikke meetmeid, et takistada märgalade jätkuvat ohustamist ja kehtestada tugev haldusraamistik.

Mis puudutab konkreetselt linnudirektiivi, tegi Euroopa Kohus komisjoni esitatud hagi alusel hiljuti Kreeka kahjuks otsuse (kohtuasi C-293/07) tervikliku, spetsiifilise ja täieliku õigussüsteemi puudumise tõttu erikaitsealade, sealhulgas austatud parlamendiliikme poolt nimetatud kümne rahvusvahelise tähtsusega märgala säästva majandamise ja tõhusa kaitse tagamiseks. Sellega seoses hindab komisjon nüüd, kas Kreeka poolt Euroopa Kohtu otsusest kinnipidamiseks võetud või võetavad meetmed on asjakohased.

Mis puudutab loodusdirektiivi, siis kuna Kreeka ühenduse tähtsusega alad lisati ühenduse nimekirja 2006. aasta juulis⁽⁴⁹⁾, on Kreekal kuus aastat aega, et määrata kindlaks erikaitsealad, määratleda kaitseprioriteedid ja kehtestada vajalikud kaitsemeetmed. Vahepeal peab Kreeka tagama, et alasid ei kahjustataks ega häiritaks märkimisväärselt ja et nende terviklikkus säiliks.

Mis puudutab veekaitset, siis vee raamdirektiiviga⁽⁵⁰⁾ kehtestatakse pinna- ja põhjavee kvaliteedi kaitsmiseks ja parandamiseks haldusraamistik, et saavutada kogu vee hea seisund üldjuhul 2015. aastaks. Selle keskkonnavalase eesmärgi saavutamise peamine vahend on vesikonna majandamiskava, millest esimene tuleb esitada 2009. aasta detsembriks. Alates vee raamdirektiivi vastuvõtmisest 2000. aastal on komisjon jälginud hoolikalt selle rakendamist liikmesriikides, sealhulgas Kreekas. Komisjoni algatatud kohtuasjas mõistis kohus 31. jaanuaril 2008. aastal Kreeka süüdi selles, et ta ei olnud esitanud vee raamdirektiivi artiklis 5 nõutud keskkonnanalüüsi (kohtuasi C264/07). Kreeka esitas keskkonnanalüüsi 2008. aasta märtsis. Lisaks on komisjon algatanud rikkumismenetluse kõiki valglapiirkondi puudutavate seireprogrammide esitamata jätmise tõttu, nagu vee raamdirektiivi artiklites 8 ja 15 on nõutud. Aruanne tuli esitada 2007. aasta märtsiks, kuid seda ei ole veel tehtud. Komisjon jälgib hoolikalt järgmisi vee raamdirektiivi rakendamisel võetavaid meetmeid, tagamaks, et Kreeka ametiasutused täidaksid oma kohustusi.

*

* *

(47) Nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ, 2. aprill 1979, loodusliku linnustiku kaitse kohta, EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1.

(48) Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ, 21. mai 1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta, EÜT L 206, 22.7.1992.

(49) 2006/613/EÜ: komisjoni otsus, 19. juuli 2006, millega võetakse vastavalt nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ vastu Vahemere biogeograafilises piirkonnas asuvate ühenduse tähtsusega alade loetelu, ELT L 259, 21.9.2006, lk 1.

(50) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/60/EÜ, 23. oktoober 2000, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik, EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1.